Uradni list Evropske unije

L 295

Zvezek 62

Slovenska izdaja **Zakonodaja**

14. november 2019

Vsebina

I *Zakonodajni akti*

UREDBE

★ **Uredba (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2019 o evropski mejni in obalni straži ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1052/2013 in (EU) 2016/1624** 1

SL

Akti z rahlo natisnjenimi naslovi so tisti, ki se nanašajo na dnevno upravljanje kmetijskih zadev in so splošno veljavni za omejeno obdobje.

Naslovi vseh drugih aktov so v mastnem tisku in pred njimi stoji zvezdica.

I

(Zakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2019/1896 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 13. novembra 2019

o evropski mejni in obalni straži ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1052/2013 in (EU) 2016/1624

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti točk (b) in (d) člena 77(2) ter točke (c) člena 79(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ([1]),

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ([2]),

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ([3]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Cilj politike Unije na področju upravljanja zunanjih meja je razviti in izvajati evropsko integrirano upravljanje meja na nacionalni ravni in ravni Unije, kar je nujna posledica prostega gibanja oseb znotraj Unije in temeljni sestavni del območja svobode, varnosti in pravice. Evropsko integrirano upravljanje meja je ključno za izboljšanje upravljanja migracij. Namen je učinkovito upravljati prehajanje zunanjih meja ter reševati migracijske izzive in morebitne prihodnje grožnje na teh mejah ter s tem prispevati k obravnavanju hudih kaznivih dejanj s čezmejno razsežnostjo in zagotavljanju visoke stopnje notranje varnosti v Uniji. Hkrati je treba ukrepati z doslednim spoštovanjem temeljnih pravic in na način, ki ohrani prosto gibanje oseb znotraj Unije.

(2) Z Uredbo Sveta (ES) št. 2007/2004 ([4]) je bila ustanovljena Evropska agencija za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije. Odkar je 1. maja 2005 prevzela svoje naloge, državam članicam uspešno pomaga izvajati operativne vidike upravljanja zunanjih meja prek skupnih operacij in hitrih posredovanj na mejah, z analizami tveganja, izmenjavo informacij, odnosi s tretjimi državami in vračanjem oseb v postopku vrnitve.

([1]) UL C 110, 22.3.2019, str. 62.
([2]) UL C 168, 16.5.2019, str. 74.
([3]) Stališče Evropskega parlamenta z dne 17. aprila 2019 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 8. novembra 2019.
([4]) Uredba Sveta (ES) št. 2007/2004 z dne 26. oktobra 2004 o ustanovitvi Evropske agencije za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije (UL L 349, 25.11.2004, str. 1).

(3) Evropska agencija za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije je bila preimenovana v Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo (v nadaljnjem besedilu: Agencija), splošno znana kot Frontex, njene naloge pa so bile razširjene, pri čemer je neprekinjeno nadaljevala vse svoje dejavnosti in postopke. Ključna vloga Agencije bi morala biti: oblikovanje tehnične in operativne strategije kot dela izvajanja cikla večletne strateške politike evropskega integriranega upravljanja meja; nadzorovanje učinkovitega delovanja nadzora zunanjih meja; izvajanje analiz tveganja in ocen ranljivosti; zagotavljanje večje tehnične in operativne pomoči državam članicam in tretjim državam prek skupnih operacij in hitrih posredovanj na mejah; zagotavljanje praktičnega izvajanja ukrepov v razmerah, ko je na zunanjih mejah potrebno nujno ukrepanje; zagotavljanje tehnične in operativne pomoči v okviru operacij iskanja in reševanja oseb v nevarnosti na morju; in organizacija, usklajevanje in izvajanje operacij vračanja in posredovanj za vračanje.

(4) Komisija je od začetka migracijske krize leta 2015 sprejela pomembne pobude in predlagala vrsto ukrepov, da bi povečala zaščito zunanjih meja in ponovno zagotovila normalno delovanje schengenskega območja. Decembra 2015 je bil predstavljen predlog za znatno povečanje pooblastil Evropske agencije za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah, pogajanja o njem pa so se hitro zaključila v letu 2016. Rezultat teh pogajanj je bila Uredba (EU) 2016/1624 Evropskega parlamenta in Sveta ([5]), ki je začela veljati 6. oktobra 2016.

(5) Vendar je treba okvir Unije na področjih nadzora zunanjih meja, vračanja, boja proti čezmejnemu kriminalu in azila še dodatno izboljšati. V ta namen in da bi se še bolj podprla sedanja in prihodnja predvidena operativna prizadevanja, bi bilo treba evropsko mejno in obalno stražo preoblikovati tako, da bi Agencija dobila večja pooblastila, zlasti pa bi dobila potrebne zmogljivosti v obliki stalne enote evropske mejne in obalne straže (v nadaljnjem besedilu: stalna enota). Stalna enota bi morala postopoma, vendar hitro doseči strateški cilj zmogljivosti 10 000 operativnih uslužbencev, kot je določeno v Prilogi I, z izvršilnimi pooblastili, kadar je ustrezno, za učinkovito podporo državam članicam na terenu pri njihovih prizadevanjih za zaščito zunanjih meja, za boj proti čezmejnemu kriminalu in za znatno okrepitev učinkovitega in trajnostnega vračanja migrantov brez urejenega statusa. Takšna zmogljivost 10 000 operativnih uslužbencev predstavlja največjo razpoložljivo zmogljivost, potrebno za učinkovito obravnavanje obstoječih in prihodnjih operativnih potreb za operacije v zvezi z mejami in vračanjem v Uniji in tretjih državah, vključno z zmogljivostjo za hitro odzivanje na krize v prihodnosti.

(6) Komisija bi morala opraviti pregled celotnega števila in sestave stalne enote, vključno z višino prispevka posamezne države članice v stalno enoto ter njenim usposabljanjem, strokovnim znanjem in izkušnjami ter strokovnostjo. Komisija bi morala do marca 2024 po potrebi predložiti ustrezne predloge za spremembo prilog I, II, III in IV. Če tega ne stori, bi morala pojasniti razloge za to.

(7) Za izvajanje te uredbe, zlasti ustanovitev stalne enote, tudi po tem, ko Komisija pregleda stalno enoto, bi moral veljati večletni finančni okvir.

(8) Evropski svet je v sklepih z dne 28. junija 2018 pozval k nadaljnji krepitvi podporne vloge Agencije, vključno s sodelovanjem s tretjimi državami, in sicer z dodelitvijo več sredstev in večjih pooblastil, da se zagotovi učinkovit nadzor zunanjih meja in znatno poveča učinkovito vračanje migrantov brez urejenega statusa.

(9) Učinkovito je treba nadzirati prehajanje zunanjih meja, obravnavati migracijske izzive ter morebitne prihodnje grožnje na zunanjih mejah, zagotoviti visoko stopnjo notranje varnosti v Uniji, varovati delovanje schengenskega območja in spoštovati splošno načelo solidarnosti. Te dejavnosti in cilje bi moralo spremljati proaktivno upravljanje migracij, vključno s potrebnimi ukrepi v tretjih državah. V ta namen je treba utrditi evropsko mejno in obalno stražo ter dodatno razširiti pooblastila Agencije.

([5]) Uredba (EU) 2016/1624 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. septembra 2016 o evropski mejni in obalni straži ter spremembi Uredbe (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 863/2007 Evropskega parlamenta in Sveta, Uredbe Sveta (ES) št. 2007/2004 in Odločbe Sveta 2005/267/ES (UL L 251, 16.9.2016, str. 1).

(10) Pri izvajanju evropskega integriranega upravljanja meja bi bilo treba zagotoviti usklajenost z drugimi cilji politike.

(11) Evropsko integrirano upravljanje meja, ki temelji na štiristopenjskem modelu varovanja dostopa, zajema ukrepe v tretjih državah, kot so ukrepi v okviru skupne vizumske politike, ukrepe s sosednjimi tretjimi državami, ukrepe za nadzor meja na zunanjih mejah, analizo tveganja in ukrepe znotraj schengenskega območja in vračanje.

(12) Evropsko integrirano upravljanje meja bi bilo treba izvajati kot deljeno odgovornost Agencije in nacionalnih organov, pristojnih za upravljanje meja, vključno z obalnimi stražami v obsegu, v katerem izvajajo operacije varovanja morske meje in druge naloge nadzora meje, kot tudi nacionalnih organov, pristojnih za vračanje. Čeprav države članice ohranjajo glavno pristojnost za upravljanje svojih zunanjih meja v svojem interesu in interesu vseh držav članic in so pristojne za izdajanje odločb o vrnitvi, bi morala Agencija podpirati uporabo ukrepov Unije, ki so povezani z upravljanjem zunanjih meja in z vračanjem, in sicer s krepitvijo, ocenjevanjem in usklajevanjem ukrepov držav članic, ki izvajajo te ukrepe. Dejavnosti agencije bi morale dopolnjevati prizadevanja držav članic.

(13) Za zagotavljanje učinkovitega izvajanja evropskega integriranega upravljanja meja in povečanje učinkovitosti politike vračanja Unije bi bilo treba vzpostaviti evropsko mejno in obalno stražo. Tej bi bilo treba zagotoviti potrebne finančne in človeške vire ter opremo. Evropsko mejno in obalno stražo bi morali sestavljati Agencija, nacionalni organi, pristojni za upravljanje meja, vključno z obalnimi stražami v obsegu, v katerem izvajajo naloge nadzora meje, kot tudi nacionalni organi, pristojni za vračanje. Kot taka se bo opirala na skupno uporabo informacij, zmogljivosti in sistemov na nacionalni ravni ter na odziv Agencije na ravni Unije.

(14) Evropsko integrirano upravljanje meja ne spreminja ustreznih pristojnosti Komisije in držav članic na področju carin, zlasti glede kontrol, obvladovanja tveganj in izmenjave informacij.

(15) Za razvoj politike in prava o nadzoru zunanjih meja in vračanju, vključno z razvojem večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja, so še vedno pristojne institucije Unije. Zagotoviti bi bilo treba tesno sodelovanje med Agencijo in temi institucijami.

(16) Učinkovito izvajanje evropskega integriranega upravljanja meja s strani evropske mejne in obalne straže bi bilo treba zagotoviti prek cikla večletne strateške politike. Večletni cikel bi moral določati celosten, enoten in neprekinjen proces za zagotavljanje strateških smernic vsem zadevnim akterjem na ravni Unije in nacionalni ravni na področju upravljanja meja in vračanja, da bi ti akterji lahko usklajeno izvajali evropsko integrirano upravljanje meja. Prav tako bi moral obravnavati vse relevantne interakcije evropske mejne in obalne straže s Komisijo ter drugimi institucijami in organi ter sodelovanje z drugimi ustreznimi partnerji, vključno s tretjimi državami in tretjimi osebami, kakor je ustrezno.

(17) Evropsko integrirano upravljanje meja zahteva integrirano načrtovanje med državami članicami in Agencijo za operacije v zvezi z mejami in vračanjem, za pripravo odzivov na izzive na zunanjih mejah, za načrtovanje obvladovanja nepredvidljivih razmer in za usklajevanje dolgoročnega razvoja zmogljivosti tako z vidika zaposlovanja kot z vidika pridobivanja in razvoja opreme.

(18) Agencija bi morala oblikovati tehnične standarde za izmenjavo informacij, kakor je določeno v tej uredbi. Poleg tega bi bilo treba za učinkovito izvajanje Uredbe (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta ([6]) oblikovati skupne minimalne standarde za varovanje zunanje meje. V ta namen bi morala imeti Agencija možnost prispevati k razvoju skupnih minimalnih standardov v skladu z ustreznimi pristojnostmi držav članic in Komisije. Te skupne minimalne standarde bi bilo treba oblikovati upoštevajoč vrsto meja, stopnje učinka, ki jih Agencija določi za vsak odsek zunanje meje, in druge dejavnike, kot so geografske posebnosti. Pri oblikovanju teh skupnih minimalnih standardov bi bilo treba upoštevati morebitne omejitve, ki izhajajo iz nacionalnega prava.

([6]) Uredba (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) (UL L 77, 23.3.2016, str. 1).

(19) Tehnične standarde za informacijske sisteme in programske aplikacije bi bilo treba uskladiti s standardi, ki jih uporablja Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA) za druge informacijske sisteme na področju svobode, varnosti in pravice.

(20) Izvajanje te uredbe ne vpliva na delitev pristojnosti med Unijo in državami članicami ter na obveznosti držav članic po Konvenciji Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu, Mednarodni konvenciji o varstvu človeškega življenja na morju, Mednarodni konvenciji o iskanju in reševanju na morju, Konvenciji Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu in njenem Protokolu proti tihotapljenju migrantov po kopnem, morju in zraku, Konvenciji o statusu beguncev iz leta 1951, Protokolu iz leta 1967 k navedeni konvenciji, Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, Konvenciji Združenih narodov o statusu oseb brez državljanstva ter drugih ustreznih mednarodnih instrumentih.

(21) Izvajanje te uredbe ne vpliva na Uredbo (EU) št. 656/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ([7]). Operacije na morju bi bilo treba izvajati tako, da se v vseh primerih zagotovi varnost zajetih ali rešenih oseb, varnost enot, ki sodelujejo v zadevni morski operaciji, in varnost tretjih oseb.

(22) Agencija bi morala svoje naloge izvajati v skladu z načelom subsidiarnosti in brez poseganja v pristojnosti držav članic glede vzdrževanja javnega reda in miru ter zagotavljanja notranje varnosti.

(23) Agencija bi morala svoje naloge izvajati brez poseganja v pristojnosti držav članic v zvezi z obrambo.

(24) Razširjene naloge in pristojnosti Agencije bi bilo treba uravnotežiti z okrepljenimi ukrepi za zaščito temeljnih pravic in večjo odgovornostjo, zlasti v smislu izvajanja izvršilnih pooblastil statutarnih uslužbencev.

(25) Agencija se opira na sodelovanje držav članic, da lahko učinkovito opravlja svoje naloge. Zato je pomembno, da Agencija in države članice ravnajo v dobri veri ter da si pravočasno izmenjajo točne informacije. Nobena država članica ne bi smela biti dolžna dajati informacij, za katere meni, da bi bilo njihovo razkritje v nasprotju z bistvenimi interesi njene varnosti.

(26) Poleg tega bi morale države članice v lastnem interesu in v interesu drugih držav članic prispevati ustrezne podatke, ki so potrebni za dejavnosti, ki jih izvaja Agencija, vključno za namene spremljanja razmer, analize tveganja, ocenjevanja ranljivosti in celovitega načrtovanja. Prav tako bi morale zagotoviti, da so ti podatki točni, posodobljeni ter pridobljeni in vneseni zakonito. Kadar ti podatki vključujejo osebne podatke, bi se moralo v celoti uporabljati pravo Unije o varstvu podatkov.

(27) Komunikacijsko omrežje, vzpostavljeno na podlagi te uredbe, bi moralo temeljiti na komunikacijskem omrežju Evropskega sistema varovanja meja (v nadaljnjem besedilu: sistem EUROSUR), ki je bilo razvito v okviru Uredbe (EU) št. 1052/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([8]), in ga nadomestiti. Komunikacijsko omrežje, vzpostavljeno na podlagi te Uredbe, bi bilo treba uporabiti za vse varne izmenjave informacij znotraj evropske mejne in obalne straže. Raven akreditacije komunikacijskega omrežja bi bilo treba povečati na stopnjo CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL, da bi se izboljšalo zagotavljanje informacijske varnosti med državami članicami in z Agencijo.

(28) Sistem EUROSUR je potreben, da lahko evropska mejna in obalna straža zagotovi okvir za izmenjavo informacij in operativno sodelovanje med nacionalnimi organi držav članic in z Agencijo. Sistem EUROSUR nacionalnim organom in Agenciji zagotavlja potrebno infrastrukturo in orodja za izboljšanje njihovega spremljanja razmer in povečanje zmogljivosti za odzivanje na zunanjih mejah za namene odkrivanja in preprečevanja nezakonitega priseljevanja in čezmejnega kriminala ter boja proti njima, pa tudi zaradi prispevanja k reševanju življenj migrantov in zagotavljanju njihovega varstva.

([7]) Uredba (EU) št. 656/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o določitvi pravil za varovanje zunanjih morskih meja v okviru operativnega sodelovanja, ki ga usklajuje Evropska agencija za upravljanje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah držav članic Evropske unije (UL L 189, 27.6.2014, str. 93).

([8]) Uredba (EU) št. 1052/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2013 o vzpostavitvi Evropskega sistema varovanja meja (EUROSUR) (UL L 295, 6.11.2013, str. 11).

(29) Države članice bi morale ustanoviti nacionalne koordinacijske centre, da bi izboljšale izmenjavo informacij in sodelovanje med državami članicami in z Agencijo glede varovanja meje ter glede opravljanja mejnih kontrol. Za pravilno delovanje sistema EUROSUR je bistveno, da vsi nacionalni organi s pristojnostjo za varovanje zunanje meje na podlagi nacionalnega prava med seboj sodelujejo prek nacionalnih koordinacijskih centrov.

(30) Vloga nacionalnega koordinacijskega centra, da usklajuje in izmenjuje informacije med vsemi organi s pristojnostjo za nadzor zunanje meje na nacionalni ravni, ne posega v pristojnost, določeno na nacionalni ravni glede načrtovanja in izvajanja nadzora meje.

(31) Ta uredba ne bi smela ovirati držav članic, da svojim nacionalnim koordinacijskim centrom naložijo tudi pristojnost za usklajevanje izmenjave informacij in za sodelovanje glede drugih elementov evropskega integriranega upravljanja meja.

(32) Kakovost informacij, izmenjanih med državami članicami in Agencijo, in pravočasnost izmenjave takšnih informacij sta predpogoja za ustrezno delovanje evropskega integriranega upravljanja meja. Gradeč na uspešnosti sistema EUROSUR bi bilo treba to kakovost zagotoviti s standardizacijo, avtomatizacijo izmenjave informacij med omrežji in sistemi, zagotavljanjem informacijske varnosti ter nadzorom kakovosti podatkov in posredovanih informacij.

(33) Agencija bi morala zagotavljati potrebno pomoč pri razvoju in delovanju sistema EUROSUR, tudi glede interoperabilnosti sistemov, zlasti z vzpostavitvijo, vzdrževanjem in usklajevanjem sistema EUROSUR.

(34) Sistem EUROSUR bi moral zagotoviti izčrpno sliko razmer ne le na zunanjih mejah, temveč tudi znotraj schengenskega območja in območja pred mejo. Zajemati bi moral varovanje kopenske, morske in zračne meje ter mejne kontrole. Zagotavljanje spremljanja razmer na schengenskem področju ne bi smelo privesti do operativnih dejavnosti agencije na notranjih mejah držav članic.

(35) Varovanje zračne meje bi moralo biti eden od elementov upravljanja meja, saj se tako komercialni in zasebni leti kot tudi sistemi daljinsko pilotiranih zrakoplovov uporabljajo za nezakonite dejavnosti, povezane s priseljevanjem in čezmejnim kriminalom. Namen varovanja zračne meje je odkrivanje in spremljanje sumljivih letov, ki prečkajo zunanje meje ali jih nameravajo prečkati, ter izvajanje s tem povezane analize tveganja, da bi pristojni organi Unije in držav članic sprožili zmogljivost za odzivanje. V ta namen bi bilo treba spodbujati medagencijsko sodelovanje na ravni Unije, in sicer med Agencijo, upravljavcem Evropske mreže za upravljanje zračnega prometa (EATMN) in Agencijo evropske unije za varnost v letalstvu (EASA). Po potrebi bi morale imeti države članice možnost, da prejmejo informacije o sumljivih zunanjih letih in se ustrezno odzovejo. Agencija bi morala spremljati in podpirati raziskovalne dejavnosti in dejavnosti v zvezi z inovacijami na tem področju.

(36) Poročanje o dogodkih, povezanih z nedovoljenimi sekundarnimi gibanji v sistemu EUROSUR, bo prispevalo k spremljanju migracijske tokove proti Uniji in znotraj nje s strani Agencije za namene analize tveganja in spremljanja razmer. Z izvedbenim aktom, v katerem se določijo podrobnosti o plasteh informacij slik razmer in pravila za oblikovanje specifičnih slik razmer, bi bilo treba podrobneje opredeliti vrsto poročanja, s katero bi ta cilj najbolje dosegli.

(37) Storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov, ki jih opravlja Agencija, bi morale temeljiti na skupni uporabi orodij za varovanje in medagencijskem sodelovanju na ravni Unije, vključno z zagotavljanjem varnostnih storitev programa Copernicus. Storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov bo morale državam članicam in Agenciji zagotavljati informacijske storitve z dodano vrednostjo, povezane z evropskim integriranim upravljanjem meja. Storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov bi bilo treba razširiti tako, da bi podpirale mejne kontrole, varovanje zračne meje in spremljanje migracijskih tokov.

(38) Število migrantov, ki se utopijo na južnih zunanjih morskih mejah, se je zaradi potovanja v malih plovilih in plovilih, neprimernih za plovbo, drastično povečalo. Sistem EUROSUR bi moral bistveno izboljšati operativno in tehnično zmogljivost Agencije in držav članic za odkrivanje takih malih plovil in okrepiti zmogljivost držav članic za odzivanje, s čimer bi se zmanjšalo število smrtnih žrtev med migranti, tudi v okviru operacij iskanja in reševanja.

(39) V tej uredbi se upošteva, da migracijske poti uporabljajo tudi osebe, ki potrebujejo mednarodno zaščito.

(40) Agencija bi morala pripraviti splošne in ciljne analize tveganja na podlagi skupnega integriranega modela analize tveganja, ki ga uporabljajo Agencija in države članice. Tudi na podlagi informacij, ki jih predložijo države članice, bi morala zagotoviti ustrezne informacije o vseh vidikih, povezanih z evropskim integriranim upravljanjem meja, zlasti o nadzoru meje, vračanju, pojavom nedovoljenih sekundarnih gibanj državljanov tretjih držav znotraj Unije v smislu trendov, obsega in poti, preprečevanju čezmejnega kriminala, vključno z omogočanjem nedovoljenih prehodov meje, trgovine z ljudmi, terorizma in hibridnih groženj, ter o razmerah v zadevnih tretjih državah, da se lahko sprejmejo ustrezni ukrepi ali obravnavajo odkrite grožnje in tveganja, da se izboljša integrirano upravljanje zunanjih meja.

(41) Agencija bi morala glede na svoje dejavnosti na zunanjih mejah prispevati k preprečevanju in odkrivanju čezmejnega kriminala, kot je tihotapljenje migrantov, trgovina z ljudmi in terorizem, kadar je primerno, da ukrepa, in kadar pri svojih dejavnostih pridobi ustrezne informacije. Svoje dejavnosti bi morala usklajevati z Europolom, ki je agencija, pristojna za podpiranje in krepitev ukrepov držav članic in sodelovanja med njimi pri preprečevanju hudih kaznivih dejanj, ki prizadenejo dve ali več držav članic, in boju proti njim. Zanjo so značilna kazniva dejanja, ki so neposredno povezana z nedovoljenimi prehajanji zunanjih meja, vključno s trgovino z ljudmi ali tihotapljenjem migrantov. V skladu z Direktivo Sveta 2002/90/ES ([9]) se lahko države članice odločijo, da ne naložijo sankcij, kadar je cilj ravnanja humanitarna pomoč migrantom.

(42) V duhu deljene odgovornosti bi morala biti naloga Agencije redno spremljanje upravljanja zunanjih meja, vključno s spoštovanjem temeljnih pravic v okviru dejavnosti upravljanja meja in dejavnosti vračanja, ki jih izvaja Agencija. Agencija bi morala zagotoviti pravilno in učinkovito spremljanje ne le prek spremljanja razmer in analize tveganja, temveč tudi s prisotnostjo strokovnjakov, ki so del njenih uslužbencev, v državah članicah. Agenciji bi se zato moralo omogočiti, da napoti uradnike za zvezo v države članice za določeno obdobje, med katerim uradnik za zvezo poroča izvršnemu direktorju. Poročila uradnikov za zvezo bi moralo biti del ocene ranljivosti.

(43) Agencija bi morala na podlagi objektivnih meril izvesti oceno ranljivosti, da oceni zmogljivost in pripravljenost držav članic za soočanje z izzivi na njihovih zunanjih mejah ter za prispevanje k stalni enoti in naboru tehnične opreme. Ocena ranljivosti bi morala vključevati oceno opreme, infrastrukture, uslužbencev, proračuna in finančnih virov držav članic ter tudi načrte za ravnanje v izrednih razmerah za obravnavo morebitnih kriznih razmer na zunanjih mejah. Države članice bi morale sprejeti ukrepe za odpravljanje pomanjkljivosti, ugotovljenih v tej oceni. Izvršni direktor bi moral opredeliti ukrepe, ki jih je treba sprejeti, in jih priporočiti zadevni državi članici. Izvršni direktor bi moral določiti tudi rok za sprejetje teh ukrepov in skrbno spremljati, da se izvedejo pravočasno. Kadar potrebni ukrepi niso sprejeti v določenem roku, bi se zadeva morala predložiti upravnemu odboru v nadaljnje odločanje.

(44) Če se Agenciji ne zagotovijo točne in pravočasne informacije, ki so potrebne za oceno ranljivosti, bi ta morala imeti možnost to upoštevati pri izvedbi ocene ranljivosti, razen če se navedejo utemeljeni razlogi za zadržanje podatkov.

(45) Ocena ranljivosti in schengenski ocenjevalni mehanizem, vzpostavljen z Uredbo Sveta (EU) št. 1053/2013 ([10]), sta dopolnjujoča se mehanizma za zagotavljanje nadzora Unije nad kakovostjo pravilnega delovanja schengenskega območja ter stalne pripravljenosti na ravni Unije in nacionalni ravni za odziv na morebitne izzive na zunanjih mejah. Čeprav je schengenski ocenjevalni mehanizem primarna metoda za ocenjevanje izvajanja in spoštovanja prava Unije v državah članicah, bi morale biti sinergije med oceno ranljivosti in schengenskim ocenjevalnim mehanizmom čim večje, da bi prispevale k izboljšani sliki razmer o delovanju schengenskega območja, pri čemer bi se bilo treba, kolikor je mogoče, izogibati podvajanju prizadevanj na strani držav članic in zagotoviti bolj usklajeno uporabo ustreznih finančnih instrumentov Unije, ki podpirajo upravljanje zunanjih meja. V ta namen bi bilo treba vzpostaviti redno izmenjavo informacij med Agencijo in Komisijo o rezultatih obeh mehanizmov.

([9]) Direktiva Sveta 2002/90/ES z dne 28. novembra 2002 o opredelitvi pomoči pri nedovoljenem vstopu, tranzitu in prebivanju (UL L 328, 5.12.2002, str. 17).

([10]) Uredba Sveta (EU) št. 1053/2013 z dne 7. oktobra 2013 o vzpostavitvi ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda in razveljavitvi Sklepa Izvršnega odbora z dne 16. septembra 1998 o ustanovitvi stalnega odbora o ocenjevanju in izvajanju Schengenskega sporazuma (UL L 295, 6.11.2013, str. 27).

(46) Glede na to, da države članice določajo mejne odseke, katerim Agencija dodeli stopnje vpliva, in da bi morale biti zmogljivosti za odzivanje držav članic in Agencije povezane s temi stopnjami vpliva, bi bilo treba vzpostaviti četrto stopnjo vpliva – kritično stopnjo vpliva –, ki se mejnemu odseku dodeli začasno kadar je schengensko območje ogroženo in bi morala Agencija posredovati.

(47) Kadar se visoka ali kritična stopnja vpliva določi za odsek morske meje zaradi povečanja nezakonitega priseljevanja, bi morale zadevne države članice to povečanje upoštevati pri načrtovanju in izvajanju operacij iskanja in reševanja, saj bi takšne razmere lahko povzročile povečanje zahtev za pomoč za osebe v nevarnosti na morju.

(48) Agencija bi morala organizirati ustrezno tehnično in operativno pomoč državam članicam, da bi okrepila njihovo zmogljivost izvajanja obveznosti glede nadzora zunanjih meja in soočanja z izzivi na zunanjih mejah, ki so posledica povečanega števila prihodov nezakonitih migrantov ali čezmejnega kriminala. Taka pomoč ne bi smela posegati v pristojnosti ustreznih nacionalnih organov glede začetka kazenske preiskave. Zato bi morala Agencija na lastno pobudo s soglasjem zadevne države članice ali na zahtevo te države članice organizirati in usklajevati skupne operacije za eno ali več držav članic, iz stalne enote napotiti skupine za upravljanje meja, podporne skupine za upravljanje migracij in skupine za vračanje (v nadaljnjem besedilu skupno: skupine) ter zagotoviti potrebno tehnično opremo.

(49) Kadar pride do posebnega in nesorazmernega izziva na zunanjih mejah, bi morala Agencija na lastno pobudo in s soglasjem zadevne države članice ali na zahtevo te države članice organizirati in usklajevati hitra posredovanja na mejah ter napotiti tako skupine iz stalne enote kot tudi zagotoviti tehnično opremo, vključno iz nabora opreme za hitri odziv. Nabor opreme za hitri odziv bi moral vsebovati omejeno število kosov opreme, potrebne za možna hitra posredovanja na mejah. S hitrimi posredovanji na mejah bi se morala zagotoviti časovno omejena okrepitev v primerih, ko je potreben takojšen odziv in bi takšno posredovanje predstavljalo učinkovit odziv. Za zagotovitev, da so taka posredovanja učinkovita, bi morale države članice dati na razpolago uslužbence, ki jih dodelijo Agenciji, ki jih Agenciji zagotovijo za kratkoročno napotitev in ki jih napotijo za namene rezervnih uslužbencev za hitri odziv, da se oblikujejo ustrezne skupine, in bi morale zagotoviti potrebno tehnično opremo. Kadar posadka, napotena s tehnično opremo države članice, izvira iz te države članice, bi se morala šteti za del prispevka te države članice v stalno enoto. Agencija in zadevna država članica bi se morali dogovoriti o operativnem načrtu.

(50) Kadar se država članica na določenih območjih svojih zunanjih meja sooča s posebnimi in nesorazmernimi migracijskimi izzivi, za katere je značilen velik dotok mešanih migracijskih tokov, bi se ji moralo omogočiti, da se opre na povečane tehnične in operativne okrepitve. Te okrepitve bi bilo treba na žariščnih območjih zagotoviti s podpornimi skupinami za upravljanje migracij. Te skupine bi morale biti sestavljene iz operativnih uslužbencev, ki se napotijo iz stalne enote, ter iz strokovnjakov Evropskega azilnega podpornega urada (EASO), Europola in, kadar je ustrezno, Agencije Evropske unije za temeljne pravice, drugih organov, uradov in agencij Unije in iz držav članic. Komisija bi morala zagotoviti potrebno usklajevanje ocenjevanja potreb, ki jih predložijo države članice. Agencija bi morala Komisiji pomagati pri usklajevanju različnih agencij na terenu. Komisija bi morala v sodelovanju z državo članico gostiteljico in ustreznimi agencijami Unije določiti pogoje sodelovanja na žariščnih območjih. Komisija bi morala zagotoviti usklajevanje ustreznih agencij znotraj njihovih pooblastil in bi morala biti pristojna za usklajevanje dejavnosti podpornih skupin za upravljanje migracij.

(51) Države članice bi morale zagotoviti, da bi vsi organi, za katere je verjetno, da bodo prejeli prošnje za mednarodno zaščito, kot so policija, mejna policija, organi, pristojni za priseljevanje, in uslužbenci ustanov za pridržanje, imeli ustrezne informacije. Poleg tega bi morale tudi zagotoviti, da bi bili uslužbenci takšnih organov deležni potrebne ravni usposabljanja, ki bi ustrezalo njihovim nalogam in obveznostim, ter da bi dobili navodila, naj prosilce obveščajo o tem, kje in kako lahko vložijo prošnje za mednarodno zaščito, ter navodila, kako napotiti osebe v ranljivem položaju na ustrezne mehanizme za napotitev.

(52) Evropski svet je v svojih sklepih z dne 28. junija 2018 ponovno potrdil, kako pomemben je celovit pristop k migracijam in izrazil stališče, da so migracije izziv ne le za posamezne države članice, temveč za celotno Evropo. V zvezi s tem je poudaril, kako pomembno je, da Unija zagotovi popolno podporo za zagotovitev urejenega upravljanja migracijskih tokov.

(53) Agencija in EASO bi morali tesno sodelovati, da bi učinkovito obravnavali migracijske izzive, za katere je značilen velik dotok mešanih migracijskih tokov, zlasti na zunanjih mejah. Predvsem bi morali Agencija in EASO usklajevati svoje dejavnosti in podpirati države članice, da se olajšata postopek v zvezi z mednarodno zaščito in postopek vračanja v zvezi z državljani tretjih držav, katerih prošnje za mednarodno zaščito se zavrnejo. Agencija in EASO bi morali sodelovati tudi pri drugih skupnih operativnih dejavnostih, kot so skupna analiza tveganja, zbiranje statističnih podatkov, usposabljanje in podpora državam članicam v zvezi z načrtovanjem za ravnanje v izrednih razmerah.

(54) Nacionalni organi, ki opravljajo funkcije obalne straže, so pristojni za številne naloge, ki lahko vključujejo pomorsko varnost, zaščito, iskanje in reševanje, nadzor meje, nadzor ribištva, carinski nadzor, splošno preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ter varstvo okolja. Agencija, Evropska agencija za nadzor ribištva in Evropska agencija za pomorsko varnost (EMSA) bi morale zato okrepiti medsebojno sodelovanje in sodelovanje z nacionalnimi organi, ki opravljajo funkcije obalne straže, da bi izboljšale spremljanje razmer na področju pomorstva ter podprle usklajeno in stroškovno učinkovito ukrepanje. Sinergija med različnimi akterji v pomorskem okolju bi morala biti skladna z evropskim integriranim upravljanjem meja in strategijami za pomorsko varnost.

(55) Na žariščnih območjih bi morale države članice sodelovati z ustreznimi agencijami Unije, ki bi morale delovati v okviru svojih pristojnosti in pooblastil, njihovo delo pa bi usklajevala Komisija. Komisija bi morala v sodelovanju z ustreznimi agencijami Unije zagotoviti, da so dejavnosti na žariščnih območjih skladne z zadevnim pravom Unije in temeljnimi pravicami.

(56) Kadar je to utemeljeno na podlagi rezultatov ocene ranljivosti ali analize tveganja ali kadar se enemu ali več mejnim odsekom začasno dodeli kritična stopnja vpliva, bi moral izvršni direktor Agencije priporočiti zadevni državi članici, naj začne in izvede skupne operacije ali hitra posredovanja na mejah.

(57) Kadar je nadzor zunanje meje tako neučinkovit, da lahko ogrozi delovanje schengenskega območja, bodisi ker država članica ne sprejme potrebnih ukrepov v skladu z oceno ranljivosti ali ker država članica, ki se sooča s posebnimi in nesorazmernimi izzivi na zunanjih mejah, Agencije ni zaprosila za zadostno podporo ali take podpore ne izvaja, bi bilo treba na ravni Unije zagotoviti enoten, hiter in učinkovit odziv. Za namen ublažitve teh tveganj in za zagotovitev boljšega usklajevanja na ravni Unije bi morala Komisija Svetu predložiti sklep, v katerem so opredeljeni ukrepi, ki jih mora izvesti Agencija, in s katerim se od zadevne države članice zahteva, naj z Agencijo sodeluje pri izvajanju teh ukrepov. Izvedbena pooblastila za sprejetje tega sklepa bi bilo treba zaradi potencialno politično občutljive narave ukrepov, saj bodo verjetno vplivali na nacionalne izvršne in izvršilne pristojnosti, prenesti na Svet. Agencija bi morala določiti ukrepe, ki se sprejmejo za praktično izvajanje ukrepov iz sklepa Sveta. Agencija bi morala v sodelovanju z zadevno državo članico pripraviti operativni načrt. Zadevna država članica bi morala olajšati izvajanje sklepa Sveta in operativnega načrta tako, da med drugim izpolni svoje obveznosti, kot so določene v tej uredbi. Če država članica ne ravna v skladu z navedenim sklepom Sveta v 30 dneh in ne sodeluje z Agencijo pri izvajanju ukrepov iz navedenega sklepa, bi Komisija morala imeti možnost, da sproži posebni postopek iz člena 29 Uredbe (EU) 2016/399 za soočenje z izrednimi okoliščinami, ki ogrožajo splošno delovanje območja brez nadzora na notranjih mejah.

(58) Stalna enota bi morala biti sestavljena iz štirih kategorij operativnih uslužbencev, in sicer statutarnih uslužbencev, uslužbencev, ki jih države članice Agenciji dodelijo dolgoročno, uslužbencev, ki jih države članice zagotovijo za kratkoročne napotitve, in uslužbencev, ki so del rezervnih uslužbencev za hitri odziv za hitra posredovanja na mejah. Operativne uslužbence bi morali sestavljati mejni policisti, spremljevalci pri vračanju, specialisti za vračanje in drugi ustrezni uslužbenci. Stalno enoto bi bilo treba napotiti v okviru skupin. Dejansko število operativnih uslužbencev, napotenih iz stalne enote, bi moralo biti odvisno od operativnih potreb.

(59) Operativni uslužbenci, napoteni kot člani skupin bi morali imeti vsa potrebna pooblastila za izvajanje nalog nadzora meje in vračanja, vključno z nalogami, za katere so potrebna izvršilna pooblastila, določena v ustreznem nacionalnem pravu ali v tej Uredbi. Kadar statutarni uslužbenci izvajajo izvršilna pooblastila, bi morala Agencija odgovarjati za morebitno nastalo škodo.

(60) Države članice bi morale prispevati v stalno enoto v skladu s Prilogo II za dolgoročne dodelitve in Prilogo III za kratkoročne napotitve. Posamezni prispevki držav članic bi morali biti določeni na podlagi razdelitvenega ključa, o katerem je bil dosežen dogovor med pogajanji leta 2016 o Uredbi (EU) 2016/1624 za namene nabora za hitri odziv in ki je določen v Prilogi I k navedeni uredbi. Ta razdelitveni ključ bi moral biti sorazmerno prilagojen velikosti stalne enote. Ti prispevki bi morali biti sorazmerno določeni tudi za pridružene schengenske države.

(61) Pri izbiri števila in profilov uslužbencev, ki se navedejo v sklepu upravnega odbora, bi moral izvršni direktor uporabiti načela enake obravnave in sorazmernosti, zlasti v zvezi z nacionalnimi zmogljivostmi držav članic.

(62) Vsaka država članica in Agencija bi se morala prek letnih dvostranskih pogajanj dogovoriti o natančni časovni razporeditvi za kratkoročne napotitve iz stalne enote in za dajanje na voljo tehnične opreme, sofinancirane v okviru posebnih ukrepov Sklada za notranjo varnost, ali vseh drugih namenskih sredstev Unije, pri tem pa upoštevati zmogljivost in sorazmernost. Pri zahtevkih za nacionalne prispevke v stalno enoto bi moral izvršni direktor kot splošno pravilo uporabiti načeli sorazmernosti in enakega obravnavanja držav članic, z namenom preprečiti razmere, ki bi bistveno vplivale na opravljanje nacionalnih nalog v eni državi članici, in sicer tako, da se zahteva razporeditev letnih prispevkov te države članice v enem določenem obdobju štirih mesecev. Takšna ureditev bi morala vključevati možnost, da države članice svoje obveznosti glede obdobij napotitve izpolnijo v nezaporednih obdobjih. Države članice bi morale imeti v zvezi s kratkoročnimi napotitvami iz stalnih enot možnost, da svoje obveznosti za kratkoročne napotitve s to uredbo izpolnijo na kumulativen način z napotitvijo več uslužbencev za krajša obdobja ali napotitvijo posameznih uslužbencev za več kot štiri mesece v skladu z načrtovanjem, dogovorjenim med letnimi dvostranskimi pogajanji.

(63) Brez poseganja v pravočasno sklenitev operativnega načrta v zvezi z operacijami na morju bi morala Agencija sodelujočim državam članicam čim prej zagotoviti posebne informacije o uporabi ustrezne pristojnosti in prava, ki se uporablja, zlasti o posebnih pravicah poveljnikov ladij in zrakoplovov, pogojih uporabe sile in uvedbi omejevalnih ukrepov ali ukrepov odvzema prostosti.

(64) Dolgoročni razvoj človeških virov za zagotovitev prispevkov držav članic v stalno enoto bi moral biti podprt s sistemom finančne podpore. V ta namen je primerno, da se Agencija pooblasti za dodeljevanje nepovratnih sredstev državam članicam brez razpisa za zbiranje predlogov v okviru financiranja, ki ni povezano s stroški, če so izpolnjeni pogoji, določeni v Uredbi (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta ([11]). Finančna podpora bi morala državam članicam omogočiti, da zaposlijo in usposobijo dodatne uslužbence, da se jim zagotovi potrebna prožnost pri izpolnjevanju obveznih prispevkov v stalno enoto. V sistemu za finančno podporo bi bilo treba upoštevati čas, potreben za zaposlovanje in usposabljanje, in bi moral zato temeljiti na pravilu N + 2. V namenskem sistemu financiranja bi bilo treba vzpostaviti pravo ravnovesje med tveganji nepravilnosti in goljufij ter stroški nadzora. Ta uredba določa bistvene pogoje za dodelitev finančne podpore, in sicer za zaposlovanje in usposabljanje zadostnega števila mejnih policistov ali drugih specialistov, ki ustreza številu uradnikov, dodeljenih Agenciji dolgoročno, ali dejanski napotitvi uradnikov med operativnimi dejavnostmi Agencije za neprekinjeno ali prekinjeno obdobje najmanj štirih mesecev ali sorazmerno za napotitve za neprekinjeno ali prekinjeno obdobje, krajše od štirih mesecev. Ker ni ustreznih in primerljivih podatkov o dejanskih stroških po državah članicah, bi bil razvoj sheme financiranja, ki bi temeljila na stroških, preveč zapleten in ne bi zadostil potrebi po preprosti, hitri, učinkoviti in smotrni finančni shemi. Za določitev zneska takega financiranja za različne države članice je primerno, da se kot referenčni znesek uporabi letna plača pogodbenih uslužbencev institucij Unije v funkcionalni skupini III, razred 8, stopnja 1, ki se prilagodi s korekcijskim količnikom glede na državo članico v skladu z načelom dobrega finančnega poslovodenja in v duhu enake obravnave. Agencija in države članice bi morale pri izvajanju takšne finančne podpore zagotoviti, da se upošteva načelo sofinanciranja in načelo preprečevanja dvojnega financiranja.

(65) Da bi se ublažil morebitni vpliv na nacionalne službe v zvezi z zaposlovanjem statutarnih uslužbencev za stalno enoto, bi bilo treba zadevnim službam držav članic zagotoviti podporo za naložbe v usposabljanje novih uslužbencev, ki nadomestijo takšne odhajajoče uslužbence.

([11]) Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

(66) Zaradi napotitve stalne enote na ozemlje tretjih držav bi morala Agencija razviti zmogljivosti za lastne strukture vodenja in nadzora ter postopke za zagotovitev, da lahko člani skupin civilno in kazensko odgovarjajo.

(67) Da se omogočijo učinkovite napotitve iz stalne enote z začetkom 1. januarja 2021, bi bilo treba sprejeti nekatere sklepe in izvedbene ukrepe ter jih čim prej izvesti. Zato bi morala Agencija skupaj z državami članicami in Komisijo sodelovati pri pripravi takšnih izvedbenih ukrepov in sklepov, ki jih sprejme upravni odbor. Takšen pripravljalni postopek bi moral v skladu s to uredbo vključevati tudi ustrezno zaposlovanje v Agenciji in državah članicah.

(68) Za zagotovitev kontinuitete podpore za operativne dejavnosti, ki jih organizira Agencija, bi bilo treba vse napotitve, vključno z naborom za hitri odziv, ki se izvedejo do 31. decembra 2020, načrtovati in izvajati v skladu z Uredbo (EU) 2016/1624 in v skladu z letnimi dvostranskimi pogajanji, izvedenimi leta 2019. V ta namen bi bilo treba zadevne določbe navedene uredbe razveljaviti šele z učinkom od 1. januarja 2021.

(69) Osebje Agencije bi morali sestavljati uslužbenci, ki opravljajo naloge, poverjene Agenciji, bodisi na glavnem sedežu Agencije ali kot del stalne enote. Statutarni uslužbenci v okviru stalne enote bi morali biti v prvi vrsti napoteni kot člani skupin. Moralo bi biti mogoče zaposliti le omejeno in jasno opredeljeno število statutarnih uslužbencev za opravljanje podpornih funkcij za ustanovitev stalne enote, zlasti na glavnem sedežu.

(70) Za odpravo trdovratnih vrzeli pri pridobivanju prostovoljnega nabora tehnične opreme iz držav članic, zlasti v zvezi z večjimi sredstvi, bi morala Agencija imeti lastno opremo, ki je potrebna za skupne operacije ali hitra posredovanja na mejah ali katero koli drugo operativno dejavnost. Ta sredstva bi morale države članice odobriti kot sredstva v okviru vladne službe. Medtem ko ima Agencija od leta 2011 pravno podlago, da kupi ali najame v okviru zakupa svojo lastno tehnično opremo, je izvedbo te možnosti znatno oviralo pomanjkanje proračunskih sredstev.

(71) Da bi bila stalna enota sposobna izpolniti raven ambicij, na podlagi katerih je bila ustanovljena, je Komisija v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 zanje namenila znatna sredstva, da bi Agencija lahko kupila, vzdrževala in upravljala potrebna sredstva v zračnem, pomorskem in kopenskem prometu, ki ustrezajo njenim operativnim potrebam. Čeprav bi lahko bil nakup potrebnih sredstev dolgotrajen proces, zlasti v zvezi z večjimi sredstvi, bi morala lastna oprema Agencije na koncu predstavljati ogrodje operativnih napotitev, dodatni prispevki držav članic pa bi se uporabili v izrednih okoliščinah. Opremo Agencije bi morala večinoma upravljati tehnična ekipa Agencije, ki je del stalne enote. Da se zagotovi učinkovita uporaba predlaganih finančnih sredstev, bi moral nakup potrebnih sredstev temeljiti na večletni strategiji, o kateri čim prej odloči upravni odbor. S prihodnjimi večletnimi finančnimi okviri je treba zagotoviti vzdržnost Agencije in ohraniti celovito evropsko integrirano upravljanje meja.

(72) Agencija in države članice bi morale pri izvajanju te uredbe čim bolje izrabiti obstoječe zmogljivosti glede človeških virov in tehnične opreme, tako na ravni Unije kot na nacionalni ravni.

(73) Dolgoročni razvoj novih zmogljivosti v okviru evropske mejne in obalne straže bi moral biti usklajen med državami članicami in Agencijo v skladu s ciklom večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja, pri čemer bi bilo treba upoštevati dolgo trajanje nekaterih postopkov. To vključuje zaposlovanje in usposabljanje novih mejnih policistov, ki bi lahko med svojo poklicno potjo delali tako v državah članicah kot tudi v okviru stalne enote, nakup, vzdrževanje in odstranjevanje opreme, pri čemer bi bilo treba iskati priložnosti za interoperabilnost in ekonomijo obsega, ter razvoj nove opreme in z njo povezanih tehnologij, vključno z raziskavami.

(74) Časovni načrt za zmogljivosti bi moral združevati načrte za razvoj zmogljivosti držav članic in večletno načrtovanje sredstev Agencije, da bi se optimiziralo dolgoročno vlaganje za najboljšo zaščito zunanjih meja.

(75) Ob upoštevanju večjih pooblastil Agencije, ustanovitve stalne enote ter njene večje prisotnosti na terenu na zunanjih mejah in njenega povečanega delovanja na področju vračanja bi bilo treba Agenciji omogočiti, da ustanovi lokalne urade na lokacijah v bližini njenih pomembnih operativnih dejavnosti v času trajanja teh dejavnosti, pri čemer bi ti uradi delovali kot posrednik med Agencijo in državo članico gostiteljico, skrbeli za naloge usklajevanja, logistične in podporne naloge ter olajševali sodelovanje med Agencijo in državo članico gostiteljico.

(76) V luči dejstva, da je sodelovanje med agencijami del evropskega integriranega upravljanja meja, bi morala Agencija tesno sodelovati z vsemi ustreznimi organi, uradi in agencijami Unije, zlasti z Europolom in EASO. Takšno sodelovanje bi moralo potekati na ravni glavnih sedežev, na operativnih območjih in, kadar je to ustrezno, na ravni lokalnih uradov.

(77) Agencija in države članice, zlasti njihove akademije za usposabljanje, bi morale tesno sodelovati glede usposabljanja stalne enote, pri tem pa zagotoviti, da so programi usposabljanja harmonizirani in spodbujajo skupne vrednote, določene v Pogodbah. Agencija bi morala imeti možnost, da po odobritvi upravnega odbora ustanovi center Agencije za usposabljanje, da bi se dodatno olajšala vključitev skupne evropske kulture v zagotovljeno usposabljanje.

(78) Agencija bi morala še nadalje razvijati skupne osnovne učne načrte in ustrezna orodja usposabljanja za upravljanje meja in vračanje, vključno s specifičnim usposabljanjem za zaščito ranljivih oseb, vključno z otroki. Ponuditi bi morala tudi dodatna usposabljanja in seminarje, povezane z nalogami integriranega upravljanja meja, vključno za uradnike nacionalnih pristojnih organov. Agencija bi morala članom stalne enote zagotoviti specifično usposabljanje, povezano z njihovimi nalogami in pooblastili. To bi moralo vključevati usposabljanje o relevantnem pravu Unije in mednarodnem pravu ter o temeljnih pravicah. Agencija bi morala biti pooblaščena za organizacijo dejavnosti usposabljanja v sodelovanju z državami članicami in tretjimi državami na njihovem ozemlju.

(79) Vračanje državljanov tretjih držav, ki ne izpolnjujejo ali ne izpolnjujejo več pogojev za vstop, bivanje ali prebivanje v državah članicah, v skladu z Direktivo 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([12]) je bistveni sestavni del celovitih prizadevanj za boj proti nezakonitemu priseljevanju in predstavlja pomembno vprašanje bistvenega javnega interesa.

(80) Agencija bi morala povečati svojo pomoč državam članicam za vračanje državljanov tretjih držav v skladu s politiko vračanja Unije in Direktivo 2008/115/ES. Zlasti bi morala Agencija usklajevati in organizirati operacije vračanja iz ene ali več držav članic ter organizirati in izvajati posredovanja za vračanje, da se okrepijo sistemi vračanja tistih držav članic, ki potrebujejo večjo tehnično in operativno pomoč pri izpolnjevanju njihove obveznosti vračanja državljanov tretjih držav v skladu z navedeno direktivo.

(81) Agencija bi morala ob polnem spoštovanju temeljnih pravic in brez poseganja v odgovornost držav članic za izdajanje odločb o vrnitvi zagotoviti tehnično in operativno pomoč državam članicam v postopku vračanja, vključno z identifikacijo državljanov tretjih držav ter drugimi dejavnostmi držav članic pred vrnitvijo in drugimi njihovimi dejavnostmi, povezanimi z vračanjem. Poleg tega bi morala Agencija v sodelovanju z organi zadevnih tretjih držav državam članicam pomagati pri pridobivanju potnih listin za vrnitev.

(82) Agencija bi morala, pod pogojem, da se zadevna država članica strinja, Evropskemu odboru za preprečevanje mučenja in nehumanega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja Sveta Evrope dovoliti, da opravi obiske v kraje, kjer se izvajajo operacije vračanja, v okviru mehanizma nadzora, ki so ga vzpostavile članice Sveta Evrope na podlagi Evropske konvenciji o preprečevanju mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja.

(83) Pomoč državam članicam pri izvajanju postopkov vračanja bi morala vključevati zagotavljanje praktičnih informacij o tretjih državah vrnitve, ki so pomembne za izvajanje te uredbe, kot so kontaktni podatki ali druge logistične informacije, potrebne za nemoten in dostojen potek operacij vračanja. Pomoč bi morala vključevati tudi delovanje in vzdrževanje platforme za izmenjavo podatkov ter informacij, ki jih Agencija potrebuje za zagotavljanje tehnične in operativne pomoči v skladu s to uredbo. Platforma bi morala imeti komunikacijsko infrastrukturo, ki bi omogočala samodejni prenos statističnih podatkov s strani sistemov držav članic za upravljanje vračanja.

([12]) Direktiva 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 348, 24.12.2008, str. 98).

(84) Morebitni dogovor med državo članico in tretjo državo Agencije ali držav članic ne razrešuje njihovih obveznosti ali odgovornosti na podlagi prava Unije in mednarodnega prava, zlasti obveznosti spoštovanja načela nevračanja, prepovedi samovoljnega pridržanja, prepovedi mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja.

(85) Države članice bi morale imeti možnost, da na operativni ravni sodelujejo z drugimi državami članicami ali tretjimi državami na zunanjih mejah, tudi kar se tiče vojaških operacij za namen preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, kolikor je tako sodelovanje združljivo z dejavnostmi Agencije.

(86) Agencija bi morala izboljšati izmenjavo informacij in sodelovanje z drugimi organi, uradi in agencijami Unije, kot so Europol, EASO, EMSA, Satelitski center Evropske unije, EASA in upravljavec mreže EATMN, da se čim bolje uporabijo informacije, zmogljivosti in sistemi, ki so na evropski ravni že na voljo, kot je Copernicus, Program Unije za spremljanje Zemlje.

(87) Sodelovanje s tretjimi državami je pomemben element evropskega integriranega upravljanja meja. Namenjeno bi moralo biti spodbujanju standardov upravljanja evropskih meja in vračanja, izmenjavi informacij in analiz tveganja ter lažjemu izvajanju vračanj z namenom povečanja njegove učinkovitosti in podpori tretjim državam na področju upravljanja meja in migracij, vključno z napotitvijo stalne enote, kadar je taka podpora potrebna za varovanje zunanjih meja in učinkovito upravljanje migracijske politike Unije.

(88) Kadar Komisija priporoči Svetu, naj jo pooblasti za pogajanja o sporazumu o statusu s tretjo državo, bi morala Komisija oceniti razmere na področju temeljnih pravic, ki so pomembne za področja, zajeta v sporazumu o statusu v navedeni tretji državi, in o tem obvestiti Evropski parlament.

(89) Sodelovanje s tretjimi državami bi moralo potekati v okviru zunanjega delovanja Unije ter v skladu z načeli in cilji, določenimi v členu 21 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). Komisija bi morala zagotoviti skladnost med evropskim integriranim upravljanjem meja in drugimi politikami Unije na področju zunanjega delovanja Unije ter zlasti s skupno varnostno in obrambno politiko. Komisiji bi moral pomagati visoki predstavnik Unije za zunanjo in varnostno politiko. V okviru takega sodelovanja bi morale potekati zlasti dejavnosti Agencije, ki se izvajajo na ozemlju tretjih držav ali vključujejo uradnike tretjih držav na področjih, kot so analiza tveganja, načrtovanje in izvajanje operacij, usposabljanje, izmenjava informacij in sodelovanje.

(90) Da bi zagotovili, da so informacije v sistemu EUROSUR čim bolj popolne in posodobljene, zlasti glede razmer v tretjih državah, bi morala Agencija sodelovati z organi tretjih držav bodisi v okviru dvostranskih in večstranskih sporazumov med državami članicami in tretjimi državami, vključno z regionalnimi mrežami, bodisi z delovnimi dogovori, sklenjenimi med Agencijo in zadevnimi organi tretjih držav. Evropska služba za zunanje delovanje ter delegacije in uradi Unije bi morali v ta namen zagotoviti vse informacije, ki bi lahko bile pomembne za sistem EUROSUR.

(91) Ta uredba vključuje določbe o sodelovanju s tretjimi državami, saj sta dobro strukturirana in stalna izmenjava informacij ter sodelovanje s temi državami, med drugim s sosednjimi tretjimi državami, ključna dejavnika za doseganje ciljev evropskega integriranega upravljanja meja. Bistveno je, da se vsaka izmenjava informacij in vsako sodelovanje med državami članicami in tretjimi državami v celoti izvajata v skladu s temeljnimi pravicami.

(92) Podporo, ki jo Agencija nudi državam članicam pri uporabi ukrepov Unije, povezanih z upravljanjem zunanjih meja in izvrševanjem odločb o vrnitvi, bi morala dopolnjevati pomoč tretjim državam.

(93) Moralo bi biti omogočeno, da dvostranski in večstranski sporazumi, sklenjeni med državami članicami in tretjimi državami na področjih, ki jih zadeva evropsko integrirano upravljanje meja, vsebujejo občutljive varnostne informacije. Kadar se te informacije uradno sporočijo Komisiji, bi morala Komisija z njimi ravnati v skladu z veljavnimi varnostnimi predpisi.

(94) Da bi oblikovali celovito sliko razmer in analizo tveganja, ki zajemata predmejno območje, bi morali Agencija in nacionalni koordinacijski centri zbirati informacije in se usklajevati z uradniki za zvezo za priseljevanje, ki so jih v tretje države napotile države članice, Komisija, Agencija ali drugi organi, uradi in agencije Unije.

(95) Sistem lažnih in pravih dokumentov na spletu (v nadaljnjem besedilu: sistem FADO) je bil vzpostavljen s Skupnim ukrepom Sveta 98/700/PNZ ([13]) v okviru generalnega sekretariata Sveta in organom držav članic omogoča, da imajo na voljo informacije o vseh novih odkritih načinih ponarejanja in o novih pristnih dokumentih, ki so v obtoku.

(96) Svet je v sklepih z dne 27. marca 2017 navedel, da je upravljanje sistema FADO zastarelo in da je treba spremeniti njegovo pravno podlago, tako da bo še naprej izpolnjeval zahteve pravosodne in notranje politike. Svet je tudi navedel, da bi lahko v zvezi s tem izkoristili sinergije in uporabili strokovno znanje in izkušnje Agencije na področju ponarejanja dokumentov in delo, ki ga Agencija že opravlja na tem področju. Agencija naj bi zato od generalnega sekretariata Sveta prevzela vodenje ter operativno in tehnično upravljanje sistema FADO takoj, ko Evropski parlament in Svet sprejmeta ustrezni pravni akt o sistemu FADO, ki bo nadomestil Skupni ukrep 98/700/JHA.

(97) Pred sprejetjem zadevnega pravnega akta o sistemu FADO je zaželeno, da se zagotovi, da sistem FADO deluje v celoti, dokler se prenos dejansko ne opravi in se obstoječi podatki prenesejo v nov sistem. Lastništvo obstoječih podatkov bi se nato preneslo na Agencijo.

(98) Kakršna koli obdelava osebnih podatkov s strani Agencije v okviru te uredbe, bi morala potekati v skladu z Uredbo (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ([14]).

(99) Kakršna koli obdelava osebnih podatkov s strani držav članic v okviru te uredbe, bi morala potekati v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ([15]) ali Direktivo (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta ([16]), kakor je ustrezno.

(100) V okviru vračanja državljani tretjih držav pogosto nimajo nobenih identifikacijskih dokumentov in ne sodelujejo pri ugotavljanju njihove identitete s tem, da prikrivajo informacije ali dajejo nepravilne osebne podatke. Glede na posebno potrebo politike po ekonomičnosti postopkov vračanja je nujno, da lahko Agencija omeji nekatere pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, da bi preprečila, da bi lahko zloraba takih pravic države članice ovirala pri pravilnem izvajanju postopkov vračanja in uspešnem izvrševanju odločb o vrnitvi ali Agenciji preprečevala, da bi učinkovito opravljala svoje naloge. Zlasti uveljavljanje pravice do omejitve obdelave bi lahko precej odložilo in oviralo izvajanje operacij vračanja. Poleg tega bi lahko v nekaterih primerih pravica dostopa državljana tretje države ogrozila operacijo vračanja tako, da se poveča nevarnost pobega, če bi državljan tretje države izvedel, da Agencija obdeluje njegove podatke v okviru načrtovane operacije vračanja. Pravica do popravka bi lahko povečala tveganje, da bo zadevni državljan tretje države organe zavajal s podajo nepravilnih podatkov. Da se Agenciji omogoči, da omeji nekatere pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, bi morala imeti možnost, da sprejme notranja pravila o takih omejitvah.

([13]) Skupni ukrep 98/700/PNZ z dne 3. decembra 1998 o ustanovitvi Evropskega sistema slikovnega arhiviranja (FADO), ki ga je sprejel Svet na podlagi člena K.3 Pogodbe o Evropski uniji (UL L 333, 9.12.1998, str. 4).

([14]) Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

([15]) Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

([16]) Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

(101) Da bi lahko Agencija pravilno izvajala svoje naloge na področju vračanja, vključno s pomočjo državam članicam pri pravilnem izvajanju postopkov vračanja in uspešnem izvrševanju odločb o vrnitvi ter olajševanjem operacij vračanja, bi Agencija morda morala prenesti osebne podatke oseb v postopku vrnitve tretjim državam. Za tretje države vračanja Komisija ne sprejema pogosto sklepov o ustreznosti na podlagi člena 45 Uredbe (EU) 2016/679 ali člena 36 Direktive (EU) 2016/680, in pogosto te tretje države ne sklenejo ali ne nameravajo skleniti sporazuma o ponovnem sprejemu z Unijo oziroma drugače zagotoviti ustreznih zaščitnih ukrepov v smislu člena 48 Uredbe (EU) 2018/1725 ali v smislu nacionalnih določb za prenos člena 37 Direktive (EU) 2016/680. Vendar kljub obsežnim prizadevanjem Unije za sodelovanje z glavnimi državami izvora nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav, za katere velja obveznost vrnitve, ni vedno mogoče zagotoviti, da takšne tretje države sistematično izpolnjujejo obveznost na podlagi mednarodnega prava za ponovni sprejem svojih državljanov. S sporazumi o ponovnem sprejemu, ki so jih sklenile ali o katerih se pogajajo Unija ali države članice in ki zagotavljajo ustrezne zaščitne ukrepe za osebne podatke, je zajeto omejeno število takšnih tretjih držav. Kadar takšnih sporazumov še ni, bi morala osebne podatke prenašati Agencija za namene olajševanja operacij vračanja Unije, če so izpolnjeni pogoji iz točke (d) člena 50(1)Uredbe (EU) 2018/1725.

(102) Kar zadeva države članice, je treba vsak prenos osebnih podatkov držav članic v tretje države izvesti v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 in Direktivo 2016/680, kakor je ustrezno. Kadar sporazumov o ponovnem sprejemu ni in kot izjema od zahteve, da so bili sprejeti sklepi o ustreznosti ali da so bile zagotovljeni ustrezni zaščitni ukrepi, bi moralo biti državam članicam omogočeno, da osebne podatke prenesejo organom tretjih držav za namene izvajanja politike vračanja Unije. Po potrebi bi bilo treba omogočiti uporabo odstopanja v posebnih primerih, določenih v členu 49 Uredbe (EU) 2016/679 in členu 38 Direktive (EU) 2016/680 v skladu s pogoji iz navedenih členov.

(103) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana s členoma 2 in 6 PEU ter z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), zlasti spoštovanje človekovega dostojanstva, pravico do življenja, prepoved mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, prepoved trgovine z ljudmi, pravico do svobode in varnosti, pravico do varstva osebnih podatkov, pravico dostopa do dokumentov, pravico do azila in zaščite v primeru odstranitve in izgona, načelo nevračanja, prepoved diskriminacije ter pravice otrok.

(104) Ta uredba bi morala vzpostaviti pritožbeni mehanizem Agencije, ki bo deloval v sodelovanju z uradnikom za temeljne pravice, da se zagotovi spoštovanje temeljnih pravic pri vseh dejavnostih Agencije. To bi moral biti upravni mehanizem, pri katerem bi bil uradnik za temeljne pravice pristojen za obravnavo pritožb, ki jih prejme Agencija, v skladu s pravico do dobrega upravljanja. Uradnik za temeljne pravice bi moral preučiti dopustnost pritožbe, evidentirati dopustne pritožbe, posredovati vse evidentirane pritožbe izvršnemu direktorju, posredovati pritožbe o članih skupin matični državi članici in evidentirati ukrepanje, ki ga na podlagi tega sprejme Agencija ali navedena država članica. Mehanizem bi moral biti učinkovit in zagotavljati ustrezno ukrepanje na podlagi pritožb. Pritožbeni mehanizem ne bi smel posegati v dostop do upravnih in sodnih pravnih sredstev in ne bi smel biti pogoj za uporabo takih pravnih sredstev. Kazenske preiskave bi morale izvajati države članice. Agencija bi morala zaradi večje preglednosti in odgovornosti v svojem letnem poročilu poročati o pritožbenem mehanizmu. Poročilo bi moralo vsebovati zlasti število pritožb, ki jih je Agencija prejela, vrsto zadevnih kršitev temeljnih pravic, operacije, na katere se nanašajo pritožbe, in po možnosti nadaljnje ukrepe, ki so jih sprejele Agencija in države članice. Uradniku za temeljne pravice bi bilo treba omogočiti dostop do vseh informacij o spoštovanju temeljnih pravic v zvezi z vsemi dejavnostmi Agencije. Uradniku za temeljne pravice bi bilo treba zagotoviti potrebna sredstva in uslužbence, da bo lahko učinkovito opravljal vse svoje naloge v skladu s to uredbo. Uslužbenci, ki so na voljo uradniku za temeljne pravice, bi morali biti glede na širitev dejavnosti in pooblastil Agencij ustrezno usposobljeni in izkušeni.

(105) Agencija bi morala biti neodvisna pri tehničnih in operativnih zadevah ter pravno, upravno in finančno samostojna. V ta namen je potrebno in ustrezno, da je organ Unije s pravno osebnostjo in da izvaja izvedbena pooblastila, ki ji jih podeljuje ta uredba.

(106) Komisija in države članice bi morale biti zastopane v upravnem odboru, da lahko izvajajo nadzor nad Agencijo. V upravnem odboru bi, kadar je to mogoče, morali biti operativni vodje nacionalnih služb, pristojnih za upravljanje mejnih policistov, ali njihovi predstavniki. Strani, zastopane v upravnem odboru, bi si morale prizadevati za omejitev menjavanja svojih predstavnikov, da bi zagotovile stalnost dela upravnega odbora. Upravni odbor

bi moral imeti pooblastila, ki jih potrebuje za določitev proračuna Agencije, preverjanje njegovega izvrševanja, sprejemanje ustreznih finančnih pravil, vzpostavitev preglednih delovnih postopkov za sprejemanje odločitev Agencije ter imenovanje izvršnega direktorja in treh namestnikov izvršnega direktorja, od katerih bi bilo treba vsakemu podeliti odgovornosti na posameznem področju pristojnosti Agencije, kot so upravljanje stalne enote, nadzor nad nalogami Agencije v zvezi z vračanjem ali upravljanje sodelovanja Agencije pri obsežnih informacijskih sistemih. Agencija bi se morala voditi in delovati ob upoštevanju načel skupnega pristopa k decentraliziranim agencijam Unije, ki so ga 19. julija 2012 sprejeli Evropski parlament, Svet in Komisija.

(107) Glede na vključitev Evropskega parlamenta v zadeve, ki jih ureja ta uredba, bi moral imeti predsednik upravnega odbora možnost, da povabi strokovnjaka Evropskega parlamenta, da se udeleži sej upravnega odbora.

(108) Upravni odbor bi moral vsako leto pripraviti enoten programski dokument. Pri pripravi tega dokumenta bi moral upravni odbor upoštevati priporočila medinstitucionalne delovne skupine za vire decentraliziranih agencij.

(109) Za zagotavljanje avtonomije Agencije bi ji bilo treba dodeliti samostojni proračun s prihodki, ki izhajajo zlasti iz prispevka Unije. Proračun Agencije bi bilo treba pripraviti v skladu z načelom smotrnostne priprave proračuna ter pri tem upoštevati njene cilje in pričakovane rezultate njenih nalog. Za prispevek Unije in morebitne druge subvencije v breme splošnega proračuna Unije bi bilo treba uporabiti proračunski postopek Unije. Revizijo računovodskih izkazov bi moralo izvajati Računsko sodišče. Agencija bi morala imeti možnost, da v izjemnih primerih, ko razpoložljivi proračun ne zadostuje in proračunski postopek ne dopušča ustreznega odziva na hitro razvijajoče se razmere, prejme nepovratna sredstva iz skladov Unije, da lahko opravi svoje naloge.

(110) Izvršni direktor bi moral v svoji vlogi odredbodajalca redno ocenjevati finančna tveganja, povezana z dejavnostmi Agencije, in sprejeti potrebne ukrepe za blažitev v skladu s finančnim okvirom, ki se uporablja za Agencijo, ter o tem ustrezno obveščati upravni odbor.

(111) Pričakuje se, da se bo Agencija v prihodnjih letih morala soočiti s težavnimi okoliščinami kar se tiče izpolnjevanja izrednih potreb po zaposlovanju in ohranjanju usposobljenega osebja z najširšega možnega geografskega območja.

(112) V duhu deljene odgovornosti bi morala Agencija zahtevati, da imajo uslužbenci, ki jih zaposluje, zlasti statutarni uslužbenci stalne enote, vključno s statutarnimi uslužbenci, napotenimi na operativne dejavnosti, enako stopnjo usposabljanja, posebnega strokovnega znanja in izkušenj ter strokovnosti kot uslužbenci, ki jih dodelijo ali zaposlujejo države članice. Zato bi morala Agencija pregledati in oceniti, ali njeni statutarni uslužbenci ustrezno ravnajo v operativnih dejavnostih na področju nadzora meje in vračanja.

(113) Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([17]) bi bilo treba brez omejitev uporabljati za Agencijo, ki bi morala pristopiti k Medinstitucionalnemu sporazumu z dne 25. maja 1999 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Komisijo Evropskih skupnosti o notranjih preiskavah Evropskega urada za boj proti prevaram (OLAF) ([18]).

(114) V skladu z Uredbo Sveta (EU) 2017/1939 ([19]) bi lahko Evropsko javno tožilstvo preiskovalo in preganjalo goljufije ter druga kazniva dejanja, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta ([20]).

([17]) Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

([18]) UL L 136, 31.5.1999, str. 15.

([19]) Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

([20]) Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

(115) Za Agencijo bi se morala uporabljati Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ([21]). Agencija bi morala biti glede svojih dejavnosti čim bolj pregledna, pri čemer pa ne bi smela ogroziti doseganja cilja svojih operacij. Objaviti bi morala informacije o vseh svojih dejavnostih. Prav tako bi morala zagotoviti, da bi lahko javnost in vse druge zainteresirane strani hitro pridobile informacije o njenem delu.

(116) Agencija bi morala o svojih dejavnostih tudi čim bolj izčrpno poročati Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji.

(117) Komisija bi morala izvesti oceno te uredbe. Za zagotovitev kakovosti kandidatov in geografske uravnoteženosti, bi se pri ocenjevanju morala med drugim oceniti privlačnost Agencije kot delodajalca za zaposlovanje statutarnih uslužbencev.

(118) Zunanje meje, navedene v tej uredbi, so meje, za katere se uporabljajo določbe iz naslova II Uredbe (EU) 2016/399, kar vključuje zunanje meje držav članic schengenskega območja v skladu s Protokolom št. 19 o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije, ki je priložen k PEU in k Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU).

(119) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ([22]).

(120) Ker ciljev te uredbe, in sicer razvoja in izvajanja sistema integriranega upravljanja zunanjih meja za zagotovitev pravilnega delovanja schengenskega območja, države članice, ki delujejo neusklajeno, ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi pomanjkanja nadzora na notranjih mejah, velikih migracijskih izzivov na zunanjih mejah, potrebe po učinkovitem nadzoru prehajanja teh meja in potrebe po prispevanju k visoki stopnji notranje varnosti v Uniji lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

(121) Ta uredba za Islandijo in Norveško predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško o pridružitvi obeh k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda ([23]), ki spadajo na področje iz točke A člena 1 Sklepa Sveta 1999/437/ES ([24]). Dogovor med Evropsko skupnostjo ter Republiko Islandijo in Kraljevino Norveško o podrobnostih sodelovanja teh držav v Evropski agenciji za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije ([25]) določa pravila o sodelovanju navedenih držav pri delu Agencije, vključno z določbami o finančnih prispevkih in osebju.

(122) Ta uredba za Švico predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda ([26]), ki spadajo na področje iz točke A člena 1 Sklepa 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2008/146/ES ([27]).

([21]) Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43).

([22]) Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

([23]) UL L 176, 10.7.1999, str. 36.

([24]) Sklep Sveta 1999/437/ES z dne 17. maja 1999 o nekaterih izvedbenih predpisih za uporabo Sporazuma, sklenjenega med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško, v zvezi s pridružitvijo teh dveh držav k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda (UL L 176, 10.7.1999, str. 31).

([25]) UL L 188, 20.7.2007, str. 19.

([26]) UL L 53, 27.2.2008, str. 52.

([27]) Sklep Sveta 2008/146/ES z dne 28. januarja 2008 o sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda v imenu Evropske skupnosti (UL L 53, 27.2.2008, str. 1).

(123) Ta uredba za Lihtenštajn predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda ([28]), ki spadajo na področje iz točke A člena 1 Sklepa 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2011/350/EU ([29]).

(124) Dogovor med Evropsko skupnostjo na eni strani ter Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn na drugi strani o podrobnostih sodelovanja teh držav v Evropski agenciji za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije ([30]) določa pravila o sodelovanju navedenih držav pri delu Agencije, vključno z določbami o finančnih prispevkih in osebju.

(125) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja. Ker ta uredba nadgrajuje schengenski pravni red, se Danska v skladu s členom 4 navedenega protokola v šestih mesecih od dne, ko Svet sprejme to uredbo, odloči, ali jo bo prenesla v svoje nacionalno pravo.

(126) Ta uredba predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda, pri katerih Združeno kraljestvo v skladu s Sklepom Sveta 2000/365/ES ([31]) ne sodeluje; Združeno kraljestvo torej ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanj ni zavezujoča in se v njem ne uporablja.

(127) Ta uredba predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda, pri katerih Irska v skladu s Sklepom Sveta 2002/192/ES ([32]) ne sodeluje; Irska torej ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.

(128) Agencija bi morala olajšati organizacijo posebnih dejavnosti, pri katerih lahko države članice izkoristijo strokovno znanje in izkušnje ter objekte in naprave, ki bi jih Irska in Združeno kraljestvo bila pripravljena ponuditi, pod pogoji, ki jih upravni odbor določi za vsak primer posebej. V ta namen se lahko predstavniki Irske povabijo, da se udeležijo sej upravnega odbora, kar jim omogoča, da v celoti sodelujejo pri pripravi takih posebnih dejavnosti. Predstavnike Združenega kraljestva se lahko povabi, da se udeležijo sej upravnega odbora do dne, ko se Pogodbi prenehata uporabljati za Združeno kraljestvo na podlagi člena 50(3) PEU.

(129) Čeprav Združeno kraljestvo v tej uredbi ni udeleženo, mu je bila dana možnost sodelovanja z evropsko mejno in obalno stražo zaradi svojega položaja države članice. Glede na predložitev uradnega obvestila Združenega kraljestva o njegovi nameri izstopiti iz Unije na podlagi člena 50 PEU bi bilo treba posebno ureditev, ki se uporablja za operativno sodelovanje z Združenim kraljestvom na podlagi te uredbe, uporabljati do dne, ko se Pogodbi nehata uporabljati za Združeno kraljestvo na podlagi člena 50(3) PEU, ali pod pogojem, da je začel veljati sporazum o izstopu, sklenjen z Združenim kraljestvom v skladu s členom 50 PEU, ki ureja takšno posebno ureditev.

(130) Med Kraljevino Španijo in Združenim kraljestvom obstaja spor o določitvi meja Gibraltarja.

(131) Začasna odložitev uporabe te uredbe za meje Gibraltarja ne pomeni spremembe v stališčih zadevnih držav.

([28]) UL L 160, 18.6.2011, str. 21.

([29]) Sklep Sveta 2011/350/EU z dne 7. marca 2011 o sklenitvi Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, v zvezi z odpravo kontrol na notranjih mejah in prostim gibanjem oseb, v imenu Evropske unije (UL L 160, 18.6.2011, str. 19).

([30]) UL L 243, 16.9.2010, str. 4.

([31]) Sklep Sveta 2000/365/ES z dne 29. maja 2000 o prošnji Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske za sodelovanje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda (UL L 131, 1.6.2000, str. 43).

([32]) Sklep Sveta 2002/192/ES z dne 28. februarja 2002 o prošnji Irske, da sodeluje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda (UL L 64, 7.3.2002, str. 20).

(132) Posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov v skladu s členom 28(2) Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ([33]) je bilo opravljeno 7. novembra 2018, mnenje pa je bilo podano 30. novembra 2018.

(133) Cilj te uredbe je spremeniti in razširiti določbe uredb (EU) 2016/1624 in (EU) št. 1052/2013. Ker so potrebne znatne spremembe tako v številu kot glede vsebine, bi bilo treba zaradi večje jasnosti navedena pravna akta razveljaviti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

EVROPSKA MEJNA IN OBALNA STRAŽA

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba vzpostavlja evropsko mejno in obalno stražo, da se zagotovi evropsko integrirano upravljanje zunanjih meja z namenom učinkovitega upravljanja teh meja ob popolnem spoštovanju temeljnih pravic ter povečanja učinkovitosti politike vračanja Unije.

Ta uredba obravnava migracijske izzive in potencialne prihodnje izzive ter grožnje na zunanjih mejah. Zagotavlja visoko stopnjo notranje varnosti v Uniji ob popolnem spoštovanju temeljnih pravic, hkrati pa se ohranja prosto gibanje oseb znotraj Unije. Prispeva k odkrivanju in preprečevanju čezmejnega kriminala ter boju proti njemu na zunanjih mejah.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) „zunanje meje“ pomeni zunanje meje, kakor so opredeljene v točki 2 člena 2 Uredbe (EU) 2016/399;

(2) „mejni prehod“ pomeni mejni prehod, kakor je opredeljen v točki 8 člena 2 Uredbe (EU) 2016/399;

(3) „nadzor meje“ pomeni nadzor meje, kakor je opredeljen v točki 10 člena 2 Uredbe (EU) 2016/399;

(4) „mejne kontrole“ pomeni mejne kontrole, kakor so opredeljene v točki 11 člena 2 Uredbe (EU) 2016/399;

(5) „varovanje meje“ pomeni varovanje meje, kakor je opredeljeno v točki 12 člena 2 Uredbe (EU) 2016/399;

(6) „varovanje zračne meje“ pomeni varovanje katerega koli leta zrakoplova s posadko ali brez ter potnikov ali tovora na njem na ali iz ozemlja držav članic, ki ni notranji let, kakor je opredeljen v točki 3 člena 2 Uredbe (EU) 2016/399;

(7) „spremljanje razmer“ pomeni sposobnost spremljanja, odkrivanja, prepoznavanja, sledenja in razumevanja nezakonitih čezmejnih dejavnosti za ugotavljanje utemeljenih razlogov za odzivne ukrepe na podlagi združevanja novih informacij in obstoječega znanja ter za učinkovitejše preprečevanje žrtev med migranti na ali ob zunanjih mejah ali v njihovi bližini;

(8) „zmogljivost za odzivanje“ pomeni sposobnost izvajanja ukrepov za preprečevanje nezakonitih čezmejnih dejavnosti na ali ob zunanjih mejah ali v njihovi bližini, vključno s sredstvi in časovnimi roki za ustrezno odzivanje;

(9) „EUROSUR“ pomeni okvir za izmenjavo informacij in sodelovanje med državami članicami in Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo;

([33]) Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

(10) „slika razmer“ pomeni združevanje georeferenciranih podatkov in informacij v skoraj realnem času, prejetih od različnih organov, senzorjev, platform in drugih virov, ki se posredujejo prek varnih komunikacijskih in informacijskih kanalov in jih je mogoče obdelati in selektivno prikazati ter deliti z drugimi zadevnimi organi za zagotavljanje spremljanja razmer in podporo zmogljivosti za odzivanje na ali ob zunanjih mejah ali v njihovi bližini ter predmejnem območju;

(11) „odsek zunanje meje“ pomeni celotno zunanjo mejo države članice ali njen del, kot je opredeljena v nacionalnem pravu ali jo določi nacionalni koordinacijski center oziroma kateri koli drug pristojni nacionalni organ;

(12) „čezmejni kriminal“ pomeni vsakršno hudo kaznivo dejanje s čezmejno razsežnostjo, ki je storjeno ali katerega poskus je storjen na ali ob zunanjih mejah ali v njihovi bližini;

(13) „predmejno območje“ pomeni geografsko območje onkraj zunanjih meja, ki je pomembno za upravljanje zunanjih meja prek analize tveganja in spremljanja razmer;

(14) „incident“ pomeni dogodek v zvezi z nezakonitim priseljevanjem, čezmejnim kriminalom ali ogrožanjem življenj migrantov na ali ob zunanjih mejah ali v njihovi bližini;

(15) „statutarni uslužbenci“ pomeni uslužbence, ki jih zaposli Evropska agencija za obmejno in obalno stražo v skladu s Kadrovski predpisi za uradnike Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: kadrovski predpisi) in Pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: pogoji za zaposlitev), določenimi v Uredbi Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68 ([34]);

(16) „operativni uslužbenci“ pomeni mejne policiste, spremljevalce pri vračanju, specialiste za vračanje in druge ustrezne uslužbence, ki sestavljajo stalno enoto evropske mejne in obalne straže v skladu s štirimi kategorijami, določenimi v členu 54(1), ki delujejo kot člani skupin z izvršilnimi pooblastili, kadar je to ustrezno, ter statutarni uslužbenci, pristojni za delovanje centralne enote Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS), ki se ne morejo napotiti kot člani skupine;

(17) „člani skupin“ pomeni člane stalne enote evropske mejne in obalne straže, ki se napotijo prek skupin za upravljanje meja, podpornih skupin za upravljanje migracij in skupin za vračanje;

(18) „skupine za upravljanje meja“ pomeni skupine, ki se oblikujejo iz stalne enote evropske mejne in obalne straže, ki se napoti med skupnimi operacijami na zunanjih mejah in hitrimi posredovanji na mejah v državah članicah in tretjih državah;

(19) „podporne skupine za upravljanje migracij“ pomeni skupine strokovnjakov, ki državam članicam zagotavljajo tehnične in operativne okrepitve, tudi na žariščnih območjih, in jo sestavljajo operativni uslužbenci, strokovnjaki iz Evropskega azilnega podpornega urada (EASO) in Europola ter po potrebi strokovnjaki Agencije Evropske unije za temeljne pravice (FRA), drugih organov, uradov in agencij Unije ter držav članic;

(20) „država članica gostiteljica“ pomeni državo članico, v kateri ali iz katere se začne izvajati skupna operacija ali hitro posredovanje na mejah, operacija vračanja ali posredovanje za vračanje ali kamor se napoti podporna skupina za upravljanje migracij;

(21) „matična država članica“ pomeni državo članico, iz katere je uslužbenec napoten ali dodeljen stalnim enotam evropske mejne in obalne straže;

(22) „sodelujoča država članica“ pomeni državo članico, ki sodeluje pri skupni operaciji, hitrem posredovanju na mejah, operaciji vračanja, posredovanju za vračanje ali pri napotitvi podporne skupine za upravljanje migracij z zagotavljanjem tehnične opreme ali uslužbencev za stalne enote evropske mejne in obalne straže, kot tudi državo članico, ki sodeluje pri operacijah vračanja ali posredovanjih za vračanje z zagotavljanjem tehnične opreme ali osebja, vendar ni država članica gostiteljica;

([34]) UL L 56, 4.3.1968, str. 1.

(23) „žariščno območje“ pomeni območje, vzpostavljeno na zahtevo države članice gostiteljice, na katerem država članica gostiteljica, Komisija, pristojne agencije Unije in sodelujoče države članice sodelujejo, da bi obvladovale obstoječ ali potencialen nesorazmeren migracijski izziv zaradi precej povečanega števila migrantov, ki prihajajo na zunanje meje;

(24) „vrnitev“ oziroma „vračanje“ pomeni vrnitev, kakor je opredeljena v točki 3 člena 3 Direktive 2008/115/ES;

(25) „odločba o vrnitvi“ pomeni upravno ali sodno odločbo ali akt, s katerim je ugotovljena ali razglašena nezakonitost bivanja državljana tretje države ter nalaga ali navaja obveznost vrnitve in ki spoštuje Direktivo 2008/115/ES;

(26) „oseba v postopku vrnitve“ pomeni nezakonito prebivajočega državljana tretje države, za katerega je bila izdana izvršljiva odločba o vrnitvi;

(27) „operacija vračanja“ pomeni operacijo, ki jo organizira ali usklajuje Evropska agencija za mejno in obalno stražo ter vključuje tehnične in operativne okrepitve, ki se zagotovijo eni ali več državam članicam, in v okviru katere se osebe v postopku vrnitve iz ene ali več držav članic vrnejo bodisi prisilno ali prostovoljno, ne glede na prevozno sredstvo;

(28) „posredovanje za vračanje“ pomeni dejavnost Evropske agencije za mejno in obalno stražo, s katero se državam članicam zagotovi okrepljena tehnična in operativna pomoč, ki vključuje napotitev skupin za vračanje in organizacijo operacij vračanja;

(29) „skupine za vračanje“ pomeni skupine, ki se oblikujejo iz stalne enote evropske mejne in obalne straže, ki se napotijo med operacijami vračanja, posredovanji za vračanje v državah članicah ali drugimi operativnimi dejavnostmi, povezanimi z izvajanjem nalog v zvezi z vračanjem;

(30) „uradnik za zvezo za priseljevanje“ pomeni uradnika za zvezo za priseljevanje, kakor je opredeljen v točki 1 člena 2 Uredbe (EU) 2019/1240 Evropskega parlamenta in Sveta ([35]).

Člen 3

Evropsko integrirano upravljanje meja

1. Evropsko integrirano upravljanje meja obsega naslednje elemente:

(a) nadzor meje, vključno z ukrepi za lajšanje zakonitih prehajanj meje in, po potrebi: ukrepi, povezanimi s preprečevanjem in odkrivanjem čezmejnega kriminala na zunanjih mejah, zlasti tihotapljenja migrantov, trgovine z ljudmi in terorizma; ter mehanizmi in postopki za opredelitev ranljivih oseb in mladoletnikov brez spremstva ter za opredelitev oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito ali želijo zaprositi zanjo, obveščanje takih oseb ter napotitev takih oseb;

(b) operacije iskanja in reševanja za osebe v nevarnosti na morju, ki se začnejo in izvajajo v skladu z Uredbo (EU) št. 656/2014 in mednarodnim pravom, ki potekajo v primerih, do katerih lahko pride med operacijami varovanja morske meje;

(c) analizo tveganj za notranjo varnost in analizo groženj, ki lahko vplivajo na delovanje ali varnost zunanjih meja;

(d) izmenjavo informacij in sodelovanje med državami članicami na področjih, ki jih zajema ta uredba, kot tudi izmenjavo informacij in sodelovanje med državami članicami in Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo, vključno s podporo, ki jo usklajuje Evropska agencija za mejno in obalno stražo;

(e) medagencijsko sodelovanje med nacionalnimi organi v vsaki državi članici, pristojnimi za nadzor meje ali druge naloge, ki se izvajajo na meji, kot tudi med organi, pristojnimi za vračanje v vsaki državi članici, vključno z redno izmenjavo informacij prek obstoječih orodij za izmenjavo informacij, po potrebi vključno s sodelovanjem z nacionalnimi organi, pristojnimi za varstvo temeljnih pravic;

([35]) Uredba (EU) 2019/1240 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o vzpostavitvi evropske mreže uradnikov za zvezo za priseljevanje (UL L 198, 25.7.2019, str. 88).

(f) sodelovanje med ustreznimi institucijami, organi, uradi in agencijami Unije na področjih, ki jih zajema ta uredba, vključno z redno izmenjavo informacij;

(g) sodelovanje s tretjimi državami na področjih, ki jih zajema ta uredba, osredotočeno zlasti na sosednje tretje države in na tiste tretje države, za katere je bilo na podlagi analize tveganja ugotovljeno, da so države izvora ali tranzita za nezakonito priseljevanje;

(h) tehnične in operativne ukrepe na schengenskem območju, ki so povezani z nadzorom meje ter namenjeni boljšemu ukrepanju proti nezakonitemu prisiljevanju in čezmejnemu kriminalu;

(i) vračanje državljanov tretjih držav, za katere je država članica izdala odločbe o vrnitvi;

(j) uporabo najsodobnejše tehnologije, vključno z obsežnimi informacijskimi sistemi;

(k) mehanizem za nadzor kakovosti, zlasti schengenski ocenjevalni mehanizem, oceno ranljivosti in morebitne nacionalne mehanizme, da se zagotovi izvajanje prava Unije na področju upravljanja meja;

(l) mehanizme solidarnosti, zlasti instrumente financiranja Unije.

2. Temeljne pravice, izobraževanje in usposabljanje, kot tudi raziskave in inovacije, so skupni elementi pri izvajanju evropskega integriranega upravljanja meja.

Člen 4

Evropska mejna in obalna straža

Nacionalni organi držav članic, pristojni za upravljanje meja, vključno z obalnimi stražami v obsegu, v katerem izvajajo naloge nadzora meje, nacionalni organi, pristojni za vračanje, in Evropska agencija za mejno in obalno stražo (v nadaljnjem besedilu: Agencija) sestavljajo evropsko mejno in obalno stražo.

Člen 5

Evropska agencija za mejno in obalno stražo

1. Agencijo ureja ta uredba.

2. Agencija vključuje stalno enoto evropske mejne in obalne straže (v nadaljnjem besedilu: stalna enota) iz člena 54 z zmogljivostjo do 10 000 operativnih uslužbencev v skladu s Prilogo I.

3. Da se zagotovi usklajeno evropsko integrirano upravljanje meja, Agencija olajšuje in naredi bolj učinkovito izvajanje ukrepov Unije, povezanih z upravljanjem zunanjih meja, zlasti Uredbe (EU) 2016/399, ter ukrepov Unije povezanih z vračanjem.

4. Agencija prispeva k zagotavljanju stalne in enotne uporabe prava Unije, vključno s pravnim redom Unije na področju temeljnih pravic, zlasti Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), na zunanjih mejah. Njeno prispevanje vključuje tudi izmenjavo dobrih praks.

Člen 6

Odgovornost

Agencija je v skladu s to uredbo odgovorna Evropskemu parlamentu in Svetu.

Člen 7

Deljena odgovornost

1. Evropska mejna in obalna straža izvaja evropsko integrirano upravljanje meja kot deljeno odgovornost Agencije in nacionalnih organov, pristojnih za upravljanje meja, vključno z obalnimi stražami v obsegu, v katerem izvajajo operacije varovanja morske meje in vse druge naloge nadzora meje. Države članice ohranjajo primarno odgovornost za upravljanje svojih odsekov zunanjih meja.

2. Agencija na zahtevo zadevne države članice ali na lastno pobudo ter s soglasjem zadevne države članice zagotavlja tehnično in operativno pomoč pri izvajanju ukrepov v zvezi z vračanjem iz člena 48 te uredbe. Države članice ohranijo izključno pristojnost za izdajanje odločb o vrnitvi in za sprejemanje ukrepov v zvezi s pridržanjem oseb v postopku vrnitve v skladu z Direktivo 2008/115/ES.

3. Države članice v tesnem sodelovanju z Agencijo zagotavljajo upravljanje svojih zunanjih meja in izvrševanje odločb o vrnitvi v lastnem interesu in v skupnem interesu vseh držav članic, ob doslednem spoštovanju prava Unije, vključno s spoštovanjem temeljnih pravic, v skladu s ciklom večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja iz člena 8.

4. Agencija podpira izvajanje ukrepov Unije, povezanih z upravljanjem zunanjih meja in izvrševanjem odločb o vrnitvi, s krepitvijo, ocenjevanjem in usklajevanjem ukrepanja držav članic ter z zagotavljanjem tehnične in operativne pomoči pri izvajanju navedenih ukrepov in pri zadevah vračanja. Agencija ne podpira nobenih ukrepov ali sodeluje pri kakršnihkoli dejavnostih, povezanih z nadzorom na notranjih mejah. Agencija je v celoti odgovorna za vse odločitve, ki jih sprejme, in za vse dejavnosti, za katere je v skladu s to uredbo izključno pristojna.

5. Države članice lahko na operativni ravni sodelujejo z drugimi državami članicami ali tretjimi državami, kadar je tako sodelovanje združljivo z nalogami Agencije. Države članice ne izvajajo dejavnosti, ki bi lahko ogrozile delovanje Agencije ali doseganje njenih ciljev. Države članice Agenciji poročajo o tem operativnem sodelovanju z drugimi državami članicami ali tretjimi državami na zunanjih mejah in na področju vračanja. Izvršni direktor o takih zadevah obvešča upravni odbor redno in vsaj enkrat na leto.

Člen 8

Cikel večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja

1. Komisija in evropska mejna in obalna straža zagotavljata učinkovitost evropskega integriranega upravljanja meja prek cikla večletne strateške politike, ki se sprejme v skladu s postopkom, določenim v odstavku 4.

2. Večletna strateška politika za evropsko integrirano upravljanje meja določa, kako skladno, integrirano in sistematično obravnavati izzive na področju upravljanja meja in vračanja. V njem se določijo prednostne naloge politike in strateške smernice za petletno obdobje v zvezi z elementi iz člena 3.

3. Cikel večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja je sestavljen iz štirih faz, kakor je določeno v odstavkih 4 do 7.

4. Na podlagi strateške analize tveganja za evropsko integrirano upravljanje meja iz člena 29(2) Komisija pripravi dokument politike v zvezi z razvojem večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja. Komisija dokument politike predloži Evropskemu parlamentu in Svetu v razpravo. Na podlagi te razprave Komisija sprejme sporočilo, s katerim vzpostavi večletno strateško politiko za evropsko integrirano upravljanje meja.

5. Da bi izvedla večletno strateško politiko za evropsko integrirano upravljanje meja, Agencija s sklepom upravnega odbora na podlagi predloga izvršnega direktorja, pripravljenega v tesnem sodelovanju z državami članicami in Komisijo, oblikuje tehnično in operativno strategijo za evropsko integrirano upravljanje meja. V utemeljenih primerih Agencija upošteva specifične razmere držav članic, zlasti njihovo geografsko lego. Ta tehnična in operativna strategija mora biti v skladu s členom 3 in večletno strateško politiko za evropsko integrirano upravljanje meja. Spodbujati in podpirati mora izvajanje evropskega integriranega upravljanja meja v vseh državah članicah.

6. Za izvedbo večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja, države članice oblikujejo nacionalne strategije za evropsko integrirano upravljanje meja prek tesnega sodelovanja med vsemi nacionalnimi organi, pristojnimi za upravljanje zunanjih meja in za vračanje. Te nacionalne strategije morajo biti skladne s členom 3, večletno strateško politiko za evropsko integrirano upravljanje meja ter tehnično in operativno strategijo.

7. Komisija štiri leta po sprejetju večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja opravi temeljito oceno njenega izvajanja. Rezultati te ocene se upoštevajo pri pripravi naslednjega cikla večletne strateške politike. Države članice in Agencija Komisiji pravočasno predložijo vse potrebne podatke za izvedbo te ocene. Komisija rezultate te ocene sporoči Evropskemu parlamentu in Svetu.

8. Kadar razmere na zunanjih mejah ali na področju vračanja zahtevajo spremembo prednostnih nalog politike, Komisija spremeni večletno strateško politiko za evropsko integrirano upravljanje meja ali ustrezne dele te politike v skladu s postopkom iz odstavka 4.

Kadar Komisija v skladu s prvim pododstavkom spremeni večletno strateško politiko, se tehnične in operativne strategije ter nacionalne strategije prilagodijo.

Člen 9

Integrirano načrtovanje

1. Evropska mejna in obalna straža na podlagi cikla večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja oblikuje postopek integriranega načrtovanja za upravljanje meja in za vračanje, vključno s postopki operativnega načrtovanja, načrtovanja za ravnanje v izrednih razmerah in načrtovanja razvoja zmogljivosti. Ta postopek integriranega načrtovanja se oblikuje v skladu z odstavki 2, 3 in 4 tega člena.

2. Države članice in Agencija sprejmejo operativne načrte za upravljanje meja in za vračanje. Operativni načrti držav članic v zvezi z mejnimi odseki z visokimi in kritičnimi stopnjami vpliva se uskladijo s sosednjimi državami članicami in Agencijo, da bi se izvedli potrebni čezmejni ukrepi in določila podpora Agencije. Za dejavnosti Agencije se postopek operativnega načrtovanja za naslednje leto določi v prilogi k enotnemu programskemu dokumentu iz člena 102. Za vsako posamezno operativno dejavnost postopek operativnega načrtovanja vodi do operativnih načrtov iz člena 38 in člena 74(3). Operativni načrti ali njihovi deli se lahko ustrezno razvrstijo, po potrebi v skladu s členom 92.

3. Vsaka država članica sprejme načrt za ravnanje v izrednih razmerah za upravljanje svojih meja in za vračanje. V skladu z nacionalnimi strategijami za integrirano upravljanje meja so v načrtih za ravnanje v izrednih razmerah opisani vsi potrebni ukrepi in sredstva za morebitno okrepitev zmogljivosti, vključno z logistiko in podporo tako na nacionalni ravni kot s strani Agencije.

Del načrtov za ravnanje v izrednih razmerah, ki zahteva dodatno podporo evropske mejne in obalne straže, skupaj pripravita zadevna država članica in Agencija v tesnem usklajevanju s sosednjimi državami članicami.

4. Države članice sprejmejo nacionalne načrte za razvoj zmogljivosti za upravljanje meja in vračanje v skladu s svojimi nacionalnimi strategijami za integrirano upravljanje meja. V teh nacionalnih načrtih za razvoj zmogljivosti se opiše srednje- do dolgoročni razvoj nacionalnih zmogljivosti za upravljanje meja in za vračanje.

V nacionalnih načrtih za razvoj zmogljivosti se obravnava razvoj vsake sestavine evropskega integriranega upravljanja meja, zlasti politika zaposlovanja in usposabljanja mejnih policistov in specialistov za vračanje, nakup in vzdrževanje opreme ter potrebne raziskovalne in razvojne dejavnosti ter finančne zahteve in viri v zvezi s tem.

5. Načrti za ravnanje v izrednih razmerah in nacionalni načrti za razvoj zmogljivosti iz odstavkov 3 in 4 temeljijo na scenarijih, ki izhajajo iz analize tveganja. Ti scenariji odražajo možen razvoj razmer na zunanjih mejah in na področju nezakonitega priseljevanja ter izzive, opredeljene v ciklu večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja. Ti scenariji se določijo v načrtih za ravnanje v izrednih razmerah in nacionalnih načrtih za razvoj zmogljivost, na katere se nanašajo.

6. Metodologijo in postopek za oblikovanje načrtov iz odstavkov 3 in 4 sprejme upravni odbor na podlagi predloga izvršnega direktorja in po posvetovanju z državami članicami.

7. Agencija pripravi pregled nacionalnih načrtov za razvoj zmogljivosti in večletno strategijo za nakup opreme Agencije iz člena 63 ter večletno načrtovanje profilov za osebje stalne enote.

Agencija ta pregled deli z državami članicami in s Komisijo z namenom, da se opredelijo morebitne sinergije in priložnosti za sodelovanje na različnih področjih, zajetih v nacionalnih načrtih za razvoj zmogljivosti, vključno s skupnimi javnimi naročili. Agencija lahko na podlagi ugotovljenih sinergij povabi države članice, da se udeležujejo nadaljnjih ukrepov za sodelovanje.

8. Upravni odbor se sestane vsaj enkrat na leto, da bi razpravljal o časovnem načrtu za zmogljivost evropske mejne in obalne straže ter ga odobril. Časovni načrt predlaga izvršni direktor na podlagi pregleda nacionalnih načrtov za razvoj zmogljivosti, pri čemer med drugim upošteva rezultate ocen tveganja in ocen ranljivosti, izvedenih v skladu s členoma 29 in 32, ter lastne večletne načrte Agencije. Ko upravni odbor odobri časovni načrt za zmogljivost, se ta priloži k tehnični in operativni strategiji iz člena 8(5).

POGLAVJE II

DELOVANJE EVROPSKE MEJNE IN OBALNE STRAŽE

ODDELEK 1

Naloge Evropske agencije za mejno in obalno stražo

Člen 10

Naloge Evropske agencije za mejno in obalno stražo

1. Agencija opravlja naslednje naloge:

(a) spremlja migracijske tokove in izvaja analizo tveganja v zvezi z vsemi vidiki integriranega upravljanja meja;

(b) spremlja operativne potrebe držav članic v zvezi z izvajanjem vračanj, vključno z zbiranjem operativnih podatkov;

(c) izvaja ocene ranljivosti, vključno z ocenami zmogljivosti in pripravljenosti držav članic za soočenje z grožnjami in izzivi na zunanjih mejah;

(d) prek uradnikov za zvezo Agencije v državah članicah spremlja upravljanje zunanjih meja;

(e) spremlja spoštovanje temeljnih pravic pri vseh svojih dejavnostih na zunanjih mejah in pri operacijah vračanja;

(f) podpira razvoj in delovanje sistema EUROSUR;

(g) pomaga državam članicam v okoliščinah, v katerih je potrebna povečana tehnična in operativna pomoč na zunanjih mejah, in sicer z usklajevanjem in organizacijo skupnih operacij, ob upoštevanju, da lahko v nekaterih primerih to vključuje izredne humanitarne razmere in reševanje na morju v skladu s pravom Unije in mednarodnim pravom;

(h) pomaga državam članicam v okoliščinah, v katerih je potrebna povečana tehnična in operativna pomoč na zunanjih mejah, in sicer z začetkom izvajanja hitrih posredovanj na zunanjih mejah tistih držav članic, ki se soočajo s posebnimi in nesorazmernimi izzivi, ob upoštevanju, da lahko v nekaterih primerih to vključuje izredne humanitarne razmere in reševanje na morju v skladu s pravom Unije in mednarodnim pravom;

(i) nudi tehnično in operativno pomoč državam članicam in tretjim državam v skladu z Uredbo (EU) št. 656/2014 in mednarodnim pravom v podporo pri operacijah iskanja in reševanja oseb v nevarnosti na morju, do katerih lahko pride med operacijami varovanja morske meje;

(j) napoti stalno enoto v okviru skupin za upravljanje meja, podpornih skupin za upravljanje migracij in skupin za vračanje (v nadaljnjem besedilu skupaj: skupine) med skupnimi operacijami, kakor tudi pri hitrih posredovanjih na mejah, operacijah vračanja in posredovanjih za vračanje;

(k) oblikuje nabor tehnične opreme, vključno z naborom opreme za hitri odziv, ki se napoti pri skupnih operacijah, v hitrih posredovanjih na mejah in v okviru podpornih skupin za upravljanje migracij ter pri operacijah vračanja in posredovanjih za vračanje;

(l) s podporo notranjega mehanizma za nadzor kakovosti razvija in upravlja lastne človeške in tehnične zmogljivosti, da bi prispevala k stalni enoti, vključno k zaposlovanju in usposabljanju svojih uslužbencev, ki delujejo v vlogi članov skupin, ter naboru tehnične opreme;

(m) v okviru podpornih skupin za upravljanje migracij na žariščnih območjih:

(i) napoti operativne uslužbence in tehnično opremo za zagotavljanje pomoči pri pregledovanju, operativnih razgovorih, identifikaciji in odvzemu prstnih odtisov;

(ii) v sodelovanju z EASO in pristojnimi nacionalnimi organi vzpostavi postopek za posredovanje in zagotavljanje začetnih informacij osebam, ki potrebujejo mednarodno zaščito ali želijo zaprositi zanjo, vključno s postopkom za opredelitev ranljivih skupin;

(n) zagotovi pomoč v vseh fazah procesa vračanja brez poseganja v utemeljenost odločb o vrnitvi, ki so v izključni pristojnosti držav članic, pomaga z usklajevanjem in organizacijo operacij vračanja ter zagotavlja tehnično in operativno podporo za izvajanje obveznosti vrnitve oseb v postopku vrnitve, ter tehnično in operativno podporo pri operacijah vračanja in posredovanjih za vračanje, tudi v razmerah, v katerih je potrebna povečana pomoč;

(o) vzpostavi nabor spremljevalcev prisilnega vračanja;

(p) napoti skupine za vračanje med posredovanji za vračanje;

(q) v skladu s pooblastili zadevnih agencij sodeluje z Europolom in Eurojustom ter nudi podporo državam članicam v okoliščinah, v katerih je pri boju proti čezmejnemu kriminalu in terorizmu potrebna povečana tehnična in operativna pomoč na zunanjih mejah;

(r) sodeluje z EASO v okviru njunih mandatov, zlasti da olajša ukrepe v primerih, ko se morajo državljani tretjih držav, ki jim je bila prošnja za mednarodno zaščito zavrnjena z dokončno odločitvijo, vrniti;

(s) sodeluje s FRA v okviru njunih mandatov, da bi zagotovila stalno in enotno uporabo pravnega reda Unije na področju temeljnih pravic;

(t) sodeluje z Evropsko agencijo za nadzor ribištva (EFCA) in Evropsko agencijo za pomorsko varnost (EMSA) v okviru njihovih mandatov, da podpre nacionalne organe, ki opravljajo funkcije obalne straže, kakor je določeno v členu 69, vključno z reševanjem življenj na morju, z zagotavljanjem storitev, informacij, opreme in usposabljanja ter z usklajevanjem večnamenskih operacij;

(u) sodeluje s tretjimi državami v zvezi s področji, ki jih zajema ta uredba, vključno z morebitno operativno napotitvijo skupin za upravljanje meja v tretje države;

(v) pomaga državam članicam in tretjim državam v okviru tehničnega in operativnega sodelovanja med njimi v zadevah, ki jih zajema ta uredba;

(w) pomaga državam članicam in tretjim državam pri usposabljanju nacionalnih mejnih policistov, drugega ustreznega osebja in strokovnjakov za vračanje, vključno z oblikovanjem skupnih standardov in programov za usposabljanje, vključno s temeljnimi pravicami;

(x) sodeluje pri razvoju in upravljanju raziskovalnih dejavnosti in dejavnosti v zvezi z inovacijami, ki so pomembne za nadzor zunanjih meja, vključno z uporabo napredne tehnologije varovanja, in po potrebi razvija lastne pilotne projekte za izvajanje dejavnosti, kot je določeno v tej uredbi;

(y) oblikuje tehnične standarde za izmenjavo informacij;

(z) podpira razvoj tehničnih standardov za opremo na področju nadzora meje in vračanja, vključno za medsebojno povezovanje sistemov in omrežij, kakor je ustrezno, ter skupnih minimalnih standardov za nadzor zunanje meje v okviru ustreznih pristojnosti držav članic in Komisije;

(aa) vzpostavi in vzdržuje komunikacijsko omrežje iz člena 14;

(ab) v skladu z Uredbo (EU) 2018/1725 razvija in skrbi za delovanje informacijskih sistemov, ki omogočajo hitro in zanesljivo izmenjavo informacij o nastajajočih tveganjih pri upravljanju zunanjih meja, nezakonitem priseljevanju in vračanju, pri čemer tesno sodeluje s Komisijo, organi, uradi in agencijami Unije ter Evropsko migracijsko mrežo, ustanovljeno z Odločbo Sveta 2008/381/ES ([36]);

(ac) zagotavlja potrebno pomoč za razvoj skupnega okolja za izmenjavo podatkov, vključno v zvezi z interoperabilnostjo sistemov, kakor je ustrezno;

(ad) upošteva visoke standarde za upravljanje meja in s tem omogoča preglednost in javni nadzor ob doslednem spoštovanju veljavnega prava ter zagotavlja spoštovanje ter varstvo in spodbujanje temeljnih pravic;

(ae) skrbi za upravljanje in delovanje sistema lažnih in pravih dokumentov na spletu iz člena 79 ter prek lažjega odkrivanja ponarejenih dokumentov podpira države članice;

(af) izpolnjuje naloge in obveznosti, ki so Agenciji zaupane na podlagi Uredbe (EU) 2018/1240 Evropskega parlamenta in Sveta ([37]), ter zagotovi vzpostavitev in delovanje centralne enote ETIAS v skladu s členom 7 navedene uredbe;

(ag) pomaga državam članicam pri omogočanju lažjega prehajanja zunanjih meja osebam.

2. Agencija izvaja dejavnosti obveščanja o zadevah, ki spadajo v njeno pristojnost. Javnosti zagotavlja natančne, podrobne, pravočasne in izčrpne informacije o svojih dejavnostih.

Tako obveščanje ne sme imeti škodljivega učinka na naloge iz odstavka 1 tega člena in zlasti ne sme razkriti operativnih informacij, ki bi ogrozile izpolnitev cilja operacij, če bi bile objavljene. Agencija izvaja dejavnosti obveščanja brez poseganja v člen 92 in v skladu z ustreznimi načrti za obveščanje in razširjanje informacij, ki jih sprejme upravni odbor, ter po potrebi v tesnem sodelovanju z drugimi organi, uradi in agencijami.

ODDELEK 2

Izmenjava informacij in sodelovanje

Člen 11

Dolžnost sodelovanja v dobri veri

Za Agencijo, nacionalne organe, pristojne za upravljanje meja, vključno z obalnimi stražami v obsegu, v katerem izvajajo naloge nadzora meje, ter nacionalne organe, pristojne za vračanje, veljata dolžnost sodelovanja v dobri veri in obveznost izmenjave informacij.

([36]) Odločba Sveta 2008/381/ES z dne 14. maja 2008 o ustanovitvi Evropske migracijske mreže (UL L 131, 21.5.2008, str. 7).

([37]) Uredba (EU) 2018/1240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. septembra 2018 o vzpostavitvi Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS) ter spremembi uredb (EU) št. 1077/2011, (EU) št. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 in (EU) 2017/2226 (UL L 236, 19.9.2018, str. 1).

Člen 12

Obveznost izmenjave informacij

1. Da bi opravljali naloge, ki so nanje prenesene s to uredbo, si Agencija, nacionalni organi, pristojni za upravljanje meja, vključno z obalnimi stražami v obsegu, v katerem izvajajo naloge nadzora meje, in nacionalni organi, pristojni za vračanje, v skladu s to uredbo in drugim zadevnim pravom Unije in nacionalnim pravom v zvezi z izmenjavo informacij, pravočasno in na ustrezen način delijo vse potrebne informacije.

2. Agencija sprejme ustrezne ukrepe za olajšanje izmenjave informacij, pomembnih za njene naloge, s Komisijo in državami članicami.

Kadar so informacije pomembne za izvajanje njenih nalog, si Agencija izmenja te informacije z drugimi ustreznimi organi, uradi in agencijami Unije za namen analize tveganja, zbiranja statističnih podatkov, ocene razmer v tretjih državah, usposabljanja in podpore državam članicam v zvezi s pripravo načrtov za ravnanje v izrednih razmerah. V ta namen se razvijejo potrebna orodja in strukture med organi, uradi in agencijami Unije.

3. Agencija sprejme vse potrebne ukrepe za olajšanje izmenjave informacij, pomembnih za njene naloge, z Irsko in Združenim kraljestvom, kadar se te informacije nanašajo na dejavnosti, pri katerih sodelujeta v skladu s členom 70 in členom 100(5).

Člen 13

Nacionalne kontaktne točke

1. Vsaka država članica imenuje nacionalno kontaktno točko za komunikacijo z Agencijo o vseh zadevah, ki se nanašajo na dejavnosti Agencije, brez poseganja v vlogo nacionalnih koordinacijskih centrov. Nacionalne kontaktne točke so stalno dosegljive in zagotavljajo pravočasno razširjanje vseh informacij z Agencije vsem ustreznim organom v zadevni državi članici, zlasti članom upravnega odbora in nacionalnemu koordinacijskemu centru.

2. Države članice lahko imenujejo največ dva uslužbenca, ki zastopata nacionalno kontaktno točko in se Agenciji dodelita kot uradnika za zvezo. Uradniki za zvezo olajšajo komunikacijo med nacionalno kontaktno točko in Agencijo in se lahko po potrebi udeležijo ustreznih sestankov.

3. Agencija uradnikom za zvezo zagotovi potrebne prostore na svojem glavnem sedežu in ustrezno podporo za opravljanje njihovih dolžnosti. Vse druge stroške, ki nastanejo v zvezi z napotitvijo uradnikov za zvezo, krije država članica. Upravni odbor določi pravila in pogoje za napotitev ter pravila za zagotovitev ustrezne podpore.

Člen 14

Komunikacijsko omrežje

1. Agencija vzpostavi in vzdržuje komunikacijsko omrežje, da se zagotovijo komunikacijska in analitična orodja ter omogoči varna izmenjava občutljivih netajnih podatkov in tajnih podatkov z nacionalnimi koordinacijskimi centri in med njimi v skoraj realnem času.

Vsi sistemi ali aplikacije, ki uporabljajo komunikacijsko omrežje, morajo biti ves svoj življenjski cikel skladni s pravom Unije o varstvu podatkov.

Komunikacijsko omrežje deluje štiriindvajset ur na dan in sedem dni v tednu ter omogoča:

(a) dvo- in večstransko izmenjavo informacij v skoraj realnem času;

(b) avdio- in videokonference;

(c) varno upravljanje, shranjevanje, prenos in obdelovanje občutljivih netajnih podatkov;

(d) varno upravljanje, shranjevanje, prenos in obdelovanje tajnih podatkov EU do stopnje tajnosti CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL ali enakovrednih nacionalnih stopenj tajnosti, pri čemer se zagotovi, da se s tajnimi podatki upravlja, se jih shranjuje, prenaša in obdeluje v ločenem in ustrezno pooblaščenem delu komunikacijskega omrežja.

2. Agencija nudi tehnično podporo in zagotovi, da je komunikacijsko omrežje stalno na voljo in je kompatibilno s komunikacijskim in informacijskim sistemom, ki ga Agencija upravlja.

Člen 15

Sistemi in aplikacije za izmenjavo informacij, ki jih upravlja Agencija

1. Agencija lahko sprejme vse potrebne ukrepe za olajšanje izmenjave informacij, pomembnih za njene naloge, z Evropskim parlamentom, Svetom, Komisijo, državami članicami in, po potrebi, drugimi institucijami Unije ter organi, uradi in agencijami Unije ter mednarodnimi organizacijami, naštetimi v členu 68(1), ter tretjimi državami iz člena 71.

2. Agencija razvija, namesti in upravlja informacijski sistem, ki omogoča izmenjavo tajnih in občutljivih netajnih podatkov z akterji iz odstavka 1 tega člena ter izmenjavo osebnih podatkov iz členov 86 do 91 v skladu s členom 92.

3. Agencija na komunikacijsko omrežje iz člena 14, kakor je ustrezno, namesti informacijske sisteme iz odstavka 2 tega člena.

Člen 16

Tehnični standardi za izmenjavo informacij

Agencija v sodelovanju z državami članicami razvije tehnične standarde za:

(a) medsebojno povezanost komunikacijskega omrežja iz člena 14 z nacionalnimi omrežji, ki se uporabljajo za oblikovanje nacionalnih slik razmer iz člena 25, in drugimi ustreznimi informacijskimi sistemi za namen te uredbe;

(b) razvoj in ustanovitev vmesnikov med ustreznimi sistemi za izmenjavo informacij in programskimi aplikacijami Agencije in držav članic za namen te uredbe;

(c) razširjanje slik razmer in, kakor je ustrezno, specifičnih slik razmer iz člena 27 ter zagotavljanje komunikacije med ustreznimi enotami in centri pristojnih nacionalnih organov ter s skupinami, ki jih napoti Agencija, z uporabo različnih komunikacijskih sredstev, kot so satelitska komunikacijska in radijska omrežja;

(d) poročanje o položaju lastnih sredstev, pri čemer čim bolje uporabi tehnološki razvoj satelitskega navigacijskega sistema, vzpostavljenega v okviru programa Galileo v skladu z Uredbo (EU) št. 1285/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([38]).

Člen 17

Zagotavljanje informacijske varnosti

Države članice prek svojega nacionalnega koordinacijskega centra in pod nadzorom pristojnih nacionalnih organov zagotovijo, da nacionalni organi, agencije in drugi organi, kadar uporabljajo komunikacijsko omrežje iz člena 14 in sisteme za izmenjavo informacij Agencije, izpolnjujejo naslednje:

(a) imajo dejanski in neprekinjen dostop do ustreznih sistemov in omrežij Agencije ali sistemov in omrežij, ki so povezani z njimi;

([38]) Uredba (EU) št. 1285/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi in obratovanju evropskih satelitskih navigacijskih sistemov ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 876/2002 in Uredbe (ES) št. 683/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 347, 20.12.2013, str. 1).

(b) so skladni z ustreznimi tehničnimi standardi iz člena 16;

(c) uporabljajo enakovredna varnostna pravila in standarde, kot jih uporablja Agencija za ravnanje s tajnimi podatki;

(d) si izmenjujejo, obdelujejo in shranjujejo občutljive netajne podatke in tajne podatke v skladu s členom 92.

ODDELEK 3

EUROSUR

Člen 18

Sistem EUROSUR

Ta uredba vzpostavlja sistem EUROSUR kot integrirani okvir za izmenjavo informacij in za operativno sodelovanje znotraj evropske mejne in obalne straže, da se izboljša spremljanje razmer in krepi zmogljivost za odzivanje za namene upravljanja meja, vključno z odkrivanjem in preprečevanjem nezakonitega priseljevanja in čezmejnega kriminala ter bojem proti njima, pa tudi zaradi prispevanja k zagotavljanju varstva in reševanja življenj migrantov.

Člen 19

Področje uporabe sistema EUROSUR

1. Sistem EUROSUR se uporablja za mejne kontrole na dovoljenih mejnih prehodih in za varovanje zunanje kopenske, morske in zračne meje, vključno s spremljanjem, odkrivanjem, prepoznavanjem, sledenjem, preprečevanjem in prestrezanjem nedovoljenih prehodov meja za namene odkrivanja in preprečevanja nezakonitega priseljevanja in čezmejnega kriminala ter boja proti njima, pa tudi zaradi prispevanja k zagotavljanju varstva in reševanja življenj migrantov.

2. Sistem EUROSUR se ne uporablja za noben pravni ali upravni ukrep, sprejet po tem, ko so pristojni organi države članice odkrili čezmejne kriminalne dejavnosti ali prestregli osebe ob nedovoljenem prehodu zunanjih meja.

Člen 20

Sestavni deli sistema EUROSUR

1. Države članice in Agencija za izmenjavo informacij in sodelovanje na področju nadzora meje ob upoštevanju obstoječih mehanizmov za izmenjavo informacij in sodelovanje uporabljajo sistem EUROSUR. Sistem EUROSUR je sestavljen iz naslednjih sestavnih delov:

(a) nacionalnih koordinacijskih centrov, kakor so navedeni v členu 21;

(b) nacionalnih slik razmer, kakor so navedene v členu 25;

(c) evropske slike razmer, kakor je navedena v členu 26, vključno z informacijami o odsekih zunanje meje z ustreznimi stopnjami vpliva;

(d) specifičnih slik razmer, kakor so navedene v členu 27;

(e) storitev sistema EUROSUR za združevanje podatkov, kakor so navedene v členu 28;

(f) integriranega načrtovanja, kakor je navedeno v členu 9.

2. Nacionalni koordinacijski centri prek komunikacijskega omrežja iz člena 14 in ustreznih sistemov Agenciji zagotovijo informacije iz svojih nacionalnih slik razmer in, kakor je ustrezno, iz specifičnih slik razmer, ki so potrebne za oblikovanje in vzdrževanje evropske slike razmer.

3. Agencija prek komunikacijskega omrežja nacionalnim koordinacijskim centrom zagotovi neomejen dostop štiriindvajset ur na dan, sedem dni v tednu do specifičnih slik razmer in evropske slike razmer.

Člen 21

Nacionalni koordinacijski centri

1. Vsaka država članica določi, upravlja in vzdržuje nacionalni koordinacijski center, ki usklajuje in izmenjuje informacije med vsemi organi, pristojnimi za nadzor zunanje meje na nacionalni ravni, ter med njimi in drugimi nacionalnimi koordinacijskimi centri in Agencijo. Vsaka država članica o ustanovitvi nacionalnega koordinacijskega centra uradno obvesti Komisijo, ki o tem nemudoma obvesti druge države članice in Agencijo.

2. Brez poseganja v člen 13 je nacionalni koordinacijski center v okviru sistema EUROSUR enotna kontaktna točka za izmenjavo informacij ter sodelovanje z drugimi nacionalnimi koordinacijskimi centri in Agencijo.

3. Nacionalni koordinacijski centri:

(a) zagotovijo pravočasno izmenjavo informacij ter pravočasno sodelovanje med vsemi nacionalnimi organi, pristojnimi za nadzor zunanje meje na nacionalni ravni, ter med njimi in drugimi nacionalnimi koordinacijskimi centri in Agencijo;

(b) zagotovijo pravočasno izmenjavo informacij na nacionalni ravni z organi, pristojnimi za iskanje in reševanje, za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj in za azil in priseljevanje, ter upravljajo razširjanje ustreznih informacij na nacionalni ravni;

(c) prispevajo k uspešnemu in učinkovitemu upravljanju sredstev in osebja;

(d) oblikujejo in vzdržujejo nacionalne slike razmer v skladu s členom 25;

(e) podpirajo usklajevanje, načrtovanje in izvajanje nacionalnega nadzora meje;

(f) usklajujejo nacionalne sisteme nadzora meje v skladu z nacionalnim pravom;

(g) prispevajo k rednemu merjenju učinkov nacionalnega nadzora meje za namene te uredbe;

(h) usklajujejo operativne ukrepe z drugimi državami članicami in tretjimi državami, brez poseganja v pristojnosti Agencije in drugih držav članic;

(i) izmenjujejo ustrezne informacije z uradniki za zvezo svoje države članice, kadar so imenovani, prek ustreznih struktur, vzpostavljenih na nacionalni ravni, z namenom prispevati k evropski sliki razmer in podpreti operacije nadzora meje;

(j) pod nadzorom pristojnih nacionalnih organov prispevajo k zagotavljanju informacijske varnosti nacionalnih informacijskih sistemov in informacijskih sistemov Agencije.

4. Države članice lahko regionalnim, lokalnim, funkcionalnim ali drugim organom, ki lahko sprejemajo operativne odločitve, naložijo zagotavljanje spremljanja razmer in zmogljivosti za odzivanje na posameznih področjih pristojnosti, vključno z nalogami in pristojnostmi iz točk (c), (e) in (f) odstavka 3.

5. Odločitev države članice o dodelitvi nalog v skladu z odstavkom 4 ne vpliva na zmožnost nacionalnega koordinacijskega centra, da sodeluje ter izmenjuje informacije z drugimi nacionalnimi koordinacijskimi centri in Agencijo.

6. V predhodno opredeljenih primerih, določenih na nacionalni ravni, lahko nacionalni koordinacijski center dovoli organu iz odstavka 4, da komunicira in izmenjuje informacije z regionalnimi organi ali nacionalnim koordinacijskim centrom druge države članice ali pristojnimi organi tretje države, pod pogojem, da takšen pooblaščen organ o takšnem komuniciranju in izmenjavi informacij redno obvešča svoj lasten nacionalni koordinacijski center.

7. Nacionalni koordinacijski center deluje štiriindvajset ur na dan, sedem dni v tednu.

Člen 22

Priročnik za izvajanje in upravljanje sistema EUROSUR

1. Komisija v tesnem sodelovanju z Agencijo ter katerim koli drugim ustreznim organom, uradom ali agencijo Unije sprejme in da na voljo praktični priročnik za izvajanje in upravljanje sistema EUROSUR (v nadaljnjem besedilu: priročnik sistema EUROSUR). Priročnik sistema EUROSUR vsebuje tehnične in operativne smernice, priporočila ter najboljše prakse, tudi v zvezi s sodelovanjem s tretjimi državami. Komisija priročnik sistema EUROSUR sprejme v obliki priporočila.

2. Komisija lahko po posvetovanju z državami članicami in Agencijo sklene, da imajo deli priročnika sistema EUROSUR oznako RESTREINT UE/EU RESTRICTED v skladu s pravili iz Poslovnika Komisije.

Člen 23

Spremljanje sistema EUROSUR

1. Agencija in države članice zagotovijo, da so vzpostavljeni postopki za spremljanje tehničnega in operativnega delovanja sistema EUROSUR glede na cilje v zvezi z ustreznim spremljanjem razmer in zmogljivostjo za odzivanje na zunanjih mejah.

2. Agencija stalno spremlja kakovost storitev, ki jih ponuja komunikacijsko omrežje iz člena 14, in kakovost podatkov, ki se izmenjujejo v okviru evropske slike razmer.

3. Agencija informacije, zbrane v okviru spremljanja na podlagi odstavka 2, posreduje nacionalnim koordinacijskim centrom in ustreznim strukturam vodenja in nadzora, ki se uporabljajo za operacije Agencije, uporabnikom v okviru storitev sistema EUROSUR za združevanje podatkov. Take informacije imajo oznako RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

ODDELEK 4

Spremljanje razmer

Člen 24

Slike razmer

1. Nacionalne slike razmer, evropska slika razmer in specifične slike razmer se oblikujejo z zbiranjem, ocenjevanjem, primerjavo, analizo, razlago, ustvarjanjem, prikazovanjem in razširjanjem informacij.

Slike razmer iz prvega pododstavka so sestavljene iz naslednjih plasti informacij:

(a) dogodkovne plasti, ki vključuje dogodke in incidente, povezane z nedovoljenimi prehodi meja in čezmejnim kriminalom ter, kadar so na voljo, informacije o nedovoljenih sekundarnih gibanjih, za namene razumevanja migracijskih trendov, obsega in poti;

(b) operativne plasti, ki vsebuje informacije o operacijah, vključno z načrtom napotitve, operativnim območjem, ter položajem, časovnim razporedom, statusom in vrstah sodelujočih sredstev, kakor je določeno v operativnem načrtu;

(c) analitske plasti, ki vsebuje analizirane informacije, ki so pomembne za namene te uredbe ter so zlasti pomembne za dodeljevanje stopenj vpliva odsekom zunanje meje, kot so posnetki in geografski podatki, ključni razvoj dogodkov in kazalniki, analitična poročila in druge ustrezne dodatne informacije.

2. Slike razmer iz odstavka 1 omogočajo odkrivanje dogodkov in operacij in njihovo sledenje ter ustrezno analizo v zvezi z razmerami, kadar so ogrožena življenja ljudi.

3. Komisija sprejme izvedbeni akt, v katerem določi podrobnosti o plasteh informacij slik razmer in pravila za oblikovanje specifičnih slik razmer. V izvedbenem aktu se določijo vrsta informacij, ki jih je treba zagotoviti, subjekti, pristojni za zbiranje, obdelavo, arhiviranje in posredovanje specifičnih informacij, najdaljši roki za poročanje, pravila o varnosti podatkov in varstvu podatkov ter s tem povezani mehanizmi za nadzor kakovosti. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 122(2).

Člen 25

Nacionalne slike razmer

1. Vsak nacionalni koordinacijski center oblikuje in vzdržuje nacionalno sliko razmer, da bi vsem organom, pristojnim za nadzor zunanje meje na nacionalni ravni, zagotovil koristne, natančne in pravočasne informacije.

2. Nacionalno sliko razmer sestavljajo informacije, zbrane iz naslednjih virov:

(a) nacionalni sistem za varovanje meje v skladu z nacionalnim pravom;

(b) nepremični in premični senzorji, ki jih upravljajo nacionalni organi, pristojni za varovanje zunanje meje;

(c) patrulje, ki opravljajo nalogo varovanja meje in druge naloge spremljanja;

(d) lokalni, regionalni in drugi koordinacijski centri;

(e) drugi ustrezni nacionalni organi in sistemi, vključno z uradniki za zvezo za priseljevanje, operativnimi centri in kontaktnimi točkami;

(f) mejne kontrole;

(g) Agencija;

(h) nacionalni koordinacijski centri v drugih državah članicah;

(i) organi tretjih držav na podlagi dvostranskih ali večstranskih sporazumov ter regionalne mreže iz člena 72;

(j) sistemi poročanja z ladij v skladu z njihovimi zadevnimi pravnimi podlagami;

(k) druge ustrezne evropske in mednarodne organizacije;

(l) drugi viri.

3. Vsak nacionalni koordinacijski center vsakemu incidentu v dogodkovni plasti nacionalne slike razmer dodeli enotno okvirno stopnjo vpliva, od nizke, srednje do visoke in zelo visoke. O vseh incidentih se obvesti Agencija.

4. Vsak nacionalni koordinacijski center se lahko na zahtevo pristojnih nacionalnih organov odloči, da omeji dostop do informacij, povezanih z nacionalno varnostjo, vključno z vojaškimi sredstvi, glede na potrebo po seznanitvi z njimi.

5. Nacionalni koordinacijski centri sosednjih držav članic si lahko med seboj neposredno in v skoraj realnem času delijo sliko razmer na sosednjih odsekih zunanje meje, vključno s položaji, statusom in vrsto lastnih sredstev, ki delujejo na sosednjih odsekih zunanje meje.

Člen 26

Evropska slika razmer

1. Agencija oblikuje in vzdržuje evropsko sliko razmer, da bi nacionalnim koordinacijskim centrom in Komisiji zagotovila koristne, natančne in pravočasne informacije in analizo, ki zajemajo zunanje meje, predmejno območje in nedovoljena sekundarna gibanja.

2. Evropska slika razmer je sestavljena iz informacij, zbranih iz naslednjih virov:

(a) nacionalni koordinacijski centri in nacionalne slike razmer ter informacije in poročila, ki jih pošljejo uradniki za zvezo za priseljevanje, v obsegu, ki ga zahteva ta člen;

(b) Agencija, vključno z informacijami in poročili, ki jih zagotovijo njeni uradniki za zvezo v skladu s členoma 31 in 77;

(c) delegacije Unije ter misije in operacije skupne varnostne in obrambne politike (SVOP), kakor je določeno v točki (j) drugega pododstavka člena 68(1);

(d) drugi ustrezni organi, uradi in agencije Unije ter mednarodne organizacije, navedene v členu 68(1);

(e) organi tretjih držav na podlagi dvostranskih ali večstranskih sporazumov in regionalnih mrež iz člena 72 ter na podlagi delovnih dogovorov iz člena 73(4);

(f) drugi viri.

3. Dogodkovna plast evropske slike razmer vključuje informacije v zvezi z:

(a) incidenti in drugimi dogodki iz dogodkovne plasti nacionalnih slik razmer;

(b) incidenti in drugimi dogodki iz specifičnih slik razmer, kot je navedeno v členu 27;

(c) incidenti na operativnem območju skupne operacije, ki jo usklajuje Agencija, ali hitrega posredovanja, ki ga usklajuje Agencija, ali na žariščni točki.

4. Operativna plast evropske slike razmer vsebuje informacije o skupnih operacijah in hitrih posredovanjih, ki jih usklajuje Agencija, ter o žariščnih točkah, ter vključuje naloge misije, lokacije, status, trajanje, informacije o državah članicah in druge sodelujoče akterje, dnevna in tedenskima poročila o razmerah, statistične podatke ter informacije za medije.

5. Informacije o lastnih sredstvih v operativni plasti evropske slike razmer imajo lahko, kadar je ustrezno, oznako RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

6. Agencija v okviru evropske slike razmer upošteva stopnje vpliva, ki so jih nacionalni koordinacijski centri dodelili specifičnim incidentom v okviru nacionalnih slik razmer. Agencija za vsak incident v predmejnem območju dodeli enotno okvirno stopnjo vpliva ter o tem obvesti nacionalne koordinacijske centre.

Člen 27

Specifične slike razmer

1. Agencija in države članice lahko oblikujejo in vzdržujejo specifične slike razmer, da se podprejo specifične operativne dejavnosti na zunanjih mejah ali delijo informacije z institucijami, organi, uradi in agencijami Unije ter mednarodnimi organizacijami, navedenimi v členu 68(1) ali tretjimi državami, kot je določeno v členu 75.

2. Specifične slike razmer sestavlja podsklop informacij iz nacionalnih in evropskih slik razmer.

3. Podrobna pravila za oblikovanje in deljenje specifičnih slik razmer se opišejo v operativnem načrtu za zadevne operativne dejavnosti in v dvostranskem ali večstranskem sporazumu, kadar se specifična slika razmer oblikuje v okviru dvostranskega ali večstranskega sodelovanja s tretjimi državami. Vsaka izmenjava informacij na podlagi tega odstavka se izvede v skladu z načelom soglasja organa izvora.

Člen 28

Storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov

1. Agencija usklajuje storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov, da bi nacionalnim koordinacijskim centrom, Komisiji in sebi zagotovila informacije o zunanjih mejah in predmejnem območju na redni, zanesljivi in stroškovno učinkoviti podlagi.

2. Agencija nacionalnemu koordinacijskemu centru na njegovo zahtevo zagotovi informacije o zunanjih mejah države članice, kateri pripada, in informacije o predmejnem območju, ki lahko izvirajo iz:

(a) selektivnega spremljanja določenih pristanišč in obal tretjih držav, ki so bile na podlagi analize tveganja in informacij ugotovljene kot točke vkrcanja ali tranzitne točke za plovila ali druga prevozna sredstva, ki se uporabljajo za nezakonito priseljevanje ali čezmejni kriminal;

(b) sledenja plovilom ali drugim prevoznim sredstvom na odprtem morju in sledenja zrakoplovom, kadar za ta plovila, druga prevozna sredstva in zrakoplove obstaja sum ali je bilo ugotovljeno, da se uporabljajo za nezakonito priseljevanje ali čezmejni kriminal, vključno v primeru oseb v nevarnosti na morju z namenom, da se te informacije posredujejo ustreznim organom, ki so pristojni za operacije iskanja in reševanja;

(c) spremljanja določenih pomorskih območij z namenom odkrivanja, prepoznavanja in sledenja plovilom in drugim prevoznim sredstvom, ki se uporabljajo, ali za katera obstaja sum, da se uporabljajo, za nezakonito priseljevanje ali čezmejni kriminal, vključno v primeru oseb v nevarnosti na morju z namenom, da se te informacije posredujejo ustreznim organom, ki so pristojni za operacije iskanja in reševanja;

(d) spremljanja določenih območij zračnih meja z namenom odkrivanja, prepoznavanja in sledenja zrakoplovom in drugim oblikam opreme, ki se uporabljajo ali za katera obstaja sum, da se uporabljajo, za nezakonito priseljevanje ali čezmejni kriminal;

(e) okoljske ocene določenih pomorskih območij in območij na zunanjih kopenskih in zračnih mejah za izboljšanje dejavnosti spremljanja in patruljiranja;

(f) selektivnega spremljanja določenih predmejnih območij na zunanjih mejah, ki so bila na podlagi analize tveganja in informacij ugotovljena kot morebitna območja odhoda ali tranzitna območja za nezakonito priseljevanje ali čezmejni kriminal;

(g) spremljanja migracijskih tokov proti Uniji in znotraj nje v smislu trendov, obsega in poti;

(h) spremljanja medijev, obveščevalnih podatkov iz javnih virov in analize internetnih dejavnosti v skladu z Direktivo (EU) 2016/680 ali Uredbo (EU) 2016/679, kakor je ustrezno, za namen preprečevanja nezakonitega priseljevanja ali čezmejnega kriminala;

(i) analize informacij, ki izvirajo iz obsežnih informacijskih sistemov, za namen odkrivanja spreminjajočih se poti in metod, ki se uporabljajo za nezakonito priseljevanje in čezmejni kriminal.

3. Agencija lahko zavrne zahtevek nacionalnega koordinacijskega centra iz tehničnih, finančnih ali operativnih razlogov. Agencija pravočasno obvesti nacionalni koordinacijski center o razlogih za takšno zavrnitev.

4. Agencija lahko na lastno pobudo uporablja orodja za varovanje iz odstavka 2 za zbiranje informacij o predmejnem območju, ki so pomembne za evropsko sliko razmer.

ODDELEK 5

Analiza tveganja

Člen 29

Analiza tveganja

1. Agencija spremlja migracijske tokove proti Uniji in znotraj nje v smislu trendov, obsega in poti ter druge trende ali morebitne izzive na zunanjih mejah ter v zvezi z vračanjem. V ta namen Agencija s sklepom upravnega odbora na podlagi predloga izvršnega direktorja določi skupni integrirani model analize tveganja, ki ga uporabljajo Agencija in države članice. Skupni integrirani model analize tveganja se vzpostavi in po potrebi posodobi na podlagi rezultata ocene izvajanja cikla večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja iz člena 8(7).

2. Agencija pripravi splošne letne analize tveganja, ki jih ob uporabi varnostnih pravil, sprejetih v skladu s členom 92, predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji, in ciljne analize tveganja za operativne dejavnosti. Agencija v tesnem posvetovanju z državami članicami vsaki dve leti pripravi in predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji strateško analizo tveganja za evropsko integrirano upravljanje meja. Taka strateška analiza tveganja se upošteva pri pripravi cikla večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja. Agencija take splošne letne analize tveganja in strateške analize tveganja pripravi na podlagi prejetih informacij, vključno s strani držav članic. Osebni podatki v rezultatih takih analiz tveganja se anonimizirajo.

3. Analize tveganja iz odstavka 2 zajemajo vse vidike, relevantne za evropsko integrirano upravljanje meja, da se razvije vnaprejšnji opozorilni mehanizem.

4. Agencija objavi izčrpne informacije o skupnem integriranem modelu analize tveganja.

5. Države članice Agenciji zagotovijo vse potrebne informacije o razmerah, trendih in morebitnih grožnjah na zunanjih mejah in na področju vračanja. Države članice Agenciji redno ali na njeno zahtevo zagotavljajo vse relevantne informacije, kot so statistični in operativni podatki, zbrani v zvezi z evropskim integriranim upravljanjem meja, ki so vključeni v seznam obveznih informacij, ki se morajo izmenjati z Agencijo, kot je navedeno v točki (e) člena 100(2), kot tudi informacije iz analitskih plasti nacionalnih slik razmer, kakor je določeno v členu 25.

6. Rezultati analize tveganja se predložijo upravnemu odboru in se pravočasno in na ustrezen način delijo s pristojnimi organi držav članic.

7. Države članice upoštevajo rezultate analize tveganja pri svojem načrtovanju operacij in dejavnosti na zunanjih mejah in svojih dejavnostih v zvezi z vračanjem.

8. Agencija vključi rezultate skupnega integriranega modela analize tveganja v razvoj skupnih osnovnih učnih načrtov za usposabljanje, kot so navedeni v členu 62.

ODDELEK 6

Preprečevanje in odzivnost

Člen 30

Določitev odsekov zunanje meje

Vsaka država članica za namene te uredbe razdeli svoje zunanje meje na odseke zunanje meje. Te odseke sestavljajo odseki kopenske, morske in, kadar država članica tako odloči, zračne meje. Vsaka država članica o takih odsekih zunanje meje uradno obvesti Agencijo.

Država članica Agencijo pravočasno uradno obvesti o vsaki spremembi odsekov zunanje meje, da se zagotovi kontinuiteta analize tveganja s strani Agencije.

Člen 31

Uradniki za zvezo Agencije v državah članicah

1. Agencija prek uradnikov za zvezo Agencije v vseh državah članicah zagotovi redno spremljanje upravljanja zunanjih meja in vračanja.

Agencija lahko odloči, da uradnik za zvezo s svojim delovanjem pokriva do štiri države članice, ki so si geografsko blizu.

2. Izvršni direktor imenuje strokovnjake izmed statutarnih uslužbencev, ki se napotijo kot uradniki za zvezo. Izvršni direktor na podlagi analize tveganja in posvetovanja z zadevnimi državami članicami predlaga naravo in pogoje napotitve, državo članico ali regijo, v katero se lahko napoti uradnik za zvezo, in morebitne naloge, ki niso vključene v odstavek 3. Predlog izvršnega direktorja mora odobriti upravni odbor. Izvršni direktor zadevno državo članico uradno obvesti o imenovanju in skupaj s to državo članico določi kraj napotitve.

3. Uradniki za zvezo delujejo v imenu Agencije, njihova naloga pa je spodbujati sodelovanje in dialog med Agencijo in nacionalnimi organi, pristojnimi za upravljanje meja, vključno z obalnimi stražami v obsegu, v katerem izvajajo naloge nadzora meje, kot tudi nacionalnimi organi, pristojnimi za vračanje. Uradniki za zvezo zlasti:

(a) delujejo kot posredniki med Agencijo in nacionalnimi organi, pristojnimi za upravljanje meja, vključno z obalnimi stražami v obsegu, v katerem izvajajo naloge nadzora meje, kot tudi nacionalnimi organi, pristojnimi za vračanje;

(b) podpirajo zbiranje informacij, ki jih Agencija potrebuje za spremljanje nezakonitega priseljevanja in analize tveganja iz člena 29;

(c) podpirajo zbiranje informacij iz člena 32 in ki jih Agencija potrebuje za izvajanje ocen ranljivosti, ter v ta namen pripravi poročilo;

(d) spremljajo ukrepe, ki jih država članica sprejme na odsekih zunanje meje in katerim je bila dodeljena visoka ali kritična stopnja vpliva v skladu s členom 34;

(e) prispevajo k spodbujanju izvajanja pravnega reda Unije v zvezi z upravljanjem zunanjih meja in vračanjem, tudi glede spoštovanja temeljnih pravic;

(f) po potrebi sodelujejo z uradnikom za temeljne pravice z namenom spodbujanja spoštovanja temeljnih pravic pri delu Agencije v skladu s točko (e);

(g) kadar je mogoče, pomagajo državam članicam pri pripravi načrtov za ravnanje v izrednih razmerah za upravljanje meja;

(h) lajšajo komunikacijo med zadevno državo članico in Agencijo, zadevni državi članici posredujejo ustrezne informacije Agencije, vključno z informacijami o potekajočih operacijah;

(i) izvršnemu direktorju redno in neposredno poročajo o razmerah na zunanjih mejah in zmogljivosti zadevne države članice, da učinkovito ukrepa glede razmer na zunanjih mejah; poročajo tudi o izvajanju operacij vračanja v ustrezne tretje države;

(j) spremljajo ukrepe, ki jih država članica sprejme v zvezi z razmerami, ko je na zunanjih mejah potrebno nujno ukrepanje, kot je navedeno v členu 42;

(k) spremljajo ukrepe, ki jih država članica sprejme v zvezi z vračanjem, in podpirajo zbiranje informacij, ki jih Agencija potrebuje za izvajanje dejavnosti iz člena 48.

4. Če je v poročanju uradnika za zvezo iz točke (i) odstavka 3 kateri od teh vidikov, pomembnih za zadevno državo članico, problematičen, izvršni direktor državo članico o tem obvesti brez odlašanja.

5. Za namene odstavka 3 uradnik za zvezo v skladu z nacionalnimi varnostnimi pravili in pravili o varstvu podatkov ter varnostnimi pravili in pravili o varstvu podatkov Unije:

(a) od zadevnega nacionalnega koordinacijskega centra prejme informacije in ustrezno nacionalno sliko razmer, pripravljene v skladu s členom 25;

(b) ima redne stike z nacionalnimi organi, pristojnimi za upravljanje meja, vključno z obalnimi stražami v obsegu, v katerem izvajajo naloge nadzora meje, kot tudi nacionalnimi organi, pristojnimi za vračanje, pri čemer obvešča zadevno nacionalno kontaktno točko.

6. Poročilo uradnika za zvezo iz točke (c) odstavka 3 tega člena je del ocene ranljivosti iz člena 32. Poročilo se posreduje zadevni državi članici.

7. Uradniki za zvezo pri opravljanju svojih dolžnosti upoštevajo le navodila Agencije.

Člen 32

Ocena ranljivosti

1. Agencija s sklepom upravnega odbora na podlagi predloga izvršnega direktorja, pripravljenega v tesnem sodelovanju z državami članicami in Komisijo, določi skupno metodologijo za oceno ranljivosti. Ta metodologija vključuje objektivna merila, po katerih Agencija izvede oceno ranljivosti, pogostost takih ocen, kako se izvedejo naknadne ocene ranljivosti ter ureditve za učinkovit sistem za spremljanje izvajanja priporočil izvršnega direktorja iz odstavka 7.

2. Agencija spremlja in oceni razpoložljivost tehnične opreme, sistemov, zmogljivosti, virov, infrastrukture ter ustrezno veščega in usposobljenega osebja držav članic, ki so potrebni za izvajanje nadzora meje, kakor je navedeno v točki (a) člena 3(1). V tem okviru Agencija oceni nacionalne načrte za razvoj zmogljivosti iz člena 9(4) kar zadeva zmožnost opravljanja nadzora meje, ob upoštevanju dejstva, da se nekatere nacionalne zmogljivosti lahko delno uporabljajo za druge namene kot nadzor meje. V zvezi s prihodnjim načrtovanjem Agencija tako spremljanje in oceno izvede kot preventivni ukrep na podlagi analiz tveganja, pripravljenih v skladu s členom 29(2). Agencija takšno spremljanje in oceno izvede vsaj enkrat letno, razen če izvršni direktor na podlagi ocene tveganj ali prejšnje ocene ranljivosti ne odloči drugače. V vsakem primeru se za vsako državo članico vsaj enkrat na tri leta opravita spremljanje in ocena.

3. Brez poseganja v člen 9 države članice na zahtevo Agencije zagotovijo informacije o tehnični opremi, osebju in, kolikor je mogoče, finančnih virih, ki so na voljo na nacionalni ravni za izvajanje nadzora meje. Na zahtevo Agencije države članice predložijo tudi informacije o svojih načrtih za ravnanje v izrednih razmerah za upravljanje meja.

4. Cilj ocene ranljivosti je, da Agencija: oceni zmogljivost in pripravljenost držav članic za soočanje s sedanjimi in prihodnjimi izzivi na zunanjih mejah; da se zlasti za države članice, ki se srečujejo s posebnimi in nesorazmernimi izzivi, opredelijo morebitne takojšne posledice na zunanjih mejah in naknadne posledice za delovanje schengenskega območja; da se oceni njihova zmogljivost prispevati k stalni enoti ter naboru tehnične opreme, vključno z naborom opreme za hitri odziv; ter da se oceni zmogljivost držav članic kar se tiče gostitve podpore evropske in obalne straže v skladu s členom 9(3). Ta ocena ne posega v schengenski ocenjevalni mehanizem.

5. Agencija v oceni ranljivosti kvalitativno in kvantitativno oceni zmogljivost držav članic, da izvedejo vse nalog v zvezi z upravljanjem meja, vključno z njihovo zmogljivostjo za ukrepanje ob morebitnem prihodu velikega števila oseb na njihovo ozemlje.

6. Predhodni rezultati ocene ranljivosti se predložijo zadevnim državam članicam. Zadevne države članice lahko k tej oceni dajo pripombe.

7. Po potrebi izvršni direktor v posvetovanju z zadevno državo članico izda priporočilo, v katerem so določeni potrebni ukrepi, ki jih mora sprejeti zadevna država članica, ter rok, v katerem je treba te ukrepe izvesti. Izvršni direktor pozove zadevne države članice, naj sprejmejo potrebne ukrepe na podlagi akcijskega načrta, ki ga pripravi država članica v posvetovanju z izvršnim direktorjem.

8. Izvršni direktor ukrepe, ki se priporočijo zadevnim državam članicam, pripravi na podlagi rezultatov ocene ranljivosti, ob upoštevanju analize tveganj, ki jo pripravi Agencija, pripomb zadevne države članice in rezultatov schengenskega ocenjevalnega mehanizma.

Cilj priporočenih ukrepov je odpraviti ranljivosti, ugotovljene v oceni, da bi lahko države članice povečale svojo pripravljenost na sedanje in prihajajoče izzive na zunanjih mejah s povečanjem in izboljšanjem svojih zmogljivosti, tehnične opreme, sistemov, virov in načrtov za ravnanje v izrednih razmerah. Izvršni direktor lahko državam članicam ponudi tehnično strokovno znanje in izkušnje Agencije za podporo pri izvajanju priporočenih ukrepov.

9. Izvršni direktor spremlja izvajanje priporočenih ukrepov na podlagi rednih poročil, ki jih morajo države članice predložiti na podlagi akcijskih načrtov iz odstavka 7.

Kadar obstaja tveganje, da država članica ne bo izvedla priporočenega ukrepa v roku, določenem v skladu z odstavkom 7, izvršni direktor nemudoma obvesti člana upravnega odbora iz zadevne države članice in Komisijo. Ob posvetovanju s članom upravnega odbora iz zadevne države članice izvršni direktor pri ustreznih organih zadevne države članice preveri, kakšni so razlogi za zamudo, in ponudi podporo Agencije, da se olajša izvajanje priporočenega ukrepa.

10. Kadar država članica potrebnih ukrepov iz priporočila ne izvede v roku, določenem v skladu z odstavkom 7 tega člena, izvršni direktor zadevo preda upravnemu odboru in o tem uradno obvesti Komisijo. Upravni odbor na predlog izvršnega direktorja sprejme sklep, v katerem so določeni ukrepi, ki jih mora sprejeti zadevna država članica, in rok, v katerem je potrebno izvesti te ukrepe. Sklep upravnega odbora je za državo članico zavezujoč. Če država članica ne izvede ukrepov v roku, določenem v navedenem sklepu, upravni odbor o tem uradno obvesti Svet in Komisijo ter se lahko sprejmejo dodatni ukrepi v skladu s členom 42.

11. Ocena ranljivosti, vključno s podrobnim opisom njenih rezultatov, ukrepov, ki jih sprejmejo države članice v odziv na oceno ranljivosti, in statusa izvajanja morebitnih prej priporočenih ukrepov, se v skladu s členom 92 redno in vsaj enkrat letno posredujejo Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji.

Člen 33

Sinergije med oceno ranljivosti in schengenskim ocenjevalnim mehanizmom

1. Sinergije med oceno ranljivosti in schengenskim ocenjevalnim mehanizmom morajo biti čim večje z namenom vzpostaviti izboljšano sliko razmer o delovanju schengenskega območja, pri čemer se je treba, kolikor je mogoče, izogniti podvajanju prizadevanj na strani držav članic in zagotoviti bolj usklajeno uporabo ustreznih finančnih instrumentov Unije, ki podpirajo upravljanje zunanjih meja.

2. Za namen iz odstavka 1 Komisija in Agencija vzpostavita potrebno ureditev za redno, varno in pravočasno izmenjavo vseh informacije v zvezi z rezultati ocen ranljivosti in rezultati ocen, opravljenih v okviru schengenskega ocenjevalnega mehanizma na področju upravljanja meja. Ta ureditev za izmenjavo informacij vključuje poročila o ocenah ranljivosti in poročila o schengenskih ocenjevalnih obiskih, naknadna priporočila, akcijske načrte in vse posodobitve o izvajanju akcijskih načrtov, ki jih zagotovijo države članice.

3. Komisija za namene schengenskega ocenjevalnega mehanizma kolikor se nanaša na upravljanje zunanjih meja, rezultate ocen ranljivosti podeli z vsemi člani skupin za schengensko ocenjevanje, ki sodelujejo pri oceni zadevne države članice. Take informacije se štejejo za občutljive v smislu Uredbe (EU) št. 1053/2013 in se temu ustrezno obravnavajo.

4. Ureditev iz odstavka 2 zajema rezultate ocen, opravljenih v okviru schengenskega ocenjevalnega mehanizma na področju vračanja, da se zagotovi popolna seznanjenost Agencije z ugotovljenimi pomanjkljivostmi, z namenom, da ta lahko predlaga ustrezne ukrepe za podporo zadevnim državam članicam v zvezi s tem.

Člen 34

Dodelitev stopenj vpliva odsekom zunanje meje

1. Na podlagi svoje analize tveganja in ocene ranljivosti ter v dogovoru z zadevno državo članico Agencija vsakemu odseku kopenske meje dodeli ali spremeni naslednje stopnje vpliva:

(a) nizko stopnjo vpliva, kadar imajo incidenti v zvezi z nezakonitim priseljevanjem ali čezmejnim kriminalom na zadevnem mejnem odseku neznaten vpliv na varnost meje;

(b) srednjo stopnjo vpliva, kadar imajo incidenti v zvezi z nezakonitim priseljevanjem ali čezmejnim kriminalom na zadevnem mejnem odseku zmeren vpliv na varnost meje;

(c) visoko stopnjo vpliva, kadar imajo incidenti v zvezi z nezakonitim priseljevanjem ali čezmejnim kriminalom na zadevnem mejnem odseku znaten vpliv na varnost meje.

2. Za hitro odzivanje na krizne razmere na določenem odseku zunanje meje kadar analiza tveganja Agencije pokaže, da imajo incidenti v zvezi z nezakonitim priseljevanjem ali čezmejnim kriminalom na zadevnem odseku zunanje meje tako odločilen vpliv na varnost meje, da ogrožajo delovanje schengenskega območja, Agencija v dogovoru z zadevno državo članico začasno dodeli kritično stopnjo vpliva na tem odseku zunanje meje.

3. Kadar zadevna država članica in Agencija ne dosežeta sporazuma o dodelitvi stopnje vpliva za odsek zunanje meje, se stopnja vpliva, ki je bila predhodno dodeljena temu mejnemu odseku, ne spremeni.

4. Nacionalni koordinacijski center v tesnem sodelovanju z drugimi pristojnimi nacionalnimi organi stalno ocenjuje, ali je treba spremeniti stopnjo vpliva katerega koli od odsekov zunanje meje, in sicer ob upoštevanju informacij iz nacionalne slike razmer, ter ustrezno obvešča Agencijo.

5. Agencija stopnje vpliva, dodeljene odsekom zunanje meje, označi v evropski sliki razmer.

Člen 35

Ustreznost odziva na stopnje vpliva

1. Države članice zagotovijo, da nadzor meje na odsekih zunanje meje ustreza dodeljenim stopnjam vpliva, na naslednji način:

(a) kadar je odseku zunanje meje dodeljena nizka stopnja vpliva, nacionalni organi, pristojni za nadzor zunanje meje, na podlagi analize tveganja organizirajo redni nadzor meje in zagotovijo, da je za ta mejni odsek vedno na razpolago dovolj osebja in virov;

(b) kadar je odseku zunanje meje dodeljena srednja stopnja vpliva, nacionalni organi, pristojni za nadzor zunanje meje, poleg ukrepov iz točke (a) tega odstavka zagotovijo, da se na tem mejnem odseku izvajajo ustrezni ukrepi za nadzor meja; kadar se sprejmejo takšni ukrepi za nadzor meja, se ustrezno uradno obvesti nacionalni koordinacijski center; nacionalni koordinacijski center usklajuje vso podporo, dano v skladu s členom 21(3);

(c) kadar je odseku zunanje meje dodeljena visoka stopnja vpliva, zadevna država članica poleg ukrepov iz točke (b) tega odstavka prek nacionalnega koordinacijskega centra zagotovi, da se nacionalnim organom, ki delujejo na tem mejnem odseku, zagotovi potrebna podpora in da se izvajajo poostreni ukrepi za nadzor meja; ta država članica lahko za podporo zaprosi Agencijo, in sicer pod pogoji, ki veljajo za začetek skupnih operacij ali hitrih posredovanj na mejah iz člena 36;

(d) kadar je odseku zunanje meje dodeljena kritična stopnja vpliva, Agencija o tem uradno obvesti Komisijo; izvršni direktor poleg ukrepov iz točke (c) tega odstavka izda priporočilo v skladu s členom 41(1), pri tem pa upošteva podporo, ki jo že zagotavlja Agencija; zadevna država članica na priporočilo odgovori v skladu s členom 41(2).

2. Nacionalni koordinacijski centri redno obveščajo Agencijo o ukrepih, sprejetih na nacionalni ravni na podlagi točk (c) in (d) odstavka 1.

3. Kadar je odseku zunanje meje, ki meji na mejni odsek druge države članice ali tretje države, s katero so vzpostavljeni sporazumi, dogovori ali regionalne mreže, kot je navedeno v členih 72 in 73, dodeljena srednja, visoka ali kritična stopnja vpliva, nacionalni koordinacijski center obvesti nacionalni koordinacijski center sosednje države članice ali pristojni organ sosednje tretje države ter si skupaj z Agencijo prizadeva uskladiti potrebne čezmejne ukrepe.

4. Agencija skupaj z zadevno državo članico oceni dodelitev stopenj vpliva in ustrezne ukrepe, sprejete na nacionalni ravni in ravni Unije. Ta ocena prispeva k oceni ranljivosti, ki jo opravi Agencija v skladu s členom 32.

ODDELEK 7

Dejavnosti Agencije na zunanjih mejah

Člen 36

Ukrepi Agencije na zunanjih mejah

1. Država članica lahko zaprosi za pomoč Agencije pri izpolnjevanju svojih obveznosti v zvezi z nadzorom zunanjih meja. Agencija izvaja tudi ukrepe v skladu s členoma 41 in 42.

2. Agencija organizira ustrezno tehnično in operativno pomoč za državo članico gostiteljico ter lahko v skladu z ustreznim pravom Unije in mednarodnim pravom, vključno z načelom nevračanja, sprejme enega ali več od naslednjih ukrepov:

(a) usklajuje skupne operacije za eno ali več držav članic in napoti stalno enoto in tehnično opremo;

(b) organizira hitra posredovanja na mejah ter napoti stalno enoto in tehnično opremo;

(c) usklajuje dejavnosti za eno ali več držav članic in tretje države na zunanjih mejah, vključno s skupnimi operacijami s tretjimi državami;

(d) napoti stalno enoto v okviru podpornih skupin za upravljanje migracij, med drugim na žariščna območja, da se zagotovi tehnična in operativna pomoč, po potrebi tudi pri dejavnostih vračanja;

(e) v okviru operacij iz točk (a), (b) in (c) tega odstavka ter v skladu z Uredbo (EU) št. 656/2014 in mednarodnim pravom nudi tehnično in operativno pomoč državam članicam in tretjim državam ter jim pomaga pri operacijah iskanja in reševanja oseb v nevarnosti na morju, do katerih lahko pride med operacijami varovanja morske meje;

(f) prednostno obravnava storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov.

3. Agencija financira ali sofinancira dejavnosti iz odstavka 2 iz svojega proračuna v skladu s finančnimi pravili, ki se uporabljajo za Agencijo.

4. Če ima Agencija veliko večje finančne potrebe zaradi razmer na zunanjih mejah, o tem brez odlašanja obvesti Evropski parlament, Svet in Komisijo.

Člen 37

Začetek izvajanja skupnih operacij in hitrih posredovanj na zunanjih mejah

1. Država članica lahko zaprosi, da Agencija začne izvajati skupne operacije za soočanje s prihodnjimi izzivi, vključno z nezakonitim priseljevanjem, s sedanjimi ali prihodnjimi grožnjami na svojih zunanjih mejah ali čezmejnim kriminalom, ali za zagotavljanje večje tehnične in operativne pomoči pri izpolnjevanju svojih obveznosti v zvezi z nadzorom zunanjih meja. Kot del takšne zahteve lahko država članice tudi nakaže, kateri profili operativnih uslužbencev so potrebni za zadevno skupno operacijo, po potrebi vključno z uslužbenci, ki imajo izvršilna pooblastila.

2. Na zahtevo države članice, ki se sooča s posebnimi in nesorazmernimi izzivi, zlasti s prihodom velikega števila državljanov tretjih držav na točkah zunanjih meja, ki skušajo brez dovoljenja vstopiti na ozemlje te države članice, lahko Agencija na ozemlju te države članice gostiteljice izvede hitro posredovanje na mejah za omejeno obdobje.

3. Izvršni direktor oceni, odobri in uskladi predloge, ki jih podajo države članice za skupne operacije ali hitra posredovanja na mejah. Pred skupnimi operacijami in hitrimi posredovanji na mejah se opravi temeljita, zanesljiva in aktualna analiza tveganj, s čimer se Agenciji omogoči, da prednostno razvrsti predlagane skupne operacije in hitra posredovanja na mejah, ob upoštevanju stopenj vplivov na odseke zunanje meje v skladu s členom 34 in razpoložljivosti virov.

4. Cilji skupne operacije ali hitrega posredovanja na mejah se lahko dosežejo kot del večnamenske operacije. Takšne operacije lahko obsegajo funkcije obalne straže in preprečevanje čezmejnega kriminala, osredotočeno na boj proti tihotapljenju migrantov ali trgovini z ljudmi, in upravljanje migracij, osredotočeno na identifikacijo, registracijo, operativni razgovor in vračanje.

Člen 38

Operativni načrti za skupne operacije

1. Pri pripravi skupne operacije izvršni direktor v sodelovanju z državo članico gostiteljico pripravi seznam potrebne tehnične opreme, osebja in profilov osebja, po potrebi vključno z osebjem, ki ima izvršilna pooblastila, za katere je potrebno pooblastilo v skladu s členom 82(2). Ta seznam se pripravi ob upoštevanju razpoložljivih virov države članice gostiteljice in zahteve države članice gostiteljice na podlagi člena 37. Na podlagi teh elementov Agencija opredeli sveženj tehničnih in operativnih okrepitev ter dejavnosti krepitve zmogljivosti, ki se vključijo v operativni načrt.

2. Izvršni direktor pripravi operativni načrt za skupne operacije na zunanjih mejah. Izvršni direktor in država članica gostiteljica se v tesnem in pravočasnem posvetovanju s sodelujočimi državami članicami dogovorita o operativnem načrtu, v katerem so podrobno opisani organizacijski in postopkovni vidiki skupne operacije.

3. Operativni načrt je zavezujoč za Agencijo, državo članico gostiteljico in sodelujoče države članice. Zajema vse vidike, ki se štejejo za potrebne pri izvajanju skupne operacije, tudi naslednje:

(a) opis razmer z načinom delovanja in cilji napotitve, vključno z operativnim ciljem;

(b) predviden čas trajanja skupne operacije;

(c) geografsko območje, na katerem bo potekala skupna operacija;

(d) opis nalog, vključno s tistimi, za katere so potrebna izvršilna pooblastila, odgovornosti, tudi glede spoštovanja temeljnih pravic in zahtev glede varstva podatkov, in posebna navodila za skupine, tudi v zvezi z dovoljenim vpogledom v zbirke podatkov in dovoljenim službenim orožjem, strelivom in opremo v državi članici gostiteljici;

(e) sestavo skupin in napotitev drugega ustreznega osebja;

(f) določbe o vodenju in nadzoru, vključno z imeni in čini mejnih policistov države članice gostiteljice, pristojnimi za sodelovanje s člani skupin in Agencijo, zlasti imena in čine tistih mejnih policistov, ki opravljajo naloge vodenja med obdobjem napotitve, in položaj članov skupin v liniji vodenja;

(g) tehnično opremo, ki se napoti med skupno operacijo, vključno s posebnimi zahtevami, kot so pogoji uporabe, zahtevano osebje, prevoz in druga logistika, in finančnimi določbami;

(h) podrobne določbe o takojšnem poročanju o incidentih s strani Agencije upravnemu odboru in ustreznim nacionalnim organom;

(i) shemo poročanja in ocenjevanja, ki vsebuje referenčna merila za poročilo o oceni, tudi glede spoštovanja temeljnih pravic, in končni datum predložitve končnega poročila o oceni;

(j) v zvezi z operacijami na morju posebne podatke o uporabi ustrezne pristojnosti in prava, ki se uporablja na geografskem območju, na katerem poteka skupna operacija, vključno s sklici na nacionalno, mednarodno pravo in pravo Unije glede prestrezanja, reševanja na morju in izkrcanja; v zvezi s tem se pripravi operativni načrt v skladu z Uredbo (EU) št. 656/2014;

(k) pogoje sodelovanja s tretjimi državami, drugimi organi, uradi in agencijami Unije ali mednarodnimi organizacijami;

(l) splošna navodila, kako zagotoviti zaščito temeljnih pravic med operativnimi dejavnostmi Agencije;

(m) postopke, na podlagi katerih se osebe, ki potrebujejo mednarodno zaščito, žrtve trgovine z ljudmi, mladoletniki brez spremstva in osebe v ranljivem položaju napotijo na pristojne nacionalne organe, ki jim zagotovijo ustrezno pomoč;

(n) postopke, ki določajo mehanizem za sprejem in posredovanje Agenciji pritožb proti vsaki osebi, ki sodeluje pri operativnih dejavnostih Agencije, vključno z mejnimi policisti ali drugim zadevnim osebjem države članice gostiteljice in člani skupin, v katerih so navedene trditve o kršitvah temeljnih pravic v okviru njihovega sodelovanja pri operativnih dejavnostih Agencije;

(o) logistično ureditev, vključno z informacijami o delovnih pogojih in okolju na območjih, na katerih se bo izvedla skupna operacija.

4. Za vse spremembe ali prilagoditve operativnega načrta je potrebno soglasje izvršnega direktorja in države članice gostiteljice po posvetovanju s sodelujočimi državami članicami. Agencija nemudoma pošlje izvod spremenjenega ali prilagojenega operativnega načrta sodelujočim državam članicam.

5. Ta člen se smiselno uporablja za vse operacije Agencije.

Člen 39

Postopek za začetek izvajanja hitrega posredovanja na mejah

1. Zahteva države članice za začetek hitrega posredovanja na mejah mora vključevati opis razmer, možne cilje in predvidene potrebe ter potrebne profile osebja, po potrebi vključno z osebjem, ki ima izvršilna pooblastila. Če je potrebno, lahko izvršni direktor takoj pošlje strokovnjake iz Agencije, da ocenijo razmere na zunanjih mejah zadevne države članice.

2. Izvršni direktor o zahtevi države članice za začetek hitrega posredovanja na mejah takoj obvesti upravni odbor.

3. Izvršni direktor pri sprejemanju odločitve o zahtevi države članice upošteva ugotovitve analiz tveganja Agencije in analitsko plast evropske slike razmer ter rezultat ocene ranljivosti iz člena 32 in vse druge ustrezne informacije, ki jih zagotovi zadevna država članica ali druga država članica.

4. Izvršni direktor nemudoma oceni možnosti prerazporeditve razpoložljivih članov skupin v okviru stalne enote, zlasti statutarnih uslužbencev in uslužbencev, ki jih Agenciji dodelijo države članice, ki so prisotni na drugih operativnih območjih. Izvršni direktor oceni tudi dodatno potrebo po napotitvi operativnih uslužbencev v skladu s členom 57 ter, ko ni več na voljo uslužbencev z zahtevanim profilom, po mobilizaciji rezervnih uslužbencev za hitri odziv v skladu s členom 58.

5. Izvršni direktor sprejme odločitev o zahtevi za začetek izvajanja hitrega posredovanja na mejah v dveh delovnih dneh od prejema zahteve. Izvršni direktor o odločitvi sočasno uradno pisno obvesti zadevno državo članico in upravni odbor. V odločitvi se navedejo glavni razlogi, na katerih temelji.

6. Pri sprejemanju odločitve iz odstavka 5 tega člena izvršni direktor obvesti države članice o možnosti, da v skladu s členom 57 in po potrebi členom 58 zaprosi za dodatne operativne uslužbence, pri čemer navede možno število in profile uslužbencev, ki jih mora zagotoviti vsaka država članica.

7. Če izvršni direktor sprejme odločitev o začetku izvajanja hitrega posredovanja na mejah, napoti razpoložljive skupine za upravljanje meja iz stalne enote ter opremo iz nabora tehnične opreme v skladu s členom 64 ter po potrebi sprejme odločitev o takojšni okrepitvi v obliki ene ali več skupin za upravljanje meja v skladu s členom 57.

8. Izvršni direktor skupaj z državo članico gostiteljico takoj pripravi operativni načrt iz člena 38(2) in doseže soglasje o njem, v vsakem primeru pa najpozneje v treh delovnih dneh od datuma odločitve.

9. Čim je operativni načrt dogovorjen in predložen državam članicam, izvršni direktor takoj napoti operativne uslužbence, ki so na voljo, s prerazporeditvami z drugih operativnih območij ali drugih dolžnosti.

10. Vzporedno z napotitvijo iz odstavka 9, in kadar je to potrebno, da se zagotovi takojšnja okrepitev skupin za upravljanje meja, prerazporejenih z drugih področij ali dolžnosti, izvršni direktor od vsake države članice zahteva število in profile dodatnega osebja, ki se dodatno napoti z njihovih nacionalnih seznamov za kratkoročne napotitve, kot je navedeno v členu 57.

11. Če zaradi nastalih okoliščin skupine za upravljanje meja iz odstavka 7 in osebje iz odstavka 10 tega člena, niso zadostne, lahko izvršni direktor mobilizira rezervno osebje za hitri odziv tako, da od vsake države članice zahteva število in profile dodatnega osebja, ki se napoti v skladu s členom 58.

12. Informacije iz odstavkov 10 in 11 se pisno posredujejo nacionalnim kontaktnim točkam in vsebujejo datum, ko naj bi prišlo do napotitve uslužbencev iz vsake kategorije. Nacionalnim kontaktnim točkam se posreduje tudi izvod operativnega načrta.

13. Države članice zagotovijo, da se dajo število in profili uslužbencev takoj na voljo Agenciji za zagotovitev popolne napotitve v skladu s členom 57 in po potrebi s členom 58.

14. Napotitev prvih skupin za upravljanje meja, prerazporejenih z drugih območij in dolžnosti, se izvede najpozneje v petih delovnih dneh po datumu, ko sta se izvršni direktor in država članica gostiteljica dogovorila o operativnem načrtu. Po potrebi se najpozneje 12 delovnih dni po datumu, ko je dogovorjen operativni načrt, izvede dodatna napotitev skupin za upravljanje meja.

15. Kadar naj bi se izvedlo hitro posredovanje na meji, izvršni direktor ob posvetovanju z upravnim odborom takoj preuči prednostne naloge glede na potekajoče in načrtovane skupne operacije Agencije na drugih zunanjih mejah, da se omogoči morebitna prerazporeditev virov na območja na zunanjih mejah, na katerih je okrepljena napotitev najbolj potrebna.

Člen 40

Podporne skupine za upravljanje migracij

1. Kadar se država članica sooča z nesorazmernimi migracijskimi izzivi na določenih žariščnih območjih na svojih zunanjih mejah, za katere so značilni veliki mešani migracijski tokovi proti notranjosti, lahko ta država članica zaprosi za tehnično in operativno okrepitev s podpornimi skupinami za upravljanje migracij, ki jih sestavljajo strokovnjaki iz ustreznih organov, uradov in agencij Unije in delujejo v skladu s svojimi pooblastili.

Ta država članica Komisiji predloži zahtevo za okrepitev in oceno svojih potreb. Na podlagi te ocene potreb Komisija zahtevo, kakor je ustrezno, posreduje Agenciji, EASO, Europolu ali drugim ustreznim organom, uradom in agencijam Unije.

2. Ustrezni organi, uradi in agencije Unije v skladu s svojimi pooblastili pregledajo zahtevo države članice za okrepitev in oceno njenih potreb z namenom, da določijo obsežen sveženj okrepitev, ki ga sestavljajo različne dejavnosti, ki jih usklajujejo ustrezni organi, uradi in agencije Unije in s katerimi zadevna država članica soglaša. Ta proces usklajuje Komisija.

3. Komisija v sodelovanju z državo članico gostiteljico in ustreznimi organi, uradi in agencijami Unije v skladu s svojimi pooblastili določi pogoje sodelovanja na žariščnem območju in je pristojna za usklajevanje dejavnosti podpornih skupin za upravljanje migracij.

4. Tehnične in operativne okrepitve, ki jih ob polnem spoštovanju temeljnih pravic zagotavlja stalna enota v okviru podpornih skupin za upravljanje migracij, lahko vključujejo zagotavljanje:

(a) pomoči, ob polnem spoštovanju temeljnih pravic, pri pregledovanju državljanov tretjih držav, ki prihajajo na zunanje meje, vključno z identifikacijo, registracijo in operativnim razgovorom s temi državljani tretjih držav ter odvzemom prstnih odtisov državljanov tretjih držav, kadar to zahteva država članica, ter zagotavljanjem informacij o namenu teh postopkov;

(b) začetnih informacij za osebe, ki želijo zaprositi za mednarodno zaščito, ter napotitev teh oseb na pristojne nacionalne organe zadevne države članice ali k strokovnjakom, ki jih je napotil EASO;

(c) tehnične in operativne pomoči na področju vračanja v skladu s členom 48, vključno s pripravo in organizacijo operacij vračanja;

(d) potrebne tehnične opreme.

5. Podporne skupine za upravljanje migracij po potrebi vključujejo uslužbence s strokovnim znanjem in izkušnjami s področij zaščite otrok, preprečevanja trgovine z ljudmi, varstva zoper preganjanje na podlagi spola ali varstva temeljnih pravic.

Člen 41

Predlagani ukrepi na zunanjih mejah

1. Na podlagi rezultatov ocene ranljivosti ali ob dodelitvi kritične stopnje vpliva enemu ali več odsekom zunanje meje in ob upoštevanju ustreznih elementov načrtov za ravnanje v izrednih razmerah države članice, analize tveganja Agencije in analitske plasti evropske slike razmer, izvršni direktor priporoči zadevni državi članici, naj zaprosi, da Agencija začne, izvaja ali prilagodi skupne operacije, hitra posredovanja na mejah ali katere koli druge ustrezne ukrepe Agencije iz člena 36.

2. Zadevna država članica na priporočilo izvršnega direktorja iz odstavka 1 odgovori v šestih delovnih dneh. Država članica v primeru negativnega odgovora na priporočilo ta odgovor utemelji. Izvršni direktor brez odlašanja obvesti upravni odbor in Komisijo o predlaganih ukrepih in utemeljitvi negativnega odgovora, da se oceni, ali je v skladu s členom 42 morda potrebno nujno ukrepanje.

Člen 42

Razmere na zunanjih mejah, zaradi katerih je potrebno nujno ukrepanje

1. Kadar je nadzor zunanjih meja tako neučinkovit, da obstaja tveganje, da se ogrozi delovanje schengenskega območja, ker:

(a) država članica ne izvaja potrebnih ukrepov v skladu s sklepom upravnega odbora iz člena 32(10) ali

(b) država članica, ki se sooča s posebnimi in nesorazmernimi izzivi na zunanjih mejah, Agencije ni zaprosila za zadostno podporo na podlagi člena 37, 39 ali 40 ali ne sprejme potrebnih korakov za izvajanje ukrepov na podlagi navedenih členov ali na podlagi člena 41,

lahko Svet na podlagi predloga Komisije brez odlašanja sprejme sklep z izvedbenim aktom za opredelitev ukrepov za zmanjšanje navedenih tveganj, ki jih izvede Agencija, in od zadevne države članice zahteva, naj sodeluje z Agencijo pri izvajanju teh ukrepov. Preden Komisija poda svoj predlog, se posvetuje z Agencijo.

2. Kadar nastopijo razmere, v katerih je potrebno nujno ukrepanje, se o teh razmerah ter o vseh nadaljnjih ukrepih in odločitvah, sprejetih v odziv nanje, brez odlašanja obvesti Evropski parlament.

3. Za zmanjšanje tveganja, da se ogrozi schengensko območje, se v sklepu Sveta iz odstavka 1 določi, da Agencija sprejme enega ali več od naslednjih ukrepov:

(a) organizira in usklajuje hitra posredovanja na mejah ter napoti stalno enoto, vključno s skupinami iz rezervnega osebja za hitri odziv;

(b) napoti stalno enoto v okviru podpornih skupin za upravljanje migracij, zlasti na žariščnih območjih;

(c) usklajuje dejavnosti ene ali več držav članic in tretjih držav na zunanjih mejah, vključno s skupnimi operacijami s tretjimi državami;

(d) napoti tehnično opremo;

(e) organizira posredovanja za vračanje.

4. Izvršni direktor v dveh delovnih dneh od datuma sprejetja sklepa Sveta iz odstavka 1:

(a) določi ukrepe, ki jih je treba sprejeti za praktično izvajanje ukrepov, opredeljenih v navedenem sklepu, vključno s tehnično opremo in številom oziroma profili operativnih uslužbencev, ki so potrebni za doseganje ciljev iz navedenega sklepa;

(b) pripravi osnutek operativnega načrta in ga predloži zadevnim državam članicam.

5. Izvršni direktor in zadevna država članica se o operativnem načrtu iz točke (b) odstavka 4 dogovorita v treh delovnih dneh od njegove predložitve.

6. Agencija brez odlašanja in v vsakem primeru v petih delovnih dneh od priprave operativnega načrta napoti potrebne operativne uslužbence iz stalne enote za praktično izvajanje ukrepov, opredeljenih v sklepu Sveta iz odstavka 1. Po potrebi se v drugi fazi napotijo dodatne skupine, v vsakem primeru pa v 12 delovnih dneh od priprave operativnega načrta.

7. Agencija in države članice brez odlašanja, v vsakem primeru pa v 10 delovnih dneh od priprave operativnega načrta, pošljejo potrebno tehnično opremo in usposobljeno osebje na kraj napotitve za praktično izvajanje ukrepov, opredeljenih v sklepu Sveta iz odstavka 1.

V drugi fazi se po potrebi napoti dodatna tehnična oprema v skladu s členom 64.

8. Zadevna država članica upošteva sklep Sveta iz odstavka 1. V ta namen takoj začne sodelovati z Agencijo in sprejme potrebne ukrepe za olajševanje izvajanja navedenega sklepa in praktično izvajanje ukrepov iz navedenega sklepa in operativnega načrta, dogovorjenega z izvršnim direktorjem, zlasti z izvajanjem obveznosti, določenih v členih 43, 82 in 83.

9. Države članice dajo v skladu s členom 57 in, kadar je ustrezno, členom 39 na voljo operativne uslužbence, ki jih določi izvršni direktor v skladu z odstavkom 4 tega člena.

10. Komisija spremlja izvajanje ukrepov, opredeljenih v sklepu Sveta iz odstavka 1, in ukrepov, ki jih Agencija sprejme v ta namen. Če zadevna članica ne izpolni sklepa Sveta iz odstavka 1 tega člena v 30 dneh in ne sodeluje z Agencijo v skladu z odstavkom 8 tega člena, lahko Komisija sproži postopek iz člena 29 Uredbe (EU) 2016/399.

Člen 43

Navodila za skupine

1. Država članica gostiteljica ali zadevna tretja država, če gre za sodelovanje s tretjo državo v skladu s sporazumom o statusu, daje skupinam za upravljanje meja, skupinam za vračanje in podpornim skupinam za upravljanje migracij med njihovo napotitvijo navodila v skladu z operativnim načrtom.

2. Agencija lahko prek uradnika za usklajevanje državi članici gostiteljici sporoči svoja stališča o navodilih, izdanih skupinam. V tem primeru država članica gostiteljica v največji možni meri upošteva ta stališča.

3. V primerih, ko navodila za skupine niso skladna z operativnim načrtom, uradnik za usklajevanje o tem takoj obvesti izvršnega direktorja, ki lahko sprejme ukrepe v skladu s členom 46(3), če je to primerno.

4. Člani skupin pri opravljanju svojih nalog in izvajanju svojih pooblastil v celoti spoštujejo temeljne pravice, vključno z dostopom do azilnih postopkov in človeškim dostojanstvom, ter posvečajo posebno pozornost ranljivim osebam. Vsi ukrepi, sprejeti pri opravljanju njihovih nalog ali izvajanju njihovih pooblastil, morajo biti sorazmerni s cilji takšnih ukrepov. Pri opravljanju svojih nalog in izvajanju svojih pooblastil ne smejo diskriminirati oseb na kateri koli podlagi, kot so spol, rasa, barva kože, etnično ali socialno poreklo, genetska značilnost, jezik, vera ali prepričanje, politično ali drugo mnenje, pripadnost narodnostni manjšini, premoženje, rojstvo, invalidnost, starost ali spolna usmerjenost, v skladu s členom 21 Listine.

5. Za člane skupin, ki niso statutarni uslužbenci, se še naprej uporabljajo disciplinski ukrepi matične države članice. Matična država članica glede kršitev temeljnih pravic ali obveznosti zagotavljanja mednarodne zaščite med vsako operativno dejavnostjo Agencije zagotovi ustrezne disciplinske ali druge ukrepe v skladu s svojim nacionalnim pravom.

6. Za statutarne uslužbence, napotene kot člani skupin, se uporabljajo disciplinski ukrepi, kakor so določeni v kadrovskih predpisih in pogojih za zaposlitev, ter ukrepi disciplinske narave, določeni v nadzornem mehanizmu iz točke (a) člena 55(5).

Člen 44

Uradnik za usklajevanje

1. Agencija zagotovi operativno izvajanje vseh organizacijskih vidikov skupnih operacij, pilotnih projektov ali hitrih posredovanj na mejah, vključno z navzočnostjo statutarnih uslužbencev.

2. Brez poseganja v člen 60 izvršni direktor imenuje enega ali več strokovnjakov izmed statutarnih uslužbencev, ki se napotijo kot uradniki za usklajevanje za vsako skupno operacijo ali hitro posredovanje na mejah. Izvršni direktor o imenovanju obvesti državo članico gostiteljico.

3. Uradnik za usklajevanje deluje v imenu Agencije pri vseh vidikih napotitve skupin. Vloga uradnika za usklajevanje je spodbujanje sodelovanja in usklajevanja med državo članico gostiteljico in sodelujočimi državami članicami. Uradniku za usklajevanje pomaga in svetuje vsaj en opazovalec spoštovanja temeljnih pravic. Uradnik za usklajevanje zlasti:

(a) deluje kot posrednik med Agencijo, državo članico gostiteljico in člani skupin ter v imenu Agencije zagotavlja pomoč pri vseh vprašanjih, povezanih s pogoji napotitve v skupine;

(b) spremlja pravilno izvajanje operativnega načrta, v sodelovanju z opazovalci spoštovanja temeljnih pravic vključno glede varstva temeljnih pravic, in o tem poroča izvršnemu direktorju;

(c) deluje v imenu Agencije pri vseh vidikih napotitve skupin in o vseh teh vidikih poroča Agenciji;

(d) poroča izvršnemu direktorju, kadar navodila, ki jih skupinam izdajo države članice gostiteljice, niso v skladu z operativnim načrtom, zlasti glede temeljnih pravic, in, kadar je primerno, predlaga, naj izvršni direktor razmisli o sprejetju odločitve v skladu s členom 46.

4. Izvršni direktor lahko v okviru skupnih operacij ali hitrih posredovanj na mejah pooblasti uradnika za usklajevanje, da pomaga pri reševanju kakršnih koli sporov o izvajanju operativnega načrta in napotitvi skupin.

Člen 45

Stroški

1. Agencija v celoti krije naslednje stroške, ki jih imajo države članice z zagotavljanjem svojih uslužbencev za namene njihove napotitve iz stalne enote kot članov skupin v države članice in tretje države za kratko obdobje v skladu s členom 57, ali v države članice prek rezervnih uslužbence za hitri odziv v skladu s členom 58:

(a) stroške potovanja iz matične države članice v državo članico gostiteljico, iz države članice gostiteljice v matično državo članico, znotraj države članice gostiteljice za namene napotitve ali prerazporeditve znotraj te države članice gostiteljice ali v drugo državo članico gostiteljico in za namene napotitev ali prerazporeditev znotraj druge tretje države ali vanjo;

(b) stroške cepljenja;

(c) stroške potrebnih posebnih zavarovanj;

(d) stroške zdravstvenega varstva, vključno s psihološko pomočjo;

(e) dnevnice, vključno s stroški nastanitve.

2. Na podlagi predloga izvršnega direktorja, upravni odbor sprejme podrobna pravila v zvezi s povračilom stroškov uslužbencev, ki so bili kratkoročno napoteni v skladu s členoma 57 in 58, in jih po potrebi posodablja. Za zagotovitev skladnosti z veljavnim pravnim okvirom, izvršni direktor takšen predlog poda po prejemu pozitivnega mnenja Komisije. Podrobna pravila morajo, kolikor je mogoče, temeljiti na možnostih poenostavljenega obračunavanja stroškov v skladu s točkami (c), (d) in (e) člena 125(1) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. Kadar je ustrezno, upravni odbor zagotoviti skladnost s pravili, ki se uporabljajo za stroške službenih potovanj statutarnih uslužbencev.

Člen 46

Odločitve za odlog, prekinitev ali neizvedbo dejavnosti

1. Če pogoji za izvajanje dejavnosti Agencije niso več izpolnjeni, izvršni direktor prekine vse dejavnosti. Izvršni direktor zadevno državo članico o tem obvesti pred takšno prekinitvijo.

2. Države članice, ki sodelujejo pri operativni dejavnosti Agencije, lahko zahtevajo, da izvršni direktor to operativno dejavnost prekine. Izvršni direktor o takšni zahtevi obvesti upravni odbor.

3. Izvršni direktor lahko, potem ko o tem obvesti zadevno državo članico, umakne financiranje dejavnosti oziroma ga odloži ali prekine, če država članica gostiteljica ne upošteva operativnega načrta.

4. Izvršni direktor po posvetovanju z uradnikom za temeljne pravice in potem, ko o tem obvesti zadevno državo članico, umakne financiranje vseh dejavnosti Agencije ali odloži oziroma prekine vse dejavnosti Agencije v celoti ali delno, če meni, da prihaja do hudih kršitev temeljnih pravic ali obveznosti mednarodne zaščite, povezanih z zadevno dejavnostjo, ali ki se bodo verjetno nadaljevale.

5. Izvršni direktor se po posvetovanju z uradnikom za temeljne pravice odloči, da ne izvede nobene dejavnosti Agencije, kadar meni, da bi že od začetka obstajali tehtni razlogi za njeno odložitev ali prekinitev, ker bi lahko privedla do hudih kršitev temeljnih pravic ali obveznosti mednarodne zaščite. Izvršni direktor o tej odločitvi obvesti zadevno državo članico.

6. Odločitve iz odstavkov 4 in 5 se sprejmejo na podlagi ustrezno utemeljenih razlogov. Izvršni direktor pri sprejemanju takih odločitev upošteva ustrezne informacije, kot sta število in vsebina evidentiranih pritožb, če jih niso že rešili ustrezni nacionalni organi, poročila o resnih incidentih, poročila uradnikov za usklajevanje, drugih ustreznih mednarodnih organizacij in institucij, organov, uradov in agencij Unije na področjih, ki jih zajema ta uredba. Izvršni direktor o teh odločitvah obvesti upravni odbor in poda ustrezno utemeljitev.

7. Če se izvršni direktor odloči, da bo odložil ali prekinil napotitev podporne skupine za upravljanje migracij Agencije, o tej odločitvi obvesti druge ustrezne organe, urade in agencije, ki delujejo na žariščnem območju.

Člen 47

Ocenjevanje dejavnosti

Izvršni direktor oceni rezultate vseh operativnih dejavnosti Agencije. Upravnemu odboru v 60 dneh po zaključku teh dejavnosti posreduje podrobna poročila o oceni skupaj z opažanji uradnika za temeljne pravice. Izvršni direktor opravi obsežno analizo teh rezultatov z namenom povečati kakovost, usklajenost in učinkovitost prihodnjih dejavnosti ter vključi to analizo v letno poročilo Agencije o dejavnostih. Izvršni direktor zagotovi, da Agencija upošteva analizo teh rezultatov pri prihodnjih operativnih dejavnostih.

ODDELEK 8

Dejavnosti Agencije na področju vračanja

Člen 48

Vračanje

1. Brez poseganja v utemeljenost odločb o vrnitvi, ki so še vedno v izključni pristojnosti držav članic, in v skladu s spoštovanjem temeljnih pravic, splošnih načel prava Unije in mednarodnega prava, vključno z mednarodno zaščito, spoštovanjem načela nevračanja in varstvom pravic otrok, Agencija glede vračanja:

(a) zagotavlja tehnično in operativno pomoč državam članicam na področju vračanja, vključno pri:

(i) zbiranju informacij, potrebnih za izdajo odločb o vrnitvi, identifikaciji državljanov tretjih držav, ki so v postopku vračanja, ter drugih dejavnosti držav članic pred vrnitvijo, v zvezi z vrnitvijo ter po prihodu in po vrnitvi, za dosego integriranega sistema upravljanja vračanja med pristojnimi organi držav članic, ob sodelovanju ustreznih organov tretjih držav in drugih ustreznih deležnikov:

(ii) pridobitvi potnih listin, tudi s konzularnim sodelovanjem, ne da bi pri tem razkrila informacije, ki se nanašajo na dejstvo, da je bila podana prošnja za mednarodno zaščito, ali katere koli druge informacije, ki niso nujne za namen vrnitve;

(iii) organizaciji in usklajevanju operacij vračanja ter zagotavljanja pomoči v zvezi s prostovoljnimi vrnitvami v sodelovanju z državami članicami;

(iv) pomoči pri prostovoljnih vrnitvah iz držav članic z nudenjem pomoči osebam v postopku vrnitve pred vrnitvijo, v zvezi z vrnitvijo ter v fazah po prihodu in po vrnitvi, ob upoštevanju potreb ranljivih oseb;

(b) zagotavlja tehnično in operativno pomoč državam članicam, katerih sistemi vračanja se soočajo z izzivi;

(c) v posvetovanju z uradnikom za temeljne pravice razvija nezavezujoč referenčni model nacionalnega IT sistema za upravljanje primerov vračanja, v katerem so opisane strukture takšnih sistemov, ter zagotavlja tehnično in operativno pomoč državam članicam pri razvoju takšnih sistemov, ki so združljivi z modelom;

(d) upravlja in nadalje razvija platformo za integrirano upravljanje vračanja in komunikacijsko infrastrukturo, ki omogoča povezovanje sistemov držav članic za upravljanje vračanja s platformo za namen izmenjave podatkov in informacij, vključno z avtomatiziranim prenosom statističnih podatkov, ter državam članicam zagotavlja tehnično in operativno pomoč pri povezovanju s komunikacijsko infrastrukturo;

(e) organizira, spodbuja in usklajuje dejavnosti, ki omogočajo izmenjavo informacij ter prepoznavanje in združevanje najboljših praks v zadevah v zvezi z vračanjem med državami članicami;

(f) iz svojega proračuna v skladu s finančnimi pravili, ki se uporabljajo za Agencijo, financira ali sofinancira operacije, posredovanja in dejavnosti iz tega poglavja, vključno s povračilom stroškov za potrebno prilagoditev nacionalnih IT sistemov za upravljanje primerov vračanja z namenom, da se zagotovi varno komuniciranje s platformo za integrirano upravljanje vračanja.

2. Tehnična in operativna pomoč iz točke (b) odstavka 1 vključuje dejavnosti za pomoč državam članicam pri postopkih vračanja, ki jih izvajajo pristojni nacionalni organi, z zagotavljanjem zlasti:

(a) tolmačenja;

(b) praktičnih informacij, vključno z analizo takih informacij, in priporočil Agencije o tretjih državah vrnitve, ki so pomembna za izvajanje te uredbe, po potrebi v sodelovanju z drugimi organi, uradi in agencijami Unije, zlasti z EASO;

(c) svetovanja v zvezi z izvajanjem in upravljanjem postopkov vračanja v skladu z Direktivo 2008/115/ES;

(d) svetovanja in pomoči pri izvajanju ukrepov, ki so jih države članice sprejele skladno z Direktivo 2008/115/ES in mednarodnim pravom, ki sta potrebna za zagotovitev razpoložljivosti oseb v postopku vrnitve za namene vrnitve in preprečitev njihovega pobega, ter svetovanja o pomoči v zvezi z alternativami pridržanju;

(e) opreme, zmogljivosti in strokovnega znanja in izkušenj za izvajanje odločb o vrnitvi in za identifikacijo državljanov tretjih držav.

3. Agencija si prizadeva za vzpostavitev sinergij ter povezovanja mrež in programov na področju vračanja, ki jih financira Unija, in sicer v tesnem sodelovanju s Komisijo in ob podpori zadevnih deležnikov, vključno z Evropsko migracijsko mrežo.

Člen 49

Sistemi za izmenjavo informacij in upravljanje vračanja

1. Agencija v skladu s točko (d) člena 48(1) upravlja in nadalje razvija platformo za integrirano upravljanje vračanja za obdelavo informacij, vključno z osebnimi podatki, ki jih posredujejo sistemi držav članic za upravljanje vračanja in ki jih Agencija potrebuje za zagotavljanje tehnične in operativne pomoči. Osebni podatki vključujejo le biografske podatke ali sezname potnikov. Osebni podatki se posredujejo le, kadar jih Agencija potrebuje za pomoč pri usklajevanju ali organizaciji operacij vračanja v tretje države, ne glede na prevozna sredstva. Takšni osebni podatki se posredujejo platformi šele, ko je bila sprejeta odločitev o začetku izvajanja operacije vračanja, in se izbrišejo takoj, ko se operacija konča.

Biografski podatki se posredujejo le platformi, kjer do njih ne morejo dostopati člani skupin v skladu s členom 17(3) Uredbe (EU) 2018/1860 Evropskega parlamenta in Sveta ([39]).

Agencija lahko platformo uporablja tudi za varno posredovanje biografskih ali biometričnih podatkov, vključno z vsemi vrstami dokumentov, ki se lahko štejejo za dokaz ali dokaz *prima facie* o državljanstvu državljanov tretjih držav, katerim so bile izdane odločbe o vrnitvi, kadar je posredovanje takšnih osebnih podatkov potrebno, da Agencija na zahtevo države članice zagotovi pomoč pri potrjevanju istovetnosti in državljanstva državljanov tretjih držav v posameznih primerih. Takšni podatki se ne hranijo na platformi in se izbrišejo takoj po potrditvi prejema.

2. Agencija razvija, namesti in upravlja informacijske sisteme in programske aplikacije, ki omogočajo izmenjavo informacij znotraj evropske mejne in obalne straže za namen vračanja ter za namen izmenjave osebnih podatkov.

3. Osebni podatki se po potrebi obdelujejo v skladu s členi 86, 87, 88 in 91.

Člen 50

Operacije vračanja

1. Brez poseganja v utemeljenost odločb o vrnitvi, ki ostaja v izključni pristojnosti držav članic, Agencija državam članicam zagotovi potrebno tehnično in operativno pomoč ter zagotovi usklajevanje ali organizacijo operacij vračanja, vključno z zakupom zrakoplova za namen takšnih operacij in organizacijo vračanj z rednimi leti ali drugimi prevoznimi sredstvi. Agencija lahko na lastno pobudo in s soglasjem zadevne države članice usklajuje ali organizira operacije vračanja.

2. Države članice preko platforme iz člena 49(1) zagotovijo operativne podatke o vrnitvah, ki jih Agencija potrebuje za oceno potreb vračanja, in Agencijo obvestijo glede svojih okvirnih načrtov o številu oseb v postopku vrnitve in o tretjih državah vrnitve, v obeh primerih v zvezi z zadevnimi nacionalnimi operacijami vračanja, in o svojih potrebah po pomoči ali usklajevanju s strani Agencije. Agencija pripravi in vzdržuje tekoči operativni načrt, da državam članicam, ki to zahtevajo, zagotovi potrebno operativno pomoč in okrepitve, vključno s tehnično opremo. Agencija lahko na lastno pobudo in s soglasjem zadevne države članice ali na zahtevo države članice v tekoči operativni načrt vključi datume in namembne kraje operacij vračanja, ki se ji zdijo potrebni, in sicer na podlagi ocene potreb. Upravni odbor o načinu delovanja tekočega operativnega načrta odloči na predlog izvršnega direktorja. Zadevne države članice Agenciji potrdijo, da za vse osebe v postopku vrnitve, zajete v operaciji vračanja, ki jo organizira ali usklajuje Agencija, velja izvršljiva odločba o vrnitvi.

Kadar se napotijo člani skupin, v schengenskem informacijskem sistemu pred vrnitvijo vsake osebe v postopku vrnitve preverijo, ali je bila odločba o vrnitvi, izdana v zvezi s to osebo v postopku vrnitve, začasno preklicana oziroma je bila njena izvršitev odložena.

Tekoči operativni načrt vsebuje elemente, potrebne za izvedbo operacije vračanja, vključno s tistimi, ki se nanašajo na spoštovanje temeljnih pravic, ter navajajo med drugim ustrezne kodekse ravnanja in postopke za spremljanje in poročanje ter pritožbeni mehanizem.

3. Agencija lahko daje tehnično in operativno pomoč državam članicam in lahko bodisi na lastno pobudo in s soglasjem zadevne države članice bodisi na zahtevo sodelujočih držav članic tudi zagotovi uskladitev ali organizacijo operacij vračanja, pri katerih prevozna sredstva in spremstvo pri vračanju zagotovi tretja država vrnitve (v nadaljnjem besedilu: zbirne operacije vračanja). Sodelujoče države članice in Agencija zagotovijo spoštovanje temeljnih pravic in načela nevračanja, sorazmerno uporabo sredstev omejevanja in dostojanstvo osebe v postopku vrnitve med celotno operacijo vračanja. Med celotno operacijo vračanja do prihoda v tretjo državo vrnitve sta prisotna vsaj en predstavnik države članice in en spremljevalec prisilnega vračanja iz nabora, vzpostavljenega na podlagi člena 51, ali iz sistema spremljanja sodelujoče države članice.

([39]) Uredba (EU) 2018/1860 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. novembra 2018 o uporabi schengenskega informacijskega sistema za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 312, 7.12.2018, str. 1).

4. Izvršni direktor brez odlašanja pripravi načrt vračanja za zbirne operacije vračanja. Izvršni direktor in vsaka sodelujoča država članica se dogovorijo o načrtu, v katerem so podrobno opisani organizacijski in postopkovni vidiki zbirne operacije vračanja, ob upoštevanju posledic in tveganj teh operacije za temeljne pravice. Za kakršno koli spremembo ali prilagoditev tega načrta je potrebno soglasje strani iz odstavka 3 in tega odstavka.

Načrt vračanja za zbirne operacije vračanja je zavezujoč za Agencijo in vsako sodelujočo državo članico. Zajema vse ukrepe, ki so potrebni za izvajanje zbirnih operacij vračanja.

5. Vsaka operacija vračanja, ki jo usklajuje ali organizira Agencija, se spremlja v skladu s členom 8(6) Direktive 2008/115/ES. Spremljanje operacij prisilnega vračanja izvaja spremljevalec prisilnega vračanja na podlagi objektivnih in preglednih meril ter za celotno operacijo vračanja od faze pred odhodom do predaje oseb v postopku vrnitve tretji državi vrnitve. Spremljevalec prisilnega vračanja predloži poročilo o vsaki operaciji prisilnega vračanja izvršnemu direktorju, uradniku za temeljne pravice in pristojnim nacionalnim organom vseh držav članic, ki sodelujejo pri določeni operaciji. Izvršni direktor oziroma pristojni nacionalni organi po potrebi zagotovijo ustrezno nadaljnje spremljanje.

6. Če ima Agencija pomisleke glede spoštovanja temeljnih pravic v kateri koli fazi operacije vračanja, o teh pomislekih obvesti sodelujoče države članice in Komisijo.

7. Izvršni direktor oceni rezultate operacij vračanja ter vsakih šest mesecev Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in upravnemu odboru pošlje podrobno poročilo o oceni, ki zajema vse operacije vračanja, izvedene v predhodnem polletju, skupaj z opažanji uradnika za temeljne pravice. Izvršni direktor opravi obsežno primerjalno analizo teh rezultatov za povečanje kakovosti, usklajenosti in učinkovitosti prihodnjih operacij vračanja. Izvršni direktor to analizo vključi v letno poročilo Agencije o dejavnostih.

8. Agencija financira ali sofinancira operacije vračanja iz svojega proračuna v skladu s finančnimi pravili, ki se uporabljajo za Agencijo, pri čemer imajo prednost tiste operacije, ki jih izvaja več kot ena država članica ali se izvajajo z žariščnih območij.

Člen 51

Nabor spremljevalcev prisilnega vračanja

1. Agencija ob ustreznem upoštevanju mnenja uradnika za temeljne pravice oblikuje nabor spremljevalcev prisilnega vračanja iz pristojnih organov držav članic, ki opravljajo dejavnosti spremljanja prisilnega vračanja v skladu s členom 8(6) Direktive 2008/115/ES in ki so usposobljeni v skladu s členom 62 te uredbe.

2. Upravni odbor na podlagi predloga izvršnega direktorja določi profil in število spremljevalcev prisilnega vračanja, ki jih je treba zagotoviti v navedeni nabor. Enak postopek se uporabi za morebitne naknadne spremembe njihovega profila in skupnega števila.

Države članice so odgovorne za prispevanje v nabor, tako da predlagajo spremljevalce prisilnega vračanja, ki ustrezajo opredeljenemu profilu, brez poseganja v neodvisnost teh spremljevalcev na podlagi nacionalnega prava, kadar tako določa nacionalno pravo. Agencija v nabor prispeva tudi svoje opazovalce spoštovanja temeljnih pravic, kot so navedeni v členu 110. V nabor se vključijo spremljevalci prisilnega vračanja s posebnim strokovnim znanjem in izkušnjami na področju zaščite otrok.

3. Prispevek držav članic k operacijam vračanja in posredovanjem za vračanje v obliki spremljevalcev prisilnega vračanja se za naslednje leto načrtuje na podlagi letnih dvostranskih pogajanj in sporazumov med Agencijo in državami članicami. V skladu s temi sporazumi države članice na zahtevo Agencije dajo na voljo za napotitev spremljevalce prisilnega vračanja, razen če se soočajo z izjemnimi razmerami, ki znatno vplivajo na opravljanje nacionalnih nalog. Takšna zahteva se predloži vsaj 21 delovnih dni pred načrtovano napotitvijo ali pet delovnih dni v primeru hitrega posredovanja za vračanje.

4. Agencija sodelujočim državam članicam na zahtevo da na voljo spremljevalce prisilnega vračanja, ki v njihovem imenu ves čas njihovega trajanja spremljajo ustrezno izvajanje operacij vračanja in posredovanj za vračanje. Pri vseh operacijah vračanja, ki vključujejo otroke, da na voljo spremljevalce prisilnega vračanja s posebnim strokovnim znanjem in izkušnjami na področju zaščite otrok.

5. Za spremljevalce prisilnega vračanja se med operacijo vračanja ali posredovanjem za vračanje še naprej uporabljajo disciplinski ukrepi matične države članice. Za statutarne uslužbence, ki so napoteni kot spremljevalci prisilnega vračanja, se uporabljajo disciplinski ukrepi, določeni v kadrovskih predpisih in pogojih za zaposlitev.

Člen 52

Skupine za vračanje

1. Agencija lahko napoti skupine za vračanje bodisi na lastno pobudo s soglasjem zadevne države članice ali na zahtevo te države članice. Agencija lahko napoti take skupine za vračanje med posredovanji za vračanje, v okviru podpornih skupin za upravljanje migracij ali po potrebi za zagotavljanje dodatne tehnične in operativne pomoči na področju vračanja. Kadar je potrebno, skupine za vračanje sestavljajo tudi uradniki s posebnim strokovnim znanjem in izkušnjami s področja zaščite otrok.

2. Za skupine za vračanje se smiselno uporabljajo člen 40(2) do (5) ter členi 43, 44 in 45.

Člen 53

Posredovanja za vračanje

1. Kadar se država članica pri izpolnjevanju obveznosti vračanja oseb v postopku vrnitve sooča z obremenitvami, Agencija bodisi na lastno pobudo s soglasjem zadevne države članice bodisi na zahtevo te države članice zagotovi ustrezno tehnično in operativno pomoč v obliki posredovanja za vračanje. Takšno posredovanje lahko vključuje napotitev skupin za vračanje v državo članico gostiteljico za zagotavljanje pomoči pri izvajanju postopkov vračanja in organizacijo operacij vračanja iz države članice gostiteljice.

Člen 50 se uporablja tudi za operacije vračanja, ki jih Agencija organizira ali usklajuje v okviru posredovanj za vračanje.

2. Kadar se država članica pri izvajanju obveznosti vračanja oseb v postopku vrnitve sooča s posebnimi in nesorazmernimi izzivi, Agencija bodisi na lastno pobudo in s soglasjem zadevne države članice bodisi na zahtevo te države članice zagotovi ustrezno tehnično in operativno pomoč v obliki hitrega posredovanja za vračanje. Hitro posredovanje za vračanje lahko vključuje hitro napotitev skupin za vračanje v državo članico gostiteljico za zagotavljanje pomoči pri izvajanju postopkov vračanja in organizacijo operacij vračanja iz države članice gostiteljice.

3. Pri posredovanju za vračanje izvršni direktor v dogovoru z državo članico gostiteljico in sodelujočimi državami članicami brez odlašanja pripravi operativni načrt. Pri tem se smiselno uporabljajo določbe člena 38.

4. Izvršni direktor o operativnem načrtu odloči čim prej, v primeru iz odstavka 2 pa v petih delovnih dneh. O odločitvi se nemudoma pisno uradno obvestijo zadevne države članice in upravni odbor.

5. Agencija financira ali sofinancira posredovanja za vračanje iz svojega proračuna v skladu s finančnimi pravili, ki se uporabljajo za Agencijo.

ODDELEK 9

Zmogljivosti

Člen 54

Stalna enota evropske mejne in obalne straže

1. Stalna enota evropske mejne in obalne straže z zmogljivostmi iz Priloge I je del Agencije. Stalno enoto sestavljajo naslednje štiri kategorije operativnih uslužbencev v skladu z letno shemo razpoložljivosti, določeno v Prilogi I:

(a) kategorija 1: statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin na operativna območja v skladu s členom 55, ter uslužbenci, pristojni za delovanje centralne enote ETIAS;

(b) kategorija 2: uslužbenci, ki jih države članice dodelijo Agenciji dolgoročno kot del stalne enote v skladu s členom 56;

(c) kategorija 3: uslužbenci iz držav članic, ki so pripravljeni, da se pod okriljem Agencije kratkoročno napotijo v okviru stalne enote v skladu s členom 57, in

(d) kategorija 4: rezervni uslužbenci za hitri odziv, med katerimi so uslužbenci iz držav članic, ki so pripravljeni za napotitev v skladu s členom 58 za namene hitrega posredovanja na mejah v skladu s členom 39.

2. Agencija napoti člane stalne enote kot člane skupin za upravljanje meja, podpornih skupin za upravljanje migracij in skupin za vračanje pri skupnih operacijah, hitrih posredovanjih na mejah, posredovanjih za vračanje ali katerih koli drugih ustreznih operativnih dejavnostih v državah članicah ali tretjih državah. Takšne dejavnosti se lahko izvajajo le z dovoljenjem zadevne države članice ali tretje države. Dejansko število uslužbencev, napotenih iz stalne enote, je odvisno od operativnih potreb.

Napotitev stalne enote dopolnjuje prizadevanja držav članic.

3. Pri nudenju podpore državam članicam morajo biti člani stalne enote, ki so napoteni kot člani skupin, sposobni izvajati naloge nadzora meje ali vračanja, vključno z nalogami, ki zahtevajo izvršilna pooblastila, določena v ustreznem nacionalnem pravu, ali, v primeru statutarnih uslužbencev, nalogami, ki zahtevajo izvršilna pooblastila, določena v členu 55(7).

Člani stalne enote morajo izpolnjevati zahteve po specializiranem usposabljanju in ustrezni strokovnosti, kot je določeno v tretjem pododstavku člena 16(1) Uredbe (EU) 2016/399 ali drugih ustreznih instrumentih.

4. Na podlagi predloga izvršnega direktorja in ob upoštevanju analize tveganja Agencije, rezultatov ocene ranljivosti in cikla večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja ter temelječ na številu in profilih uslužbencev, ki so na voljo Agenciji prek njenih statutarnih uslužbencev in tekočih dodelitev, upravni odbor do 31. marca vsako leto sprejme sklep:

(a) o opredelitvi profila in določitvi zahtev za operativne uslužbence;

(b) o številu uslužbencev za vsak posamezni profil iz kategorij 1, 2 in 3, ki bodo tvorili skupine v naslednjem letu, na podlagi pričakovanih operativnih potreb za naslednje leto;

(c) o nadaljnji določitvi prispevkov, določenih v prilogah II in III, z določitvijo specifičnega števila in profilov uslužbencev za vsako državo članico, ki se dodelijo Agenciji v skladu s členom 56 in bodo v skladu s členom 57 imenovani v naslednjem letu;

(d) o nadaljnji določitvi prispevkov, določenih v Prilogi IV, z določitvijo specifičnega števila in profilov uslužbencev za vsako državo članico med rezervnimi uslužbenci za hitri odziv, ki se zagotovijo v naslednjem letu v primeru hitrih posredovanj na mejah v skladu s členoma 39 in 58, in

(e) o določitvi okvirnega večletnega načrtovanja profilov za naslednja leta, da se olajša dolgoročno načrtovanje prispevkov držav članic in zaposlovanje statutarnih uslužbencev.

5. Osebje za tehnično opremo, zagotovljeno v skladu s členom 64, se upošteva kot del prispevkov za kratkoročne napotitve, ki jih države članice zagotovijo na podlagi člena 57 za naslednje leto. Za namen priprave ustreznega sklepa upravnega odbora iz odstavka 4 tega člena zadevna država članica do konca januarja vsako leto obvesti Agencijo o svoji nameri, da napoti tehnično opremo in ustrezno osebje.

6. Agencija za namen člena 73 razvija in zagotavlja strukture vodenja in nadzora za učinkovito napotitev stalne enote na ozemlje tretjih držav.

7. Agencija lahko zaposli zadostno število statutarnih uslužbencev, ki lahko znaša do 4 % skupnega števila članov stalne enote, kot je določeno v Prilogi I, za podporne ali nadzorne funkcije za vzpostavitev stalne enote, za načrtovanje in upravljanje njenih operacij ter za nakup lastne opreme Agencije.

8. Uslužbenci iz odstavka 7 in uslužbenci, ki so pristojni za delovanje centralne enote ETIAS, se ne napotijo kot člani skupin, a se vseeno štejejo kot uslužbenci kategorije 1 za namene Priloge I.

Člen 55

Statutarni uslužbenci v stalni enoti

1. Agencija prispeva lastne statutarne uslužbence (kategorija 1) v stalno enoto, ki se napotijo na operativna območja kot člani skupin z nalogami in pooblastili, določenimi v členu 82, vključno z nalogo upravljanja lastne opreme Agencije.

2. Agencija pri zaposlovanju uslužbencev zagotovi, da so izbrani samo kandidati, ki kažejo visoko stopnjo strokovnosti, se držijo visokih etičnih vrednot in imajo ustrezne jezikovne spretnosti in znanje.

3. V skladu s členom 62(2) statutarni uslužbenci, ki se napotijo kot člani skupin, opravijo potrebno usposabljanje v zvezi z mejno stražo in vračanjem, vključno o temeljnimi pravicami, kakor je ustrezno za profile uslužbencev, ki jih določi upravni odbor v skladu s členom 54(4), ob upoštevanju predhodno pridobljenih kvalifikacij in delovnih izkušenj na zadevnih področjih.

Usposabljanje iz prvega pododstavka se opravi v okviru posebnih programov usposabljanja, ki jih pripravi Agencija in ki se na podlagi sporazumov z izbranimi državami članicami izvajajo v njihovih specializiranih ustanovah za usposabljanje in izobraževanje, tudi na partnerskih akademijah Agencije v državah članicah. Za vsakega uslužbenca se po zaposlitvi pripravi ustrezen načrt usposabljanja, kar mu zagotavlja stalno strokovno usposobljenost za opravljanje nalog v zvezi z mejno stražo ali vračanjem. Načrti usposabljanja se redno posodabljajo. Stroške usposabljanja v celoti krije Agencija.

Statutarni uslužbenci, ki so člani tehničnega osebja, ki upravlja z lastno opremo Agencije, ne potrebujejo celotnega usposabljanja za opravljanje nalog v zvezi z mejno stražo ali vračanjem.

4. Agencija zagotavlja, da njeni statutarni uslužbenci v celotnem obdobju zaposlitve svoje dolžnosti kot člani skupin opravljajo v skladu z najvišjimi standardi in ob polnem spoštovanju temeljnih pravic.

5. Na podlagi predloga izvršnega direktorja upravni odbor:

(a) vzpostavi ustrezen nadzorni mehanizem za spremljanje, kako statutarni uslužbenci izvajajo določbe o uporabi sile, vključno s pravili o poročanju in posebnimi ukrepi, kot so ukrepi disciplinske narave, v zvezi z uporabo sile med napotitvijo;

(b) določi pravila, na podlagi katerih izvršni direktor pooblasti statutarne uslužbence, da nosijo in uporabljajo orožje v skladu s členom 82 in Prilogo V, vključno z obveznim sodelovanjem s pristojnimi nacionalnimi organi, zlasti države članice državljanstva, države članice prebivališča in države članice začetnega usposabljanja; ta pravila obravnavajo tudi način, kako izvršni direktor zagotovi, da statutarni uslužbenci stalno izpolnjujejo pogoje za izdajo takih pooblastil, zlasti v zvezi z ravnanjem z orožjem, vključno z rednim strelskim testiranjem;

(c) določi posebna pravila za lažje skladiščenje orožja, streliva in druge opreme v zavarovanih prostorih in za njihov prevoz na operativna območja.

V zvezi s pravili iz točke (a) prvega pododstavka tega odstavka Komisija v skladu s členom 110(2) kadrovskih predpisov poda mnenje o skladnosti teh pravil s kadrovskimi predpisi in pogoji za zaposlitev. O predlogu izvršnega direktorja glede teh pravil se opravi posvetovanje z uradnikom za temeljne pravice.

6. Uslužbenci Agencije, ki niso usposobljeni za opravljanje nalog, povezanih z mejno policijo ali vračanjem, se napotijo samo med skupnimi operacijami za usklajevanje, spremljanje spoštovanja temeljnih pravic in druge povezane naloge. Ti uslužbenci niso člani skupin.

7. Statutarni uslužbenci, ki se napotijo kot člani skupin, lahko v skladu s členom 82 opravljajo naslednje naloge, za katere so potrebna izvršilna pooblastila v skladu s profili uslužbencev in ustrezno usposabljanje:

(a) preverjanje identitete in državljanstva oseb, vključno z iskanjem v ustreznih podatkovnih zbirkah Unije in nacionalnih podatkovnih zbirkah;

(b) dovoljenje za vstop, kadar so izpolnjeni pogoji za vstop iz člena 6 Uredbe (EU) 2016/399;

(c) zavrnitev vstopa v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2016/399;

(d) žigosanje potnih listin v skladu s členom 11 Uredbe (EU) 2016/399;

(e) izdaja ali zavrnitev izdaje vizumov na meji v skladu s členom 35 Uredbe (ES) št. 810/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ([40]) in vnos zadevnih podatkov v vizumski informacijski sistem;

(f) varovanje meje, vključno s patruljiranjem med mejnimi prehodi da se preprečijo nedovoljeni prehodi meje, da se odvrača čezmejni kriminal in da se sprejmejo ukrepi zoper osebe, ki so nezakonito prečkale mejo, vključno s prestrezanjem ali prijetjem;

(g) registracija prstnih odtisov oseb, prijetih zaradi nepravilnega prehoda zunanje meje, v sistemu Eurodac v skladu s poglavjem III Uredbe (EU) št. 603/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([41]);

(h) povezovanje s tretjimi državami z namenom identifikacije in pridobitve potnih listin za osebe v postopku vrnitve;

(i) spremljanje državljanov tretjih držav, ki so v postopku prisilnega vračanja.

Člen 56

Sodelovanje držav članic v stalni enoti v okviru dolgoročnih dodelitev

1. Države članice v stalno enoto prispevajo operativne uslužbence, ki so Agenciji dodeljeni kot člani skupin (kategorija 2). Trajanje posameznih dodelitev je 24 mesecev. Posamezne dodelitve se lahko s soglasjem matične države članice in Agencije enkrat podaljša za nadaljnjih 12 ali 24 mesecev. Za olajšanje izvajanja sistema finančne podpore iz člena 61 se obdobje dodelitev praviloma začne na začetku koledarskega leta.

2. Vsaka država članica je odgovorna za zagotavljanje stalnega prispevka operativnih uslužbencev za dodeljene člane skupin v skladu s Prilogo II. Stroški uslužbencev, ki so napoteni v skladu s tem členom, se plačajo v skladu s pravili, sprejetimi na podlagi člena 95(6).

3. Operativni uslužbenci, ki so dodeljeni Agenciji, imajo naloge in pooblastila kot člani skupin v skladu s členom 82. Za operativne uslužbence je matična država članica tista država članica, ki jih je dodelila. O kraju in trajanju napotitve dodeljenih članov skupin med obdobjem dodelitve odloča izvršni direktor v skladu z operativnimi potrebami. Agencija zagotovi, da se operativni uslužbenci med svojo dodelitvijo stalno usposabljajo.

([40]) Uredba (ES) št. 810/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o vizumskem zakoniku Skupnosti (Vizumski zakonik) (UL L 243, 15.9.2009, str. 1).

([41]) Uredba (EU) št. 603/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Uredbe (EU) št. 604/2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, in o zahtevah za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac, ki jih vložijo organi kazenskega pregona držav članic in Europol za namene kazenskega pregona, ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1077/2011 o ustanovitvi Evropske agencije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (UL L 180, 29.6.2013, str. 1).

4. Vsaka država članica do 30. junija vsako leto med svojimi operativnimi uslužbenci določi kandidate za dodelitev v skladu s specifičnim številom in profili uslužbencev, o katerih odloči upravni odbor za naslednje leto, kot je navedeno v členu 54(4). Agencija preveri, ali operativni uslužbenci, ki so jih predlagale države članice, ustrezajo določenim profilom uslužbencev in imajo potrebne jezikovne spretnosti in znanje. Agencija do 15. septembra vsako leto sprejme predlagane kandidate ali zadevne kandidate v primeru neskladja z zahtevanimi profili, nezadostnih jezikovnih spretnosti in znanja, neprimernega vedenja ali kršitve veljavnih pravil med prejšnjimi napotitvami zavrne in zahteva, da država članica predlaga druge kandidate za dodelitev.

5. Kadar posamezni operativni uslužbenec zaradi višje sile ne more biti dodeljen ali ne more nadaljevati dodelitve, zadevna država članica zagotovi zamenjavo tega uslužbenca z drugim operativnim uslužbencem, ki ima zahtevani profil.

Člen 57

Sodelovanje držav članic v stalni enoti prek kratkoročnih napotitev

1. Poleg dodelitev na podlagi člena 56 države članice do 30. junija vsako leto prispevajo v stalno enoto tako, da imenujejo mejne policiste in druge ustrezne uslužbence na predhodni nacionalni seznam operativnih uslužbencev, ki so na voljo za kratkoročne napotitve (kategorija 3) v skladu s prispevki, določenimi v Prilogi III, in v skladu s specifičnim številom in profili uslužbencev, o katerem odloči upravni odbor za naslednje leto, kot je navedeno v členu 54(4). Predhodni nacionalni seznami imenovanih operativnih uslužbencev se sporočijo Agenciji. Končna sestava letnega seznama se potrdi Agenciji do 1. decembra tega leta po zaključku dvostranskih letnih pogajanj.

2. Vsaka država članica zagotovi, da so imenovani operativni uslužbenci na voljo na zahtevo Agencije v skladu z ureditvijo, določeno v tem členu. Vsak uslužbenec je na voljo za največ štiri mesece v koledarskem letu. Vendar se lahko države članice odločijo, da napotijo posameznega uslužbenca za več kot štiri mesece. Takšno podaljšanje se šteje kot ločen prispevek te države članice za isti profil ali drug zahtevani profil, če ima uslužbenec potrebne spretnosti in znanja. Stroški uslužbencev, ki so napoteni v skladu s tem členom, se plačajo v skladu s pravili, sprejetimi na podlagi člena 45(2).

3. Operativni uslužbenci, napoteni na podlagi tega člena, imajo naloge in pooblastila kot člani skupin v skladu s členom 82.

4. Agencija lahko preveri, ali operativni uslužbenci, ki so jih države članice imenovale za kratkoročne napotitve, ustrezajo opredeljenim profilom uslužbencev in imajo potrebne jezikovne spretnosti in znanje. Agencija zavrne imenovane operativne uslužbence v primeru nezadostnih jezikovnih spretnosti in znanja, neprimernega vedenja ali kršitve veljavnih pravil med prejšnjimi napotitvami. Agencija zavrne imenovane operativne uslužbence tudi v primeru neskladnosti z zahtevanimi profili, razen če zadevni operativni uslužbenec izpolnjuje pogoje za drug profil, dodeljen tej državi članici. V primeru, da Agencija zavrne uslužbenca, zadevna država članica zagotovi zamenjavo tega uslužbenca z drugim operativnim uslužbencem, ki ima zahtevani profil.

5. Agencija do 31. julija vsako leto zaprosi, da države članice prispevajo posamezne operativne uslužbence za napotitev v okviru skupnih operacij v naslednjem letu v zahtevanem številu in z zahtevanimi profili. O obdobjih posamezne napotitve se odloči v letnih dvostranskih pogajanjih in sporazumih med Agencijo in državami članicami.

6. Po dvostranskih letnih pogajanjih dajo države članice operativne uslužbence z nacionalnih seznamov iz odstavka 1 na voljo za posebne napotitve v okviru števila in profilov, določenih v zahtevi Agencije.

7. Kadar posamezni operativni uslužbenec zaradi višje sile ne more biti napoten v skladu s sporazumi, zadevna država članica zagotovi zamenjavo tega uslužbenca z drugim uslužbencem s seznama, ki ima zahtevani profil.

8. V primeru povečanih potreb po okrepitvi za potekajočo skupno operacijo ali potrebe po začetku hitrega posredovanja na mejah ali nove skupne operacije, ki ni navedena v zadevnem letnem delovnem programu niti v ustreznih izidih letnih dvostranskih pogajanj, se napotitev izvede v okviru omejitev iz Priloge III. Izvršni direktor brez odlašanja obvesti države članice o dodatnih potrebah z navedbo možnega števila in profilov operativnih uslužbencev, ki jih mora zagotoviti vsaka država članica. Ko se izvršni direktor in država članica gostiteljica dogovorita o spremenjenem operativnem načrtu ali, kadar je ustrezno, novem operativnem načrtu, izvršni direktor poda uradni zahtevek za število in profile operativnih uslužbencev. Brez poseganja v člen 39 se člani skupin napotijo iz vsake države članice v 20 delovnih dneh od navedenega uradnega zahtevka.

9. Kadar je iz analize tveganja in katere koli razpoložljive ocene ranljivosti razvidno, da se država članica sooča z razmerami, ki bi lahko bistveno vplivale na opravljanje njenih nacionalnih nalog, ta država članica prispeva operativne uslužbence v skladu z zahtevami iz odstavkov 5 ali 8 tega člena. Vendar ti prispevki kumulativno ne smejo presegati polovice prispevka te države članice za zadevno leto, kot je določen v Prilogi III. Kadar se država članica sklicuje na take izjemne razmere, Agenciji pisno sporoči natančne razloge in informacije o razmerah, vsebina sporočila pa se vključi v poročilo iz člena 65.

10. Trajanje napotitve za specifično operacijo določi matična država članica, vendar v vsakem primeru napotitev traja vsaj 30 dni, razen kadar operacija, katere del je napotitev, traja manj kot 30 dni.

11. Tehnično osebje, ki se upošteva kot prispevek držav članic v skladu s členom 54(5), se napoti le v skladu s sporazumi, ki izhajajo iz dvostranskih letnih pogajanj o ustreznih kosih tehnične opreme iz člena 64(9).

Z odstopanjem od odstavka 1 tega člena države članice v svoje letne sezname vključijo tehnično osebje iz prvega pododstavka tega odstavka šele po zaključku dvostranskih letnih pogajanj. V primeru, da v zadevnem letu pride do sprememb med tehničnim osebjem, lahko države članice prilagodijo zadevne letne sezname. Države članice o teh spremembah uradno obvestijo Agencijo.

Preverjanje iz odstavka 4 tega člena ne zadeva pooblastila za upravljanje tehnične opreme.

Osebje, ki ima izključno tehnične dolžnosti, se na nacionalnih letnih seznamih označi le s funkcijami.

Trajanje napotitev tehničnega osebja se določi v skladu s členom 64.

Člen 58

Sodelovanje držav članic v stalni enoti prek rezervnih uslužbencev za hitri odziv

1. Države članice prispevajo operativne uslužbence v stalno enoto prek rezervnih uslužbencev za hitri odziv (kategorija 4), ki se mobilizirajo za hitro posredovanje na mejah v skladu s členom 37(2) in členom 39, pod pogojem, da so bili operativni uslužbenci iz kategorij 1, 2 in 3 že v celoti napoteni za zadevno hitro posredovanje na mejah.

2. Vsaka država članica je odgovorna za zagotovitev, da so na zahtevo Agencije operativni uslužbenci na voljo v številu in z ustreznimi profili, ki jih določi upravni odbor za naslednje leto, kot je določeno v členu 54(4), v okviru omejitev iz Priloge IV in v skladu z ureditvijo, določeno v tem členu. Vsak operativni uslužbenec je na voljo za največ štiri mesece v koledarskem letu.

3. Posebne napotitve rezervnih uslužbencev za hitri odziv v okviru hitrih posredovanj na mejah se izvajajo v skladu s členom 39(11) in (13).

Člen 59

Pregled stalne enote

1. Komisija do 31. decembra 2023, zlasti na podlagi poročil iz člena 62(10) in člena 65 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži pregled celotnega števila in sestave stalne enote, vključno z velikostjo prispevka posamezne države članice v stalno enoto, kot tudi strokovnim znanjem in izkušnjami ter strokovnostjo stalne enote ter usposabljanjem, ki ga je deležna. V pregledu se tudi preuči, ali je potrebno, da rezervni uslužbenci za hitri odziv ostanejo del stalne enote.

V pregledu se opišejo in upoštevajo obstoječe in potencialne operativne potrebe stalne enote, ki vključujejo zmogljivosti za hitri odziv, pomembne okoliščine, ki vplivajo na zmogljivost držav članic, da prispevajo v stalno enoto, in oceno statutarnih uslužbencev kar zadeva prispevek Agencije v stalno enoto.

2. Komisija do 29. februarja 2024 po potrebi predloži ustrezne predloge za spremembo prilog I, II, III in IV. Kadar Komisija predloga ne predloži, pojasni razloge za to.

Člen 60

Lokalni uradi

1. Če država članica gostiteljica s tem soglaša ali če je ta možnost izrecno vključena v sporazum o statusu, sklenjen s tretjo državo gostiteljico, lahko Agencija na ozemlju te države članice ali tretje države ustanovi lokalne urade, da bi olajšala in izboljšala usklajevanje operativnih dejavnosti, tudi na področju vračanja, ki jih organizira Agencija v tej državi članici, v sosednji regiji ali v tej tretji državi, ter da zagotovi učinkovito upravljanje človeških in tehničnih virov Agencije. Lokalni uradi se vzpostavijo v skladu z operativnimi potrebami za obdobje, ki ga Agencija potrebuje za izvedbo pomembnih operativnih dejavnosti v tej zadevni državi članici, v sosednji regiji ali v tretji državi. To obdobje se po potrebi lahko podaljša.

Pred vzpostavitvijo lokalnega urada se skrbno ocenijo in izračunajo vse proračunske posledice, ustrezni zneski pa se vnaprej vključijo v proračun.

2. Agencija in država članica gostiteljica ali tretja država gostiteljica, v kateri je vzpostavljen lokalni urad, uredita vse potrebno, da se lokalnemu uradu zagotovijo najboljši možni pogoji za izpolnjevanje nalog, ki so mu dodeljene. Kraj zaposlitve uslužbencev, ki delajo v lokalnih uradih, se določi v skladu s členom 95(2).

3. Kadar je to primerno, lokalni uradi:

(a) nudijo operativno in logistično podporo ter zagotavljajo usklajevanje dejavnosti Agencije na zadevnih operativnih območjih;

(b) zagotavljajo operativno podporo državi članici ali tretji državi na zadevnih operativnih območjih;

(c) spremljajo dejavnosti skupin in redno poročajo glavnemu sedežu Agencije;

(d) sodelujejo z državo članico gostiteljico ali s tretjo državo gostiteljico glede vseh vprašanj, povezanih s praktičnim izvajanjem operativnih dejavnosti, ki jih organizira Agencija v tej državi članici ali tretji državi, vključno z vsemi dodatnimi vprašanji, ki bi se lahko pojavila med temi dejavnostmi;

(e) podpirajo uradnika za usklajevanje iz člena 44 v okviru njegovega sodelovanja s sodelujočimi državami članicami pri vseh vprašanjih, povezanih z njihovim prispevkom za operativne dejavnosti, ki jih organizira Agencija, ter se po potrebi povezujejo z glavnim sedežem Agencije;

(f) podpirajo uradnika za usklajevanje in opazovalce spoštovanja temeljnih pravic, določene za spremljanje operativnih dejavnosti, pri olajševanju, kadar je potrebno, usklajevanja in komunikacije med skupinami Agencije in ustreznimi organi države članice gostiteljice ali tretje države gostiteljice ter vseh ustreznih nalog;

(g) organizirajo logistično podporo v zvezi z napotitvijo članov skupin ter napotitvijo in uporabo tehnične opreme;

(h) zagotavljajo vso drugo logistično podporo glede operativnega območja, za katerega je odgovoren določen lokalni urad, da bi prispevali k nemotenemu delovanju operativnih dejavnosti, ki jih organizira Agencija;

(i) podpirajo uradnika za zvezo Agencije, brez poseganja v njegove naloge in funkcije iz člena 31, pri opredeljevanju vseh sedanjih ali prihodnjih izzivov za upravljanje meja na območju, za katerega je odgovoren določen lokalni urad, ali za izvajanje pravnega reda na področju vračanja, in redno poročajo glavnemu sedežu Agencije;

(j) zagotovijo učinkovito upravljanje lastne opreme Agencije na območjih, ki jih zajemajo njene dejavnosti, vključno z morebitno registracijo in dolgoročnim vzdrževanjem te opreme ter vso potrebno logistično podporo.

4. Vsak lokalni urad upravlja predstavnik Agencije, ki ga imenuje izvršni direktor kot vodjo lokalnega urada. Vodja lokalnega urada nadzoruje celotno delo urada in deluje kot enotna kontaktna točka z glavnim sedežem Agencije.

5. Na podlagi predloga izvršnega direktorja upravni odbor odloči o vzpostavitvi, sestavi, trajanju in po potrebi morebitnem podaljšanju trajanja delovanja lokalnega urada, ob upoštevanju mnenja Komisije in soglasja države članice gostiteljice ali tretje države gostiteljice.

6. Država članica gostiteljica Agenciji nudi pomoč za zagotavljanje operativne zmogljivosti.

7. Izvršni direktor vsako četrtletje poroča upravnemu odboru o dejavnostih lokalnih uradov. Dejavnosti lokalnih uradov se opišejo v ločenem delu letnega poročila o dejavnostih.

Člen 61

Finančna podpora za razvoj stalne enote

1. Države članice so upravičene do prejema sredstev na letni osnovi v obliki financiranja, ki ni povezano s stroški, da se podpre razvoj človeških virov za zagotovitev njihovih prispevkov v stalno enoto, kot je določeno v prilogah II, III in IV, v skladu s točko (a) člena 125(1) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. To financiranje je izplačljivo po koncu zadevnega leta ter na podlagi izpolnjevanja pogojev, določenih v odstavkih 3 in 4 tega člena. To financiranje temelji na referenčnem znesku, kot je določen v odstavku 2 tega člena in po potrebi znaša:

(a) 100 % referenčnega zneska, pomnoženega s številom operativnih uslužbencev, navedenih za leto N + 2 za dodelitev v skladu s Prilogo II;

(b) 37 % referenčnega zneska, pomnoženega s številom operativnih uslužbencev, ki so bili dejansko napoteni v skladu s členom 57 v okviru omejitve, določene v Prilogi III in v skladu s členom 58 v okviru omejitve, določene v Prilogi IV, kot je potrebno;

(c) enkratno plačilo 50 % referenčnega zneska, pomnoženega s številom operativnih uslužbencev, ki jih je Agencija zaposlila kot statutarne uslužbence; to plačilo velja za uslužbence, ki odhajajo iz nacionalnih služb in so do trenutka, ko jih zaposli Agencija, aktivno opravljali delo največ 15 let.

2. Referenčni znesek je enak letni osnovni plači za pogodbene uslužbence v funkcionalni skupini III, in sicer za stopnjo 1 v razredu 8, kot je določeno v členu 93 pogojev za zaposlitev, in ob upoštevanju korekcijskega količnika, ki se uporablja v zadevni državi članici.

3. Letno plačilo zneska iz točke (a) odstavka 1 tega člena se plača samo pod pogojem, da države članice ustrezno povečajo svoje skupno nacionalno število mejnih policistov z zaposlitvijo novih uslužbencev v zadevnem obdobju. Ustrezne informacije za namen poročanja se zagotovijo Agenciji v letnih dvostranskih pogajanjih in preverijo v okviru ocene ranljivosti v naslednjem letu. Letno plačilo zneska iz točke (b) odstavka 1 tega člena se plača v celoti glede na število uslužbencev, ki so dejansko napoteni za neprekinjeno ali prekinjeno obdobje 4 mesecev v skladu s členom 57 v okviru omejitve, določene v Prilogi III, in v skladu s členom 58 v okviru omejitve, določene v Prilogi IV. Za dejanske napotitve iz točke (b) odstavka 1 tega člena se plačila izračunajo sorazmerno na podlagi referenčnega obdobja 4 mesecev.

Agencija dodeli predplačilo, povezano z letnimi plačili zneskov iz točk (a) in (b) odstavka 1 tega člena v skladu z izvedbenim aktom iz odstavka 4 tega člena po predložitvi posebnega in utemeljenega zahtevka prispevajoče države članice.

4. Komisija sprejme izvedbeni akt, ki določa podrobna pravila za letno plačilo in spremljanje veljavnih pogojev, določenih v odstavku 3 tega člena. Ta pravila vključujejo ureditev za predplačila na podlagi izpolnjevanja pogojev iz odstavka 3 tega člena, kot tudi ureditev za sorazmerne izračune, vključno v zvezi s primeri, ko bi napotitev tehničnega osebja izjemoma presegla najvišje nacionalne prispevke, določene v Prilogi III. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 122(2).

5. Agencija in države članice pri izvajanju finančne podpore na podlagi tega člena zagotovijo skladnost z načelom sofinanciranja in načelom preprečevanja dvojnega financiranja.

Člen 62

Usposabljanje

1. Agencija ob upoštevanju časovnega načrta za zmogljivosti iz člena 9(8), kadar je na razpolago, in v sodelovanju z ustreznimi organizacijami držav članic za usposabljanje ter po potrebi z EASO, FRA, Agencijo Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA) in Agencijo Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (CEPOL) razvije posebna orodja za usposabljanje, vključno s posebnim usposabljanjem na področju zaščite otrok in drugih oseb v ranljivem položaju. Pri vsebini usposabljanja se upoštevajo ustrezni rezultati raziskav in najboljše prakse. Agencija mejnim policistom, specialistom za vračanje, spremljevalcem pri vračanju, in drugemu ustreznemu osebju, ki so člani stalne enote, ter tudi spremljevalcem prisilnega vračanja in opazovalcem spoštovanja temeljnih pravic, zagotovi posebno usposabljanje, ki ustreza njihovim nalogam in pooblastilom. Agencija s temi mejnimi policisti in drugimi člani skupin izvaja redne vaje v skladu s programom posebnega usposabljanja iz letnega delovnega programa Agencije.

2. Agencija zagotovi, da so vsi statutarni uslužbenci, ki se napotijo kot člani skupin, poleg usposabljanja iz člena 55(3) deležni ustreznega usposabljanja s področja zadevnega prava Unije in mednarodnega prava, vključno o temeljnih pravicah, dostopu do mednarodne zaščite, smernicah za namen prepoznavanja oseb, ki iščejo zaščito, za njihove usmeritve v ustrezne postopke, smernicah za obravnavo posebnih potreb otrok, vključno mladoletnikov brez spremstva, žrtev trgovine z ljudmi, oseb, ki potrebujejo nujno zdravstveno oskrbo, in drugih posebej ranljivih oseb, ter kadar naj bi sodelovali v pomorskih operacijah, pri iskanju in reševanju, in sicer preden se vključijo v operativne dejavnosti, ki jih organizira Agencija.

Takšno usposabljanje zajema tudi uporabo sile v skladu s Prilogo V.

3. Za namen odstavka 2 Agencija na podlagi sporazumov z izbranimi državami članicami izvede potrebne programe usposabljanja v institucijah, specializiranih za usposabljanje in izobraževanje, tudi na partnerskih akademijah Agencije v državah članicah. Agencija zagotovi, da se usposabljanje izvaja po skupnih osnovnih učnih načrtih, da je usklajeno in da spodbuja medsebojno razumevanje in skupno kulturo, ki temelji na vrednotah, določenih v Pogodbah. Stroške usposabljanja v celoti krije Agencija.

Agencija lahko na podlagi odobritve upravnega odbora ustanovi center za usposabljanje, da se nadalje olajša vključitev skupne evropske kulture v ponujeno usposabljanje.

4. Agencija stori vse potrebno, da zagotovi, da so vsi uslužbenci držav članic, ki sodelujejo v skupinah stalne enote, deležni usposabljanja iz prvega pododstavka odstavka 2.

5. Agencija stori vse potrebno, da zagotovi usposabljanje uslužbencev, ki opravljajo naloge v zvezi z vračanjem in so dodeljeni stalni enoti ali naboru iz člena 51. Agencija zagotovi, da so njeni statutarni uslužbenci in vsi uslužbenci, ki sodelujejo pri operacijah vračanja ali posredovanjih za vračanje, deležni usposabljanja s področja zadevnega prava Unije in mednarodnega prava, vključno o temeljnih pravicah, dostopu do mednarodne zaščite in napotitvi ranljivih oseb, in sicer preden se vključijo v operativne dejavnosti, ki jih organizira Agencija.

6. Agencija vzpostavi in nadalje razvija skupne osnovne učne načrte za usposabljanje mejnih policistov in inštruktorjem mejnih policistov držav članic zagotovi usposabljanje na evropski ravni, vključno glede temeljnih pravic, dostopa do mednarodne zaščite in ustreznega pomorskega prava, ter vzpostavi in nadalje razvija skupni osnovni učni načrt za usposabljanje uslužbencev, ki opravljajo naloge v zvezi z vračanjem. Skupni osnovni učni načrti so namenjeni spodbujanju najvišjih standardov in najboljših praks pri izvajanju prava Unije na področju upravljanja meja in vračanja. Agencija po posvetovanju s posvetovalnim forumom iz člena 108 (v nadaljnjem besedilu: posvetovalni forum) in uradnikom za temeljne pravice pripravi skupne osnovne učne načrte. Države članice skupne osnovne učne načrte vključijo v usposabljanje, ki ga zagotovijo svojim mejnim policistom in uslužbencem, ki opravljajo naloge v zvezi z vračanjem.

7. Poleg tega Agencija uradnikom pristojnih služb držav članic in, kadar je to primerno, tretjih držav zagotovi dodatne tečaje usposabljanja in seminarje o vsebinah v zvezi z nadzorom zunanjih meja ter vračanja državljanov tretjih držav.

8. Agencija lahko v sodelovanju z državami članicami in tretjimi državami organizira usposabljanje na njihovem ozemlju.

9. Agencija vzpostavi program izmenjave, ki mejnim policistom, ki sodelujejo v njenih skupinah, ter uslužbencem, ki sodelujejo v skupinah za posredovanje za vračanje, omogoči, da prek dela z mejnimi policisti in osebjem, ki opravlja naloge v zvezi z vračanjem v državi članici, ki ni njihova, iz izkušenj in dobrih praks drugih držav pridobijo znanje ali specifične spretnosti in izkušnje.

10. Agencija določi in nadalje razvija notranji mehanizem za nadzor kakovosti, da zagotovi visoko raven usposabljanja, strokovnega znanja in izkušenj ter strokovnosti svojih statutarnih uslužbencev, zlasti statutarnih uslužbencev, ki sodeluje v operativnih dejavnostih Agencije. Agencija na podlagi izvajanja mehanizma za nadzor kakovosti pripravi letno poročilo o oceni, ki ga priloži letnemu poročilu o dejavnostih.

Člen 63

Nakup ali zakup tehnične opreme

1. Agencija lahko tehnično opremo kupi sama ali kot solastnica z državo članico ali jo zakupi za napotitev v skupnih operacijah, pilotnih projektih, hitrih posredovanjih na mejah, dejavnostih na področju vračanja, vključno z operacijami vračanja in posredovanji za vračanje, v okviru napotitev podpornih skupin za upravljanje migracij ali pri projektih tehnične pomoči, in sicer v skladu s finančnimi pravili, ki se uporabljajo za Agencijo.

2. Na podlagi predloga izvršnega direktorja upravni odbor sprejme celovito večletno strategijo o tem, kako se bodo razvijale lastne tehnične zmogljivosti Agencije, pri čemer upošteva cikel večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja, vključno s časovnim načrtom za zmogljivosti iz člena 9(8), kadar je na voljo, in proračunske vire, ki so v ta namen na voljo v večletnem finančnem okviru. Za zagotovitev skladnosti z veljavnim pravnim in finančnim okvirom ter okvirom politik, izvršni direktor predlog poda šele po prejemu pozitivnega mnenja Komisije.

Večletni strategiji se priloži podroben načrt izvajanja, ki določa časovni razpored za nakup ali zakup, načrtovanje javnih naročil in zmanjševanje tveganja. Če se upravni odbor pri sprejemanju strategije in načrta odloči, da ne bo sledil mnenju Komisije, Komisiji pošlje obrazložitev za to. Po sprejetju večletne strategije načrt izvajanja postane del komponente večletnega programa enotnega programskega dokumenta iz točke (k) člena 100(2).

3. Agencija lahko kupi tehnično opremo na podlagi odločitve izvršnega direktorja ob posvetovanju z upravnim odborom v skladu z veljavnimi pravili o javnem naročanju. Vsak nakup ali zakup opreme, ki Agenciji povzroči znatne stroške, se izvede na podlagi predhodne temeljite analize potreb ter stroškov in koristi. Vsak odhodek, povezan s takšnim nakupom ali zakupom, se določi v proračunu Agencije, ki ga sprejme upravni odbor.

4. Kadar Agencija kupi ali zakupi večjo tehnično opremo, na primer zrakoplove, službena vozila ali plovila, veljajo naslednji pogoji:

(a) v primeru, da Agencija opremo kupi sama ali v okviru solastništva, se z eno državo članico dogovori, da ta država članica omogoči registracijo opreme kot opremo v državni službi v skladu z veljavnim pravom te države članice, vključno s pooblastili in imunitetami za tako tehnično opremo v okviru mednarodnega prava;

(b) v primeru zakupa se oprema registrira v državi članici.

5. Na podlagi vzorčnega dogovora, ki ga pripravi Agencija in odobri upravni odbor, se država članica, v kateri se oprema registrira, in Agencija dogovorita o pogojih, ki zagotavljajo delovanje opreme. V primeru solastništva sredstev pogoji zajemajo tudi obdobja, ko so sredstva popolnoma razpoložljiva za Agencijo, določajo uporabo teh sredstev, vključno s posebnimi določbami o hitri napotitvi med hitrimi posredovanji na mejah, in financiranje teh sredstev.

6. Kadar Agencija nima potrebnih usposobljenih statutarnih uslužbencev, država članica, v kateri se oprema registrira, ali dobavitelj tehnične opreme zagotovi potrebne strokovnjake in tehnično osebje, ki tehnično opremo upravljajo zakonito in varno v skladu z vzorčnim dogovorom iz odstavka 5 tega člena, ki se načrtuje na podlagi dvostranskih letnih pogajanj in sporazumov iz člena 64(9). V takem primeru mora biti tehnična oprema, ki je izključno v lasti Agencije, slednji na voljo na njeno zahtevo, pri čemer se država članica, v kateri se oprema registrira, ne sme sklicevati na izjemne razmere iz člena 64(9).

Kadar Agencija od države članice zahteva, da zagotovi tehnično opremo in uslužbence, upošteva posebne operativne izzive zadevne države članice v času zahtevka.

Člen 64

Nabor tehnične opreme

1. Agencija za svoje operativne dejavnosti vzpostavi in vodi osrednjo evidenco opreme v naboru tehnične opreme, ki je sestavljena iz opreme v lasti bodisi držav članic bodisi Agencije in opreme v skupnem lastništvu držav članic in Agencije.

2. Oprema, ki je izključno v lasti Agencije, mora biti v celoti na voljo za napotitev v vsakem trenutku.

3. Oprema, ki je v več kot 50-odstotnem solastništvu Agencije, mora prav tako biti na voljo za napotitev v skladu s sporazumom med državo članico in Agencijo, sklenjenim v skladu s členom 63(5).

4. Agencija zagotovi združljivost in interoperabilnost opreme v naboru tehnične opreme.

5. Za namene odstavka 4 Agencija v tesnem sodelovanju z državami članicami in Komisijo določi tehnične standarde za napotitev opreme v dejavnosti Agencije, kadar je to potrebno. Te standarde mora izpolnjevati oprema, ki jo Agencija kupi, bodisi sama ali kot solastnik, ter oprema, ki je v lasti držav članic in je vključena v nabor tehnične opreme.

6. Na podlagi predloga izvršnega direktorja in ob upoštevanju analize tveganja Agencije in rezultatov ocene ranljivosti upravni odbor do 31. marca vsako leto določi minimalno število kosov tehnične opreme, potrebne za izpolnitev potreb Agencije v naslednjem letu, zlasti za izvajanje skupnih operacij, napotitev podpornih skupin za upravljanje migracij, hitrih posredovanj na mejah, dejavnosti na področju vračanja, vključno z operacijami vračanja in posredovanji za vračanje. Lastna oprema Agencije je vključena v najmanjše število kosov tehnične opreme. S tem sklepom se določijo pravila v zvezi z napotitvijo tehnične opreme v operativne dejavnosti.

Če se izkaže, da minimalno število kosov tehnične opreme ne zadostuje za izvedbo operativnega načrta, dogovorjenega za takšne dejavnosti, Agencija to minimalno število pregleda na podlagi upravičenih potreb in dogovora z državami članicami.

7. Nabor tehnične opreme vsebuje minimalno število kosov opreme, opredeljene glede na vrsto tehnične opreme, ki jo potrebuje Agencija. Oprema iz nabora tehnične opreme se napoti med skupnimi operacijami, pri napotitvi podpornih skupin za upravljanje migracij, pilotnih projektih, hitrih posredovanjih na mejah, operacijah vračanja ali posredovanjih za vračanje.

8. Nabor tehnične opreme obsega nabor opreme za hitri odziv, ki zajema omejeno število kosov opreme, potrebne za morebitna hitra posredovanja na mejah. Prispevki držav članic v nabor opreme za hitri odziv se načrtujejo v skladu z letnimi dvostranskimi pogajanji in sporazumi iz odstavka 9 tega člena. Pri opremi, ki je na seznamu kosov iz tega nabora, se države članice ne smejo sklicevati na izjemne razmere iz odstavka 9 tega člena.

Zadevna država članica pošlje opremo s tega seznama skupaj s potrebnimi strokovnjaki in tehničnim osebjem v namembni kraj napotitve takoj, ko je to mogoče, in v vsakem primeru najpozneje 10 dni po dogovoru o operativnem načrtu.

Agencija v nabor prispeva opremo, s katero razpolaga v skladu s členom 63(1).

9. Države članice prispevajo v nabor tehnične opreme. Prispevek držav članic v nabor tehnične opreme in njena napotitev za posebne operacije se načrtujeta na podlagi letnih dvostranskih pogajanj in sporazumov med Agencijo in državami članicami. V skladu s temi sporazumi in če to ne presega minimalnega števila kosov tehnične opreme za zadevno leto, države članice na zahtevo Agencije dajo svojo tehnično opremo na voljo za napotitev, razen če so soočene z izjemnimi razmerami, ki znatno vplivajo na opravljanje nacionalnih nalog. Če se država članica sklicuje na take izjemne razmere, pisno sporoči Agenciji natančne razloge in informacije o razmerah, vsebina sporočila pa se vključi v poročilo iz člena 65(1). Zahtevi Agencije se predloži vsaj 45 dni pred predvideno napotitvijo večje tehnične opreme in 30 dni pred predvideno napotitvijo druge opreme. Prispevki v nabor tehnične opreme se pregledujejo vsako leto.

10. Upravni odbor na podlagi predloga izvršnega direktorja vsako leto odloči o pravilih v zvezi s tehnično opremo, vključno s potrebnim skupnim minimalnim številom kosov tehnične opreme glede na vrsto in pogoje za napotitev ter povračilom stroškov, kot tudi o omejenem številu kosov tehnične opreme za nabor opreme za hitri odziv. Za namene proračuna upravni odbor to odločitev sprejme do 31. marca vsako leto.

11. V primeru hitrega posredovanja na mejah se ustrezno uporabi člen 39(15).

12. Kadar se po tem, ko je bilo določeno minimalno število kosov tehnične opreme, nepričakovano pojavijo potrebe po tehnični opremi za skupno operacijo ali hitro posredovanje na mejah in tem potrebam ni mogoče zadostiti iz nabora tehnične opreme ali nabora opreme za hitri odziv, dajo države članice na *ad hoc* podlagi, kadar je to mogoče, Agenciji na njeno zahtevo za napotitev na voljo potrebno tehnično opremo.

13. Izvršni direktor upravnemu odboru redno poroča o sestavi in napotitvi opreme, ki je del nabora tehnične opreme. Kadar minimalno število kosov tehnične opreme, ki se zahteva v naboru, ni doseženo, izvršni direktor brez odlašanja obvesti upravni odbor. Upravni odbor brez odlašanja sprejme odločitev o prednostni napotitvi tehnične opreme in sprejme ustrezne ukrepe za odpravo ugotovljenega primanjkljaja. O ugotovljenem primanjkljaju in sprejetih ukrepih obvesti Komisijo. Komisija nato o tem in o svoji oceni obvesti Evropski parlament in Svet.

14. Države članice v nabor tehnične opreme registrirajo vsa prevozna sredstva in delovno opremo, kupljeno v skladu s posebnimi ukrepi Sklada za notranjo varnost ter členom 7(1) Uredbe (EU) št. 515/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ([42]) ali, kadar je to ustrezno, s katerimi koli drugimi prihodnjimi namenskimi sredstvi Unije, ki so državam članicam na voljo z jasnim ciljem, da se povečajo operativne zmogljivosti Agencije. Navedena tehnična oprema je del minimalnega števila kosov tehnične opreme za zadevno leto.

([42]) Uredba (EU) št. 515/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o vzpostavitvi instrumenta za finančno podporo na področju zunanjih meja in vizumov v okviru Sklada za notranjo varnost in o razveljavitvi Odločbe št. 574/2007/ES (UL L 150, 20.5.2014, str. 143).

Na zahtevo, ki jo je Agencija vložila v okviru letnih dvostranskih pogajanj, dajo države članice tehnično opremo, ki se sofinancira v okviru posebnih ukrepov Sklada za notranjo varnost ali katerega koli drugega prihodnjega namenskega financiranja Unije, kot je navedeno v prvem odstavku tega odstavka, na voljo Agenciji za napotitev. Vsak kos opreme je na voljo za obdobje do štirih mesecev, kot je načrtovano v dvostranskih letnih pogajanjih. Države članice se lahko odločijo, da kos opreme napotijo za več kot štiri mesece. V primeru operativne dejavnosti iz člena 39 ali člena 42 te uredbe se države članice ne smejo sklicevati na izjemne razmere iz odstavka 9 tega člena.

15. Agencija vodi evidenco nabora tehnične opreme, kot je navedeno v nadaljevanju:

(a) razvrstitev glede na vrsto opreme in operacije;

(b) razvrstitev glede na lastnika (država članica, Agencija, drugi);

(c) skupno število kosov potrebne opreme;

(d) morebitne zahteve glede osebja;

(e) druge informacije, kot so podrobnosti o registraciji, zahteve glede prevoza in vzdrževanja, veljavni nacionalni izvozni režimi, tehnična navodila ali druge informacije, relevantne za primerno uporabo opreme;

(f) navedba, ali se je kos opreme financiral s sredstvi Unije.

16. Agencija 100-odstotno financira napotitev tehnične opreme, ki je del minimalnega števila kosov tehnične opreme, ki jih zagotovi zadevna država članica v zadevnem letu. Agencija napotitev tehnične opreme, ki ni del minimalnega števila kosov tehnične opreme, sofinancira do največ 100 % upravičenih stroškov, pri čemer upošteva posebne okoliščine držav članic, ki takšno tehnično opremo napotijo.

Člen 65

Poročanje o zmogljivostih Agencije

1. Na podlagi predloga izvršnega direktorja upravni odbor sprejme letno poročilo o izvajanju členov 51, 55, 56, 57, 58, 63 in 64 (v nadaljnjem besedilu: letno poročilo o izvajanju) ter ga predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji.

2. Letno poročilo o izvajanju vključuje zlasti:

(a) število uslužbencev, ki jih je vsaka država članica prispevala v stalno enoto, vključno z rezervnimi uslužbenci za hitri odziv ter naborom spremljevalcev prisilnega vračanja;

(b) število statutarnih uslužbencev, ki jih je Agencija prispevala v stalno enoto;

(c) število uslužbencev, ki so jih iz stalne enote dejansko napotile vsaka država članica in Agencija v predhodnem letu za vsak profil;

(d) število kosov tehnične opreme, ki jih je vsaka država članica in Agencija prispevala v nabor tehnične opreme;

(e) število kosov tehnične opreme, ki so jih vsaka država članica in Agencija napotile v predhodnem letu iz nabora tehnične opreme;

(f) prispevke v nabor opreme za hitri odziv in napotitve iz tega nabora;

(g) razvoj lastnih človeških in tehničnih zmogljivosti Agencije.

3. Letno poročilo o izvajanju vsebuje seznam držav članic, ki so se v predhodnem letu sklicevale na izjemne razmere iz člena 57(9) in člena 64(9), ter razloge in informacije, ki jih je navedla zadevna država članica.

4. Za zagotovitev preglednosti izvršni direktor upravni odbor vsako četrtletje obvesti o elementih, navedenih v odstavku 2, glede tekočega leta.

Člen 66

Raziskave in inovacije

1. Agencija proaktivno spremlja raziskovalne dejavnosti in dejavnosti v zvezi z inovacijami, ki so pomembne za evropsko integrirano upravljanje meja, vključno z uporabo napredne tehnologije za nadzor meja, ter prispeva k njim, pri tem pa upošteva časovni načrt za zmogljivosti iz člena 9(8). Rezultate teh raziskav posreduje Evropskemu parlamentu, državam članicam in Komisiji v skladu s členom 92. Te rezultate lahko uporablja v skupnih operacijah, hitrih posredovanjih na mejah, operacijah vračanja in posredovanjih za vračanje, kakor je ustrezno.

2. Agencija ob upoštevanju časovnega načrta za zmogljivosti iz člena 9(8) državam članicam in Komisiji pomaga pri opredelitvi ključnih raziskovalnih tem. Agencija pomaga državam članicam in Komisiji pri pripravi in izvajanju relevantnih okvirnih programov Unije za raziskovalne dejavnosti in dejavnosti v zvezi z inovacijami.

3. Agencija izvaja dele okvirnega programa za raziskave in inovacije, ki se nanašajo na varnost meja. V ta namen in na podlagi ustreznih pooblastil, ki jih je nanjo prenesla Komisija, so naloge Agencije:

(a) upravljanje nekaterih faz izvajanja programov in nekaterih faz posameznih projektov na podlagi ustreznih delovnih programov, ki jih je sprejela Komisija;

(b) sprejemanje instrumentov za proračunsko izvrševanje prihodkov in odhodkov ter izvajanje vseh potrebnih operacij za upravljanje programa;

(c) zagotavljanje podpore pri izvajanju programov.

4. Agencija lahko načrtuje in izvaja pilotne projekte, ki se nanašajo na zadeve, ki jih zajema ta uredba.

5. Agencija objavi informacije o svojih raziskovalnih projektih, vključno s predstavitvenimi projekti, partnerji, ki sodelujejo pri projektih, in proračunu za projekt.

ODDELEK 10

Evropski sistem za potovalne informacije in odobritve (ETIAS)

Člen 67

Centralna enota ETIAS

Agencija zagotovi vzpostavitev in delovanje centralne enote ETIAS, kot je navedena v členu 7 Uredbe (EU) 2018/1240.

ODDELEK 11

Sodelovanje

Člen 68

Sodelovanje Agencije z institucijami, organi, uradi in agencijami Unije ter mednarodnimi organizacijami

1. Agencija sodeluje z institucijami, organi, uradi in agencijami Unije ter lahko sodeluje z mednarodnimi organizacijami v okviru njihovih pravnih okvirov ter pri tem uporablja obstoječe informacije, vire in sisteme, ki so na voljo v okviru sistema EUROSUR.

Agencija v skladu s prvim pododstavkom sodeluje zlasti:

(a) s Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje (EEAS);

(b) z Europolom;

(c) z EASO;

(d) s FRA;

(e) z Eurojustom;

(f) s Satelitskim centrom Evropske unije;

(g) z EFCA in EMSA;

(h) z eu-LISA;

(i) z Agencijo Evropske unije za varnost v letalstvu (EASA) in upravljavcem omrežja evropske mreže za upravljanje zračnega prometa (EATMN);

(j) z misijami SVOP in operacijami v skladu z njihovimi pooblastili z namenom, da se zagotovi naslednje:

(i) spodbujanje standardov za evropsko integrirano upravljanje meja;

(ii) spremljanje razmer in analiza tveganja.

Agencija lahko sodeluje tudi z naslednjimi mednarodnimi organizacijami, kot je ustrezno v zvezi z njenimi nalogami, znotraj njihovih pravnih okvirov:

(a) Organizacijo združenih narodov prek njenih ustreznih uradov, agencij, organizacij in drugih subjektov, zlasti Urada visokega komisarja Združenih narodov za begunce, Urada visokega komisarja za človekove pravice, Mednarodne organizacije za migracije, Urada Združenih narodov za droge in kriminal in Mednarodne organizacije civilnega letalstva;

(b) Mednarodno organizacijo kriminalistične policije (Interpol);

(c) Organizacijo za varnost in sodelovanje v Evropi;

(d) Svetom Evrope in komisarjem Sveta Evrope za človekove pravice;

(e) Pomorskim analitičnim in operacijskim centrom za narkotike (MAOC-N).

2. Sodelovanje iz odstavka 1 poteka v okviru delovnih dogovorov, sklenjenih s subjekti iz odstavka 1. Komisija mora take dogovore predhodno odobriti. Agencija o vseh takšnih dogovorih obvesti Evropski parlament in Svet.

3. V zvezi z ravnanjem s tajnimi podatki se v delovnih dogovorih iz odstavka 2 določi, da mora zadevni organ, urad ali agencija Unije ali mednarodna organizacija izpolnjevati varnostna pravila in standarde, enakovredne tistim, ki jih uporablja Agencija. Pred sklenitvijo dogovora se opravi ocenjevalni obisk, Komisija pa se obvesti o izidu ocenjevalnega obiska.

4. Čeprav izven področja uporabe te uredbe, Agencija sodeluje tudi s Komisijo in po potrebi z državami članicami ter EEAS pri dejavnostih v zvezi s carinskim območjem, vključno z obvladovanjem tveganja, kadar se te dejavnosti medsebojno dopolnjujejo, čeprav ne sodijo na področje uporabe te uredbe. To sodelovanje ne posega v obstoječe pristojnosti Komisije, visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter držav članic.

5. Institucije, organi, uradi in agencije Unije ter mednarodne organizacije iz odstavka 1 lahko informacije, ki jih prejmejo od Agencije, uporabljajo samo v okviru svoje pristojnosti in če spoštujejo temeljne pravice, vključno z zahtevami o varstvu podatkov.

Vsako posredovanje osebnih podatkov, ki jih obdela Agencija, drugim institucijam, organom, uradom in agencijam Unije iz točk (c) in (d) člena 87(1), mora biti urejeno v posebnih delovnih dogovorih o izmenjavi osebnih podatkov.

Delovni dogovori iz drugega pododstavka morajo vključevati določbo, ki zagotavlja, da se lahko osebni podatki, ki jih Agencija posreduje institucijam, organom, uradom in agencijam Unije, obdelajo za drug namen le, če to dovoli Agencija in če je to skladno s prvotnim namenom, za katerega so bili podatki zbrani in posredovani Agenciji. Te institucije, organi, uradi in agencije Unije vodijo pisno evidenco ocene skladnosti za vsak primer posebej.

Vsako posredovanje osebnih podatkov s strani Agencije mednarodnim organizacijam iz točke (c) člena 87(1) mora biti v skladu z določbami o varstvu podatkov, določenimi v oddelku 2 poglavja IV.

Agencija zlasti zagotovi, da so vsi delovni dogovori, sklenjeni z mednarodnimi organizacijami za izmenjavo osebnih podatkov na podlagi točke (c) člena 87(1), skladni s poglavjem V Uredbe (EU) 2018/1725 in da se zanje pridobi potrebno dovoljenje Evropskega nadzornika za varstvo podatkov, kadar tako določa navedena uredba.

Agencija zagotovi, da se osebni podatki, ki se posredujejo mednarodnim organizacijam, obdelujejo samo za namene, za katere so bili posredovani.

6. Izmenjava informacij med Agencijo ter institucijami, organi, uradi in agencijami Unije oziroma mednarodnimi organizacijami iz odstavka 1 poteka prek komunikacijskega omrežja iz člena 14 ali drugih akreditiranih sistemov za izmenjavo informacij, ki izpolnjujejo merila glede razpoložljivosti, zaupnosti in celovitosti.

Člen 69

Evropsko sodelovanje na področju funkcij obalne straže

1. Agencija v sodelovanju z EFCA in EMSA ter brez poseganja v sistem EUROSUR podpira nacionalne organe, ki opravljajo funkcije obalne straže na nacionalni ravni in na ravni Unije ter po potrebi na mednarodni ravni, in sicer:

(a) z izmenjavo, združevanjem in analizo informacij, ki so na voljo v sistemih poročanja z ladij in drugih informacijskih sistemih, ki jih upravljajo te agencije ali do katerih imajo dostop, v skladu z njihovo pravno podlago in brez poseganja v lastništvo podatkov držav članic;

(b) z zagotavljanjem storitev varovanja in komunikacijskih storitev, ki temeljijo na najsodobnejši tehnologiji, vključno z vesoljsko in zemeljsko infrastrukturo ter senzorji, nameščenimi na kateri koli vrsti platforme;

(c) s krepitvijo zmogljivosti z oblikovanjem smernic in priporočil ter z vzpostavitvijo najboljših praks in tudi z usposabljanjem in izmenjavo osebja;

(d) s povečanjem izmenjave informacij in sodelovanja na področju funkcij obalne straže, tudi z analizami operativnih izzivov in nastajajočih tveganj na področju pomorstva;

(e) s souporabo zmogljivosti prek načrtovanja in izvajanja večnamenskih operacij ter souporabo sredstev in drugih zmogljivosti, v obsegu, v katerem te dejavnosti usklajujejo te agencije in se z njimi strinjajo pristojni organi zadevnih držav članic.

2. Podrobne oblike sodelovanja med Agencijo, EFCA in EMSA na področju funkcij obalne straže se določijo v delovnem dogovoru v skladu z njihovimi pooblastili in s finančnimi pravili, ki se uporabljajo za te agencije. Tak dogovor odobrijo upravni odbor Agencije ter upravna odbora EFCA in EMSA. Agencija, EFCA in EMSA informacije, ki jih prejmejo v okviru sodelovanja, uporabljajo le v mejah svojih pravnih okvirov in v skladu s temeljnimi pravicami, vključno z zahtevami glede varstva podatkov.

3. Komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami, Agencijo, EFCA in EMSA pripravi praktični priročnik o evropskem sodelovanju na področju funkcij obalne straže. Ta priročnik vsebuje smernice, priporočila in najboljše prakse za izmenjavo informacij. Komisija priročnik sprejme v obliki priporočila.

Člen 70

Sodelovanje z Irsko in Združenim kraljestvom

1. Agencija olajša operativno sodelovanje držav članic z Irsko in Združenim kraljestvom pri posebnih dejavnostih.

2. Za namene sistema EUROSUR lahko izmenjava informacij in sodelovanje z Irsko in Združenim kraljestvom potekata bodisi na podlagi dvostranskih ali večstranskih sporazumov med Irsko ali Združenim kraljestvom ter eno ali več sosednjimi državami članicami bodisi prek regionalnih mrež, ki temeljijo na teh sporazumih. Nacionalni koordinacijski centri so kontaktne točke za izmenjavo informacij z ustreznimi organi Irske in Združenega kraljestva v sistemu EUROSUR.

3. Sporazumi iz odstavka 2 se omejijo na izmenjavo naslednjih informacij med nacionalnim koordinacijskim centrom ter ustreznim organom Irske ali Združenega kraljestva:

(a) informacij iz nacionalne slike razmer države članice, če so bile takšne informacije Agenciji posredovane za namene evropske slike razmer;

(b) informacij, ki sta jih zbrala Irska ali Združeno kraljestvo ter so pomembne za namene evropske slike razmer;

(c) informacij iz člena 25(5).

4. Informacije, ki jih v okviru sistema EUROSUR zagotovi Agencija ali država članica, ki ni pogodbenica sporazuma iz odstavka 2, se ne delijo z Irsko ali Združenim kraljestvom brez predhodne odobritve Agencije ali te države članice. Zavrnitev delitve informacij z Irsko ali Združenim kraljestvom je za države članice in Agencijo zavezujoča.

5. Nadaljnje posredovanje in drugo sporočanje informacij, izmenjanih na podlagi tega člena, tretjim državam ali tretjim osebam sta prepovedana.

6. Sporazumi iz odstavka 2 vsebujejo določbe o finančnih stroških, ki nastanejo zaradi sodelovanja Irske ali Združenega kraljestva pri izvajanju teh sporazumov.

7. Podpora, ki jo zagotavlja Agencija na podlagi točk (n), (o) in (p) člena 10(1), vključuje organizacijo operacij vračanja držav članic, v katerih sodeluje tudi Irska ali Združeno kraljestvo.

8. Uporaba te uredbe za meje Gibraltarja se začasno odloži do datuma, ko bo dosežen sporazum o področju uporabe ukrepov, ki zadevajo prehod oseb prek zunanjih meja.

Člen 71

Sodelovanje s tretjimi državami

1. Države članice in Agencija sodelujejo s tretjimi državami za namen politike za evropsko integrirano upravljanje meja in politike migracij v skladu s točko (g) člena 3(1).

2. Na podlagi prednostnih nalog politike, določenih v skladu s členom 8(4), Agencija tretjim državam zagotovi tehnično in operativno pomoč v okviru politike zunanjega delovanja Unije, tudi glede varstva temeljnih pravic in osebnih podatkov ter glede načela nevračanja.

3. Agencija in države članice spoštujejo pravo Unije, vključno z normativi in standardi, ki so del pravnega reda Unije, tudi kadar sodelovanje s tretjimi državami poteka na ozemlju teh tretjih držav.

4. Z vzpostavitvijo sodelovanja s tretjimi državami se prispeva k spodbujanju standardov evropskega integriranega upravljanja meja.

Člen 72

Sodelovanje držav članic s tretjimi državami

1. Države članice lahko na operativni ravni sodelujejo z eno ali več tretjimi državami v zvezi s področji, zajetimi v tej uredbi. Tovrstno sodelovanje lahko vključuje izmenjavo informacij in lahko poteka na podlagi dvostranskih ali večstranskih sporazumov, drugih oblik dogovorov ali prek regionalnih mrež, vzpostavljenih na podlagi teh sporazumov.

2. Države članice pri sklepanju dvostranskih in večstranskih sporazumov iz odstavka 1 tega člena lahko vključijo določbe o izmenjavi informacij in sodelovanju za namene sistema EUROSUR v skladu s členoma 75 in 89.

3. Dvostranski ali večstranski sporazumi ter druge oblike dogovorov iz odstavka 1 morajo biti skladni s pravom Unije in mednarodnim pravom o temeljnih pravicah in mednarodni zaščiti, vključno z Listino, Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter Konvencijo o statusu beguncev iz leta 1951 in njenim Protokolom iz leta 1976, in zlasti z načelom nevračanja. Države članice pri izvajanju takih sporazumov in dogovorov redno ocenjujejo in upoštevajo splošno stanje v tretji državi ter ob tem upoštevajo člen 8.

Člen 73

Sodelovanje med Agencijo in tretjimi državami

1. Agencija lahko sodeluje, v obsegu, potrebnem za izvajanje njenih nalog, z organi tretjih držav, ki so pristojni za zadeve, ki jih zajema ta uredba. Agencija spoštuje pravo Unije, vključno z normativi in standardi, ki so del pravnega reda Unije, tudi kadar sodelovanje s tretjimi državami poteka na ozemlju teh tretjih držav.

2. Pri sodelovanju z organi tretjih držav, kot je navedeno v odstavku 1 tega člena, Agencija deluje v okviru politike zunanjega delovanja Unije, tudi glede varstva temeljnih pravic in osebnih podatkov, načela nevračanja, prepovedi samovoljnega pridržanja in prepovedi mučenja ter nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, s podporo in usklajeno z delegacijami Unije in, kadar je ustrezno, misijami in operacijami SVOP v skladu s točko (j) drugega pododstavka člena 68(1).

3. V okoliščinah, ki zahtevajo napotitev skupin za upravljanje meja iz stalne enote v tretjo državo, v kateri bodo člani skupin izvajali izvršilna pooblastila, Unija z zadevno tretjo državo na podlagi člena 218 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) sklene sporazum o statusu, pripravljen na podlagi vzorca sporazuma o statusu iz člena 76(1). Sporazum o statusu zajema vse vidike, potrebne za izvajanje teh ukrepov. Zlasti določa obseg operacije, določbe o civilni in kazenski odgovornosti, naloge in pooblastila članov skupin, ukrepe za ustanovitev lokalnega urada in praktične ukrepe v zvezi s spoštovanjem temeljnih pravic. Sporazum o statusu zagotavlja, da se temeljne pravice v celoti spoštujejo med temi operacijami, in določa pritožbeni mehanizem. O določbah sporazuma o statusu, ki se nanašajo na posredovanje podatkov, se je treba posvetovati z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, če te določbe občutno odstopajo od vzorčnega sporazuma o statusu.

4. Agencija v skladu s členom 76(4) deluje tudi v okviru delovnih dogovorov, sklenjenih z organi tretjih držav iz odstavka 1 tega člena v skladu s pravom in politiko Unije, če ti dogovori obstajajo.

Delovni dogovori iz prvega pododstavka tega odstavka določajo obseg, naravo in namen sodelovanja ter so povezani z upravljanjem operativnega sodelovanja. Takšni delovni dogovori lahko vključujejo določbe o izmenjavi občutljivih netajnih podatkov in o sodelovanju v sistemu EUROSUR v skladu s členom 74(3).

Agencija zagotovi, da tretje države, katerim so bile posredovane informacije, te informacije obdelujejo samo za namene, za katere so bile posredovane. Vsi delovni dogovori o izmenjavi tajnih podatkov se sklenejo v skladu s členom 76(4) te uredbe. Kadar ti delovni dogovori omogočajo posredovanje osebnih podatkov in kadar to določa Uredba (EU) 2018/1725, Agencija pri Evropskem nadzorniku za varstvo podatkov zaprosi za predhodno odobritev.

5. Agencija prispeva k izvajanju zunanje politike Unije glede vračanja in ponovnega sprejema v okviru politike zunanjega delovanja Unije in v zvezi z zadevami, zajetimi v tej uredbi.

6. Agencija lahko prejme sredstva Unije v skladu z določbami ustreznih instrumentov za podpiranje tretjih držav in dejavnosti v zvezi z njimi. V tretjih državah lahko začne in financira projekte tehnične pomoči v zvezi z zadevami, ki jih zajema ta uredba, in v skladu s finančnimi pravili, ki se uporabljajo za Agencijo. Takšni projekti se vključijo v enotni programski dokument iz člena 102.

7. Agencija Evropski parlament, Svet in Komisijo obvešča o dejavnostih, ki se izvajajo na podlagi tega člena, in zlasti o dejavnostih, ki so povezane s tehnično in operativno pomočjo na področju upravljanja meja in vračanja v tretje države, ter o napotitvi uradnikov za zvezo in jim zagotavlja podrobne informacije o spoštovanju temeljnih pravic. Agencija v skladu s členom 114(2) objavi vse sporazume, delovne dogovore, pilotne projekte in projekte tehnične pomoči s tretjimi državami.

8. Agencija v svoja letna poročila vključi oceno sodelovanja s tretjimi državami.

Člen 74

Tehnična in operativna pomoč, ki jo Agencija zagotovi tretjim državam

1. Agencija lahko usklajuje operativno sodelovanje med državami članicami in tretjimi državami ter tretjim državam zagotovi tehnično in operativno pomoč v okviru evropskega integriranega upravljanja meja.

2. Agencija lahko izvaja ukrepe v zvezi z evropskim integriranim upravljanjem meja na ozemlju tretje države ob soglasju te tretje države.

3. Operacije na ozemlju tretje države se vključijo v letni delovni program, ki ga sprejme upravni odbor v skladu s členom 102, in se izvajajo na podlagi operativnega načrta, o katerem se dogovorita Agencija in zadevna tretja država, ter ob posvetovanju s sodelujočimi državami članicami. Kadar ena ali več držav članic meji na tretjo državo ali operativno območje tretje države, je za operativni načrt in vse morebitne spremembe tega načrta potrebno soglasje te oziroma teh držav članic. Za napotitve v tretje države se smiselno uporabljajo členi 38, 43, 46, 47 in 54 do 57.

4. Varnost uslužbencev, napotenih v tretje države, zagotavlja izvršni direktor.

Za namen prvega pododstavka države članice izvršnega direktorja obvestijo o vseh pomislekih glede varnosti svojih državljanov, če bi bili napoteni na ozemlje nekaterih tretjih držav.

Kadar varnosti katerega koli uslužbenca, napotenega v tretje države, ni mogoče zagotoviti, izvršni direktor sprejme ustrezne ukrepe tako, da začasno ustavi ali konča ustrezne vidike tehnične in operativne pomoči, ki jo Agencija zagotavlja tej tretji državi.

5. Brez poseganja v napotitev članov stalne enote v skladu s členi 54 do 58 je sodelovanje držav članic pri skupnih operacijah na ozemlju tretjih držav prostovoljno.

Poleg ustreznega mehanizma iz člena 57(9) in odstavka 4 tega člena, kadar varnosti sodelujočih uslužbencev ni mogoče zagotoviti tako, kot to želi država članica, lahko ta država članica zavrne svoj prispevek k operaciji v tretji državi. Kadar se država članica sklicuje na take izjemne razmere, Agenciji pisno sporoči natančne razloge in informacije o razmerah, vsebina sporočila pa se vključi v poročilo iz člena 65. Takšni razlogi in informaciji se zagotovijo med letnimi dvostranskimi pogajanji ali najpozneje 21 dni pred napotitvijo. Za napotitev uslužbencev, dodeljenih v skladu s členom 56 je potrebno soglasje matične države članice, ki se sporoči po uradnem obvestilu Agencije in najpozneje 21 dni pred napotitvijo.

6. Operativni načrti, kot so navedeni v odstavku 3, lahko vključujejo določbe o izmenjavi informacij in sodelovanju za namene sistema EUROSUR v skladu s členom 75 in členom 89.

Člen 75

Izmenjava informacij s tretjimi državami v okviru sistema EUROSUR

1. Nacionalni koordinacijski centri in, kadar je ustrezno, Agencija so kontaktne točke za izmenjavo informacij in sodelovanje s tretjimi državami za namene sistema EUROSUR.

2. Določbe o izmenjavi informacij in sodelovanju za namene sistema EUROSUR iz dvostranskih ali večstranskih sporazumov iz člena 72(2) obravnavajo:

(a) specifične slike razmer, ki se delijo s tretjimi državami;

(b) podatke iz tretjih držav, ki se lahko izmenjujejo v okviru evropske slik razmer, in postopke za izmenjavo teh podatkov;

(c) postopke in pogoje, po katerih se lahko organom tretjih držav zagotovijo storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov (EUROSUR Fusion);

(d) podrobna pravila o sodelovanju in izmenjavi informacij z opazovalci iz tretjih držav za namene sistema EUROSUR.

3. Informacije, ki jih v okviru sistema EUROSUR zagotovi Agencija ali država članica, ki ni pogodbenica sporazuma, kot je navedeno v členu 72(1), se ne delijo s tretjo državo na podlagi navedenega sporazuma brez predhodne odobritve Agencije ali zadevne države članice. Zavrnitev delitve informacij z zadevno tretjo državo je za države članice in Agencijo zavezujoča.

Člen 76

Vloga Komisije pri sodelovanju s tretjimi državami

1. Komisija po posvetovanju z državami članicami, Agencijo, FRA in Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov pripravi vzorčni sporazum o statusu za ukrepe, ki se bodo izvajali na ozemlju tretjih držav.

2. Komisija v sodelovanju z državami članicami in Agencijo pripravi vzorčne določbe za izmenjavo informacij v okviru sistema EUROSUR v skladu s členoma 70(2) in 72(2).

Komisija po posvetovanju z Agencijo in drugimi ustreznimi organi, uradi ali agencijami Unije, vključno s FRA in Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, pripravi vzorec za delovne dogovore iz člena 73(4). Ta vzorec vsebuje določbe o varovalih glede temeljnih pravic in varstva podatkov, ki se nanašajo na praktične ukrepe.

3. Pred sklenitvijo novega dvostranskega ali večstranskega sporazuma, kot je naveden v členu 72(1), zadevne države članice Komisijo uradno obvestijo o osnutku določb v zvezi z upravljanjem meja in vračanjem.

Zadevne države članice Komisijo uradno obvestijo o določbah takšnih veljavnih in novih dvostranskih in večstranskih sporazumov v zvezi z upravljanjem meja in vračanjem, Komisija pa nato o njih obvesti Svet in Agencijo.

4. Preden upravni odbor odobri kakršne koli delovne dogovore med Agencijo in pristojnimi organi tretjih držav, Agencija o tem uradno obvesti Komisijo, ki poda predhodno soglasje. Pred sklenitvijo vsakega takega delovnega dogovora Agencija Evropskemu parlamentu zagotovi podrobne informacije o strankah delovnega dogovora in njegovi predvideni vsebini.

5. Agencija Komisijo uradno obvesti o operativnih načrtih iz člena 74(3). Za vsako odločitev o napotitvi uradnikov za zvezo v tretje države v skladu s členom 77 je potrebno pridobiti predhodno mnenje Komisije. O teh dejavnostih se brez odlašanja in v celoti obvesti Evropski parlament.

Člen 77

Uradniki za zvezo v tretjih državah

1. Agencija lahko v tretje države napoti strokovnjake izmed svojih statutarnih uslužbencev in druge strokovnjake, kot uradnike za zvezo, katerim bi morala biti pri opravljanju njihovih dolžnosti v tretjih državah zagotovljena najboljša možna zaščita. Uradniki za zvezi so del krajevnih ali regionalnih mrež za sodelovanje uradnikov za zvezo za priseljevanje in strokovnjakov za varnost, ki jih zagotovijo Unija in države članice, vključno z mrežo, vzpostavljeno na podlagi Uredbe (EU) 2019/1240. Agencija lahko s sklepom upravnega odbora določi posebne profile uradnikov za zvezo, odvisno od operativnih potreb v zvezi z zadevno tretjo državo.

2. V okviru politike zunanjega delovanja Unije imajo pri napotitvi uradnikov za zvezo prednost tretje države, ki v skladu z analizo tveganja predstavljajo državo izvora ali tranzita glede nezakonitega priseljevanja. Agencija lahko po načelu vzajemnosti sprejme uradnike za zvezo, ki jih napotijo te tretje države. Upravni odbor na podlagi predloga izvršnega direktorja vsako leto sprejme seznam prednostnih nalog. Napotitev uradnikov za zvezo potrdi upravni odbor na podlagi mnenja Komisije.

3. Naloge uradnikov za zvezo Agencije so vzpostavitev in vzdrževanje stikov s pristojnimi organi tretje države, v katero so napoteni, da bi prispevali k preprečevanju in boju zoper nezakonito priseljevanje ter k vrnitvi oseb v postopku vrnitve, vključno z zagotavljanjem tehnične pomoči pri identifikaciji državljanov tretjih držav in pridobitvi potnih listin. Takšne naloge se opravljajo skladno s pravom Unije in spoštujejo temeljne pravice. Uradniki za zvezo Agencije se podrobno usklajujejo z delegacijami Unije, z državami članicami v skladu z Uredbo (EU) 2019/1240 ter, kadar je ustrezno, z misijami in operacijami SVOP, kot je določeno v točki (j) drugega pododstavka člena 68(1). Kadar je mogoče, imajo pisarne v isti stavbi kot delegacije Unije.

4. Za tretje države, kamor Agencija ni napotila uradnikov za zvezo za vračanje, lahko Agencija državo članico podpre pri napotitvi uradnika za zvezo za vračanje, da nudi podporo državam članicam, pa tudi podporo pri dejavnostih Agencije, v skladu s členom 48.

Člen 78

Opazovalci, ki sodelujejo pri dejavnostih Agencije

1. Agencija lahko s soglasjem zadevnih držav članic povabi opazovalce iz institucij, organov, uradov ali agencij Unije ali mednarodnih organizacij ter misij in operacij SVOP iz točke (j) drugega pododstavka člena 68(1), da sodelujejo pri njenih dejavnostih, zlasti pri skupnih operacijah, pilotnih projektih, analizi tveganja in usposabljanju, kolikor je njihova prisotnost v skladu s cilji teh dejavnosti ter lahko prispeva k izboljšanju sodelovanja in izmenjavi najboljših praks, ne da bi vplivala na splošno varnost teh dejavnosti. Opazovalci lahko sodelujejo pri analizi tveganja in usposabljanju samo s soglasjem zadevnih držav članic. Kar zadeva skupne operacije in pilotne projekte, je sodelovanje opazovalcev mogoče samo s soglasjem države članice gostiteljice. Podrobna pravila o sodelovanju opazovalcev se vključijo v operativni načrt. Ti opazovalci so pred sodelovanjem deležni ustreznega usposabljanja pri Agenciji.

2. Agencija lahko s soglasjem zadevnih držav članic povabi opazovalce iz tretjih držav, da sodelujejo v njenih dejavnostih na zunanjih mejah, operacijah vračanja, posredovanjih za vračanje in usposabljanju, kot je navedeno v členu 62, kolikor je njihova prisotnost v skladu s cilji teh dejavnosti ter lahko prispeva k izboljšanju sodelovanja in izmenjavi najboljših praks, ne da bi vplivala na splošno varnost teh dejavnosti ali varnost državljanov tretjih držav. Podrobna pravila o sodelovanju opazovalcev se vključijo v operativni načrt. Ti opazovalci so pred sodelovanjem deležni ustreznega usposabljanja pri Agenciji. Med sodelovanjem v teh dejavnostih morajo spoštovati kodekse ravnanja Agencije.

3. Agencija zagotovi, da navzočnost opazovalcev ne pomeni tveganja v zvezi s spoštovanjem temeljnih pravic.

POGLAVJE III

LAŽNI IN PRAVI DOKUMENTI NA SPLETU (FADO)

Člen 79

Agencija prevzame in upravlja sistem za lažne in prave dokumente na spletu (v nadaljnjem besedilu: sistem FADO), vzpostavljen v skladu s Skupnim ukrepom 98/700/PNZ.

POGLAVJE IV

SPLOŠNE DOLOČBE

ODDELEK 1

Splošna pravila

Člen 80

Varstvo temeljnih pravic in strategija za temeljne pravice

1. Evropska mejna in obalna straža pri opravljanju svojih nalog iz te uredbe zagotavlja varstvo temeljnih pravic v skladu z ustreznim pravom Unije, zlasti z Listino, in ustreznim mednarodnim pravom, vključno z Ženevsko konvencijo o statusu beguncev iz leta 1951, njenim protokolom iz leta 1967, Konvencijo o otrokovih pravicah in obveznostmi v zvezi z dostopom do mednarodne zaščite, zlasti z načelom nevračanja.

V ta namen Agencija, s prispevanjem uradnika za temeljne pravice in z njegovo potrditvijo, pripravi, izvaja in nadalje razvija strategijo in akcijski načrt za temeljne pravice, vključno z učinkovitim mehanizmom za spremljanje spoštovanja temeljnih pravic v vseh dejavnostih Agencije.

2. Evropska mejna in obalna straža pri opravljanju svojih nalog zagotovi, da se nobena oseba v nasprotju z načelom nevračanja ne izkrca, prisili k vstopu ali privede v državo ali kako drugače izroči oziroma vrne organom države, v kateri med drugim obstaja zanjo resna nevarnost, da bo podvržena smrtni kazni, mučenju, preganjanju ali drugemu nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju ali kaznovanju, ali v kateri bi bilo njeno življenje ali svoboda ogrožena zaradi njene rase, vere, narodnosti, spolne usmerjenosti, pripadnosti določeni družbeni skupini ali zaradi političnega prepričanja, ali v kateri obstaja tveganje izgona, odstranitve, izročitve ali vrnitve v drugo državo v nasprotju z načelom nevračanja.

3. Evropska mejna in obalna straža pri opravljanju svojih nalog upošteva pravice ter posebne potrebe otrok, mladoletnikov brez spremstva, invalidov, žrtev trgovine z ljudmi, oseb, ki potrebujejo zdravstveno oskrbo, oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito, oseb v nevarnosti na morju in drugih oseb v posebej ranljivem položaju ter te potrebe obravnava v okviru svojih pooblastil. Pri vseh svojih dejavnostih posebno pozornost namenja pravicam otrok, da zagotovi spoštovanje največjih koristi otroka.

4. Agencija pri opravljanju svojih nalog v odnosih z državami članicami in pri sodelovanju s tretjimi državami upošteva poročila posvetovalnega foruma iz člena 108 in poročila uradnika za temeljne pravice.

Člen 81

Kodeks ravnanja

1. Agencija v sodelovanju s posvetovalnim forumom pripravi in nadalje razvija kodeks ravnanja, ki se uporablja za vse operacije v zvezi z nadzorom meje, ki jih usklajuje Agencija, in za vse osebe, ki sodelujejo v dejavnostih Agencije. Kodeks ravnanja določa postopke, ki so namenjeni zagotavljanju načel vladavine prava in spoštovanju temeljnih pravic, pri čemer se posebna pozornost nameni ranljivim osebam, tudi otrokom, mladoletnikom brez spremstva in drugim osebam v ranljivem položaju ter osebam, ki zaprosijo za mednarodno zaščito.

2. Agencija v sodelovanju s posvetovalnim forumom vzpostavi in nadalje razvija kodeks ravnanja za operacije vračanja in posredovanja za vračanje, ki se uporablja med vsemi operacijami vračanja in posredovanji za vračanje, ki jih usklajuje ali organizira Agencija. Kodeks ravnanja vsebuje opis skupnih standardiziranih postopkov, da se poenostavi organizacija operacij vračanja in posredovanj za vračanje ter zagotovi vrnitev na human način in ob popolnem spoštovanju temeljnih pravic, zlasti načel človekovega dostojanstva, prepovedi mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja oziroma kaznovanja, pravice do svobode in varnosti ter pravice do varstva osebnih podatkov in do nediskriminacije.

3. V kodeksu ravnanja za vračanje se poseben poudarek nameni obveznosti držav članic, da zagotovijo učinkovit sistem spremljanja prisilnega vračanja, kot je določeno v členu 8(6) Direktive 2008/115/ES, in strategiji za temeljne pravice.

Člen 82

Naloge in pooblastila članov skupin

1. Članom skupin se omogoči opravljanje nalog in izvajanje pooblastil v zvezi z nadzorom meje in vračanjem ter vseh nalog in pooblastil, potrebnih za uresničevanje ciljev uredb (EU) št. 656/2014 in (EU) 2016/399 ter Direktive 2008/115/ES.

2. Opravljanje nalog in izvajanje pooblastil članov skupin, zlasti tistih, ki zahtevajo izvršilna pooblastila, mora odobriti država članica gostiteljica na svojem ozemlju, zanje pa se uporablja tudi veljavno pravo Unije ter nacionalno in mednarodno pravo, zlasti Uredba (EU) št. 656/2014, kot je opisano v operativnih načrtih iz člena 38.

3. Člani skupin pri opravljanju svojih nalog in izvajanju svojih pooblastil v celoti zagotovijo spoštovanje temeljnih pravic in delujejo v skladu s pravom Unije in mednarodnim pravom ter nacionalnim pravom države članice gostiteljice.

4. Brez poseganja v člen 95(1) kar zadeva statutarne uslužbence, člani skupin opravljajo naloge in izvajajo pooblastila samo v skladu z navodili mejnih policistov ali uslužbencev, ki opravljajo naloge v zvezi z vračanjem v državi članici gostiteljici, in praviloma samo v njihovi navzočnosti. Država članica gostiteljica lahko člane skupin pooblasti, da delujejo v njenem imenu.

5. Država članica gostiteljica lahko Agenciji prek uradnika za usklajevanje poroča o incidentih v zvezi z nespoštovanjem operativnega načrta s strani članov skupin, vključno v povezavi s temeljnimi pravicami, za morebitne nadaljnje ukrepe, ki lahko vključujejo disciplinske ukrepe.

6. Statutarni uslužbenci, ki so člani skupin, pri opravljanju svojih nalog in izvrševanju svojih pooblastil nosijo uniformo stalne enote. Člani skupin, ki jih dodelijo države članice dolgoročno ali ki so napoteni kratkoročno, med opravljanjem nalog in izvajanjem pooblastil nosijo lastne uniforme.

Z odstopanjem od prvega pododstavka tega odstavka se v sklepu upravnega odbora iz točke (a) člena 54(4) določijo profili, za katere zaradi posebne narave operativnih dejavnosti obveznost nošenja uniforme ne velja.

Vsi člani skupin na rokavu uniforme nosijo vidno osebno identifikacijo in moder trak z oznakama Unije in Agencije, ki označujeta njihovo sodelovanje pri skupni operaciji, napotitvi podpornih skupin za upravljanje migracij, pilotnem projektu, hitrem posredovanju na mejah, operaciji vračanja ali posredovanju za vračanje. Za namene identifikacije s strani nacionalnih organov države članice gostiteljice, imajo člani skupin vedno pri sebi akreditacijsko listino, ki jo predložijo na zahtevo.

Načrt in specifikacije za uniforme statutarnih uslužbencev se določijo s sklepom upravnega odbora na podlagi predloga, ki ga izvršni direktor poda po prejemu mnenja Komisije.

7. Za uslužbence, ki so dodeljeni Agenciji ali napoteni kratkoročno iz države članice, možnost nošnje in uporabe službenega orožja, streliva in opreme ureja nacionalno pravo matične države članice.

Možnost nošnje in uporabe službenega orožja, streliva in opreme statutarnih uslužbencev, ki so napoteni kot člani skupin, urejajo okvirna in podrobna pravila, določena v tem členu in v Prilogi V.

Za namene izvajanja tega odstavka lahko izvršni direktor statutarne uslužbence pooblasti za nošnjo in uporabo orožja v skladu s pravili, ki jih sprejme upravni odbor v okviru točke (b) člena 55(5).

8. Država članica gostiteljica člane skupin, vključno statutarne uslužbence, pooblasti za ustrezne profile za opravljanje nalog med napotitvijo, ki zahteva uporabo sile, vključno z nošnjo in uporabo službenega orožja, streliva in opreme, matična država članica oziroma za statutarne uslužbence Agencija pa mora dati soglasje. Uporaba sile, vključno z nošnjo in uporabo službenega orožja, streliva in opreme, se izvaja v skladu z nacionalnim pravom države članice gostiteljice in v navzočnosti mejnih policistov države članice gostiteljice. Država članica gostiteljica lahko na podlagi soglasja matične države članice ali Agencije, kadar je primerno, člane skupin pooblasti, da na njenem ozemlju uporabijo silo, kadar mejni policisti države članice gostiteljice niso prisotni.

Država članica gostiteljica lahko prepove nošnjo določenega službenega orožja, streliva in opreme, če njeno pravo to prepoveduje njenim lastnim mejnim policistom ali osebju pri opravljanju nalog v zvezi z vračanjem. Država članica gostiteljica pred napotitvijo članov skupin Agencijo obvesti o dovoljenem službenem orožju, strelivu in opremi ter o pogojih za njihovo uporabo. Agencija da te informacije na voljo državam članicam.

9. Službeno orožje, strelivo in oprema se lahko uporabijo za zakonito samoobrambo in zakonito obrambo članov skupin ali drugih oseb v skladu z nacionalnim pravom države članice gostiteljice ter ustreznimi načeli mednarodnega prava o človekovih pravicah in Listino.

10. Za namen te uredbe država članica gostiteljica članom skupin dovoli vpogled v zbirke podatkov Unije, če je to potrebno za izpolnjevanje operativnih ciljev, določenih v operativnem načrtu o mejni kontroli, varovanju meje in vračanju, in sicer prek nacionalnih vmesnikov ali drugih oblik dostopa v skladu s pravnimi akti Unije za vzpostavitev takih zbirk podatkov, kot je ustrezno. Države članice gostiteljice lahko članom skupin tudi dovolijo vpogled v njene nacionalne zbirke podatkov, kadar je to potrebno za isti namen. Države članice poskrbijo za to, da dejansko in učinkovito omogočijo dostop do takih zbirk podatkov. Člani skupin vpogledajo samo v tiste podatke, ki jih nujno potrebujejo za opravljanje svojih nalog in izvajanje svojih pooblastil. Država članica gostiteljica pred napotitvijo članov skupin Agencijo obvesti o nacionalnih zbirkah podatkov in zbirkah podatkov Unije, v katere se lahko vpogleda. Agencija da te informacije na voljo vsem državam članicam, ki sodelujejo pri napotitvi.

Ta vpogled se izvede v skladu s pravom Unije o varstvu podatkov in nacionalnim pravom o varstvu podatkov države članice gostiteljice.

11. Odločitve o zavrnitvi vstopa v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2016/399 in odločitve o zavrnitvi vizuma na meji v skladu s členom 35 Uredbe (ES) št. 810/2009 sprejmejo samo mejni policisti države članice gostiteljice ali člani skupin, če jih je država članica gostiteljica pooblastila, da delujejo v njenem imenu.

Člen 83

Akreditacijska listina

1. Agencija v sodelovanju z državo članico gostiteljico članom skupin izda listino v uradnem jeziku države članice gostiteljice in še enem uradnem jeziku institucij Unije zaradi njihove identifikacije in kot dokaz pravic imetnika, da opravlja naloge in izvaja pooblastila iz člena 82. Ta listina vključuje naslednje podatke posameznega člana skupin:

(a) ime in državljanstvo;

(b) položaj ali službeni naziv;

(c) nedavno digitalno fotografijo in

(d) naloge, ki jih lahko opravlja v času napotitve.

2. Listina se po koncu vsake skupne operacije, napotitve podpornih skupin za upravljanje migracij, pilotnega projekta, hitrega posredovanja na mejah, operacije vračanja ali posredovanja za vračanje vrne Agenciji.

Člen 84

Civilna odgovornost članov skupin

1. Kadar člani skupin delujejo v državi članici gostiteljici, je ta država članica brez poseganja v člen 95 v skladu s svojim nacionalnim pravom odgovorna za vso škodo, ki jo ti povzročijo pri izvajanju svojih operacij.

2. Kadar takšno škodo zaradi hude malomarnosti ali namerne kršitve povzročijo člani skupin, ki so jih dodelile ali napotile države članice, lahko država članica gostiteljica od matične države članice zahteva, da ji povrne vsakršen znesek, ki ga država članica gostiteljica plačala oškodovancem ali osebam, ki so v imenu oškodovancev upravičene do prejema teh zneskov.

Kadar takšno škodo zaradi hude malomarnosti ali namerne kršitve povzročijo statutarni uslužbenci, lahko država članica gostiteljica od Agencije zahteva, da ji povrne vsakršen znesek, ki ga je država članica gostiteljica plačala oškodovancem ali osebam, ki so v imenu oškodovancev upravičene do prejema teh zneskov. To ne posega v možnost vložitve tožbe zoper Agencijo pred Sodiščem Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Sodišče) v skladu s členom 98.

3. Brez poseganja v uveljavljanje svojih pravic do tretjih oseb se vsaka država članica zaveže, da od države članice gostiteljice ali druge države članice ne bo terjala povračila za škodo, ki jo je utrpela, razen v primerih hude malomarnosti ali namerne kršitve.

4. Države članice vse medsebojne spore ali spore med državo članico in Agencijo v zvezi z izvajanjem odstavkov 2 in 3 tega člena, ki jih ne morejo rešiti s pogajanji, predložijo Sodišču.

5. Brez poseganja v uveljavljanje svojih pravic do tretjih oseb Agencija krije stroške za škodo na njeni opremi med napotitvijo, razen v primerih hude malomarnosti ali namerne kršitve.

Člen 85

Kazenska odgovornost članov skupin

Brez poseganja v člen 95 so člani skupin na ozemlju države članice gostiteljice, vključno s statutarnimi uslužbenci, med izvajanjem skupne operacije, pilotnega projekta, napotitve v podporno skupino za upravljanje migracij, hitrim posredovanjem na mejah, operacijo vračanja ali posredovanjem za vračanje obravnavani enako kot uradniki države članice gostiteljice v primeru storitve kaznivih dejanj proti njim ali če kaznivo dejanje storijo sami.

ODDELEK 2

Obdelava osebnih podatkov s strani evropske mejne in obalne straže

Člen 86

Splošna pravila o obdelavi osebnih podatkov s strani Agencije

1. Agencija pri obdelavi osebnih podatkov uporablja Uredbo (EU) 2018/1725.

2. Upravni odbor sprejme interna pravila, na podlagi katerih Agencija uporablja Uredbo (EU) 2018/1725, vključno s pravili v zvezi z uradno osebo za varstvo podatkov v Agenciji.

Agencija lahko v skladu s členom 25 Uredbe (EU) 2018/1725 sprejme interna pravila za omejitev uporabe členov 14 do 22, 35 in 36 navedene uredbe. Zlasti za opravljanje svojih nalog na področju vračanja lahko Agencija sprejme interna pravila za omejitev uporabe navedenih določb za posamezne primere, kolikor bi izvajanje navedenih določb ogrozilo postopke vračanja. Pri teh omejitvah je treba spoštovati bistvo temeljnih pravic in svoboščin, prav tako pa morajo biti potrebne in sorazmerne zastavljenemu cilju ter po potrebi vsebovati posebne določbe, kot je navedeno v členu 25(2) Uredbe (EU) 2018/1725.

3. Agencija lahko osebne podatke iz členov 49, 88 in 89 posreduje tretji državi ali mednarodni organizaciji v skladu s Poglavjem V Uredbe (EU) 2018/1725, kolikor je takšno posredovanje potrebno za izvajanje nalog Agencije. Agencija zagotovi, da se osebni podatki, ki se posredujejo tretji državi ali mednarodni organizaciji, obdelujejo samo za namene, za katere so bili zagotovljeni. Agencija ob posredovanju osebnih podatkov tretji državi ali mednarodni organizaciji navede morebitne splošne ali posebne omejitve dostopa do teh podatkov ali njihove uporabe, med drugim v zvezi z njihovim posredovanjem, izbrisom in uničenjem. Kadar se potreba po takih omejitvah pojavi po posredovanju osebnih podatkov, Agencija o tem obvesti tretjo državo ali mednarodno organizacijo. Agencija zagotovi, da zadevna tretja država ali mednarodna organizacija te omejitve upošteva.

4. Posredovanja osebnih podatkov tretjim državam ne posegajo v pravice prosilcev za mednarodno zaščito in upravičencev do mednarodne zaščite, zlasti kar zadeva njihovo nevračanje, in prepoved razkrivanja ali pridobivanja informacij iz člena 30 Direktive 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([43]).

5. Države članice in Agencija, kakor je ustrezno, zagotovijo, da se informacije, ki se posredujejo ali razkrijejo tretjim državam na podlagi te uredbe, ne posredujejo naprej drugim tretjim državam ali tretjim osebam. Določbe v zvezi s tem se vključijo v vse sporazume ali dogovore, sklenjene s tretjimi državami in ki omogočajo izmenjavo informacij.

Člen 87

Nameni obdelave osebnih podatkov

1. Agencija lahko osebne podatke obdela samo za naslednje namene:

(a) za opravljanje svojih nalog organizacije in usklajevanja skupnih operacij, pilotnih projektov in hitrega posredovanja na mejah, ter v okviru podpornih skupin za upravljanje migracij, kot je navedeno v členih 37 do 40;

(b) za opravljanje svojih nalog podpiranja držav članic in tretjih držav pri dejavnostih pred vračanjem in dejavnostih vračanja, upravljanja sistemov za upravljanje vračanja ter usklajevanja ali organizacije operacij vračanja ter zagotavljanja tehnične in operativne pomoči državam članicam in tretjim državam v skladu s členom 48;

(c) za omogočanje lažje izmenjave informacij z državami članicami, Komisijo, ESZD ter naslednjimi organi, uradi in agencijami Unije in mednarodnimi organizacijami: EASO, Satelitskim centrom Evropske unije, EFCA, EMSA, EASA in upravljavcem mreže EATMN, v skladu s členom 88;

(d) za omogočanje lažje izmenjavo informacij z organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje in pregon kaznivih dejanj držav članic, Europolom ali Eurojustom v skladu s členom 90;

(e) za analizo tveganja, ki jo Agencija opravi v skladu s členom 29;

(f) za opravljanje svojih nalog v okviru sistema EUROSUR v skladu s členom 89;

(g) za upravljanje sistema FADO v skladu s členom 79;

(h) za upravne naloge.

([43]) Direktiva 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite (UL L 180, 29.6.2013, str. 60).

2. Države članice, in njihovi organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, Komisija, EEAS ter organi, uradi in agencije Unije in mednarodne organizacije iz točk (c) in (d) odstavka 1, ki Agenciji zagotavljajo osebne podatke, določijo namen ali namene, za katere se ti podatki obdelajo, kot je navedeno v odstavku 1. Agencija se lahko odloči, da te osebne podatke obdela za drug namen, ki tudi sodi v odstavek 1, vendar samo za vsak primer posebej, in če je pred tem ugotovila, da je takšna obdelava združljiva s prvotnim namenom, za katerega so bili podatki zbirani, ter če jo za to pooblasti subjekt, ki je osebne podatke zagotovil. Agencija vodi pisno evidenco ocene skladnosti za vsak primer posebej.

3. Agencija, države članice in njihovi organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, Komisija, EEAS ter organi, uradi in agencije Unije in mednarodne organizacije iz točk (c) in (d) odstavka 1 lahko ob posredovanju osebnih podatkov navedejo splošne ali posebne omejitve dostopa do takšnih podatkov ali njihove uporabe, vključno v zvezi s posredovanjem, izbrisom ali uničenjem takšnih podatkov. Kadar se potreba po takšnih omejitvah pojavi po posredovanju osebnih podatkov, o tem obvestijo prejemnike. Prejemniki morajo te omejitve upoštevati.

Člen 88

Obdelava osebnih podatkov, zbranih med skupnimi operacijami, operacijami vračanja, posredovanji za vračanje, pilotnimi projekti, hitrim posredovanjem na mejah in napotitvami podpornih skupin za upravljanje migracij

1. Pred vsako skupno operacijo, operacijo vračanja, posredovanjem za vračanje, pilotnim projektom in hitrim posredovanjem na mejah ali napotitvijo podporne skupine za upravljanje migracij Agencija in država članica gostiteljica na pregleden način opredelita odgovornost za izpolnjevanje obveznosti v zvezi z varstvom podatkov. Po tem, ko Agencija in država članica gostiteljica skupaj opredelita namen in način obdelave, s sklenitvijo dogovora med njima postaneta skupni upravljavki.

Za namene iz točk (a), (b), (c), (e) in (f) člena 87(1) Agencija obdela zgolj naslednje kategorije osebnih podatkov, ki jih zberejo države članice, člani skupin, njeni uslužbenci ali EASO, ki so ji bili posredovani v okviru skupnih operacij, operacij vračanja, posredovanj za vračanje, pilotnih projektov, hitrega posredovanja na mejah in napotitev podpornih skupin za upravljanje migracij:

(a) osebne podatke o osebah, ki brez dovoljenja prečkajo zunanje meje;

(b) osebne podatke, ki so potrebni za potrditev identitete in državljanstva državljanov tretjih držav v okviru dejavnosti vračanja, vključno s seznami potnikov;

(c) številke registrskih tablic, identifikacijske številke vozil, telefonske številke ali identifikacijske številke ladij in zrakoplovov, ki so povezane z osebami iz točke (a), in ki so nujne za analiziranje poti in metod, uporabljenih za nezakonito priseljevanje.

2. Agencija lahko osebne podatke iz odstavka 1 obdela v naslednjih primerih:

(a) kadar je posredovanje teh podatkov organom ustreznih držav članic, pristojnim za nadzor meje, migracije, azil ali vračanje, oziroma ustreznim organom, uradom in agencijam Unije nujno, da ti organi držav članic ali organi, uradi in agencije Unije izpolnijo svoje naloge v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom;

(b) kadar je posredovanje teh podatkov organom zadevnih držav članic, ustreznim organom, uradom in agencijam Unije, tretjim državam vrnitve ali mednarodnim organizacijam nujno za namene identifikacije državljanov tretjih držav, pridobitve potnih listin, omogočanje ali podpiranje vračanja;

(c) kadar so podatki potrebni za pripravo analiz tveganja.

Člen 89

Obdelava osebnih podatkov v okviru sistema EUROSUR

1. Kadar nacionalna slika razmer zahteva obdelavo osebnih podatkov, se ti podatki obdelajo v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 in po potrebi Direktivo (EU) 2016/680. Vsaka država članica imenuje organ, ki se šteje za upravljavca v smislu točke 7 člena 4 Uredbe (EU) 2016/679 ali točke 8 člena 3 Direktive 2016/680, kot je ustrezno, in ki ima osrednjo pristojnost za obdelavo osebnih podatkov v tej državi članici. Vsaka država članica kontaktne podatke tega organa posreduje Komisiji.

2. Identifikacijske številke ladij in zrakoplovov so edini osebni podatki, do katerih je dovoljeno dostopati v okviru evropske in specifičnih slik razmer ter storitev Fusion sistema EUROSUR.

3. Kadar obdelava informacij v sistemu EUROSUR izjemoma zahteva obdelavo osebnih podatkov, ki niso identifikacijske številke ladij in zrakoplovov, je vsaka takšna obdelava strogo omejena na tisto, kar je potrebno za namene sistema EUROSUR v skladu s členom 18.

4. Vsakršna izmenjava osebnih podatkov s tretjimi državami v okviru sistema EUROSUR je strogo omejena na tisto, kar je nujno potrebno za namene te uredbe. Izvajajo jo Agencija v skladu s poglavjem V Uredbe (EU) 2018/1725 ter države članice v skladu s poglavjem V Uredbe (EU) 2016/679, poglavjem V Direktive (EU) 2016/680, kot je ustrezno, in z ustreznimi nacionalnimi predpisi o varstvu podatkov, ki prenašajo navedeno direktivo.

5. Prepovedana je vsakršna izmenjava informacij na podlagi členov 72(2), 73(3) in 74(3), pri kateri se tretji državi zagotovijo podatki, ki bi jih lahko uporabila za prepoznavanje oseb ali skupin oseb, katerih prošnje za dostop do mednarodne zaščite so v postopku obravnave ali za katere obstaja resno tveganje, da bodo žrtve mučenja, nečloveškega in ponižujočega ravnanja ali kaznovanja ali katere koli druge kršitve temeljnih pravic.

6. Države članice in Agencija vodijo evidenco dejavnosti obdelave v skladu s členom 30 Uredbe (EU) 2016/679, členom 24 Direktive (EU) 2016/680 in členom 31 Uredbe (EU) 2018/1725, kot je ustrezno.

Člen 90

Obdelava operativnih osebnih podatkov

1. Kadar Agencija pri opravljanju svojih nalog na podlagi točke (q) člena 10(1) te uredbe obdeluje osebne podatke, ki jih je zbrala med spremljanjem migracijskih tokov, izvedbo analiz tveganja in operacijami za identifikacijo osumljencev čezmejnega kriminala, te podatke obdela v skladu s poglavjem IX Uredbe (EU) 2018/1725. Osebni podatki, obdelani v ta namen, vključno z registrskimi tablicami, identifikacijskimi številkami vozil, telefonskimi številkami ter identifikacijskimi številkami ladij in zrakoplovov, povezanimi s temi osebami, se nanašajo na fizične osebe, ki jih pristojni organi držav članic, Europol, Eurojust ali Agencija utemeljeno sumijo udeležbe v čezmejnem kriminalu. Takšni osebni podatki lahko vključujejo osebne podatke o žrtvah ali pričah, kadar ti osebni podatki dopolnjujejo osebne podatke osumljencev, ki jih Agencija obdeluje v skladu s tem členom.

2. Agencija osebne podatke iz odstavka 1 tega člena izmenjuje le:

(a) z Europolom ali Eurojustom, kadar so nujno potrebni za izvajanju njunih pooblastil in v skladu s členom 68;

(b) s pristojnimi organi za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon kaznivih dejanj v državah članicah, če so nujno potrebni tem organom za namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona hudih čezmejnih kaznivih dejanj.

Člen 91

Hramba podatkov

1. Agencija osebne podatke izbriše takoj, ko so bili posredovani pristojnim organom držav članic, drugim organom, uradom in agencijam Unije, zlasti EASO, tretjim državam ali mednarodnim organizacijam oziroma uporabljeni za analizo tveganja. Obdobje hrambe v nobenem primeru ne presega 90 dni od datuma, ko so bili ti podatki zbrani. Podatki v rezultatih analiz tveganja morajo biti anonimizirani.

2. Osebni podatki, obdelani za namen opravljanja nalog, povezanih z vračanjem, se izbrišejo takoj, ko je dosežen namen, za katerega so bili zbrani, in se izbrišejo najpozneje 30 dni po zaključku teh nalog.

3. Operativni osebni podatki, obdelani za namene člena 90, se izbrišejo takoj, ko Agencija doseže namen, za katerega so bili zbrani. Agencija stalno preverja, ali je hramba teh podatkov, zlasti osebnih podatkov žrtev in prič, še vedno potrebna. V vsakem primeru Agencija pregleda potrebo po hrambi podatkov najpozneje tri mesece po začetku obdelave teh podatkov, nato pa vsakih šest mesecev. Agencija se za nadaljnjo hrambo osebnih podatkov, zlasti osebnih podatkov žrtev in prič, do naslednjega pregleda odloči samo, če je to še vedno potrebno za opravljanje nalog Agencije na podlagi člena 90.

4. Ta člen se ne uporablja za osebne podatke, zbrane v okviru sistema FADO.

Člen 92

Varnostna pravila na področju varovanja tajnih podatkov in občutljivih netajnih podatkov

1. Agencija sprejme lastna varnostna pravila na podlagi načel in pravil iz varnostnih predpisov Komisije za varovanje tajnih podatkov Evropske unije (EUCI) in občutljivih netajnih podatkov, med drugim določbe o izmenjavi takih podatkov s tretjimi državami ter o njihovi obdelavi in hrambi, kakor so določena v sklepih Komisije (EU, Euratom) 2015/443 ([44]) in (EU, Euratom) 2015/444 ([45]). Vsak upravni dogovor o izmenjavi tajnih podatkov z zadevnimi organi tretje države ali, če takega dogovora ni, izredno *ad hoc* dajanje tajnih podatkov EU tem organom mora predhodno odobriti Komisija.

2. Upravni odbor sprejme varnostna pravila Agencije po odobritvi Komisije. Pri ocenjevanju predlaganih varnostnih pravil Komisija zagotovi, da so skladna s sklepoma (EU, Euratom) 2015/443 in (EU, Euratom) 2015/444.

3. Oznaka tajno ne pomeni, da podatkov ni mogoče dati na voljo Evropskemu parlamentu. Prenos in ravnanje s podatki in dokumenti, ki se posredujejo Evropskemu parlamentu v skladu s to uredbo, morata biti skladna s pravili o posredovanju tajnih podatkov in ravnanju z njimi, ki se uporabljajo med Evropskim parlamentom in Komisijo.

ODDELEK 3

Splošni okvir in organizacija Agencije

Člen 93

Pravni status in sedež

1. Agencija je organ Unije. Je pravna oseba.

2. Agencija ima v vseh državah članicah kar najširšo pravno in poslovno sposobnost, ki jo pravnim osebam priznava njihovo pravo. Zlasti lahko pridobiva premičnine in nepremičnine ali z njimi razpolaga ter je lahko stranka v sodnem postopku.

3. Agencija je pri izvajanju svojih tehničnih in operativnih pooblastil neodvisna.

4. Agencijo zastopa njen izvršni direktor.

5. Sedež Agencije je v Varšavi na Poljskem.

([44]) Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/443 z dne 13. marca 2015 o varnosti v Komisiji (UL L 72, 17.3.2015, str. 41).
([45]) Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/444 z dne 13. marca 2015 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 72, 17.3.2015, str. 53).

Člen 94

Sporazum o glavnem sedežu

1. Potrebne določbe glede nastanitve Agencije v državi članici, kjer ima Agencija sedež, in opreme, ki jo da na voljo ta država članica, ter posebna pravila, ki se v tej državi članici uporabljajo za izvršnega direktorja, namestnike izvršnega direktorja, člane upravnega odbora, uslužbence Agencije in njihove družine, se določijo v sporazumu o glavnem sedežu med Agencijo in državo članico, v kateri ima Agencija sedež.

2. Sporazum o glavnem sedežu se sklene, potem ko ga odobri upravni odbor.

3. Država članica, v kateri ima Agencija sedež, zagotovi najboljše možne pogoje za ustrezno delovanje Agencije, vključno z večjezičnim in evropsko usmerjenim izobraževanjem ter ustreznimi prometnimi povezavami.

Člen 95

Uslužbenci

1. Za uslužbence Agencije se uporabljajo kadrovski predpisi, pogoji za zaposlitev ter pravila, sprejeta v dogovoru med institucijami Unije, zato da se ti kadrovski predpisi in ti pogoji za zaposlitev Unije uporabijo za statutarne uslužbence.

2. Kraj zaposlitve je načeloma v državi članici, v kateri ima Agencija sedež.

3. Statutarni uslužbenci, za katere se uporabljajo pogoji za zaposlitev, se načeloma na začetku zaposlijo za določen čas petih let. Njihove pogodbe se načeloma lahko podaljšajo samo enkrat, in sicer za največ pet let. Vsako naslednje podaljšanje je za nedoločen čas.

4. Za namene izvajanja členov 31 in 44 so lahko kot uradniki za usklajevanje imenovani samo statutarni uslužbenci, za katere veljajo kadrovski predpisi ali naslov II pogojev za zaposlitev. Za namene izvajanja člena 55 so lahko kot člani skupin napoteni samo statutarni uslužbenci, za katere veljajo kadrovski predpisi ali pogoji za zaposlitev.

5. Upravni odbor na podlagi člena 110(2) kadrovskih predpisov sprejme ustrezna izvedbena pravila za izvajanje kadrovskih predpisov in pogojev za zaposlitev v dogovoru s Komisijo.

6. Po predhodni odobritvi Komisije upravni odbor sprejme pravila v zvezi z uslužbenci iz držav članic, ki bodo dodeljeni Agenciji v skladu s členom 56, in jih po potrebi posodablja. Ta pravila se nanašajo zlasti na finančno ureditev za te dodelitve, vključno z zavarovanjem, in usposabljanje. V teh pravilih se upošteva dejstvo, da so uslužbenci dodeljeni za napotitev kot člani skupin ter da morajo imeti naloge in pooblastila iz člena 82. Takšna pravila vključijo določbe o pogojih za dodelitev. Kadar je to ustrezno, si upravni odbor prizadeva zagotoviti skladnost s pravili, ki se uporabljajo za povračilo stroškov službenih potovanj statutarnih uslužbencev.

Člen 96

Privilegiji in imunitete

Za Agencijo in njene statutarne uslužbence se uporablja Protokol št. 7 o privilegijih in imunitetah Evropske unije, priložen Pogodbi o Evropski uniji (PEU) in PDEU.

Člen 97

Odgovornost

1. Brez poseganja v člena 84 in 85 je Agencija odgovorna za vse dejavnosti, ki jih izvaja v skladu s to uredbo.

2. Pogodbeno odgovornost Agencije ureja pravo, ki se uporablja za zadevno pogodbo.

3. Za odločitve na podlagi arbitražnih klavzul iz pogodb, ki jih sklene Agencija, je pristojno Sodišče.

4. Agencija v primeru nepogodbene odgovornosti nadomesti kakršno koli škodo, ki so jo povzročile njene službe ali njeni uslužbenci pri opravljanju svojih dolžnosti, vključno z dolžnostmi, povezanimi z uporabo izvršilnih pooblastil, in sicer v skladu s splošnimi načeli, ki so skupna pravnim redom držav članic.

5. Za reševanje sporov v zvezi z nadomestilom škode iz odstavka 4 je pristojno Sodišče.

6. Osebno odgovornost statutarnih uslužbencev do Agencije urejajo določbe iz kadrovskih predpisov in pogojev za zaposlitev, ki se zanje uporabljajo.

Člen 98

Tožbe pred Sodiščem

1. Pri Sodišču Evropske unije je mogoče vložiti tožbo v skladu s členom 263 PDEU za razveljavitev aktov Agencije s pravnim učinkom za tretje osebe, v skladu s členom 265 PDEU zaradi opustitve ukrepanja, v skladu s členom 340 PDEU pa zaradi nepogodbene odgovornosti za škodo, ki jo je povzročila Agencija, oziroma na podlagi arbitražne klavzule zaradi pogodbene odgovornosti za škodo, ki jo je Agencija povzročila s svojimi dejanji.

2. Agencija sprejme potrebne ukrepe za izvršitev sodb Sodišča.

Člen 99

Upravna in vodstvena struktura Agencije

Upravna in vodstvena struktura Agencije vključuje:

(a) upravni odbor;

(b) izvršnega direktorja;

(c) namestnika izvršnega direktorja in

(d) uradnika za temeljne pravice.

Posvetovalni forum pomaga kot svetovalni organ.

Člen 100

Naloge upravnega odbora

1. Upravni odbor je pristojen za sprejemanje strateških odločitev Agencije v skladu s to uredbo.

2. Upravni odbor:

(a) v skladu s členom 107 imenuje izvršnega direktorja na podlagi predloga Komisije;

(b) v skladu s členom 107 imenuje namestnike izvršnega direktorja na podlagi predloga Komisije;

(c) sprejme odločitev o vzpostavitvi lokalnih uradov ali podaljšanju njihovega delovanja v skladu s členom 60(5) z dvotretjinsko večino članov z glasovalno pravico;

(d) v skladu s členom 32(1) in (10) sprejema sklepe o izvedbi ocene ranljivosti, pri tem se sklepi o ukrepih, sprejetih na podlagi člena 32(10), sprejmejo z dvotretjinsko večino članov z glasovalno pravico;

(e) sprejema sklepe o seznamih obveznih informacij in podatkov, ki jih morajo z Agencijo izmenjati nacionalni organi, pristojni za upravljanje meja, vključno z obalnimi stražami v obsegu, v katerem izvajajo naloge nadzora meje, kot tudi nacionalni organi, pristojni za vračanje, da se Agenciji omogoči opravljanje njenih nalog, brez poseganja v obveznosti iz te uredbe, zlasti iz členov 49 in 86 do 89;

(f) v skladu s členom 29(1) sprejema sklepe o določitvi skupne celovite analize tveganja;

(g) v skladu s členom 31(2) sprejema sklepe o naravi in pogojih napotitve uradnikov za zvezo v državah članicah;

(h) v skladu s členom 8(5) sprejme tehnično in operativno strategijo za evropsko integrirano upravljanje meja;

(i) v skladu s členom 54(4) sprejme sklepe o profilih in številu operativnih uslužbencev za upravljanje meja in migracije v stalni enoti;

(j) sprejme letno poročilo o dejavnostih Agencije za preteklo leto in ga najpozneje do 1. julija vsako leto posreduje Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču;

(k) do 30. novembra vsako leto in po ustreznem upoštevanju mnenja Komisije z dvotretjinsko večino članov z glasovalno pravico sprejme enotni programski dokument, ki med drugim vsebuje večletno načrtovanje Agencije in njen delovni program za naslednje leto, ter ga posreduje Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji;

(l) določi postopke, po katerih izvršni direktor sprejema odločitve glede tehničnih in operativnih nalog Agencije;

(m) na podlagi oddelka 4 tega poglavja z dvotretjinsko večino članov z glasovalno pravico sprejme letni proračun Agencije in opravlja druge naloge v zvezi s proračunom Agencije;

(n) disciplinsko ukrepa zoper izvršnega direktorja in v posvetovanju z izvršnim direktorjem zoper namestnike izvršnega direktorja;

(o) sprejme svoj poslovnik;

(p) določi organizacijsko strukturo Agencije in sprejme kadrovsko politiko Agencije;

(q) sprejme strategijo za boj proti goljufijam, ki je sorazmerna s tveganjem goljufije, pri čemer upošteva stroške in koristi ukrepov, ki naj bi se izvajali;

(r) sprejme notranja pravila za preprečevanje in upravljanje nasprotja interesov med njegovimi člani;

(s) v skladu z odstavkom 8 izvaja pooblastila v zvezi s statutarnimi uslužbenci, ki jih kadrovski predpisi podeljujejo organu za imenovanje, pogoji za zaposlitev pa organu, pristojnemu za sklepanje pogodb o zaposlitvi (v nadaljnjem besedilu: pooblastila organa za imenovanje);

(t) v skladu s členom 110(2) kadrovskih predpisov sprejme izvedbena pravila za izvajanje kadrovskih predpisov in pogojev za zaposlitev;

(u) zagotovi ustrezno upoštevanje ugotovitev in priporočil, ki izhajajo iz notranjih ali zunanjih revizijskih poročil in ocen ter preiskav Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF);

(v) sprejme in redno posodablja načrte za obveščanje in razširjanje informacij iz drugega pododstavka člena 10(2);

(w) v skladu s kadrovskimi predpisi in pogoji za zaposlitev imenuje računovodjo, ki je pri opravljanju svojih dolžnosti popolnoma neodvisen;

(x) odloča o skupni metodologiji za oceno ranljivosti, vključno z objektivnimi merili, po katerih Agencija izvede ocene ranljivosti, ter o pogostosti takih ocen in načinu izvedbe posledičnih ocen ranljivosti;

(y) odloča o poglobljeni oceni in spremljanju države članice, kot je navedeno v členu 32(2);

(z) v skladu s členom 109 imenuje uradnika za temeljne pravice in namestnika uradnika za temeljne pravice;

(aa) določi posebna pravila za zagotovitev neodvisnosti uradnika za temeljne pravice pri opravljanju njegovih dolžnosti;

(ab) odobri delovne dogovore s tretjimi državami;

(ac) po predhodni odobritvi Komisije sprejme varnostna pravila Agencije o varovanju tajnih podatkov EU in občutljivih netajnih podatkov, kot je navedeno v členu 92;

(ad) v skladu s kadrovskimi predpisi in pogoji za zaposlitev imenuje uradnika za varnost, ki je pristojen za varnost znotraj Agencije, vključno z varovanjem tajnih podatkov in občutljivih netajnih podatkov;

(ae) odloča o kateri koli drugi zadevi, kadar je tako določeno v tej uredbi.

Letno poročilo o dejavnostih iz točke (j) se objavi.

3. Za predloge za sklepe upravnega odbora, kot so navedeni v odstavku 2, o izvajanju nekaterih dejavnosti Agencije na zunanjih mejah katere koli države članice ali v njihovi neposredni bližini ali o delovnih dogovorih s tretjimi državami, kot je navedeno v členu 73(4), je potrebno, da član upravnega odbora, ki zastopa navedeno državo članico ali državo članico, ki meji na zadevno tretjo državo, glasuje v prid njihovega sprejetja.

4. Upravni odbor lahko svetuje izvršnemu direktorju o kateri koli zadevi, ki je povezana z razvojem operativnega upravljanja zunanjih meja in usposabljanjem, vključno z dejavnostmi na področju raziskav.

5. Upravni odbor odloča o zahtevi Irske ali Združenega kraljestva za sodelovanje pri posebnih dejavnostih.

Upravni odbor sprejme sklepe za vsak primer posebej. Upravni odbor v svojih sklepih oceni, ali sodelovanje Irske ali Združenega kraljestva prispeva k izpolnitvi zadevne dejavnosti. V sklepih se določi finančni prispevek Irske ali Združenega kraljestva za dejavnost, za katero je bila vložena zahteva za sodelovanje.

6. Upravni odbor Evropskemu parlamentu in Svetu (v nadaljnjem besedilu: proračunski organ) letno posreduje vse informacije, povezane z rezultatom postopkov ocenjevanja, ki jih izvede Agencija.

7. Upravni odbor lahko ustanovi izvršni odbor, sestavljen iz največ štirih predstavnikov upravnega odbora, vključno s predsednikom, in predstavnika Komisije, ki upravnemu odboru in izvršnemu direktorju pomaga pri pripravi odločitev, programov in dejavnosti, ki jih sprejme upravni odbor, in ki po potrebi sprejme nekatere začasne nujne odločitve v imenu upravnega odbora. Izvršni odbor ne sprejema odločitev, za katere je v upravnem odboru potrebna dvotretjinska večina. Upravni odbor lahko na izvršni odbor prenese nekatere jasno opredeljene naloge, zlasti kadar to izboljša učinkovitost Agencije. Na izvršni odbor pa ne more prenesti nalog, povezanih z odločitvami, za katere je v upravnem odboru potrebna dvotretjinska večina.

8. Upravni odbor v skladu s členom 110 kadrovskih predpisov ter na podlagi člena 2(1) kadrovskih predpisov in člena 6 pogojev za zaposlitev sprejme odločitev o prenosu ustreznih pooblastil pristojnega organa za imenovanje na izvršnega direktorja in opredelitvi pogojev, v skladu s katerimi se lahko ta prenos pooblastil začasno prekliče. Izvršni direktor je pooblaščen za nadaljnji prenos teh pooblastil.

Upravni odbor lahko zaradi izjemnih okoliščin s sprejetjem sklepa začasno prekine prenos pooblastil organa za imenovanje na izvršnega direktorja in njegov nadaljnji prenos pooblastil. Ta pooblastila lahko nato izvaja sam ali pa jih prenese na enega od svojih članov ali na statutarnega uslužbenca, ki ni izvršni direktor.

Člen 101

Sestava upravnega odbora

1. Brez poseganja v odstavek 3 upravni odbor sestavljajo po en predstavnik vsake države članice in dva predstavnika Komisije, vsak z glasovalno pravico. V ta namen vsaka država članica imenuje člana upravnega odbora in namestnika, ki bo člana zastopal v njegovi odsotnosti. Komisija imenuje dva člana in dva namestnika. Mandat traja štiri leta. Mandat se lahko podaljša.

2. Člani upravnega odbora so imenovani na podlagi stopnje njihovih ustreznih izkušenj na visoki ravni ter njihovega strokovnega znanja in izkušenj na področju operativnega sodelovanja pri upravljanju meja in vračanju ter na podlagi ustreznih poslovodnih, upravnih in proračunskih spretnosti in znanj. Države članice in Komisija si prizadevajo za uravnoteženo zastopanost spolov v upravnem odboru.

3. Pri dejavnostih Agencije sodelujejo države, pridružene izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda. Vsaka ima v upravnem odboru enega predstavnika in enega namestnika. Uporabijo se ureditve, pripravljene v skladu z ustreznimi določbami njihovih pridružitvenih sporazumov, ki določajo vrsto in obseg sodelovanja teh držav pri delu Agencije ter podrobna pravila za njihovo sodelovanje, vključno z določbami o finančnih prispevkih in uslužbencih.

Člen 102

Večletno načrtovanje in letni delovni programi

1. Upravni odbor do 30. novembra vsako leto sprejme enotni programski dokument, ki med drugim vsebuje večletno načrtovanje Agencije in njeno letno načrtovanje za naslednje leto, na podlagi osnutka, ki ga predloži izvršni direktor in potrdi upravni odbor. Enotni programski dokument se sprejme ob upoštevanju pozitivnega mnenja Komisije, kar se tiče večletnega načrtovanja pa po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Svetom. Če se upravni odbor odloči, da ne bo upoštevala elementov mnenja Komisije, to izčrpno utemelji. Obveznost predložitve izčrpne utemeljitve se uporablja tudi za elemente, na katere sta Evropski parlament in Svet opozorila med posvetovanjem. Upravni odbor dokument brez odlašanja posreduje Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji.

2. Dokument iz odstavka 1 postane dokončen po dokončnem sprejetju splošnega proračuna. Po potrebi se ustrezno prilagodi.

3. V skladu s ciklom večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja se v večletnem načrtovanju določi srednje- in dolgoročno splošno strateško načrtovanje, ki vključuje cilje, pričakovane rezultate, kazalnike uspešnosti in načrtovanje virov, vključno z večletnim proračunom, uslužbenci in razvojem lastnih zmogljivosti Agencije, tudi okvirnim večletnim načrtovanjem profilov uslužbencev za stalno enoto. V večletnem načrtovanju se opredelijo strateška področja posredovanj in kaj je treba storiti za dosego ciljev. Vanj se vključijo strateški ukrepi za izvedbo strategije za temeljne pravice iz člena 80(1) in strategija za odnose s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami ter z njo povezani ukrepi.

4. Večletni program se izvede prek letnih delovnih programov in se, kadar je primerno, posodobi ob upoštevanju rezultatov ocenjevanja, izvedenega v skladu s členom 121. Ugotovitve teh ocenjevanj se po potrebi upoštevajo tudi v letnem delovnem programu za naslednje leto.

5. Letni delovni program vsebuje opis dejavnosti, ki se financirajo, vključno s podrobnimi cilji in pričakovanimi rezultati, vključno s kazalniki uspešnosti. Vsebuje tudi navedbo finančnih in človeških virov, dodeljenih za posamezno dejavnost, v skladu z načeli oblikovanja proračuna po dejavnostih in upravljanja po dejavnostih. Letni delovni program mora biti skladen z večletnim načrtovanjem. V njem se jasno navedejo naloge, ki so bile v primerjavi s predhodnim proračunskim letom dodane, spremenjene ali črtane.

6. Letni delovni program se sprejme v skladu z zakonodajnim programom Unije za ustrezna področja upravljanja zunanjih meja in za vračanje.

7. Kadar se Agenciji po sprejetju letnega delovnega programa dodeli nova naloga, upravni odbor spremeni letni delovni program.

8. Vsaka bistvena sprememba letnega delovnega programa, zlasti sprememba, ki je posledica prerazporeditve proračunskih virov v višini nad 2 % letnega proračuna, se sprejme po enakem postopku, kot velja za sprejetje prvotnega letnega delovnega programa. Upravni odbor lahko na izvršnega direktorja prenese pooblastilo, da v letni delovni program vnese nebistvene spremembe.

Člen 103

Predsedovanje upravnemu odboru

1. Upravni odbor med svojimi člani z glasovalno pravico izvoli predsednika in njegovega namestnika. Predsednik in njegov namestnik se izvolita z dvotretjinsko večino članov upravnega odbora z glasovalno pravico. Namestnik predsednika po uradni dolžnosti nadomešča predsednika, kadar ta ne more opravljati svojih dolžnosti.

2. Mandat predsednika in namestnika predsednika se izteče s prenehanjem njunega članstva v upravnem odboru. V skladu s to določbo mandat predsednika ali namestnika predsednika traja štiri leta. Ta mandat se lahko podaljša enkrat.

Člen 104

Seje upravnega odbora

1. Seje upravnega odbora skliče predsednik.

2. Izvršni direktor se udeleži razprav, vendar nima glasovalne pravice.

3. Upravni odbor ima vsaj dve redni seji na leto. Poleg tega se sestane na pobudo predsednika, na zahtevo Komisije ali na zahtevo vsaj tretjine članov upravnega odbora. Upravni odbor lahko po potrebi organizira skupne seje z upravnima odboroma EASO in Europola.

4. Irska je vabljena, da se udeleži sej upravnega odbora.

5. Združeno kraljestvo je vabljeno, da se udeleži sej upravnega odbora, ki potekajo pred dnem, na katerega se Pogodbi prenehata uporabljati za Združeno kraljestvo na podlagi člena 50(3) PEU.

6. Predstavniki EASO in Europola so vabljeni, da se udeležijo sej upravnega odbora. Predstavnik FRA je vabljen, da se udeleži tistih točk na dnevnem redu sej upravnega odbora, ki zadevajo varstvo temeljnih pravic.

7. Predsednik upravnega odbora lahko na seje upravnega odbora povabi tudi strokovnjaka Evropskega parlamenta. Upravni odbor lahko povabi tudi predstavnike drugih ustreznih institucij, organov, uradov in agencij Unije. Upravni odbor lahko v skladu s svojim poslovnikom na seje kot opazovalca povabi kogar koli, čigar mnenje bi lahko bilo koristno.

8. Članom upravnega odbora lahko ob upoštevanju določb poslovnika pomagajo svetovalci ali strokovnjaki.

9. Sekretariat za upravni odbor zagotovi Agencija.

Člen 105

Glasovanje

1. Brez poseganja v točke (c), (d), (k) in (m) člena 100(2), člen 103(1) ter člen 107(2) in (4) upravni odbor odloča z absolutno večino članov, ki imajo glasovalno pravico.

2. Vsak član ima en glas. V odsotnosti člana je do glasovanja upravičen njegov namestnik. Izvršni direktor ne glasuje.

3. Poslovnik podrobneje določa način glasovanja. Vsebuje pogoje, po katerih en član lahko deluje v imenu drugega člana, in zahteve glede sklepčnosti.

4. Predstavniki držav, ki so pridružene izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, imajo omejene glasovalne pravice, odvisno od dogovora, ki ga ima pridružena država. Da se pridruženim državam omogoči uveljavljanje glasovalnih pravic, Agencija natančno opredeli dnevni red in določi točke, za katere je bila odobrena omejena glasovalna pravica.

Člen 106

Naloge in pooblastila izvršnega direktorja

1. Agencijo vodi njen izvršni direktor, ki je pri opravljanju svojih dolžnosti popolnoma neodvisen. Brez poseganja v ločene pristojnosti institucij Unije in upravnega odbora izvršni direktor ne sme zahtevati ali sprejemati nobenih navodil vlade ali drugega organa.

2. Evropski parlament ali Svet lahko izvršnega direktorja pozove, da poroča o opravljanju svojih nalog. To vključuje poročanje o dejavnostih Agencije, o izvajanju in spremljanju strategije za temeljne pravice, letno poročilo o dejavnostih Agencije za preteklo leto, delovni program za naslednje leto in večletno načrtovanje Agencije in katero koli drugo vprašanje, povezano z dejavnostmi Agencije. Izvršni direktor poleg tega na zahtevo poda izjavo pred Evropskim parlamentom in pisno odgovori na vsa vprašanja poslancev Evropskega parlamenta v 15 koledarskih dneh od prejema teh vprašanj. Izvršni direktor redno poroča ustreznim organom in odborom Evropskega parlamenta.

3. Razen v primerih, ko so v tej uredbi določeni posebni roki, izvršni direktor zagotovi, da se poročila čim prej, v vsakem primeru pa šest mesecev po koncu obdobja poročanja, posredujejo Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji, razen če izvršni direktor zamudo ustrezno pisno utemelji.

4. Izvršni direktor je pristojen za pripravo in izvedbo strateških odločitev, ki jih sprejme upravni odbor, ter za sprejemanje odločitev, povezanih z operativnimi dejavnostmi Agencije v skladu s to uredbo. Izvršni direktor ima naslednje naloge in pooblastila:

(a) predlaga, pripravi in izvede strateške odločitve, programe in dejavnosti, ki jih sprejme upravni odbor v okviru omejitev, določenih v tej uredbi, njenih izvedbenih pravilih in katerem koli pravu, ki se uporablja;

(b) sprejme potrebne ukrepe, vključno s sprejetjem notranjih upravnih navodil in objavo obvestil, da zagotovi tekoče upravljanje in delovanje Agencije v skladu s to uredbo;

(c) vsako leto pripravi osnutek enotnega programskega dokumenta in ga predloži v potrditev upravnemu odboru, preden se ta osnutek do 31. januarjem pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji;

(d) vsako leto pripravi letno poročilo o dejavnostih Agencije in ga predloži upravnemu odboru;

(e) pripravi osnutek poročila o načrtu prihodkov in odhodkov Agencije kot del enotnega programskega dokumenta na podlagi člena 115(3) in izvršuje proračun na podlagi člena 116(1);

(f) prenese svoja pooblastila na druge statutarne uslužbence ob upoštevanju pravil, ki se sprejmejo v skladu s točko (o) člena 100(2);

(g) sprejme priporočilo o ukrepih v skladu s členom 32(7), vključno s predlogi državam članicam, da začnejo in izvajajo skupne operacije, hitra posredovanja na mejah ali druge ukrepe iz člena 36(2);

(h) oceni, potrdi in uskladi predloge držav članic glede skupnih operacij ali hitrih posredovanj na mejah v skladu s členom 37(3);

(i) oceni, potrdi in uskladi zahteve držav članic glede operacij vračanja in posredovanj za vračanje v skladu s členoma 50 in 53;

(j) zagotovi izvajanje operativnih načrtov iz členov 38 in 42 ter člena 53(3);

(k) zagotovi izvajanje sklepa Sveta iz člena 42(1);

(l) umakne financiranje dejavnosti v skladu s členom 46;

(m) pred kakršno koli operativno dejavnostjo Agencije oceni, ali gre za hude kršitve temeljnih pravic ali obveznosti mednarodne zaščite oziroma kršitve, ki se bodo verjetno dogajale tudi v prihodnosti, v skladu s členom 46(4) in (5);

(n) oceni rezultate dejavnosti v skladu s členom 47;

(o) v skladu s členom 64(6) določi minimalno število kosov tehnične opreme, ki je potrebno za zadostitev potrebam Agencije, zlasti kar se tiče izvajanja skupnih operacij, napotitev podpornih skupin za upravljanje migracij, izvajanje hitrih posredovanj na mejah, operacij vračanja in posredovanj za vračanje;

(p) predlaga vzpostavitev lokalnih uradov ali podaljšanje njihovega delovanja v skladu s členom 60(5);

(q) imenuje vodje lokalnih uradov v skladu s členom 60(4);

(r) pripravi akcijski načrt na podlagi ugotovitev notranjih ali zunanjih revizijskih poročil in ocenjevanj ter preiskav urada OLAF in o napredku dvakrat na leto poroča Komisiji in redno upravnemu odboru;

(s) ščiti finančne interese Unije z uporabo preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in vsem drugim nezakonitim dejavnostim, z učinkovitimi preverjanji in, če se odkrijejo nepravilnosti, z izterjavo zneskov, ki so bili nepravilno izplačani, ter po potrebi naložitvijo učinkovitih, sorazmernih ter odvračilnih upravnih in denarnih kazni;

(t) za Agencijo pripravi strategijo za boj proti goljufijam in jo predloži v odobritev upravnemu odboru.

5. Izvršni direktor je za svoje delo odgovoren upravnemu odboru.

6. Izvršni direktor je zakoniti zastopnik Agencije.

Člen 107

Imenovanje izvršnega direktorja in namestnikov izvršnega direktorja

1. Komisija predlaga najmanj tri kandidate za mesto izvršnega direktorja in za vsako mesto namestnika izvršnega direktorja na podlagi seznama, pripravljenega po objavi mesta v *Uradnem listu Evropske unije* in, kakor je ustrezno, v drugih tiskanih medijih ali na spletnih mestih.

2. Na podlagi predloga Komisije, kot je določeno v odstavku 1, upravni odbor imenuje izvršnega direktorja na podlagi zaslug ter dokazanih visokih upravnih in vodstvenih sposobnosti, tudi na podlagi ustreznih poklicnih izkušenj, pridobljenih na visokem vodstvenem položaju na področju upravljanja zunanjih meja in vračanja. Pred imenovanjem se kandidati, ki jih predlaga Komisija, povabijo v pristojni odbor ali odbore Evropskega parlamenta, da tam podajo izjavo in odgovarjajo na vprašanja njegovega ali njihovih članov.

Po takšnih izjavah Evropski parlament sprejme mnenje, v katerem izrazi svoje stališče in lahko navede prednostnega kandidata.

Upravni odbor imenuje izvršnega direktorja ob upoštevanju tega stališča. Upravni odbor odloča z dvotretjinsko večino članov z glasovalno pravico.

Če se upravni odbor odloči za imenovanje drugega kandidata kot tistega, ki ga je kot prednostnega navedel Evropski parlament, Evropski parlament in Svet v pisni obliki obvesti, kako je upošteval mnenje Evropskega parlamenta.

Izvršnega direktorja lahko na predlog Komisije razreši upravni odbor.

3. Izvršnemu direktorju pomagajo trije namestniki izvršnega direktorja. Vsakemu namestniku izvršnega direktorja se dodeli posebno področje odgovornosti. Če je izvršni direktor odsoten ali zadržan, ga nadomesti eden od njegovih namestnikov.

4. Na podlagi predloga Komisije, kot je določeno v odstavku 1, upravni odbor imenuje namestnike izvršnega direktorja na podlagi zaslug ter ustreznih upravnih in vodstvenih sposobnosti, vključno z ustreznimi poklicnimi izkušnjami na področju upravljanja zunanjih meja in vračanja. Izvršni direktor je vključen v izbirni postopek. Upravni odbor odloča z dvotretjinsko večino članov z glasovalno pravico.

Upravni odbor ima pooblastilo, da razreši namestnike izvršnega direktorja v skladu s postopkom iz prvega pododstavka.

5. Mandat izvršnega direktorja traja pet let. Do konca tega obdobja Komisija izvede oceno, v kateri upošteva ocenjevanje delovne uspešnosti izvršnega direktorja ter prihodnje naloge in izzive Agencije.

6. Upravni odbor lahko na predlog Komisije, ki upošteva oceno iz odstavka 5, izvršnemu direktorju enkrat podaljša mandat, in sicer za obdobje do pet let.

7. Mandat namestnika izvršnega direktorja traja pet let. Upravni odbor lahko na predlog Komisije ta mandat enkrat podaljša za obdobje do pet let.

8. Izvršni direktor in njegovi namestniki so zaposleni kot začasni uslužbenci Agencije v skladu s točko (a) člena 2 pogojev za zaposlitev.

Člen 108

Posvetovalni forum

1. Agencija ustanovi posvetovalni forum, ki ji pomaga z neodvisnim svetovanjem v zadevah v zvezi s temeljnimi pravicami. Izvršni direktor in upravni odbor se lahko v sodelovanju z uradnikom za temeljne pravice posvetujeta s posvetovalnim forumom o vseh zadevah, povezanih s temeljnimi pravicami.

2. Agencija k sodelovanju v posvetovalnem forumu povabi EASO, FRA, Visokega komisarja Združenih narodov za begunce in druge ustrezne organizacije. Upravni odbor na podlagi predloga uradnika za temeljne pravice, ki ga je pripravil po posvetovanju z izvršnim direktorjem, odloči o sestavi posvetovalnega foruma in o pogojih posredovanja podatkov posvetovalnemu forumu. Posvetovalni forum po posvetovanju z upravnim odborom in izvršnim direktorjem opredeli način svojega dela in oblikuje svoj program dela.

3. S posvetovalnim forumom se je treba posvetovati o nadaljnjem razvoju in izvajanju strategije za temeljne pravice, o delovanju pritožbenega mehanizma, o kodeksih ravnanja in skupnih osnovnih učnih načrtih. Agencija obvesti posvetovalni forum o nadaljnjih ukrepih v zvezi z njegovimi priporočili.

4. Posvetovalni forum pripravi letno poročilo o svojih dejavnostih. To poročilo se da na voljo javnosti.

5. Brez poseganja v naloge uradnika za temeljne pravice se posvetovalnemu forumu omogoči dejanski pravočasen in učinkovit dostop do vseh informacij v zvezi s spoštovanjem temeljnih pravic, vključno s tistimi, ki jih pridobi med obiski skupnih operacij ali hitrih posredovanj na mejah, ki jih opravi na kraju samem na podlagi soglasja države članice gostiteljice ali tretje države, kot je primerno, na žariščnih območjih ter med operacijami vračanja in posredovanji za vračanje, tudi v tretjih državah. Kadar država članica gostiteljica ne soglaša s tem, da bi posvetovalni forum opravil obisk skupne operacije ali hitrega posredovanja na mejah, ki se izvaja na njenem ozemlju, na kraju samem, Agenciji pisno sporoči ustrezno utemeljene razloge.

Člen 109

Uradnik za temeljne pravice

1. Upravni odbor imenuje uradnika za temeljne pravice na podlagi seznama treh kandidatov po posvetovanju s posvetovalnim forumom. Uradnik za temeljne pravice mora imeti potrebne kvalifikacije, strokovno znanje in poklicne izkušnje na področju temeljnih pravic.

2. Uradnik za temeljne pravice opravlja naslednje naloge:

(a) prispeva k strategiji Agencije na področju temeljnih pravic in ustreznemu akcijskemu načrtu, vključno z izdajanjem priporočil za njuno izboljšanje;

(b) spremlja, kako Agencija spoštuje temeljne pravice, vključno z izvajanjem preiskav katere koli od njenih dejavnosti;

(c) spodbuja spoštovanje temeljnih pravic v Agenciji;

(d) svetuje Agenciji, ko meni, da je to potrebno ali kadar se to zahteva, v zvezi s katero koli dejavnostjo Agencije, ne da bi pri tem povzročal zamude;

(e) daje mnenja o operativnih načrtih, pripravljenih za operativne dejavnosti Agencije o pilotnih projektih in projektih tehnične pomoči v tretjih državah;

(f) daje mnenja o delovnih dogovorih;

(g) opravlja obiske skupnih operacij, hitrega posredovanja na mejah, pilotnih projektov, napotitve podpornih skupin za upravljanje migracij, operacij vračanja ali posredovanj za vračanje, tudi v tretjih državah, ki jih opravi na kraju samem;

(h) zagotovi sekretariat za posvetovalni forum;

(i) obvešča izvršnega direktorja o morebitnih kršitvah temeljnih pravic med dejavnostmi Agencije;

(j) izbira in vodi opazovalce spoštovanja temeljnih pravic;

(k) opravlja katere koli druge naloge, kadar je to določeno v tej uredbi.

Sekretariat iz točke (h) prvega pododstavka dobiva navodila neposredno od posvetovalnega foruma.

3. Za namene točke (j) drugega pododstavka odstavka 2 uradnik za temeljne pravice zlasti:

(a) imenuje opazovalce spoštovanja temeljnih pravic;

(b) dodeli opazovalce spoštovanja temeljnih pravic operacijam in aktivnostim, kot je določeno v členu 110(3);

(c) predlaga opazovalce spoštovanja temeljnih pravic za spremljevalce prisilnega vračanja za nabor iz člena 51;

(d) zagotovi, da so opazovalci spoštovanja temeljnih pravic ustrezno usposobljeni;

(e) izvršnemu direktorju poroča o morebitnih kršitvah temeljnih pravic, o katerih mu poročajo opazovalci spoštovanja temeljnih pravic, če se to uradniku za temeljne pravice zdi potrebno.

Izvršni direktor uradnika za temeljne pravice obvesti o tem, kako so bili njegovi pomisleki o morebitnih kršitvah temeljnih pravic iz točke (e) prvega pododstavka obravnavani.

Uradnik za temeljne pravice lahko katero koli od nalog, določenih v točkah (a) do (i) in (k) prvega pododstavka odstavka 2 prenese na enega od opazovalcev spoštovanja temeljnih pravic.

4. Upravni odbor določi posebna pravila, ki se uporabljajo za uradnika za temeljne pravice, da bi zagotovili, da so uradnik za temeljne pravice in njegovi uslužbenci pri opravljanju svojih dolžnosti neodvisni. Uradnik za temeljne pravice odgovarja neposredno upravnemu odboru in sodeluje s posvetovalnim forumom. Upravni odbor zagotovi, da se sprejmejo ukrepi na podlagi priporočil uradnika za temeljne pravice. Uradnik za temeljne pravice poleg tega objavi letna poročila o svojih dejavnostih in o obsegu, v katerem se pri dejavnostih Agencije spoštujejo temeljne pravice. Ta poročila vključujejo informacije o pritožbenem mehanizmu in izvajanju strategije za temeljne pravice.

5. Agencija zagotovi, da lahko uradnik za temeljne pravice deluje samostojno in je lahko pri opravljanju svojih dolžnosti neodvisen. Uradnik za temeljne pravice ima na voljo zadostne in ustrezne človeške in finančne vire, ki jih potrebuje za izpolnjevanje svojih nalog.

Uradnik za temeljne pravice izbere svoje uslužbence in ti uslužbenci odgovarjajo le njemu.

6. Uradniku za temeljne pravice pomaga namestnik uradnika za temeljne pravice. Upravni odbor imenuje namestnika uradnika za temeljne pravice s seznama vsaj treh kandidatov, ki ga predloži uradnik za temeljne pravice. Namestnik uradnika za temeljne pravice ima potrebne kvalifikacije in izkušnje na področju temeljnih pravic in je pri opravljanju svojih dolžnosti neodvisen. Če je uradnik za temeljne pravice odsoten ali zadržan, ga pri opravljanju dolžnosti in nalog nadomešča namestnik uradnika za temeljne pravice.

7. Uradnik za temeljne pravice ima dostop do vseh informacij o spoštovanju temeljnih pravic v zvezi z vsemi dejavnostmi Agencije.

Člen 110

Opazovalci spoštovanja temeljnih pravic

1. Opazovalci spoštovanja temeljnih pravic, zaposleni kot statutarni uslužbenci, stalno ocenjujejo skladnosti operativnih dejavnosti s temeljnimi pravicami, svetujejo in zagotavljajo pomoč na tem področju ter prispevajo k spodbujanju spoštovanja temeljnih pravic kot sestavnega dela evropskega integriranega upravljanja meja.

2. Opazovalci spoštovanja temeljnih pravic opravljajo naslednje naloge:

(a) spremljajo spoštovanje temeljnih pravic in svetujejo ter pomagajo na področju temeljnih pravic pri pripravi, izvajanju in oceni tistih operativnih dejavnosti Agencije, za opazovanje katerih jih je določil uradnik za temeljne pravice.

(b) delujejo kot spremljevalci prisilnega vračanja;

(c) prispevajo k izobraževalnim dejavnostim Agencije na področju temeljnih pravic, kot je določeno v členu 62, vključno z izvajanjem usposabljanja na področju temeljnih pravic.

Za namene točke (a) prvega pododstavka opazovalci spoštovanja temeljnih pravic zlasti:

(a) spremljajo pripravo operativnih načrtov in poročajo uradniku za temeljne pravice, da bi le-ta lahko opravil svoje naloge iz točke (e) člena 109(2);

(b) izvajajo obiske, vključno z dolgoročnimi obiski, na kraju operativne dejavnosti;

(c) sodelujejo in se povežejo z uradnikom za usklajevanje, kot je določeno v členu 44, ter mu svetujejo in pomagajo;

(d) obveščajo uradnika za usklajevanje in poročajo uradniku za temeljne pravice o vseh pomislekih glede morebitnih kršitev temeljnih pravic pri operativnih dejavnostih Agencije; in

(e) prispevajo k ocenjevanju dejavnosti, kot je navedeno v členu 47.

3. Brez poseganja v odstavek 4 uradnik za temeljne pravice imenuje vsaj enega opazovalca spoštovanja temeljnih pravic na operacijo. Uradnik za temeljne pravice se lahko tudi odloči, da bo opazovalcem spoštovanja temeljnih pravic dodelil spremljanje katerih koli drugih operativnih dejavnosti, za katere meni, da je to potrebno.

Opazovalci spoštovanja temeljnih pravic imajo dostop do vseh območij, na katerih poteka operativna dejavnost Agencije, in do vseh njenih dokumentov, pomembnih za izvajanje te dejavnosti.

4. Uradnik za temeljne pravice lahko predlaga opazovalce spoštovanja temeljnih pravic za spremljevalce prisilnega vračanja za nabor iz člena 51. Kadar opazovalci spoštovanja temeljnih pravic delujejo kot spremljevalci prisilnega vračanja, se smiselno uporabljata člen 50(5) in člen 51.

5. Uradnik za temeljne pravice imenuje opazovalce spoštovanja temeljnih pravic, ki so pod njegovim nadzorom. Pri opravljanju svojih dolžnosti so opazovalci spoštovanja temeljnih pravic neodvisni. Ko so navzoči na operativnem območju, opazovalci spoštovanja temeljnih pravic nosijo oznake, s katerimi jih je mogoče jasno identificirati kot opazovalce spoštovanja temeljnih pravic.

6. Agencija zagotovi, da do 5. decembra 2020 zaposli vsaj 40 opazovalcev spoštovanja temeljnih pravic. Izvršni direktor vsako leto po posvetovanju z uradnikom za temeljne pravice oceni, ali je treba povečati število opazovalcev. Po tej oceni izvršni direktor po potrebi upravnemu odboru na podlagi operativnih potreb predlaga povečanje števila opazovalcev spoštovanja temeljnih pravic za naslednje leto.

7. Opazovalci spoštovanja temeljnih pravic po nastopu dela opravijo napredno usposabljanje na področju temeljnih pravic, ob upoštevanju predhodno pridobljenih kvalifikacij in poklicnih izkušenj na ustreznih področjih. Agencija zagotavlja, da opazovalci spoštovanja temeljnih pravic v celotnem obdobju zaposlitve svoje dolžnosti opravljajo v skladu z najvišjimi standardi. Za vsakega opazovalca spoštovanja temeljnih pravic se pripravi ustrezen načrt usposabljanja, da se zagotovi njihov stalni strokovni razvoj za opravljanje njihove vloge opazovalcev spoštovanja temeljnih pravic.

Člen 111

Pritožbeni mehanizem

1. Agencija v sodelovanju z uradnikom za temeljne pravice sprejme potrebne ukrepe za vzpostavitev in nadaljnji razvoj neodvisnega in učinkovitega pritožbenega mehanizma v skladu s tem členom, da se spremlja in zagotovi spoštovanje temeljnih pravic pri vseh dejavnostih Agencije.

2. Vsak, ki ga neposredno prizadenejo ukrepi ali neukrepanje uslužbencev, ki sodelujejo v skupni operaciji, pilotnem projektu, pri hitrem posredovanju na mejah, pri napotitvi podporne skupine za upravljanje migracij, skupni operaciji vračanja, posredovanju za vračanje ali pri operativnem ukrepu Agencije v tretji državi, in ki meni, da so mu bile zaradi teh ukrepov ali neukrepanja kršene temeljne pravice, ali katera koli stran, ki zastopa tako osebo, lahko pri Agenciji vloži pisno pritožbo.

3. Dopustne so samo pritožbe, ki so utemeljene in se nanašajo na konkretne kršitve temeljnih pravic.

4. Uradnik za temeljne pravice je pristojen za obravnavo pritožb, ki jih prejme Agencija, v skladu s pravico do dobrega upravljanja. V ta namen uradnik za temeljne pravice preuči dopustnost pritožbe, evidentira dopustne pritožbe, pošlje vse evidentirane pritožbe izvršnemu direktorju, pritožbe o članih skupin pa matični državi članici, vključno z ustreznim organom ali telesom, pristojnim za temeljne pravice v državi članici, za nadaljnje ukrepanje v skladu z njihovimi pooblastili. Uradnik za temeljne pravice tudi evidentira in zagotavlja nadaljnje spremljanje, ki ga izvede Agencija ali ta država članica.

5. Če je pritožba sprejemljiva, so pritožniki v skladu s pravico do dobrega upravljanja obveščeni, da je bila pritožba evidentirana, da se je začel postopek ocenjevanja in da lahko odgovor pričakujejo takoj, ko bo na voljo. Če se pritožba posreduje nacionalnim organom ali telesom, prejme pritožnik njihove kontaktne podatke. Če se ugotovi, da je pritožba nedopustna, se pritožnik obvesti o razlogih za to ter po možnosti o dodatnih možnostih obravnave njegovih težav.

Agencija zagotovi primeren postopek za primere, ko se ugotovi, da je pritožba nedopustna ali neutemeljena.

Odločitev mora biti v pisni obliki in obrazložena. Uradnik za temeljne pravice znova oceni zadevo, če pritožnik predloži nove dokaze, kadar je bilo ugotovljeno, da je njihova zadeva nedopustna ali neutemeljena.

6. Uradnik za temeljne pravice v primeru evidentirane pritožbe o uslužbencu izvršnemu direktorju priporoči ustrezno nadaljnje spremljanje, med drugim disciplinske ukrepe, in po potrebi napotitev na civilni ali kazenski postopek v skladu s to uredbo in nacionalnim pravom. Izvršni direktor zagotovi ustrezno nadaljnje spremljanje ter v določenem roku in, če je potrebno, v rednih časovnih presledkih poroča uradniku za temeljne pravice o izvajanju disciplinskih ukrepov v zvezi z ugotovitvami, izvedbo disciplinskih ukrepov in nadaljnjem ukrepanju Agencije v odziv na pritožbo.

Če se pritožba nanaša na vprašanja v zvezi z varstvom podatkov, se izvršni direktor pred sprejetjem odločitve v zvezi s pritožbo posvetuje z uradno osebo Agencije za varstvo podatkov. Uradnik za temeljne pravice in uradna oseba za varstvo podatkov pisno skleneta memorandum o soglasju, v katerem opredelita porazdelitev nalog in sodelovanje pri obravnavanju prejetih pritožb.

7. Matična država članica v primeru evidentirane pritožbe o članu skupin iz države članice gostiteljice ali iz druge sodelujoče države članice, vključno z dodeljenim članom skupine ali dodeljenim nacionalnim strokovnjakom, zagotovi ustrezno nadaljnje spremljanje, tudi disciplinske ukrepe, napotitev za začetek civilnega ali kazenskega postopka, kot je potrebno, in druge ukrepe v skladu z nacionalnim pravom. Zadevna država članica v določenem roku po prejemu pritožbe in nato po potrebi v rednih intervalih poroča uradniku za temeljne pravice o ugotovitvah v zvezi s pritožbo in nadaljnjem ukrepanju po pritožbi. Agencija nadalje ukrepa v zvezi z zadevo, če ne prejme poročila zadevne države članice.

Kadar zadevna država članica v določenem roku ne poroča oziroma če pošlje zgolj nepopoln odgovor, uradnik za temeljne pravice obvesti izvršnega direktorja in upravni odbor.

8. Kadar se ugotovi, da je član skupin kršil temeljne pravice ali obveznosti mednarodne zaščite, Agencija zahteva, da država članica tega člana nemudoma odstrani iz dejavnosti Agencije ali stalne enote.

9. Uradnik za temeljne pravice informacije o pritožbenem mehanizmu vključi v svoje letno poročilo, kakor je navedeno v členu 109(4), vključno s posebnim sklicevanjem na ugotovitve Agencije in držav članic in nadaljnje ukrepanje v zvezi s pritožbami.

10. Uradnik za temeljne pravice v skladu z odstavki 1 do 9 in po posvetovanju s posvetovalnim forumom pripravi standardni pritožbeni obrazec, v katerega se vnesejo podrobne in posebne informacije o domnevni kršitvi temeljnih pravic. Uradnik za temeljne pravice poleg tega pripravi vsa potrebna nadaljnja podrobna pravila. Uradnik za temeljne pravice navedeni obrazec in takšna nadaljnja podrobna pravila predloži izvršnemu direktorju in upravnemu odboru.

Agencija zagotovi, da so informacije o možnosti in postopku za pritožbe zlahka dostopne tudi za ranljive osebe. Standardni pritožbeni obrazec je tekom vseh dejavnosti Agencije na voljo na spletnem mestu Agencije in v tiskani obliki, v jezikih, ki jih državljani tretjih držav razumejo ali za katere se upravičeno domneva, da jih razumejo. Standardni pritožbeni obrazec je enostavno dostopen, vključno prek mobilnih naprav. Agencija zagotovi, da se pritožnikom zagotovijo nadaljnje smernice in pomoč v zvezi s pritožbenim postopkom. Uradnik za temeljne pravice obravnava tudi pritožbe, ki niso vložene na standardnem pritožbenem obrazcu.

11. Agencija, vključno z uradnikom za temeljne pravice, vse osebne podatke v pritožbi obravnava in obdela v skladu z Uredbo (EU) 2018/1725, države članice pa v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 in Direktivo (EU) 2016/680.

Kadar pritožnik vloži pritožbo, se zanj šteje, da se strinja s tem, da Agencija in uradnik za temeljne pravice obdelata njegove osebne podatke v smislu točke (d) člena 5(1) Uredbe (EU) 2018/1725.

Da se zaščitijo interesi pritožnikov, jih uradnik za temeljne pravice obravnava zaupno v skladu z nacionalnim pravom in pravom Unije, razen če se pritožnik izrecno odpove svoji pravici do zaupnosti. Kadar se pritožniki odpovejo pravici do zaupnosti, se zanje šteje, da se strinjajo, da uradnik za temeljne pravice ali Agencija po potrebi razkrije njihovo identiteto pristojnim organom ali telesom v zvezi z zadevo iz pritožbe.

Člen 112

Medparlamentarno sodelovanje

1. Zavoljo posebnega značaja evropske mejne in obalne straže, saj jo sestavljajo nacionalni organi in Agencija, ter zavoljo zagotavljanja učinkovitega izvajanja nadzornih funkcij Evropskega parlamenta nad Agencijo in nacionalnih parlamentov nad zadevnimi nacionalnimi organi, kot je določeno v Pogodbah oziroma v nacionalnem pravu, lahko Evropski parlament in nacionalni parlamenti sodelujejo v okviru člena 9 Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, priloženega PEU in PDEU.

2. Na povabilo Evropskega parlamenta in nacionalnih parlamentov, ki se sestanejo v okviru odstavka 1, se izvršni direktor in predsednik upravnega odbora udeležita takšnih sej.

3. Agencija svoje letno poročilo o dejavnostih posreduje nacionalnim parlamentom.

Člen 113

Jezikovna ureditev

1. Za Agencijo se uporablja Uredba Sveta št. 1 ([46]).

2. Brez poseganja v odločitve, sprejete na podlagi člena 342 PDEU, se letno poročilo o dejavnostih in delovni program pripravita v vseh uradnih jezikih Unije.

([46]) Uredba Sveta št. 1 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti (UL 17, 6.10.1958, str. 385).

3. Prevajalske storitve, potrebne za delovanje Agencije, zagotavlja Prevajalski center za organe Evropske unije.

Člen 114

Preglednost in obveščanje

1. Agencija pri obravnavi vlog za dostop do dokumentov, ki jih ima, upošteva Uredbo (ES) št. 1049/2001.

2. Agencija o zadevah s področja svojih nalog obvešča na lastno pobudo. Objavi ustrezne informacije, vključno z letnim poročilom o dejavnostih, letnim programom dela, kodeksom ravnanja, strateško analizo tveganja ter izčrpnimi informacijami o preteklih in tekočih skupnih operacij, hitrih posredovanjih na mejah, pilotnih projektih, projektih tehnične pomoči s tretjimi državami, napotitvah podpornih skupin za upravljanje migracij, operacijah vračanja ali posredovanjih za vračanje, tudi v tretjih državah, in delovnih dogovorih, in zlasti javnosti in vsem zainteresiranim stranem brez poseganja v člen 92 zagotovi hiter dostop do objektivnih, podrobnih, izčrpnih, zanesljivih in razumljivih informacij o svojem delu. To stori brez da pri tem razkrije operativne informacije, ki bi ogrozile doseganje cilja operacij, če bi bile objavljene.

3. Upravni odbor določi praktično ureditev za uporabo odstavkov 1 in 2.

4. Vse pravne ali fizične osebe se lahko s pisno korespondenco obrnejo na Agencijo v katerem koli uradnem jeziku Unije. Te osebe imajo pravico do odgovora v istem jeziku.

5. Na odločitve, ki jih Agencija sprejme na podlagi člena 8 Uredbe (ES) št. 1049/2001, je možna pritožba pri Evropskem varuhu človekovih pravic, ali tožba pred Sodiščem pod pogoji, določenimi v členih 228 in 263 PDEU.

ODDELEK 4

Finančne zahteve

Člen 115

Proračun

1. Brez poseganja v druge vrste prihodkov so prihodki Agencije:

(a) prispevek Unije, predviden iz splošnega proračuna Evropske unije (oddelek o Komisiji);

(b) prispevek držav, pridruženih izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, kot je opredeljeno v ustreznih ureditvah, ki določajo njihov finančni prispevek;

(c) sredstva Unije, in sicer v obliki sporazumov o prispevku ali *ad hoc* dodelitev nepovratnih sredstev v skladu s finančnimi pravili Agencije iz člena 120 ter določbami ustreznih instrumentov, ki podpirajo politike Unije;

(d) nadomestila za opravljene storitve;

(e) vsi prostovoljni prispevki držav članic.

2. Odhodki Agencije obsegajo upravne stroške, stroške za infrastrukturo in poslovanje ter stroške, povezane z uslužbenci.

3. Izvršni direktor vsako leto pripravi osnutek poročila o načrtu prihodkov in odhodkov Agencije za naslednje poslovno leto, ki vsebuje kadrovski načrt, ter ga pošlje upravnemu odboru.

4. Prihodki in odhodki morajo biti uravnoteženi.

5. Upravni odbor na podlagi osnutka poročila o načrtu, ki ga pripravi izvršni direktor, sprejme začasni osnutek načrta prihodkov in odhodkov Agencije, vključno z začasnim kadrovskim načrtom. Upravni odbor ju kot del osnutka enotnega programskega dokumenta do 31. januarja vsako leto pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji.

6. Upravni odbor pošlje Komisiji končni osnutek načrta prihodkov in odhodkov Agencije, vključno z osnutkom kadrovskega načrta, kateremu je priložen osnutek delovnega programa, do 31. marca vsako leto.

7. Komisija pošlje proračunskemu organu načrt skupaj s predlogom splošnega proračuna Evropske unije.

8. Na podlagi načrta Komisija v predlog splošnega proračuna Evropske unije vključi načrte, ki se ji zdijo potrebni za kadrovski načrt, in znesek prispevka, ki bremeni splošni proračun, ter ga predloži proračunskemu organu v skladu s členoma 313 in 314 PDEU.

9. Proračunski organ odobri sredstva za prispevek Agenciji.

10. Proračunski organ sprejme kadrovski načrt za Agencijo.

11. Upravni odbor sprejme proračun Agencije. Ta je dokončen, ko je dokončno sprejet splošni proračun Evropske unije. Po potrebi se proračun Agencije ustrezno prilagodi.

12. Za vse spremembe proračuna, vključno s kadrovskim načrtom, se uporabi isti postopek.

13. Za vsak gradbeni projekt, ki bi lahko imel znatne posledice za proračun Agencije, se uporabljajo določbe Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/715 ([47]).

14. Proračun Agencije, ki ga sprejme upravni odbor, zaradi financiranja napotitve hitrih posredovanj na mejah in posredovanj za vračanje vključuje finančno operativno rezervo, ki znaša najmanj 2 % dodelitve, določenih skupno za operativne dejavnosti na zunanjih mejah in operativne dejavnosti na področju vračanja. Po koncu vsakega meseca se lahko izvršni direktor odloči, da bo prerazporedil znesek, ki ustreza eni dvanajstini odobrenih proračunskih sredstev rezerve, drugim operativnim dejavnostim Agencije. V takem primeru izvršni direktor obvesti upravni odbor.

15. Proračunske obveznosti za dejavnosti, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, se lahko razčlenijo v letne obroke preko več let.

Člen 116

Izvrševanje in nadzor proračuna

1. Proračun Agencije izvršuje izvršni direktor.

2. Računovodja Agencije pošlje začasne računovodske izkaze za proračunsko leto N do 1. marca proračunskega leta N + 1 računovodji Komisije in Računskemu sodišču. Računovodja Komisije konsolidira začasne računovodske izkaze institucij in decentraliziranih organov v skladu s členom 245 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

3. Agencija pošlje poročilo o upravljanju proračuna in finančnem poslovodenju za leto N do 31. marca leta N + 1 Evropskemu parlamentu, Svetu in Računskemu sodišču.

4. Računovodja Komisije pošlje začasne računovodske izkaze Agencije za leto N, konsolidirane z računovodskimi izkazi Komisije, do 31. marca leta N + 1 Računskemu sodišču.

5. Izvršni direktor po prejemu ugotovitev Računskega sodišča glede začasnih računovodskih izkazov Agencije za leto N v skladu s členom 246 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 na lastno odgovornost sestavi končne računovodske izkaze Agencije in jih pošlje v mnenje upravnemu odboru.

6. Upravni odbor predloži mnenje o končnih računovodskih izkazih Agencije za leto N.

([47]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/715 z dne 18. decembra 2018 o okvirni finančni uredbi za organe, ustanovljene na podlagi PDEU in Pogodbe Euratom, iz člena 70 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 122, 10.5.2019, str. 1).

7. Izvršni direktor do 1. julija leta N + 1 pošlje končne računovodske izkaze skupaj z mnenjem upravnega odbora Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču.

8. Končni računovodski izkazi za leto N se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije* do 15. novembra leta N + 1.

9. Izvršni direktor do 30. septembra leta N + 1 pošlje Računskemu sodišču odgovor na njegove ugotovitve. Ta odgovor pošlje tudi upravnemu odboru.

10. Izvršni direktor predloži Evropskemu parlamentu na njegovo zahtevo vse informacije, potrebne za nemoteno izvajanje postopka razrešnice za leto N v skladu s členom 261(3) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

11. Na priporočilo Sveta, ki odloča s kvalificirano večino, da Evropski parlament do 15. maja leta N + 2 izvršnemu direktorju razrešnico v zvezi z izvrševanjem proračuna za leto N.

Člen 117

Boj proti goljufijam

1. Za boj proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim dejanjem se brez omejitev uporabljajo določbe Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013. Agencija pristopi k Medinstitucionalnemu sporazumu z dne 25. maja 1999 o notranjih preiskavah Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) in brez odlašanja sprejme ustrezne določbe, ki se uporabljajo za vse uslužbence Agencije, pri čemer uporabi predlogo, določeno v Prilogi k navedenemu sporazumu.

2. Računsko sodišče lahko pri vseh upravičencih do nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so od Agencije prejeli sredstva Unije, izvaja revizije na podlagi dokumentacije in inšpekcije na kraju samem.

3. OLAF lahko v skladu z določbami in postopki, določenimi v Uredbi (EU, Euratom) št. 883/2013 in Uredbi Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 ([48]), izvaja preiskave ter preglede in inšpekcije na kraju samem, da ugotovi, ali je v povezavi s sporazumom ali sklepom o dodelitvi nepovratnih sredstev ali pogodbo, ki jih financira Agencija, prišlo do goljufije, korupcije ali drugega nezakonitega dejanja, ki škodi finančnim interesom Unije.

4. V skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 lahko Evropsko javno tožilstvo (EJT) preiskuje in preganja goljufije ter druga nezakonita ravnanja, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371.

5. Brez poseganja v odstavke 1 do 4 morajo delovni dogovori s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, sporazumi in skepi o dodelitvi nepovratnih sredstev in pogodbe Agencije vsebovati določbe, ki Računsko sodišče, OLAF in EJT izrecno pooblaščajo za izvajanje takšnih revizij in preiskav v skladu z njihovimi pristojnostmi.

Člen 118

Preprečevanje nasprotja interesov

Agencija sprejme notranja pravila, s katerimi od članov svojih organov in svojih uslužbencev zahteva, da se v času zaposlitve ali mandata izogibajo vsem situacijam, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov, in da o takšnih situacijah poročajo.

Agencija z registrom preglednosti ter tako da razkrije vse svoje sestanke s tretjimi deležniki zagotovi preglednost glede lobiranja. Register za preglednost vključuje vse sestanke in stike med tretjimi deležniki in izvršnim direktorjem, namestniki izvršnega direktorja in vodji oddelkov v zadevah, ki se nanašajo na javna naročila in razpise za storitve, opremo ali projekte in študije, oddane v zunanje izvajanje. Agencija vodi evidenco vseh sestankov svojih uslužbencev s tretjimi deležniki v zadevah, ki se nanašajo na javna naročila in razpise za storitve, opremo ali projekte in študije, oddane v zunanje izvajanje.

([48]) Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

Člen 119

Upravne poizvedbe

Dejavnosti Agencije so v skladu s členom 228 PDEU predmet poizvedb Evropskega varuha človekovih pravic.

Člen 120

Finančna določba

Finančna pravila, ki se uporabljajo za Agencijo, sprejme upravni odbor po posvetovanju s Komisijo. Pravila ne smejo odstopati od Delegirane uredbe (EU) št. 1271/2013, razen če je tako odstopanje posebej potrebno za delovanje Agencije in je Komisija dala predhodno soglasje. V tem okviru upravni odbor sprejme posebna finančna pravila, ki se uporabljajo za dejavnosti Agencije pri sodelovanju s tretjimi državami na področju vračanja.

Člen 121

Ocenjevanje

1. Brez poseganja v člen 59 Komisija do 5. decembra 2023 in nato vsaka štiri leta oceni to uredbo. Pri tem se zlasti ocenijo:

(a) rezultati, ki jih je dosegla Agencija v zvezi s cilji, pooblastili, sredstvi in nalogami;

(b) učinek, učinkovitost in uspešnost delovanja Agencije ter njen način dela v zvezi s cilji, pooblastili in nalogami;

(c) medagencijsko sodelovanje na evropski ravni, vključno z izvajanjem evropskega sodelovanja v okviru funkcij obalne straže;

(d) morebitna potreba po spremembi pooblastil Agencije;

(e) finančne posledice takšnih sprememb;

(f) delovanje stalne enote in, od drugega ocenjevanja dalje, njeno skupno število in sestava;

(g) raven usposabljanja, specializiranega strokovnega znanja in izkušenj ter strokovnosti stalne enote.

V ocenjevanju je zajeta tudi posebna analiza o tem, kako je bila pri uporabi te uredbe upoštevana Listina in drugo ustrezno pravo Unije.

2. Za zagotovitev kakovosti kandidatov in geografske uravnoteženosti, se oceni tudi privlačnost Agencije kot delodajalca za zaposlovanje statutarnih uslužbencev.

3. Komisija pri ocenjevanju pridobi informacije od ustreznih deležnikov, tudi od posvetovalnega foruma in FRA.

4. Komisija poročila o ocenjevanju skupaj s svojimi sklepi o poročilih pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu in upravnemu odboru. Upravni odbor lahko Komisiji predloži priporočila za spremembe te uredbe. Poročila o ocenjevanju in sklepi o poročilih se objavijo. Države članice in Agencija Komisiji zagotovijo informacije, potrebne za pripravo osnutka teh poročil o ocenjevanju. Poročilom o ocenjevanju se po potrebi priložijo zakonodajni predlogi.

5. Agencija do 1. decembra 2021 in nato vsaki dve leti Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o delovanju sistema EUROSUR.

Države članice Agenciji zagotovijo informacije, potrebne za pripravo teh poročil.

6. Komisija v okviru ocenjevanja iz odstavka 1 zagotovi celovito oceno sistema EUROSUR, po potrebi skupaj z ustreznimi predlogi za izboljšanje njegovega delovanja.

Države članice in Agencija Komisiji zagotovijo informacije, potrebne za pripravo celovite ocene iz prvega pododstavka.

Komisija pri celovitem ocenjevanju iz prvega pododstavka pridobi informacije od ustreznih deležnikov, tudi od posvetovalnega foruma in FRA.

POGLAVJE V

KONČNE DOLOČBE

Člen 122

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor (v nadaljnjem besedilu: odbor za evropsko mejno in obalno stražo). Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 123

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Uredba (EU) št. 1052/2013 se razveljavi z izjemo člena 9(3), (5), (7) do (10) in člena 10(5) in (7) navedene uredbe, ki se razveljavijo z učinkom od dneva začetka veljavnosti izvedbenega akta iz člena 24(3) te uredbe.

2. Uredba (EU) 2016/1624 se razveljavi z izjemo členov 20, 30 in 31 navedene uredbe, ki se razveljavijo z učinkom od 1. januarja 2021.

3. Napotitve v skladu s členi 54 do 58 se izvajajo od 1. januarja 2021.

4. Za napotitve v letu 2021 upravni odbor do 31. marca 2020 sprejme sklepe iz člena 54(4) in člena 64(6).

5. Za namene podpiranja razvoja človeških virov za zagotovitev prispevkov držav članic v stalno enoto, so države članice v letu 2020 upravičene do sredstev v skladu s točko (a) člena 61(1). Številke v Prilogi II za leto 2022 se uporabijo kot referenca za ustrezna sredstva v letu 2020.

6. Za učinkovito prispevanje k zahtevanemu številu statutarnih uslužbencev za prve napotitve stalne enote ter vzpostavitvi centralne enote ETIAS, Agencija s 4. decembrom 2019 in v skladu s proračunskimi pravili začne potrebne priprave, vključno z zaposlovanjem in usposabljanjem.

7. Do 5. decembra 2021 lahko države članice sistemu EUROSUR prostovoljno posredujejo informacije v zvezi z mejnimi kontrolami in varovanjem zračne meje.

8. Sklicevanje na razveljavljene akte se šteje za sklicevanja na to uredbo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge VI k tej uredbi.

Člen 124

Začetek veljavnosti in uporaba

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

2. Člen 79 se začne uporabljati z datumom dejanskega prenosa sistema iz navedenega člena.

3. Člen 12(3), člen 70 in člen 100(5), kolikor se nanašajo na sodelovanje z Združenim kraljestvom, se uporabljajo do dne, ko se Pogodbe prenehajo uporabljati za Združeno kraljestvo na podlagi člena 50(3) PEU, ali, v primeru začetka veljavnosti sporazuma o izstopu, sklenjenega z Združenim kraljestvom v skladu s členom 50(2) PEU, do konca prehodnega obdobja, določenega v navedenem sporazumu.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju, 13. novembra 2019

Za Evropski parlament	*Za Svet*
Predsednik	*Predsednica*
D. M. SASSOLI	T. TUPPURAINEN

PRILOGA I

Zmogljivost stalne enote glede na leto in kategorijo v skladu s členom 54

Kategorija Leto	Kategorija 1 Statutarni uslužbenci	Kategorija 2 Operativni uslužbenci za dolgoročne dodelitve	Kategorija 3 Operativni uslužbenci za kratkoročne napotitve	Kategorija 4 Rezervni uslužbenci za hitri odziv	Skupno za stalno enoto
2021	1 000	400	3 600	1 500	6 500
2022	1 000	500	3 500	1 500	6 500
2023	1 500	500	4 000	1 500	7 500
2024	1 500	750	4 250	1 500	8 000
2025	2 000	1 000	5 000	0	8 000
2026	2 500	1 250	5 250	0	9 000
2027 in naprej	3 000	1 500	5 500	0	10 000

PRILOGA II

Letni prispevki, ki jih zagotovijo države članice za stalno enoto prek dolgoročne dodelitve uslužbencev v skladu s členom 56

Država / Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027 in naprej
Belgija	8	10	10	15	20	25	30
Bolgarija	11	13	13	20	27	33	40
Češka	5	7	7	10	13	17	20
Danska	8	10	10	15	19	24	29
Nemčija	61	73	73	110	152	187	225
Estonija	5	6	6	9	12	15	18
Grčija	13	17	17	25	33	42	50
Španija	30	37	37	56	74	93	111
Francija	46	56	56	83	114	141	170
Hrvaška	17	22	22	33	43	54	65
Italija	33	42	42	63	83	104	125
Ciper	2	3	3	4	5	7	8
Latvija	8	10	10	15	20	25	30
Litva	10	13	13	20	26	33	39
Luksemburg	2	3	3	4	5	7	8
Madžarska	17	22	22	33	43	54	65
Malta	2	2	2	3	4	5	6

Država / Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027 in naprej
Nizozemska	13	17	17	25	33	42	50
Avstrija	9	11	11	17	23	28	34
Poljska	27	33	33	50	67	83	100
Portugalska	8	10	10	15	20	25	30
Romunija	20	25	25	38	50	63	75
Slovenija	9	12	12	18	23	29	35
Slovaška	9	12	12	18	23	29	35
Finska	8	10	10	15	20	25	30
Švedska	9	11	11	17	23	28	34
Švica	4	5	5	8	11	13	16
Islandija	1	1	1	1	1	2	2
Lihtenštajn (*)	0	0	0	0	0	0	0
Norveška	5	7	7	10	13	17	20
SKUPAJ	400	500	500	750	1 000	1 250	1 500

(*) Lihtenštajn bo prispeval prek sorazmerne finančne podpore.

PRILOGA III

Letni prispevki, ki jih zagotovijo države članice za stalno enoto za kratkoročne napotitve uslužbencev v skladu s členom 57

Država / Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027 in naprej
Belgija	72	70	80	85	100	105	110
Bolgarija	96	93	107	113	133	140	147
Češka	48	47	53	57	67	70	73
Danska	70	68	77	82	97	102	106
Nemčija	540	523	602	637	748	785	827
Estonija	43	42	48	51	60	63	66
Grčija	120	117	133	142	167	175	183
Španija	266	259	296	315	370	389	407
Francija	408	396	454	481	566	593	624
Hrvaška	156	152	173	184	217	228	238
Italija	300	292	333	354	417	438	458
Ciper	19	19	21	23	27	28	29
Latvija	72	70	80	85	100	105	110
Litva	94	91	104	111	130	137	143
Luksemburg	19	19	21	23	27	28	29
Madžarska	156	152	173	184	217	228	238
Malta	14	14	16	17	20	21	22

Država / Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027 in naprej
Nizozemska	120	117	133	142	167	175	183
Avstrija	82	79	91	96	113	119	125
Poljska	240	233	267	283	333	350	367
Portugalska	72	0	80	85	100	105	110
Romunija	180	175	200	213	250	263	275
Slovenija	84	82	93	99	117	123	128
Slovaška	84	82	93	99	117	123	128
Finska	72	70	80	85	100	105	110
Švedska	82	79	91	96	113	119	125
Švica	38	37	43	45	53	56	59
Islandija	5	5	5	6	7	7	7
Lihtenštajn (*)	0	0	0	0	0	0	0
Norveška	48	47	53	57	67	70	73
SKUPAJ	3 600	3 500	4 000	4 250	5 000	5 250	5 500

(*) Lihtenštajn bo prispeval prek sorazmerne finančne podpore.

PRILOGA IV

Prispevki, ki jih države članice prek rezervnih uslužbencev za hitri odziv zagotovijo za stalno enoto v skladu s členom 58

Država	Število
Belgija	30
Bolgarija	40
Češka	20
Danska	29
Nemčija	225
Estonija	18
Grčija	50
Španija	111
Francija	170
Hrvaška	65
Italija	125
Ciper	8
Latvija	30
Litva	39
Luksemburg	8
Madžarska	65
Malta	6
Nizozemska	50
Avstrija	34
Poljska	100
Portugalska	30
Romunija	75
Slovenija	35
Slovaška	35
Finska	30

Država	Število
Švedska	34
Švica	16
Islandija	2
Lihtenštajn (*)	0
Norveška	20
SKUPAJ	1 500

(*) Lihtenštajn bo prispeval prek sorazmerne finančne podpore.

PRILOGA V

Pravila za uporabo sile, vključno z usposabljanjem ter oskrbo, nadzorom in uporabo službenega orožja in nesmrtonosne opreme, ki veljajo za statutarne uslužbence, napotene kot člani skupin

1. **Splošna načela o uporabi sile in orožja**

Za namene te uredbe „uporaba sile“ pomeni uporabo fizičnih sredstev s strani statutarnih uslužbencev, napotenih kot člani skupin, pri opravljanju njihovih nalog ali samoobrambi, ki vključujejo uporabo rok in telesa ter kakršnih koli orodij, orožja, tudi strelnega orožja, ali opreme.

Orožje, strelivo in oprema se nosijo in uporabljajo le med operacijami. Nošnja ali uporaba orožja, streliva in opreme zunaj delovnih obdobij je prepovedana.

V skladu s členom 82(8) statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, silo in orožje uporabljajo v skladu z nacionalnim pravom države članice gostiteljice ter ob navzočnosti mejnih policistov te države.

Brez poseganja v dovoljenje, ki ga izda država članica gostiteljica, in v uporabo njenega nacionalnega prava za uporabo sile med operacijami, statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, pri uporabi sile in orožja upoštevajo načela nujnosti, sorazmernosti in previdnosti (v nadaljnjem besedilu: temeljna načela), kot so določena v nadaljevanju.

V operativnem načrtu, o katerem se dogovorita izvršni direktor in država članica gostiteljica, so opredeljeni pogoji za nošnjo in uporabo orožja v skladu z nacionalnim pravom ali operativnimi postopki med operacijami.

Načelo nujnosti

Uporaba sile, bodisi z neposrednim fizičnim stikom ali uporabo orožja ali opreme, je dovoljena v izjemnih primerih in le, kadar je to nujno potrebno za opravljanje dolžnosti Agencije ali v samoobrambi. Sila se uporablja le kot skrajno sredstvo, ko je bil izveden vsak razumen ukrep za nenasilno rešitev situacije, vključno z uporabo prepričevanja, pogajanj ali mediacije. Uporaba sile ali prisilnih ukrepov ne sme biti nikoli arbitrarna ali zlonamerna.

Načelo sorazmernosti

Kadar se ni mogoče izogniti zakoniti uporabi sile ali strelnega orožja, statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, ravnajo sorazmerno z resnostjo situacije in legitimnim ciljem, ki ga je treba doseči. Pri operativnih dejavnostih mora načelo sorazmernosti določati vrsto uporabljene sile (npr. potreba po uporabi orožja) in njeno stopnjo. Uporaba sile s strani statutarnih uslužbencev, napotenih kot člani skupin, ne presega tistega, kar je nujno potrebno za dosego legitimnih ciljev preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj. V primeru uporabe strelnega orožja statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, Agencije zagotovijo, da taka uporaba povzroči čim manjšo poškodbo in škodo. Kadar ukrep vodi v nesprejemljiv rezultat, lahko statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, ta ukrep opustijo. V skladu z načelom sorazmernosti mora Agencija statutarnim uslužbencem, napotenim kot člani skupin, zagotoviti opremo in orodja za samoobrambo, ki so potrebni za uporabo zadostne sile.

Obvezna previdnost

Statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, pri opravljanju operativnih dejavnostih v celoti spoštujejo človeško življenje in človeško dostojanstvo in si prizadevajo za njuno ohranitev. Sprejmejo se vsi potrebni ukrepi, ki lahko med operacijami čim bolj zmanjšajo tveganje poškodbe in škode. Ta obveznost vključuje splošno obveznost statutarnih uslužbencev, napotenih kot člani skupin, da jasno opozorijo, da nameravajo uporabiti silo, razen če bi tako opozorilo po nepotrebnem ogrozilo člane skupin, povzročilo nevarnost smrti ali resnih poškodb za druge ali bi bilo v konkretnih okoliščinah očitno neprimerno ali neučinkovito.

2. **Posebna pravila za najpogostejša orodja za uporabo sile (oprema statutarnih uslužbencev, napotenih kot člani skupin)**

V skladu s temeljnimi načeli je uporaba sile dovoljena le, kadar je ta uporaba sile potrebna za dosego neposrednega cilja preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, ter le po:

— neuspešni uporabi vseh poskusov reševanja potencialno nasilnega konflikta s prepričevanjem, pogajanji ali mediacijo,

— opozorilu o nameravani uporabi sile.

Kadar je treba poostriti posredovanje (na primer z uporabo orožja ali drugačne oblike orožja), je treba na to tudi jasno opozoriti, razen če bi tako opozorilo po nepotrebnem ogrozilo člane skupin, povzročilo nevarnost smrti ali resnih poškodb za druge ali bi bilo v konkretnih okoliščinah očitno neprimerno ali neučinkovito.

Strelno orožje

Statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, ne uporabljajo strelnega orožja zoper osebe, razen v naslednjih okoliščinah in le, če manj skrajna sredstva ne zadostujejo za dosego potrebnih ciljev:

— statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, uporabijo strelno orožje le kot skrajno sredstvo in v skrajni sili, zlasti če obstaja nevarnost za druge navzoče osebe,

— statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, uporabijo strelno orožje, kadar je to nujno potrebno za lastno zaščito ali zaščito drugih pred neposredno nevarnostjo smrti ali resnih poškodb,

— statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, uporabijo strelno orožje za preprečitev neposredne nevarnosti smrti ali resnih poškodb,

— statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, uporabijo strelno orožje za preprečitev dejanskega napada ali prihajajočega nevarnega napada na ključne institucije, službe ali objekte.

Statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, morajo pred uporabo strelnega orožja jasno opozoriti, da nameravajo uporabiti tako orožje. To lahko storijo ustno ali z opozorilnimi streli.

Nesmrtonosna orožja

Gumijevka

Dovoljene gumijevke se lahko v skladu s temeljnimi načeli uporabljajo kot sredstvo za obrambo ali, kakor je ustrezno, kot orožje v naslednjih primerih:

— kadar manjša uporaba sile očitno ne ustreza namenu,

— za preprečitev dejanskega ali grozečega napada na lastnino.

Statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, morajo pred uporabo gumijevk jasno opozoriti, da jih nameravajo uporabiti. Statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, si pri uporabi gumijevk vedno prizadevajo, da čim bolj zmanjšajo tveganje poškodb in da se izogibajo udarcem po glavi.

Lakrimatorna sredstva (npr. solzivec)

Dovoljena lakrimatorna sredstva se lahko v skladu s temeljnimi načeli uporabljajo kot sredstvo za obrambo ali po potrebi kot orožje v naslednjih primerih:

— kadar manjša uporaba sile očitno ne ustreza namenu,

— za preprečitev dejanskega ali grozečega napada.

Druga oprema

Lisice

Lisice se uporabljajo le za osebe, za katere se šteje, da predstavljajo nevarnost zase in za druge, da se zagotovita njihovo varno pridržanje ali prevoz ter varnost statutarnih uslužbencev, napotenih kot člani skupin, Agencije in drugih članov skupin. Lisice se uporabijo samo za čim krajši čas in samo, kadar je to nujno potrebno.

3. **Praktična pravila za uporabo sile, službenega orožja, streliva in opreme med operacijami**

Splošna praktična pravila za uporabo sile, orožja in druge opreme med operacijami

V skladu s členom 82(8) statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, izvajajo izvršilna pooblastila, vključno z uporabo sile, pod vodstvom in nadzorom države članice gostiteljice ter uporabijo silo, vključno z uporabo orožja, streliva in opreme, le v navzočnosti mejnih policistov države članice gostiteljice po prejemu dovoljenja pristojnih organov države članice gostiteljice. Vendar lahko pristojni organi države članice gostiteljice na podlagi soglasja Agencije statutarnim uslužbencem, napotenim kot člani skupin, dovolijo, da uporabijo silo ob odsotnosti policistov države članice gostiteljice.

Država članica gostiteljica lahko prepove nošnjo nekaterih vrst službenega orožja, streliva in opreme v skladu z drugim pododstavkom člena 82(8).

Brez poseganja v dovoljenje države članice gostiteljice in v uporabo njenega nacionalnega prava za uporabo sile med operacijami statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, pri uporabi sile in orožja:

(a) upoštevajo temeljna načela in posebna pravila iz dela 2;

(b) spoštujejo temeljne pravice, kot so zagotovljene na podlagi mednarodnega prava in prava Unije, vključno zlasti z Listino, Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, Evropsko konvencijo o človekovih pravicah, Osnovnimi načeli Združenih narodov o uporabi sile in strelnega orožja s strani uslužbencev organov pregona in Kodeksom ravnanja Združenih narodov za uslužbence organov pregona, ter

(c) upoštevajo kodeks ravnanja Agencije.

4. **Nadzorni mehanizem**

Agencija zagotovi naslednje zaščitne ukrepe v zvezi z uporabo sile, orožja, streliva in opreme ter pregled stanja teh ukrepov vključi v svoje letno poročilo.

Usposabljanje

Usposabljanje, zagotovljeno v skladu s členom 62(2), zajema teoretične in praktične vidike v zvezi s preprečevanjem in uporabo sile. Teoretično usposabljanje vključuje psihološko usposabljanje, vključno s krepitvijo odpornosti in delom v kritičnih situacijah, in tehnike izogibanja uporabe sile, kot so pogajanja in mediacija. Teoretičnemu usposabljanju sledi obvezno in ustrezno teoretično in praktično usposabljanje v zvezi z uporabo sile, orožja, streliva in opreme in v zvezi z veljavnimi ukrepi za zaščito temeljnih pravic. Za zagotovitev skupnega praktičnega razumevanja in pristopa se praktično usposabljanje zaključi s simulacijo, povezano z dejavnostmi, ki se izvajajo med napotitvijo, in vključuje praktično simulacijo z operacionalizacijo ukrepov za zaščito temeljnih pravic.

Agencija statutarnim uslužbencem, napotenim kot člani skupin, zagotavlja redno letno usposabljanje o uporabi sile. Takšno usposabljanje se izvaja na enak način kot usposabljanje iz člena 62(2). Uspešno opravljeno redno letno usposabljanje je pogoj za to, da smejo statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, nositi službeno orožje in uporabiti silo. Redno letno usposabljanje zajema teoretične in praktične vidike, kot je navedeno v prvem odstavku. Redno letno usposabljanje skupaj traja najmanj 24 ur, pri čemer mora biti vsaj 8 ur namenjenih teoretičnemu usposabljanju in vsaj 16 ur praktičnemu usposabljanju. Praktično usposabljanje se razdeli na vsaj 8 ur telesnega treninga z uporabo tehnik fizičnega omejevanja in vsaj 8 ur za uporabo strelnega orožja.

Uporaba drog in zdravil ter uživanje alkohola

Statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, med delovnim časom ne uživajo in niso pod vplivom alkohola.

Statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, ne posedujejo ali uporabljajo drog ali zdravil, razen če jih je predpisal zdravnik. Statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, ki potrebujejo zdravila iz zdravstvenih razlogov, o tem takoj obvestijo svojega neposredno nadrejenega. Njihova sposobnost sodelovanja pri operativnih dejavnostih se lahko pregleda ob upoštevanju morebitnih vplivov in stranskih učinkov uporabe snovi.

Agencija vzpostavi nadzorni mehanizem za zagotovitev, da njeni statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, ne opravljajo svojih nalog pod vplivom drog, zdravil ali alkohola. Ta mehanizem temelji na rednih zdravstvenih pregledih statutarnih uslužbencev, napotenih kot člani skupin, za odkrivanje morebitne uporabe drog, zdravil ali alkohola. O pozitivnem rezultatu se takoj obvesti izvršni direktor.

Poročanje

O incidentih, ki vključujejo uporabo sile, se po liniji vodenja takoj obvestijo koordinacijska struktura za vsako operacijo ter uradnik za temeljne pravice in izvršni direktor. Poročilo vključuje vse podrobnosti o okoliščinah, v katerih je prišlo do uporabe sile.

Obveznost sodelovanja in obveščanja

Statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, in kateri koli drugi udeleženci operacij sodelujejo pri zbiranju dejstev v zvezi z incidentom, sporočenem med operativno dejavnostjo.

Nadzorni mehanizem

Agencija vzpostavi nadzorni mehanizem, kot je navedeno v točki (a) člena 55(5).

Pritožbeni mehanizem

Vsak lahko sporoči sume kršitev pravil za uporabo sile, ki veljajo na podlagi te priloge, s strani statutarnih uslužbencev, napotenih kot člani skupin, prek pritožbenega mehanizma iz člena 111.

Sankcije

Kadar Agencija, brez poseganja v člen 85, ugotovi, da je eden od njenih statutarnih uslužbencev, napoten kot član skupin, izvajal dejavnosti, ki so v nasprotju s pravili, ki veljajo na podlagi te uredbe, vključno s temeljnimi pravicami, zaščitenimi v skladu z Listino, Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin in mednarodnim pravom, izvršni direktor sprejme ustrezne ukrepe, ki lahko vključujejo takojšen odpoklic tega statutarnega uslužbenca z operativne dejavnosti ter morebitne disciplinske ukrepe v skladu s kadrovskimi predpisi, vključno z odstranitvijo statutarnega uslužbenca iz Agencije.

Vloga uradnika za temeljne pravice

Uradnik za temeljne pravice preverja in zagotavlja povratne informacije o vsebini začetnih in osvežitvenih usposabljanj s posebnim poudarkom na temeljnih pravicah in kako zaščititi temeljne pravice v situacijah, v katerih je potrebna uporaba sile, ter zagotavlja vključitev ustreznih tehnik preprečevanja.

Uradnik za temeljne pravice poroča o spoštovanju temeljnih pravic pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj v državi članici gostiteljici ali tretji državi gostiteljici. To poročilo se predloži izvršnemu direktorju in se upošteva pri oblikovanju operativnega načrta.

Uradnik za temeljne pravice zagotovi, da se incidenti v zvezi z uporabo sile, orožja, streliva in opreme temeljito preiščejo in brez odlašanja sporočijo posvetovalnemu forumu in izvršnemu direktorju. Rezultati takšnih preiskav se pošljejo posvetovalnemu forumu.

Uradnik za temeljne pravice redno spremlja vse dejavnosti, povezane z uporabo sile, orožja, streliva in opreme, vsi incidenti pa se vključijo v njegova poročila in letno poročilo Agencije.

5. **Zagotavljanje službenega orožja**

Odobritev orožja

Agencija za namene določitve specifičnega službenega orožja, streliva in druge opreme, ki jo uporabljajo statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin, sestavi izčrpen seznam kosov, ki jih je treba vključiti v komplete osebne opreme.

Komplete osebne opreme uporabljajo vsi statutarni uslužbenci, napoteni kot člani skupin. Agencija lahko komplete osebne opreme tudi dopolni z dodatnim orožjem, strelivom ali drugo opremo, ki je namenjena opravljanju posameznih nalog v eni ali dveh vrstah skupin.

Agencija zagotovi, da je vse orožje, tudi strelno orožje, strelivo in oprema, namenjena za statutarne uslužbence, napotene kot člani skupin, skladna z vsemi potrebnimi tehničnimi standardi.

Orožje, strelivo in oprema, ki so odobreni za uporabo, se navedejo v operativnem načrtu v skladu z zahtevami glede dovoljenega in prepovedanega orožja države članice gostiteljice.

Navodila za delovno obdobje

Orožje, strelivo in oprema se lahko nosijo med operacijami in se smejo uporabljati le kot skrajno sredstvo. Nošnja ali uporaba službenega orožja, streliva in opreme zunaj delovnega časa ni dovoljena. Agencija določi posebna pravila in ukrepe za lažje skladiščenje orožja, streliva in druge opreme statutarnih uslužbencev, napotenih kot člani skupin, zunaj delovnega časa v zavarovanih prostorih, kot je navedeno v točki (c) člena 55(5).

PRILOGA IV

Korelacijska tabela

Uredba (EU) 2016/1624	Uredba (EU) št. 1052/2013	Ta uredba
Člen 1, prvi stavek	—	Člen 1, prvi odstavek
Člen 1, drugi stavek	—	Člen 1, drugi odstavek
Člen 2, točka 1	—	Člen 2, točka 1
—	—	Člen 2, točke 2, 4, 5, 6, 9, 15, 16, 17, 18, 29, in 30
Člen 2, točka 2	—	Člen 2, točka 3
—	Člen 3, točke (b), (c), (d), (f) in (g)	Člen 2, točke 7, 8, 10 11, in 13
Člen 2, točka 16	Člen 3, točka (e)	Člen 2, točka 12
—	Člen 3, točka (i)	Člen 2, točka 14
Člen 2, točka 9	—	Člen 2, točka 19
Člen 2, točke 5 do 7	—	Člen 2, točke 20 do 22
Člen 2, točke 10 do 15	—	Člen 2, točke 23 do 28
Člen 4, točke (a) do (d)	—	Člen 3 (1), točke (a) do (d)
Člen 4, točka (e)	—	Člen 3 (1) točki (e) in (f)
Člen 4 točke (f) do (k)	—	Člen 3 (1), točke (g) do (l)
—	—	Člen 3(2)
Člen 3 (1)	—	Člen 4
Člen 6	—	Člen 5

Uredba (EU) 2016/1624	Uredba (EU) št. 1052/2013	Ta uredba
Člen 7	—	Člen 6
Člen 5(1)	—	Člen 7(1)
—	—	Člen 7(2)
Člen 5(2) in (3)	—	Člen 7(3) in (4)
Člen 8(2)	—	Člen 7(5)
—	—	Člen 8(1) do (4)
Člen 3(2)	—	Člen 8(5)
Člen 3(3)	—	Člen 8(6)
—	—	Člen 8(7) in (8)
—	—	Člen 9
Člen 8(1), točka (a)	—	Člen 10(1), točka (a)
—	—	Člen 10(1), točka (b)
Člen 8(1), točka (b)	—	Člen 10(1), točka (c)
Člen 8(1), točka (c)	—	Člen 10(1), točka (d)
—	—	Člen 10(1), točka (e)
Člen 8(1), točka (s)	—	Člen 10(1), točka (f)
Člen 8(1), točka (d)	—	Člen 10(1), točka (g)
Člen 8(1), točka (e)	—	Člen 10(1), točka (h)
Člen 8,(1), točka (f)	—	Člen 10(1), točka (i)

Uredba (EU) 2016/1624	Uredba (EU) št. 1052/2013	Ta uredba
Člen 8(1), točka (g)	—	Člen 10(1), točka (j)
Člen 8(1), točka (h)	—	Člen 10(1), točka (k)
—	—	Člen 10(1), točka (l)
Člen 8(1), točka (i)	—	Člen 10(1), točka (m)
Člen 8(1), točka (l)	—	Člen 10(1), točka (n)
Člen 8(1), točka (n)	—	Člen 10(1), točka (o)
Člen 8(1), točka (o)	—	Člen 10(1), točka (p)
Člen 8(1), točka (m)	—	Člen 10(1), točka (q)
—	—	Člen 10(1), točki (r) in (s)
Člen 8(1), točka (t)	—	Člen 10(1), točka (t)
—	—	Člen 10(1), točka (u)
Člen 8(1), točka (u)	—	Člen 10(1), točka (v)
Člen 8(1), točka (p)	—	Člen 10(1), točka (w)
Člen 8(1), točka (q)	—	Člen 10(1), točka (x)
—	—	Člen 10(1), točka (y)
Člen 8(1), točka (j)	—	Člen 10(1), točka (z)
—	Člen 6(1), točka (a)	Člen 10(1), točka (aa)
Člen 8(1), točka (r)	—	Člen 10(1), točka (ab)
Člen 8(1), točka (s)	—	Člen 10(1), točka (ac)

Uredba (EU) 2016/1624	Uredba (EU) št. 1052/2013	Ta uredba
—	—	Člen 10(1), točke (ad) do (ag)
Člen 8(3)	—	Člen 10(2)
Člen 9	—	Člen 11
Člen 10	—	Člen 12(1)
—	—	Člen 12(2) in (3)
Člen 23	—	Člen 13(1), prvi stavek
—	—	Člen 13(1), drugi stavek
—	—	Člen 13(2) in (3)
—	Člen 7(1)	Člen 14(1)
—	Člen 7(2)	Člen 14(2)
Člen 44(1)	—	Člen 15(1) in (2)
—	—	Člen 15(3)
—	—	Člen 16
—	—	Člen 17
—	Člen 1	Člen 18
—	Člen 2(1) in (2)	Člen 19(1)
—	Člen 2(3)	Člen 19(2)
—	Člen 4(1), točki (a) in (b)	Člen 20(1), točki (a) in (b)
—	Člen 4(1), točka (d)	Člen 20(1), točka (c)

Uredba (EU) 2016/1624	Uredba (EU) št. 1052/2013	Ta uredba
—	—	Člen 20(1), točke (d), (e) in (f)
—	Člen 4, (2) in (3)	Člen 20(2) in (3)
—	Člen 5(1), (2) in (3)	Člen 21(1), (2) in (3), točke (a) do (h)
—	—	Člen 21(3), točki (i) in (j)
—	Člen 17(1), (2), in (3)	Člen 21(4), (5), in (6)
—	Člen 5(4)	Člen 21(7)
—	Člen 21	Člen 22
—	Člen 22(1)	Člen 23(1)
—	—	Člen 23(2) in (3)
—	Člen 8(1) in (2)	Člen 24(1)
—	—	Člen 24(2)
—	—	Člen 24(3)
—	Člen 9(1)	Člen 25(1)
—	Člen 9(2), točke (a) do (e)	Člen 25(2), točke (a) do (e)
—	—	Člen 25(2), točka (f)
—	Člen 9(2), točka (f)	Člen 25(2), točka (g)
—	Člen 9(2), točka g	Člen 25(2), točka (h)
—	Člen 9(2), točka (h)	Člen 25(2), točka (i)
—	Člen 9(2), točka (i)	Člen 25(2), točka (j)

Uredba (EU) 2016/1624	Uredba (EU) št. 1052/2013	Ta uredba
—	Člen 9(2), točka (j)	Člen 25(2), točka (k)
—	Člen 9(2), točka (k)	Člen 25(2), točka (l)
—	Člen 9(4)	Člen 25(3)
—	Člen 9(5), točka (a), (drugi stavek)	Člen 25(4)
—	Člen 9(10)	Člen 25(5)
—	Člen 10(1)	Člen 26(1)
—	Člen 10(2), točki (a) in (b)	Člen 26(2), točki (a) in (b)
—	Člen 10(2), točka (d)	Člen 26(2), točka (c)
—	Člen 10(2), točka (e)	Člen 26(2), točka (d)
—	—	Člen 26(2), točka (e)
—	Člen 10(2), točka (f)	Člen 26(2), točka (f)
—	Člen 10(3), točka (a)	Člen 26(3), točka (a)
—	—	Člen 26(3), točka (b)
—	Člen 10(3), točka (c)	Člen 26(3), točka (c)
—	Člen 10(5)	Člen 26(4)
—	Člen 10(6)	Člen 26(5)
—	Člen 10(4)	Člen 26(6)
—	—	Člen 27
—	Člen 12(1)	Člen 28(1)

Uredba (EU) 2016/1624	Uredba (EU) št. 1052/2013	Ta uredba
—	Člen 12(2), točke (a), (b), in (c)	Člen 28(2), točke (a), (b), in (c)
—	—	Člen 28(2), točka (d)
—	Člen 12(2), točka (d)	Člen 28(2), točka (e)
—	Člen 12(2), točka (e)	Člen 28(2), točka (f)
—	—	Člen 28(2, točke (g, (h in (i
—	Člen 12(4) in (5)	Člen 28(3) in (4)
Člen 11	—	Člen 29(1), (2), (3) in (5) do (8)
—	—	Člen 29(4)
—	Člen 14	Člen 30
Člen 12	—	Člen 31 (1), (2) in (4) do (7) in Člen 31(3), točke (a) do (e) in (g) do (j)
—	—	Člen 31(3), točki (f) in (k)
Člen 13	—	Člen 32(1) do (8), (10) in (11)
—	—	Člen 32(9)
—	—	Člen 33
—	Člen 15(1)	Člen 34(1)
—	—	Člen 34(2)
—	—	Člen 34(3)
—	Člen 15(2)	Člen 34(4)
—	Člen 15(3)	Člen 34(5)

Uredba (EU) 2016/1624	Uredba (EU) št. 1052/2013	Ta uredba
—	Člen 16(1), (2), in (3)	Člen 35(1), točke (a), (b) in (c) in člen 35(2) in (3)
—	—	Člen 35(1), točka (d)
—	Člen 16(5)	Člen 35(4)
Člen 14	—	Člen 36(1), (3) in (4) in Člen 36(2), točke (a) do (e)
—	Člen 16(4), točka (a)	Člen 36(2), točka (f)
Člen 15(1), (2), in (3)	—	Člen 37(1), (2), in (3)
Člen 15(5)	—	Člen 37(4)
Člen 16	—	Člen 38(1), (2) in (4) in Člen 38(3), točke (a) do (k) in točke (m) do (o)
—	—	Člen 38(3), točka (l) in Člen 38(5)
Člen 17	—	Člen 39(1), (2), (3), (5), (7) do (10) in (13) do (15)
—	—	Člen 39(4), (6), (11) in (12)
Člen 18	—	Člen 40(1), (2), (3) in (5) in Člen 40(4), točke (a), (b) in (c)
—	—	Člen 40(4), točka (d)
Člen 15(4)	—	Člen 41(1)
—	—	Člen 41(2)
Člen 19	—	Člen 42
Člen 21	—	Člen 43(1) do (5)

Uredba (EU) 2016/1624	Uredba (EU) št. 1052/2013	Ta uredba
—	—	Člen 43(6)
Člen 22	—	Člen 44
Člen 24(1), točke (a) do (e) in Člen 24(2)	—	Člen 45(1)
—	—	Člen 45(2)
Člen 25	—	Člen 46(1) do (4) in (7)
—	—	Člen 46(5) in (6)
Člen 26	—	Člen 47
Člen 27(1), točka (a)	—	Člen 48(1), točka (a) (i)
Člen 27(1), točka (c)	—	Člen 48(1, točka a (ii) in (iii)
—	—	Člen 48(1), točka (a)(iv)
Člen 27(1), točka (b)	—	Člen 48(1), točka (b)
—	—	Člen 48(1), točki (c) in (d)
Člen 27(1), točka (d)	—	Člen 48(1), točka (e)
Člen 27(1), točka (e)	—	Člen 48(1), točka (f)
Člen 27(2)	—	Člen 48(2), točke (a) do (d)
—	—	Člen 48(2), točka (e)
Člen 27(3)	—	Člen 48(3)
—	—	Člen 49
Člen 28	—	Člen 50

Uredba (EU) 2016/1624	Uredba (EU) št. 1052/2013	Ta uredba
Člen 29	—	Člen 51
—	—	Člen 52(1)
Člen 32(2)	—	Člen 52(2)
Člen 33	—	Člen 53
—	—	Člen 54
—	—	Člen 55
—	—	Člen 56
—	—	Člen 57
—	—	Člen 58
—	—	Člen 59
—	—	Člen 60
—	—	Člen 61
Člen 36(1)	—	Člen 62(1)
—	—	Člen 62(2) in (3)
Člen 36(2)	—	Člen 62(4)
Člen 36(4) do (8)	—	Člen 62(5) do (9)
—	—	Člen 62(10)
Člen 38(1)	—	Člen 63(1)
—	—	Člen 63(2)

Uredba (EU) 2016/1624	Uredba (EU) št. 1052/2013	Ta uredba
Člen 38(2) do (5)	—	Člen 63(3) do (6)
Člen 39(1) do (12) in (14) do (16)	—	Člen 64
—	—	Člen 65(1) in (2)
Člen 20(12), Člen 39(13)	—	Člen 65(3)
—	—	Člen 65(4)
Člen 37	—	Člen 66(1) do (4)
—	—	Člen 66(5)
—	—	Člen 67
Člen 52(1)	Člen 18(1), (2) in (3)	Člen 68(1), prvi pododstavek in drugi pododstavek, točke (a) do (g)
—	—	Člen 68(2), točki (i) in (j)
—	—	Člen 68(1), tretji pododstavek, točke (a) to (d)
—	Člen 18(3)	Člen 68(1), tretji pododstavek, točka (e)
Člen 52(2)	Člen 18(5)	Člen 68(2)
Člen 52(4)	Člen 18(5)	Člen 68(3)
Člen 52(3)	—	Člen 68(4)
Člen 52(4)	Člen 18(6)	Člen 68(5)
—	Člen 18(4)	Člen 68(6)
Člen 53	—	Člen 69

Uredba (EU) 2016/1624	Uredba (EU) št. 1052/2013	Ta uredba
Člen 51(1)	—	Člen 70(1)
—	Člen 19	Člen 70(2) do (6)
Člen 51(2) in (3)	—	Člen 70(7) in (8)
Člen 54(1) in (2)	—	Člen 71(1), (2) in (3)
—	—	Člen 71(4)
—	Člen 20(1)	Člen 72(1)
—	—	Člen 72(2)
—	Člen 20(3)	Člen 72(3)
Člen 54(2)	—	Člen 73(1) do (2)
Člen 54(4)	—	Člen 73(3) in (4)
Člen 54(8)	—	Člen 73(5)
Člen 54(9)	—	Člen 73(6)
Člen 54(11)	—	Člen 73(7) in (8)
Člen 54(3)	—	Člen 74(1), (2) in (3)
—	—	Člen 74(4), (5) in (6)
—	Člen 20(1)	Člen 75(1) in (2)
—	Člen 20(7)	Člen 75(3)
Člen 54(5)	—	Člen 76(1)
—	—	Člen 76(2), (3) in (4)

Uredba (EU) 2016/1624	Uredba (EU) št. 1052/2013	Ta uredba
Člen 55(4)	—	Člen 76(5)
Člen 55(1), (2) in (3)	—	Člen 77(1), (2) in (3)
—	—	Člen 77(4)
Člen 52(5)	—	Člen 78(1)
Člen 54(7)	—	Člen 78(2)
—	—	Člen 78(3)
—	—	Člen 79
Člen 34	—	Člen 80
Člen 35	—	Člen 81
Člen 40	—	Člen 82(1), (3), (4) in (6) do (11)
—	—	Člen 82(2) in (5)
Člen 41	—	Člen 83
Člen 42	—	Člen 84
Člen 43	—	Člen 85
Člen 45(1) in (2)	—	Člen 86(1) in (2)
—	—	Člen 86(3), (4) in (5)
Člen 46(1)	—	Člen 87(1), točke (a), (b), (c), (e) (f) in (h)
—	—	Člen 87(1), točki (d) in (g)
Člen 46(3) in (4)	—	Člen 87(2) in (3)

Uredba (EU) 2016/1624	Uredba (EU) št. 1052/2013	Ta uredba
—	—	Člen 88(1), prvi pododstavek
Člen 47(1), točki (b) in (c)	—	Člen 88(1), drugi pododstavek, točki (a) in (c)
—	—	Člen 88(1), drugi pododstavek, točka (b)
Člen 47(2)	—	Člen 88(2), točki (a) in (c)
—	—	Člen 88(2), točka (b)
—	Člen 13	Člen 89(1) in (2)
—	—	Člen 89(3)
—	Člen 20(4) in (5)	Člen 89(4) in (5)
—	—	Člen 89(6)
—	—	Člen 90
—	—	Člen 91
Člen 50	—	Člen 92
Člen 56	—	Člen 93
Člen 57	—	Člen 94
Člen 58	—	Člen 95(1), (4), (5) in (6)
—	—	Člen 95(2) in (3)
Člen 59	—	Člen 96
Člen 60	—	Člen 97
—	—	Člen 98

Uredba (EU) 2016/1624	Uredba (EU) št. 1052/2013	Ta uredba
Člen 61	—	Člen 99
Člen 62(1) in (3) do (8)	—	Člen 100(1) in (3) do (8)
Člen 62(2), prvi pododstavek, točke (a) do (g) in točke (i) do (z)	—	Člen 100(2), prvi pododstavek, točke (a), (b), (d), (f) do (z) in točka (ab)
—	—	Člen 100(2), prvi pododstavek, točke (c), (e), (aa), (ac), (ad), (ae).
Člen 62(2), drugi pododstavek	—	Člen 100(2), drugi pododstavek
Člen 63	—	Člen 101
Člen 64	—	Člen 102
Člen 65	—	Člen 103
Člen 66	—	Člen 104, (1) do (5) in (7) do (9)
—	—	Člen 104(6)
Člen 67	—	Člen 105
Člen 68(1), (2) in (3), točke (a) do (i) in točke (l) do (r)	—	Člen 106(1), (2) (5) in (6) in člen 106(4), točke (a) do (l), (n), (o), (r), (s) in (t)
—	—	Člen 106(3)
—	—	Člen 106(4), točke (m), (p) in (q)
Člen 69	—	Člen 107(1) do (7)
—	—	Člen 107(8)
Člen 70	—	Člen 108
Člen 71	—	Člen 109(1), (4) in (7)

Uredba (EU) 2016/1624	Uredba (EU) št. 1052/2013	Ta uredba
—	—	Člen 109(2), (3), (5) in (6)
—	—	Člen 110
Člen 72	—	Člen 111
—	—	Člen 112
Člen 73	—	Člen 113
Člen 74	—	Člen 114
Člen 75	—	Člen 115(1) do (14)
—	—	Člen 115(15)
Člen 76	—	Člen 116
Člen 77	—	Člen 117(1), (2), (3) in (5)
—	—	Člen 117(4)
Člen 78	—	Člen 118
—	—	Člen 119
Člen 79	—	Člen 120
Člen 81(1)	—	Člen 121(1), prvi pododstavek, točke (a) do (e) in člen 121(1), drugi pododstavek
—	—	Člen 121(1), prvi pododstavek. točki (f) in (g)
—	—	Člen 121(2) in (3)
Člen 81(2)	—	Člen 121(4)

Uredba (EU) 2016/1624	Uredba (EU) št. 1052/2013	Ta uredba
—	Člen 22(2)	Člen 121(5)
—	Člen 22(3) in (4)	Člen 121(6)
—	—	Člen 122
Člen 82	—	Člen 123
Člen 83	—	Člen 124
Člen 2, točki (3) in (4)	—	—
Člen 8(1), točka (k)	—	—
Člen 8(1), točki (t) in (u)	—	—
Člen 20(3) do (11)	—	—
Člen 27(1), točka (c)	—	—
Člen 27(4)	—	—
Člen 30	—	—
Člen 31	—	—
Člen 32(1)	—	—
Člen 36(3)	—	—
Člen 44(2)	—	—
Člen 45(3) in (4)	—	—
Člen 46(2), (3) in (4)	—	—
Člen 47(3)	—	—

Uredba (EU) 2016/1624	Uredba (EU) št. 1052/2013	Ta uredba
Člen 48	—	—
Člen 49	—	—
Člen 62(2), prvi pododstavek, točka (h)	—	—
—	Člen 2(4)	—
—	Člen 3, točka (a)	—
—	Člen 3, točka (h)	—
—	Člen 4(1), točke (c), (e) in (f)	—
—	Člen 4(4)	—
—	Člen 6(1), točke (b), (c) in (d)	—
—	Člen 6(2)	—
—	Člen 7(3), (4) in (5)	—
—	Člen 9(2), točka (k)	—
—	Člen 9(5), točka (b)	—
—	Člen 9(6)	—
—	Člen 9(7)	—
—	Člen 9(8)	—
—	Člen 9(9)	—
—	Člen 9(10)	—
—	Člen 10(2), točki (c) in (f)	—

Uredba (EU) 2016/1624	Uredba (EU) št. 1052/2013	Ta uredba
—	Člen 10(7)	—
—	Člen 11	—
—	Člen 12(3)	—
—	Člen 16(4)	—
—	Člen 20(2)	—
—	Člen 20(6)	—
—	Člen 20(8)	—
—	Člen 20(9)	—
—	Člen 23	—
—	Člen 24	—

ISSN 1977-0804 (elektronska različica)
ISSN 1725-5155 (tiskana različica)

Urad za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL